

# Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

## RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

### Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Şöx.

# FATİMA



Düzenleyen: bilginDK  
2018-07-12

AHMET CEMİL AKINCI



Tarihi Roman

Hz.  
**FATİMA**

A. CEMİL AKINCI

Yayına Hazırlayan  
SELMA GÜLER



|                                          |                                                                                                                       |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Eserin Adı</b>                        | Hz. Fatıma                                                                                                            |
| <b>Yazarı</b>                            | Ahmet Cemil Akıncı                                                                                                    |
| <b>ISBN</b>                              | 978-975-450-058-4                                                                                                     |
| <b>Yayın Yönetmeni</b>                   | Mehmet Emin Başpehlivan                                                                                               |
| <b>Yayına Hazırlayan</b>                 | Selma Güler                                                                                                           |
| <b>Yayın Danışmanı</b>                   | Dr. Hasan Hacak                                                                                                       |
| <b>Dizi Editörü</b>                      | Dr. Osman Aydınlı                                                                                                     |
| <b>Dizgi, Kapak</b>                      | Bahar Ajans<br>(0212) 521 03 03                                                                                       |
| <b>Baskı, Cilt</b>                       | Barış Matbaası, Topkapı / İstanbul<br>(0212) 674 85 28                                                                |
| <b>İletişim</b>                          | Bahar Yayınları<br>Vatan Cad. No 26 Fatih / İstanbul<br>Tel. : (0212) 521 03 03 - 532 99 88<br>Faks: (0212) 621 99 40 |
| <b>İnternet ve<br/>Telefonla Sipariş</b> | www.alokitap.com<br>alokitap@alokitap.com<br>(0212) 521 03 03                                                         |

© Sinan



Hr.

# FATIMA

A. CEMİL AKINCI

Yayına Hazırlayan  
SELMA GÜLER



İnsanlık hastadır...

Yeryüzü de pek küçüldüğü için, bu hastalık çok çabuk bulaşıyor.

Gizlemeye sebep ne? Zaman zaman isyan etmeyen ruh, derdini dökmeyen vicdan var mı? “Hastayım” feryatları kulakları tırmalıyor. İnsanın beden ve ruh sağlığının, şeref ve ilerlemesinin tek kaynağı olan inanç yerini madde medeniyeti denilen karanlıklara, meçhul uçurumlara bırakıyor. Bu yüzden, dünya pek dertlidir...

Gören, düşünen bir akıl için her şey açıktır, meydandadır. İnsan, asla gittiği yolda ulaştığı mesafelerden dolayı övünemez. Çünkü geri adım atmaktadır. Eğer insanlığın ilerlediğinin belirtileri, kurduğu binalar, inşa ettiği köprüler, şehirler, icat ettiği silahlar, keşfine muvaffak olduğu gökyüzü ve ay ise... Eğer değiştirdiği beden parçalarına tutunuyorsa, aldanıyor. Çünkü geleceğin insanı, madde medeniyetinde onu geçecek ve kendisine zavallı gözüyle bakacaktır. Şimdi onun eskilere baktığı gibi...

“İlerledim, medeniyette devleştim” vehminde olan insan, gerçek hayatına eğilirse, aslında ne yaptığının derhal farkına varır. Sanki delirmişti. Sapıklık zehrini içmiş, bir çılgınlık devresine girmiştir.

İcat ettiği silahlarla milyonları bir anda yok eden odur. Yeryüzünün neresine bakılırsa bakılsın orada görülen tek şey kandır. Hep nefsin menfaati için, zulmün, işkencenin akla durgunluk veren örnekleri sarmıştır her yanı...

Bu, nurdan kaçınan, aydınlık sabahlara göz kapayan insanlığa nasıl bir tedavi tatbik edilmeli ki kurtulsun? Bundan da, önce kurtuluş mümkün müdür?

Elbette...

İşte, tarihler önümüzde. Çok gerilere gitmeye lüzum yok. Bin dört yüz sene önce Mekke'de yaşanan 'Cahiliye devri' en güzel örnektir bize. Aslına bakacak olursak, dünyanın şimdiki halinden daha sefil ve sefih bir hayat yaşanmıyordu. Ama biz, Allah'tan habersiz olduğu için o dönemi cahil olarak nitelemişiz ki, bizler en azından Allah'ın varlığından haberdar olmamız açısından o dönemden daha iyi durumda sayılırız. Böyle Allahsız bir toplum kurtulmuş da, bizler mi kurtulamayacağız?

Hem de onların ellerinde, ne Kuran-ı Kerim gibi ebedi bir ilahi anayasa, ne de Hz. Muhammed gibi bir elçileri vardı. Buna rağmen, inanmakta gecikmediler, koşup o aydınlığın çevresinde toplanmasını bildiler. Tedavi olup şereflerine kavuştular. İnançsız ve medeniyetsiz geçirdikleri sefil hayat son buldu.

İşte bu örnek bize ümit veriyor.

Bu kitap, öyle bir kurtuluş için, o tarihlerden kahramanlar, örnekler almıştır; bugünün çarpınan ruhlarına nur, onur, deva olsun diye...

Allah, erkeğin kadından üstün yaratıldığını buyuruyor... Fakat bu üstünlük ancak bedencedir. Diğer hallerde kadın-erkek ayrımı yapılamaz. Hatta cennetlerin kadın ayağı altında olduğu buyurulduğuna göre, insana ihsan edilen şerefi korumada, kadına erkekten daha çok vazife düşer... Bakımsız bir toprağa en özlü tohumu ekmekle, arzulanan derecede berekete kavuşmak mümkün müdür? Düşünülemez bile... O halde üzerine daha dikkatle eğilmenin gerektiği varlık kadındır.

Elbette hiç bir kadın Hz. Amine, Hz. Hatice, Hz. Fatıma veya müminlerin diğer anneleri gibi olamaz... Lakin onları örnek alabilir...

Hız. Fatıma da insandı, arzuları, emelleri vardı. Akranı olan kızların sefih hayatlarını izliyordu. Etrafı bir bataklıkta. Aslında her insan o bataklığa bir inci olarak düşmüştü. Fakat kurtul-

maya çalışacağına batıp gitmişti. Sapıklık çamuru o inciye kabuk olmuş, onun nurunu söndürmüştü... Fatıma, bunlardan korunmasını bildi...

Enginlerde devrilen bir gemiden selamete çıkmak mümkün müdür? O çıktı... Anne ve babasına mutlak itaati, sapıklardan yüz çevirip, bilhassa babasının açtığı ilahi kurtuluş savaşında ona yardımcı oluşu, bizler için ibret üstüne ibret, ders üstüne derstir... Fatıma, nefsinin sesine kulaklarını tıkamasını bilmiştir. Böylece hem kendisini, hem çevresindekileri kurtarmıştır.

O, en hayırlı evlattı...

En şerefli kızıdı...

H z . Muhammed'in buyurduğu gibi, Meryem'e eşitti. O derece iffet, ar, haya, namus sahibiydi... İlim ondaydı... İhlas ondaydı...

Allah (c.c), onu gelecek kuşakların kızları ve kadınlar için örnek yaratmış ve yeryüzüne göndermişti. O bilgiliydi... Cursurdu... İslamiyet'in başarıya ulaşması için gücü yettiğince çalışmış, bu uğurda hiçbir fedakarlıktan kaçınmamıştı. Bütün gazalarda iştirak etmiş, bilfiil çalışmıştı.

İslamiyet muzaffer olunca, babası H z . Muhammed, Kainatın Efendisi olmuştu... Fatıma dileseydi, yeryüzünün en ikbal sahibi kadını olarak, hayatını yaşardı... Fakat o, şımarmak şöyle dursun, tam aksine, üzerine çok büyük bir vazife yüklendiğini kavradı... Milyonlarca göz onun hayatına eğilmişti çünkü... Merakla bakıyorlardı, her hareketini izliyorlardı... Böyle yaşamak elbette ki kolay değildi. Ama Fatıma, saadetin, huzurun sınırına, Allah'ına sığınarak ermişti... Mütevazı bir hayat yaşadı ama, iç alemlerinin nuru, diğer cihanlara aksediyordu.

Böylece, babasının, annesinin şereflerini, kocasının açık alnını gölgelemedi... Evlatlarına, namı ebediyete kadar söylenecek nurdan hazineler bıraktı...

Günümüzün kızları, anneleri de bu maksada, hedefe ulaş-

mak için, insanların hurisi, meleği olan, Meryem'e eşit meziyetlerle donatılmış Hz. Fatıma'yı titizlikle tetkik etmelidirler...

Elbette, onu tam olarak anlamak hiçbir kulun ne ilhamının, ne aklının, ne kaleminin haddi değildir. Fakat tarihe sadık kalınarak ve iyi niyetle bu işe başlanırsa, emel dalları çiçek açabilir ve günümüzün hastaları bunları koklayarak, seyrederek, şifalarını elde ederler...

Ümit kılıçtır...

Ümitsizlik, bu kılıcın kınıdır...

O halde, kılıç kınından çekilmeli, paslanmasına zaman bırakılmadan, akıl, azim ve gayretin bileği taşıdan keskinleştirilmeli, ısıt ısıt parlatılarak, arzu edilen sabahlara doğru yola çıkılmalıdır...

Hz. Fatıma eserim, bunalmış bir halde çırpınan kardeşlerime hayırlı olsun...

Ahmed Cemil AKINCI

# GİRİŞ

## HAZRETİ FATİMA (r.a)'nın HAL TERCÜMESİ



**Babası:**

Hazret-i Muhammed

**Annesi:**

Hazret-i Hatice

**Doğum tarihi:**

Çoğunlukla kabul edildiğine göre, Hz. Fatıma Hicretten on üç yıl önce M.S. 609 da, Cemaziye'l-ahir ayının yirmisinde, cuma günü doğmuştur.

Doğumu, Hz. Muhammed'e nübüvvetin geldiği yıldan üç ay öncedir.

Hz. Fatıma, sevgili Peygamberimizin en küçük kızıdır.

Doğum tarihi üzerinde genellikle böyle ittifak edildiği halde, Hz. Fatıma'nın, Kabe'nin onarıldığı zamanda, yani nübüvvetten beş yıl önce (M.S. 604)'de doğduğunu söyleyenler de vardır.

**Doğduğu yer:**

Mekke

**Doğduğu ev:**

Mekke'de, Safa Tepesi tarafında, Alkame oğlu'nun evi arkasındaki Sükul Attar (Attar Çarşısı) içindeki yollardan Hacer sokağındadır.

Bu sokaktaki ev Hz. Hatice'nin konağıydı. Hz. Muhammed bu konağa güvey gelmiştir. Konak ayrıca 'Fatıma'nın doğduğu ev' diye anılır.

**İsmi:**

Hz. Muhammed, ismini FATİMA olarak koymuştur. Fatı-



ma'nın lügat manası 'sütten kesmek'tir.

İlham manasını ise bizzat Hz. Peygamber açıklamıştır. Buna göre, Hz. Fatıma ile soyunu sevenleri Allah (c.c.) ebedi azaptan uzaklaştıracaktır. Buna ait hadislerinden ikisi şöyledir:

"Kızımı, Allah (c.c.), gerek onu ve gerekse onunla beraber soyunu sevenleri cehennemden uzaklaştırsın diye Fatıma olarak adlandırdım."

"Allah (c.c.), kıyamet günü onu ve nesli ile dostlarını cehennemden uzaklaştıracaktır."

Hz. Muhammed'e yapılmış olan bu vahiy düşünenler için lügat manasıyla bağlantılıdır... Ve pek çok sırta, ibretle doludur.

Hz. Muhammed, bu son kız evladına Fatıma ismini koymakla, ayrıca pek yakınlarından iki kişiyi hoşnut etmiş, haklarını vermiş ve ancak kendisine has olan inceliğini göstermiştir.

Bunlardan birisi ailesi Hz. Hatice'nin annesi Fatıma'dır ki, Hz. Hatice gibi bir iffet ve fazilet timsalini, ilk imana geleni, Hz. Peygamberi daima destekleyeni, doğurmuştur.

İkincisi de Hz. Ali'nin annesi Esed kızı Fatıma'dır. Esed kızı Fatıma, Hz. Peygamberin yengesiydi ve Hz. Peygamberin annesi Amine (r.a.) vefat edince, Sevgili Peygamberimiz'e bir anne gibi bakmıştı. Nitekim Esed kızı Fatıma vefat edince Hz. Muhammed, şöyle buyurmuştu:

"Arıcam Ebu Talib'den sonra bu kadın kadar bana iyilik eden kimse yoktur."

### **Lakapları:**

**Zehra:** Lügat manası; 'saf, berrak, çok parlak, ay gibi'dir. Bundan başka, saflığına, berraklığına, parlaklığına, hayz ve nifas kirlerinden hayatı boyunca uzak tutulmasına bakarak da ona Zehra denmiştir.

Hz. Fatıma o kadar ay yüzlü ve ışıklıydı ki, en karanlık gece-

lerde önünde sanki gündüzmüş gibi iğneye iplik geçirilebilirdi... Bu gerçeği bizzat Hz. Aişe dile getirmiştir. "Ben geceleri Fatıma'nın yüz aydınlığında iğneye iplik geçirirdim" buyurmuştur.

**Betül:** Hz. Fatıma bu lakapla da çağrılırdı. Bu lakabın lügat manası 'eşi bulunmaz, erkeğe ihtiyaç duymaz, uzak kalır' demektir, Bu lakaba yalnız Hz. Fatıma ile Hz. Meryem layık görülmüştür.

**Fatımatü'l-Kübra:** 'Büyük, ulu Fatıma' demektir. Onu diğer Fatımalar'dan ayırmak maksadıyla verilmiş bir lakaptı.

**Ümmü Hasan, Ümmü Hüseyin, Ümmü Muhassin:** Oğullarının her hangi birisiyle tanıtmak için böyle denirdi.

**Bint-i Resul:** Allah elçisinin kızı.

**Bedir ve Huneyn Hurisi:** Hz. Fatıma bir çok gazalara gitmişti. Bilhassa bu iki gazada çok çalışmış ve savaşınlara moral vermişti.

**İnsanların Hurisi:** Onu görenler, kendisine ancak böyle bir gözle bakarlardı... Yeryüzüne insan suretinde inmiş bir huri diye görürlerdi.

**Kadınların Efendisi: (Seyyide-i nisa):** Bu lakabında kadınlığının her cihetten elmas misali oluşunun ve ağır başlılığının rolü vardı.

**Babasının kızı (Binti ebiha):** Hz. Fatıma, her bakımdan babasına benzerdi...

**Babasının annesi: (Ümmü ebiha):** Küçük yaşta annesinden yetim kalan Hz. Peygambere öylesine düşkündü ki bunu ancak bir anne yapabilirdi.

**Zekıyye:** Çabuk anlayışlı, zeki... Temiz, halis, halî saf olan.

**Meymune:** Bereketli, uğurlu, kuvvetli, kutlu.

**Raziye:** İtaatli, alçak gönüllü.

**Merziyye:** Herkes ondan hoşnuttu, sevilirdi...

Bütün bu lakablardan en çok kullanılanı ise 'Zehra' idi. Bunda mecazi bir anlam da vardı.

Bilindiği gibi, ay kendi kendine ışık saçmaz, güneşten aldığı ışığı yansıtır. Kur'an-ı Kerim'de de bu şekilde bildirilmiştir. İşte mecazi olarak da Hz. Fatıma İslamiyet nurundan en çok ışıklanan ve parlayan kabul edildiğinden en çok 'Zehra' lakabı benimsenmişti.

### **Öz Erkek Kardeşleri:**

*Kasım:* İki yaşında vefat etmişti.

*Abdullah:* Lakabı Tayyib, Tahir idi. Yürüyecek çağda iken vefat etmişti.

Hz. Fatıma'nın kendisinden küçük öz erkek kardeşi yoktur.

### **Öz Kız Kardeşleri:**

Hz. Fatıma'nın öz kız kardeşlerinin hepsi kendisinden büyüktür.

*Zeyneb:* Hicretten yirmi iki yıl önce (M.S. 600) doğmuş ve Hicretten sonra sekizinci yılda (M.S.630) vefat etmiştir. Hz. Hatice'nin kız kardeşinin oğlu Ebu As ile evlenmişti... Kocasının imana gelmemesi yüzünden önce ayrılmışlar, sonra Medine'de tekrar birleşmişlerdi.

*Rukiyye:* Hicretten önce on dokuzuncu yılda (M.S.603) doğdu ve hicretten sonra ikinci yılda (M.S. 623) vefat etti. Hz. Peygamber'in amcası Ebu Leheb'in oğlu Utbe ile evlenmiş, Utbe Müslüman olmayınca ondan boşanmış ve Hz. Osman'ın ailesi olmuştur.

*Ümmü Gülsüm:* Hicretten on yedi yıl önce (M.S.605) doğdu ve Hicretten dokuz yıl sonra (M.S. 631) vefat etti. O da Ebu Leheb'in diğer oğlu Uteybe ile evliyken, Uteybe'nin Müslümanlığı kabul etmemesinden dolayı kocasından ayrıldı.

Hz. Rukiyye'nin vefatından sonra Hz. Osman ile evlendi.

### Üvey Kardeşleri:

Hiz. Fatıma'nın Hiz. Muhammed ile Hiz. Hatice'den olma erkek ve kız öz kardeşlerinden başka üvey kardeşleri de vardı.

*Hind:* Hiz. Hatice, Hiz. Peygamber'den önce Aiz oğlu Atik ile evlenmişti... Oradan Hind adlı bir kızı olmuştı.

*Zeyneb:* Hiz. Hatice, Atik'in ölümünden sonra Ebu Hale ile evlendi. Ebu Hale de Basra'da Taundan öldü. Hiz. Hatice'nin bu kızı da, Ebu Hale'den doğdu.

*Hind:* Hiz. Hatice'nin Ebu Hale'den olma erkek çocuğudur.

*İbrahim:* Baba bir üvey kardeşidir. Hiz. Muhammed Medine'de iken, İskenderiye kralı Mukavkis, ona hediyelerle birlikte iki cariyeye yollamıştı. Hiz. Peygamber bu cariyelerden Mariye (Marya) ile evlendi. Ondan İbrahim doğdu, lakin küçük yaşta iken vefat etti.

Böylece, görüldüğü gibi, Hiz. Fatıma'nın anne bir üç ve baba bir tek üvey kardeşi vardı.

Hiz. Fatıma'nın bir de evlatlık ağabeyi vardı. Bu zat Haris oğlu Zeyd'di. Sekiz yaşındayken köle diye Hiz. Hatice'ye hediye edilmiş, o da Hiz. Muhammed ile evlenince, ona takdim etmişti. Hiz. Muhammed de Zeyd'i azat etmiş ve evladı olduğunu ilan etmişti. Zeyd, Fatıma doğduğu zaman yirmi yaşını geçmişti.

### Üvey Anneleri:

Hiz. Fatıma'nın, Hiz. Hatice'nin vefatından sonra üvey anneleri de olmuştur.

Hiz. Muhammed, Hiz. Hatice vefat ettiği zaman elli yaşını aşmıştı. Mecbur kalıp sebepli bazı evlenmeler yapmıştı. Allah (c.c.), Kur'an-ı Kerim'de bu hanımlardan "Müminlerin anneleri" yani annelerimiz diye bahseder.

Hiz. Hatice'nin dışında Müminlerin annelerinin sayıları sekizdir. Fakat bazılarının isimlerinde ihtilaf vardır. Onlar da katılırsa sayıları ona yükselir. Doğrusunu ise Allah (c.c.) bilir.

Bu hanımlar şunlardır:

Aişe, Hafsa, Ümmü Habibe (ihtilaflıdır), Ümmü Meymune, Cüveyriye, Safiye, Hüzeyme kızı Zeyneb, Cahş kızı Zeyneb, Ümmü Seleme, Sevde. Ayrıca Hz. Peygamber'in Mariye ve Reyhane adlı iki cariyesi vardı ki, Mariye ile evlenmiştir.

### **Kocası:**

Hz. Fatıma'nın kocası Hz. Ali'dir.

Hz. Ali, hicretten yirmi dört yıl önce (M.S.598) doğmuş ve Hicretten kırk sene sonra (M.S. 662), altmış dört yaşında şahadet şerbetini içmiştir.

Hz. Fatıma'nın Hz. Ali ile evlenmesi Hicretten iki yıl sonra (M.S. 624), Sefer ayında, cuma günü vuku bulmuştur... Bu tarihte Hz. Fatıma on beş ve Hz. Ali yirmi beş yaşlarında kadardılar. Düğünleri Medine'de yapılmıştır.

### **Evlatları:**

Hz. Fatıma, yalnız Hz. Ali ile evli kalmış olup ondan üç oğlan, üç kız evlada sahip olmuştur.

Bunlar sırasıyla şunlardır:

*Hz. Hasan:* Hicretten üç yıl sonra, Ramazan ortasında salı günü Medine'de doğdu. (M.S. 624/ 1 Mart)

*Hz. Hüseyin:* Hicretin dördüncü yılında, Şaban ayının dördünde, salı günü Medine'de doğdu. (M.S. 625/ 19 Ocak)

*Hz. Muhassin:* Hicretten beş yıl sonra (M.S. 626) Medine'de doğdu. Fakat henüz kucaktayken öldü.

*Hz. Ümmü Gülsüm:* Hicretten altı yıl sonra (M.S.627) Medine'de doğdu.

*Hz. Zeyneb:* Hicretten sekiz yıl sonra (M.S.629) Medine'de doğdu.

*Hz. Rukıyye:* Hicretten dokuz yıl sonra (M.S.630) Medine'de doğdu.

Sevgili Peygamberimizin mübarek soyu bu evlatlardan yalnız Hz. Hasan ve Hüseyin aracılığıyla devam etti.

### **Hizmetçileri:**

Hz. Fatıma'nın hizmetçileri şunlardır:

Cariye Fidda; Hz. Muhammed hediye etmiştir, Cariye Rukyye, bir de ismi bilinmeyen bir köle ki bunu da Hz. Muhammed hediye etmiştir.

### **Vasıfları:**

1. Bedence narin ve uzunca boyluydu.
2. Mübarek teni beyazdı.
3. Gözleri parlak siyahtı.
4. Saçları gür ve yine siyahtı.
5. Daima mahzun bir tebessüm taşırdı.
6. Bakanda yeni açmış bir bahar dalı hissini uyandırır.
7. Sesi dokunaklı ve tatlıydı.
8. Her bakımdan, bedence, ahlakça, ruhça pek üstün yaratılmıştı. Hal ve tavrı daima babası Hz. Peygamberi hatırlatırdı.
9. İffet ve temizliğin timsaliydi.
10. Vefakar, cesur, kanaatkar, sadık ve merhametliydi.
11. Bilgiliydi.
12. Okur yazardı.
13. Pek kuvvetli bir şair ve hatipti.
14. Saygılı, yuvasına ve büyüklerine düşkündü.

### **Evi:**

Hz. Fatıma'nın evlendikten sonra Medine'de yaşadığı ev, Hz. Muhammed'in evinin Şam cihetindeydi. Evin kapısı Hz. Peygamberin kabrine karşıydı.

**Vefatı:**

Hz. Fatıma, Hicretin on birinci yılında (M.S.633), Ramazan ayının üçüncü gününde, salı gecesi ruhunu teslim etmiştir. Bu tarihte yirmi dört yaşını henüz bitirmek üzereydi.

Hz. Ali ile on yıl kadar evli kalmıştır.

Vefatı, Hz. Peygamberin dünyadan ayrılışından altı ay kadar sonradır. Hz. Muhammed, kendisinin ölümünden sonra onun kendisine en çabuk kavuşacak kişi olduğunu buyurmuştu. Bu da gerçekleşmiş mucizelerindendi.

**Kabri:**

Kabrinin bulunduğu yer hakkında muhtelif rivayetler varsa da, en önemlileri şunlardır:

1. Medine'de Baki mezarlığında medfundur.
2. Medine'de Akil'in evi avlusunda, köşede medfundur.
3. Medine'de, Hz. Muhammed'in amcası Hz. Abbas'ın türbesi içinde medfundur. Bu rivayete göre mezarı Hz. Muhammed'in odasının kuzey ucuna düşmüş oluyor ki bu rivayet en doğru olanı kabul edilir.

**BİRİNCİ KISIM**  
**MEKKE'DEKİ HAYATI**  
**(609-622)**





## YERDEKİ URGAN

Akşam yaklaşıyordu.

Güneş sanki, bütün gün uyuklayan ve havanın serinlemesiyle kıpırdanmaya başlayan Mekke halkının, yine bu gece sabaha kadar sürdürecekleri sefahat ve rezaletlerini görecekmış gibi, telaşlıydı. Gecikmeden, bir an önce batıp kaybolmak istiyordu. Ufuklar boyunca çöle yayılan kızılık, hiç bu kadar hareketli değildi... Dalgalandan bir denizi andırıyordu. Yoksa bu deniz, güneşin, şerefini soyunan insan için nihayet tutamayıp döktüğü kanlı göz yaşlarından mı olmuştu?

Güneş, bir zaman daha ağlamasına devam edercesine, çölü ala boyadı. Sonra Hira Dağı'nı aydınlatarak birisini aradı... Yahut selamladı ve sonra da yavaşça battı.

O anda Mekke'nin Safa Tepesi tarafında, Alkame oğlu'nun evi arkasına düşen Sük-ı Attar (Attar Çarşısı) içindeki yollardan Hacer Sokağı'ndaki, en büyük konağının pencerelerinden birinin perdesi aralandı. Ortalık alaca karanlık olduğu halde, sanki dışarıya bir ışık vurdu.

Çünkü perdeyi aralayan Hz. Hatice idi. Yaşı elli beşine yaklaştığı halde, yarısını bile göstermiyor ve tertemiz yüzünden nur dökülüyordu.

Sokağın sağ tarafını araştırdı. Bir beklediği vardı. Hatta için için söyleniyordu: "Biliyorum, yine geçecek... Çünkü vakti geldi."

Kararını da açıkladı: "Bu sefer onu çağıracağım."

Hz. Hatice'nin fazla beklemesi gerekmedi. Bir müddet sonra, "İşte geliyor" dedi ve el çırpı.

İçeri giren cariyeye emir verdi: “Bana Meysere’yi çağır.”

Cariye çıkınca, tekrar pencereden sokağı inceledi. Hakikaten bir gelen vardı. İhtiyar, belki yüz elli yaşını aşmış bir adamdı bu. Elindeki asasını sağa sola çarparak yaklaştı.

H z . Hatice’nin konağının karşısına düşen binek taşına varınca, taşın üzerine oturdu ve sanki yeni çiçek açmış bir portakal bahçesine girmişçesine hızla havayı kokladı. Onun gözleri de H z . Hatice’nin konağındaydı.<sup>1</sup>

\*\*\*

Binek taşına yerleşen ihtiyar dinlenmiş olacaktı ki, sonunda asasını koltuğunun altına sıkıştırıp ellerini semaya kaldırdı. Yaşından umulmayan gür bir sesle, kendi kendine konuşmaya başladı:

“Allah’ım! Kullarının en kalabalık olduğu Filistin topraklarına H z . İsa’yı göndermen üzerinden 608 sene geçti. Halimizden habersizsin. Kulların delirdi. Eski Peygamberleri, getirdikleri sa-hifeleri, kitapları inkar etti yahut değiştirdi. Mabetler şeytanların mekanı haline geldiler. Hani bütün peygamberlerine müjdelediğin, Tevrat ve İncil’de ismiyle sıfatıyla haber verdiğin son rahmet müjdecisi ve azap habercisi nerde kaldı?

Peygamberlikte 608 senedir sürüp giden ‘fetret devri’ ne zaman sona erecek? Yer yüzünde dolaşmadığım yer kalmadı. Her tarafta toplulukların kendine göre bir madde medeniyetleri var ama, imanda cahiliyyet içindeler. Mekke de diğerlerinin

---

<sup>1</sup> Bu konak Hüzeyme’nin evi diye anılır. H z . Muhammed oraya güvey gelmiştir... H z . Hatice’nin H z . Muhammed’den olan bütün evlatları bu konakta doğmuşlardır. Mevlid-i Fatma, yani Fatma’nın doğduğu yer de denir. H z . Muhammed Hicrete kadar aynı konakta oturdu. Sonra eve Ebu Talib oğlu Akil yerleşti. Nihayet H z . Muaviye satın alıp mescit yaptı. Şimdi Mekke’nin Mescid-i Haram’dan sonra en mübarek yeri sayılır.

aynı bir cahiliyyet devrini yaşıyor.”

İhtiyar yorulmuştu. Biraz sustu. sonra yeniden mırıldanmaya başladı: “Bir yıldır buralardayım. Sözde geçip gidecektim. Fakat bazı garip olaylarla karşılaşınca kaldım. Bu şehirde acayip ışıklar geziniyor. Nurlar yanıp yanıp sönüyor. Kulaklara hoş sesler çalınıyor. Hele şu dağ! Hıra Dağı! Sanki ateşböceklerinin gece gündüz kaynaştığı bir ekin tarlası orası. Ben bu yaşımda görüyor, farkediyorum da halk niçin kör ve sağır?”

İhtiyar, asasını Hz. Hatice'nin konağına doğru uzattı ve devam etti: “Hele bu sokağa girince ne kadar canlanıyorum! Bana öyle geliyor ki bu sokaktan yatalak bir hastayı geçirsem iyileşecek. Nedendir göğsümün açılması, gözlerimin parlaması, havama en hoş kokuların dolması? Bir ilhamdayım. Hatta yemin ederim ki ey Allah'ım, geleceğini buyurduğun son elçi bu sokakta yaşamaktadır... Ama hangi evdedir? Bilsem kapısının eşliğine yüz süreceğim. Ayaklarının tozunu öpeceğim. Fakat her gelişimde asam şu konağa doğru uzanıyor. Tokmağına dokunacağım ama, hayal kırıklığına uğrayacağımdan korkuyorum.”

İhtiyar birden içlendi:

*“Yerde bir urgan var, kördüğüm olmuş.  
Çevresindekiler ümitsiz,  
Gelip geçenler şaşkın..  
Görünmez ellerde daha sıkılıyor,  
Çözüleceği beklenirken.  
Kimdir, sahibi neredir diye  
Boşuna düşünme, kafa yorma.  
Biziz o urgan, insanlar topluluğu.  
Günahlarımız hepimizi  
Öyle karıştırmış ki,  
Açılıp kurtulmamız hayal.  
Sahibimiz ne bekliyor daha?  
Günahlarımızın çoğalmasını mı?  
Göndersin artık*

Bir elinde rahmet,  
 Bir elinde azab meşalesi olan elçisini.  
 Yahut o urgan  
 Azab ateşiyle yakılsın, kopsun.  
 Başka nasıl çözülrüz,  
 Şerefimizi giyiniriz?"

\*\*\*

Hız. Hatice duyabildiği bölük pörçük şeyler karşısında, göz-yaşlarını tutamamıştı. Ağlıyordu. O anda köle Meysere içeriye girdi. Şaşkınlıkla Hız. Hatice'ye baktı ve onun için endişelendi.

"Ey Sahibem! Ne oldu? Gözlerinizdeki rahmet bulutları zamansız çiseliyorlar."

Hız. Hatice, o haliyle acele konuştu: "Ey Meysere! Sokakta bir ihtiyar var... Binek taşına oturmuş... Onu al... doyur. Sonra iç avluya getir... Ben orada olacağım... Ay çıktı mı?"

"Evet ey Sahibem! Işıkları Hira Dağı'na düştü... Sanırım yakında avluya vurur."

"İyi... Çocuklar ne yapıyorlar?"

"Zeyd ile Ali, sahibim Muhammed'e ihtiyaçlarını götürmek için henüz çıktılar. Lakin sanırım gecikmezler, Hira Dağı'ndan vakitlice dönerler... Rukıyye ile Ümmü Gülsüm ailemin masallarıyla oyalanıyorlar."

"Peki..."

"Ey sahibem! Zeyneb haber yollamış, seni akşam yemeğine bekliyor."

Hız. Hatice çok düşünmedi. "Bu gece mümkün değil..." dedi. "Başka sefere giderim... Gelen köleye öyle söyle."

"Olur..."

Meysere henüz duruyordu. Hız. Hatice ikaz etti: "Haydi git ve o ihtiyar için dediklerimi yap."

Meysere bir daha Hız. Hatice'nin tekrar dolan gözlerine

baktı... Bir şeyler söylemek istedi ama buna cesaret edemedi. Odadan çıkarken bir hoştu. Kendini tutamayıp o da bir şiir mırıldandı:

*"Hangi bulut bu kadar cömerttir  
Varını yoğunu serpmeye yeryüzüne?  
Çok kere aldırış etmez  
Toprağın yalvarışına...  
Homurdanarak geçip gider."*

Köle Meysere, şiirin burasında sustu. Aldığı vazifeye giderken hala sahibesi Hz. Hatice'nin ağlayışının sebebini araştırıyordu... ve bu sebebi, çağıracağı ihtiyara bağlıyordu.

"Belki" dedi... "İhtiyar adam öyle bir ilhamda bulunmuştur ki sahibem pek içlenmiştir... Yağmur duasına çıkanların gökyüzüne yalvarıp yakarmalarından daha tesirli olmuştur söyledikleri... Nitekim, sahibem daha ileri gidip ihtiyarla görüşmek istedi."

Köle Meysere, avluda bekleyen başka bir köleyi görünce önce ona gidip sahibesinin gönderdiği haberi ilettili: "Sahibem kızı Zeyneb'e başka bir akşam gelebilecek."

Bu haberi alan köle itiraz edecek oldu: "Zeyneb pek üzülecek ama..."

"Elbette... Fakat emir böyledir."

Bekleyen köle ayrıldı. Köle Meysere bir süre onun arkasından baktı... Bu arada da kendi kendine konuşmaya devam etti: "Ulaştığım kanaatimde haklıyım. O ihtiyar, sahibemi öylesine tesiri altında bıraktı ki, henüz yeni evlendirdiği kızının arzusunu bile red ettirdi."

Köle Meysere susup etrafı dinleyince, konak ona kırlar kadar ıssız gibi geldi. Haklıydı da... İlerde daha da ıssızlaştı.

On üç yıl önce Hz. Muhammed bu konağa geldikten sonra olanları, şimşek hızıyla hatırladı.

İlk yıllarda Kasım ile Abdullah (Tayyib, Tahir) adlı iki çocuk yuvayı şenlendirmişti ama, dünyadan çok çabuk çekilmişlerdi. Sonra Muhammed, şimdi on altı yaşında olan Haris oğlu Zeyd'i evlat edinmişti. M.S. 600'de Zeyneb, 603'de Rukıyye, 605'de de Ümmü Gülsüm doğmuşlardı.

Zeyneb, bir kaç ay önce Ebu'l-As ile evlendirilmişti. Rukıyye, Hz. Peygamberin amcası Ebu Leheb'in diğer oğlu Uteybe ile sözlüydü. Onlar da yakın bir zamanda yuvadan uçacaklardı. Peki geriye kim kalacaktı?

"Hz. Ali ..." dedi köle Meysere.

Hz. Ali şimdi on yaşında kadardı. Beş altı yıl önceki kıtlıkta, babası Ebu Talip onu Hz. Muhammed'e vermişti, diğer çocuklarını da başka akrabalarına dağıttığı gibi.

Konağın direği olan Hz. Muhammed, bir kaç yıldan beri çok değişmişti. Sanki artık bu evde yaşamıyordu. Rüyada gibi gelip gidiyordu. Şehir onu sıkıyordu, o da Hira Dağı'na çekilmişti. Neredeyse artık orada yaşar olmuştı.

Hz. Hatice ise bu duruma üzüleceğine seviniyordu. Niçin? Niçin? Bu soruya cevap veremese de, köle Meysere bile bu ruh hali içindeydi. Konak hayatı intizamını kaybetmişti ama sonunda yine de iyi bir şeyler olacak gibiydi. Ama nasıl bir iyilik? Köle Meysere, kendini dinlediği zaman içine öyle doğuyordu ki; bu iyilik bütün bir insanlığa faydalı olacak ve kararan gönülleri, vicdanları, gündüz aydınlığına çıkaracaktır.

Bu günlerde işte böyle bir sonuç için hazırlık yapılmaktaydı. Ama ilk tedirgin olanlar da bu konağın halkıydı.

İşte, Hz. Muhammed yine dağdaydı, döneceği gün ise bilinmiyordu. Dönse de şehirde kaç gün kalacaktı ki? Zeyd ile Ali ona yemek götürmüşlerdi. Bunu zaman zaman Hz. Hatice de yapıyordu, kendisi de...

En içlendiği şey ise, Hz. Hatice'nin sabırsızlığıydı. Gittikçe yaşlanacağına gençleşiyordu ama, sabırsızlığı, bahar dalını sar-

san bir esintiydi sanki. Köle Meysere, bu esintinin daldaki beyaz çiçekleri örseleyip solduracağını, düşüreceğini düşünerek korkuyordu.

Meysere, hatıralarını böylesine karıştırı karıştırı, sokak kapısına kadar gelmişti. Kapıyı açınca sokağın karşı tarafındaki binek taşında oturan adamı gördü ve onu hemen tanıdı...

"Yine o ihtiyar..." dedi. "Kaç gündür burasını durak yaptı... Bir türlü çekilip gitmedi. İsteddiği, beklediği nedir acaba? O bakıp gitse, başkaları gelecekti. Son senelerde hep öyle olmamış mıydı? Sokak yabancılarla dolup dolup taşmamış mıydı?"

Köle Meysere, kalbinin en kuytu yerlerine sakladığı sırları hatırladı yine, ama bunları düşünmeye korktu. Ağızdan bir şeyler kaçıracağını düşünerek dişlerini iyice sıktı. Ona Şam seferindeyken, pek yakında bir peygamberin zuhur edeceğini ve bu kişinin de Hz. Muhammed olacağını söylememişler miydi? Kendisi de bu sırmı Hz. Hatice ile paylaşmıştı.

Aslında bu olanları yadırgamamalıydı. Kendisi de sahibesi kadar sabırsızlanmaktaydı. Peki bu kuşku niçindi? Meysere gerçekten korkuyordu. Sokağa dolan, Mekke meydanlarında gezinen yabancılardan korkuyordu. Bunların hepsi dost olamazlardı ya? Sahibi Hz. Muhammed'e kast edecekler elbette çoğunlukta olacaktı.

Meysere'yi bıraksalar, daima Hira Dağı'nda yaşayacak, sahibinin emniyetini sağlamaya çalışacaktı. Ama gelenekleri değiştiremezdi. Zaman zaman şairler, düşünürler, Hira Dağı'na çekilirler, insanlarla bağlantılarını keserek iç dünyalarını yaşarlardı. O geleneğe uygun manada oruçlarını tutarlardı. Böyle zamanlarda sadece, hayatlarını sürdürecektir olan yiyecekleri götürmek için, ya adamları arada bir yanlarına giderler, yahut kendileri bir kaç günlüğüne şehre inerlerdi.

Meysere böyle düşünerek kendisini teselliye kalkışıyordu sözde ama, Hz. Muhammed'in Hira Dağı'na gidişinin ayrı se-



bepleri olduğunu hatırlayınca bun alıyor, ona yardım etmek için parçalanıyordu.

Şam seyahatinde görüştükleri kişi: “Sus!” demişti. Hz. Hatice: “Sus!” demişti. Putları horlayıp Hz. İbrahim’in dini olan vahdaniyetin, yakında Müslümanlık halinde geleceğine inanan ve adlarına Hanif denilenlerden bazıları da yine ısrarla; “Sus!” demişlerdi.

O halde ne yapabilirdi Meysere? Simsiyah tenli, sabah vicdanlı köle, ne yapabilirdi? Elbette öğrendiği sını vicdanının en gizli yerinde, kalbinin derinliklerinde saklayacaktı. Ama sahibini, hatta sahibesini hissettirmeden korumaya çalışacaktı yine de.

Mesela şu yüz ellisini aşmış ihtiyar bile ona göre tehlikeliydi. Belki güçsüz, kuvvetsizdi ama bir zehir taşıyor olamaz mıydı?

Hz. Hatice, Meysere’ye o ihtiyarı doyurup iç avluya getirmesini niçin söylemişti? Demek o da kuşkulanıyordu. Yoksa ihtiyarla baş başa yemeyi de isteyebilirdi. Ama böyle yapmamıştı. Meysere’ye açık açık: “Bu adamdan şüphe ediyorum. Durumunu incele” diyemezdi ya...

Meysere bu sonuca ulaşınca rahatladı. Evet, ihtiyarı doyururken, her çareye baş vurup, onun dost mu düşman mı olduğunu öğrenecekti.

Kapı eşiğini atladı. Aynı anda da, sahibesi Hz. Hatice’nin en yakın arkadaşı, sır dostu Nefise ile karşılaştı.

“Nereye ey Meysere?”

“Şimdi döneceğim.”

“Muhammed dağdan döndü mü?”

“Hayır. Zeyd ile Ali ona yemek götürdüler. Onlar da henüz dönmediler.”

“Demek Hatice yalnız.”

“Değil... Misafiri var.”

“Kim?”

“Bilmiyorum.”

“Halbuki ben onu kızı Zeyneb’in davetine götürecektim.”

“Köle gelip haber verdi ama, gitmedi.”

“Demek öyle. O halde ben de girip ısrar etmeyeyim.”

“Doğrusu budur.”

Nefise de, hem Meysere’nin hem de Hatice’nin için yakan sırrı paylaşanlardandı. Hz. Hatice ile buluşup konuşmak istiyordu. Derin bir iç geçirdi.

Komşu evlerden o geceki sefahat sesleri yükselmeye başlamıştı bile... Nefise dayanamadı, içini döküp o sesleri susturmak ihtiyacını duydu:

*“Seslere, sazlara, şarkılara aldanma.  
Bir mezarlıktır bu şehir.  
Her şey ölü.  
Putlar taş, odun.  
İnsanlar onlardan daha beter.  
Daha boş, daha kof.  
Sanır mısın ki,  
Gökyüzünü kandil kandil süsleyen  
Yıldızlar başkadır?  
Hayır, hepimiz aynı hamurdan var olduk.  
Onların aydınlığı bir elbisedir.  
Belki güneş, yahut bir diğeri .  
Gündüz soyar, gece giydiren.  
Biliyorum, içimde o güneşten,  
Yahut diğerlerinden daha üstün  
Bir nurun özü var.  
Kaynayıp duruyor...  
Çıkış yolunu gösterecek rehberi arıyor.  
O zaman gör, insanın nasıl göz kamaştırdığını,  
Şerefının nice nice alemleri  
Sarmalayıp aydınlattığını.”*

Nefise, kalbine gelen ilhamı bitirince, Meysere’ye sordu:

“Hiçbir şey anlayamadın değil mi?”

Meysere, ona hiç beklemediği cevabı verdi: “Anladım...”

“Öyle mi?”

“O kadar ki, sanki konuşan sen değil, bendim.”

Nefise şaşırdı, Meysere’ye sokuldu, bir şeyler ifşa edecek oldu... Lakin birdenbire vaz geçti.

“Geldiğimi Hatice’ye söyleme” dedi. “Üzülmesin.”

Sonra dönüp hızlı adımlarla uzaklaştı.

\*\*\*

H z. Hatice, Köle Meysere’yi, ihtiyarı çağırmaya gönderdikten sonra, odada fazla oyalanmadı. Kalkıp yürüdü. Kapıya doğru ilerlerken dudaklarından şu cümleler dökülüyordu:

“O rahmet müjdecisi ve azab habercisi olacak elçi, Muhammed’dir. Evet, Muhammed’dir. Emir alması pek yaklaştı. Bu yıl, gündüz aydınlığında rüyalar görüyor. Olacaklar kendisine bildiriliyor. Demek peygamberliğe alıştırılıyor. Şimdi bile aynı sebeplerle dağdadır.”

Odadan çıktı. Aşağıya incekken vaz geçti. Sofada ilerleyip başka bir kapıyı açtı. Burada iki kızı, Rukıyye ile Ümmü Göl-süm, H z. Peygamber’in dadısı Ümmü Eymen, Meysere’nin ailesi ve üç cariyeye oturuyorlardı.

Ümmü Eymen çocuklara masal anlatıyordu ama, büyükler de hazla ve dikkatle onu dinliyorlardı. H z. Hatice odaya girince, Ümmü Eymen sustu. H z. Hatice tatlı bir sesle devam etmesini söyledi.

Ümmü Eymen hatırlattı: “Ey Sahibem, yemek hazırdır.”

“Siz çocuklarla yiyin. Ben bahçede oturacağım... Acıkırsam haber veririm...”

Ümmü Eymen, yaşının verdiği cesaretle sitem etti: “Ey Sahibem! Muhammed dağa gidince daima bir hoş oluyor, yeme-

den içmeden kesiliyorsun. Bu merak nedendir? Her erkek, zaman zaman dağa gider, günlerce kalır. Benden iyi bilirsin, Hira Dağı ortak emniyet altındadır.”

“Bunları düşünmedim.”

“Yoksa Zeyd ile Ali’nin geç kalmaları mı canını sıktı?”

“Hayır, onlar hep öyle yaparlar. Dağa gidince bir türlü Muhammed’den ayrılmazlar. Aıştım.”

“Başka?”

“Dışarıda güzel bir mehtap var. O kadar çekici ki... İnsana açlığını unutturuyor.”

“Peki.”

“Sen masalına devam et.”

“Eskisi gibi konuşamıyorum. Pek yaşlandım.”

“Yıllar önce bana da öyle derdin.”

“Çocuklara sor ey sahibem.”

“Sordum. Masallarından pek haz alıyorlar.”

Ümmü Eymen bu haberden hoşnut oldu.

“Ey Sahibem, şair Ehram’ın bir sözünü hatırlattın bana” dedi. “O, belki şiirle tesellisini buluyordu.”

“Hangisidir?”

“Söylersem hatırlarsın.”

“Olsun, tekrar dinlemek isterim.”

“Gün, hafta, ay, sene deriz ama,  
Hiçbirisini göremeyiz,  
Tutup durduramayız.  
Onlar bir merdivenin  
Yükselten basamaklarıdır.  
Bastıkça havalanırız.  
Bütün hüner bizdedir.  
Kısalıkları, uzunlukları,  
Kınımları, adımlarımıza bağlıdır.  
Kimimiz ilk basamakta,  
Kimimiz daha ilerde

Düşeriz topraktaki çukura.  
 Sanki görünmez bir katardır zaman,  
 Biz de pençesindeki av.  
 Ama fark etmeyiz bunu.  
 Gurur öylesine  
 Bir baş dönmesidir ki,  
 An gelir zamanın pençesinden bizi koparır.  
 Unutma ki ağaca tırmananlar  
 Kendilerinden geçerlerse  
 Bedenlerini taşıyamayan dallar kırılır.  
 Tedbirli insan ona derim ki,  
 Sık sık dinlenir her fırsatta...  
 Böylece hayat yolunu uzatır."

\*\*\*

Hz. Hatice, Ümmü Eymen'in okuduğu şiirden sonra odadan çıktı. Aşağıya inerken bir gerçeği düşünüyordu:

"İşte, gelmiş geçmiş şairlerimizin söylediklerinden de anlaşılıyor... Bizim de bir medeniyetimiz var. Cahiliyyet devri yaşıyoruz ama, bu ancak inançtaki bir cahiliyyet devridir."

Arka bahçede, altında oturacağı ağaca doğru yürürken, devam etti: "İnançtaki bu cahiliyyet devri de, yakında sona erecek."

Ağaca ulaşır, hasıra oturunca, bakışlarını bir müddet Hira Dağı'ndan alamadı. Sonra adeta geceyi gündüze çeviren aya baktı.

"Gün gelecek, insan bu ay gibi pırl pırl olacak, nurlanacak. Ben de tedbiri elden bırakmayıp, ömrümü uzatmaya çalışmalı ve o güne yetişmeliyim."

Hz. Hatice, çağırttığı ihtiyarı unutmuş gibiydi. Ansızın geçen yıllarına dalıp gitmişti. Çocukluğunu, ilk iki evliliğini pek düşünmeden geçti.

Yıllar önce gördüğü bir rüyada takılıp kaldı ve o anı tekrar

yaşadı. Güneş, odasına ve yatağına, girmiş, sonra da gidip şehrin üzerinde durmuştu.

Bu rüyasını, dördüncü göbekten atası olan Kusay'da akrabaları birleşen ve böylece amcası sayılan Varaka'ya anlatmıştı sadece. O Varaka ki, yalnızca Mekke'de Hicaz'da değil, bütün Arap Yarımadası'nda ermişliğiyle tanınmıştı. Varaka rüyayı duyunca pek heyecanlanmış ve o andan sonra artık, Hz. Hatice'nin eteğini bırakmamıştı.

Hız. Hatice ile Hz. Muhammed'in evlenmelerini hazırlayan da O'ydu. Zaman zaman, Hz. Hatice'ye takip edeceği yolu açıklayan yine Varaka'ydi. Hatta dolaylı yollardan Hz. Muhammed'in beklenen peygamber olacağını Hatice'ye fısıldayan da kendisiydi. Hz. Hatice, bir taraftan Varaka'dan ilim öğrenmiş, diğer taraftan, gün gün oya gibi işlenmişti.

Hız. Hatice Varaka'ya inanıyordu. Çünkü o ne dediyse olmuştu o güne kadar. Hele ilk oğulları Kasım ile Abdullah'ı küçük yaşta kaybedince, Varaka ne derin bir ilhamla onu teselli etmişti! Bunu asla unutamıyordu.

Şimdi bile aynı sözler kulaklarına çalınıyordu: "Ey Hatice, sanır mısın ki, Allah peygamber yapacağını yalnız peygamberlik nurunu vererek yaratır? Hayır, onu insanlığın dertleriyle yakından ilgilendirmek için, bütün insanlarla aynı hayatı yaşatır. Aynı acıları çektirir. Küçük yaşta babadan, anneden olması, yoksulluğu, çobanlığı, sebepsiz değildir. Ona iki oğul verdi, sevdirdi ve onları geri aldı. Böylece hem evlat acısını tattırdı, hem de kendisinden sonra isminden faydalanıp saltanat sürmeye kalkışacak evlat bırakmadı. Çünkü Allah (c.c.) zalim idare tanımaz... Hükümdar, kısıra, imparator, melik, kral istemez. Halk kendi kendini idare etmelidir. Başkanını içinden seçmelidir. Esasen gelecek din, İslam dinidir. Tevhid esastır... İslamiyet kardeşlik dinidir. Selamettir. Neşe, huzur, güven, gayret ve çalışmadır. Kısacası İslamiyet devamlı gayretlerle, ilimle alemleri

fethede ede Allah'a daha çok yaklaşma, şereflenme dinidir, aydınlığıdır, nurudur..."

H z. Hatice, oğullarının yaşamayıp sadece üç kızının hayatta kaldığını gördükçe, Varaka'nın sözlerinin doğruluğuna, bunları ona Allah (c.c.)'in ilham ettiğine inanmıştı.

H z. Hatice geçmiş günlerinden çabuk dönüp geldi. Lakin: "Niçin evlatlarım üzerinde fazla durdum?" demekten kendisini alamadı. Yoksa hala bir oğlu olmasını mı istiyordu? Bu düşüncüyü derhal reddetti... Varaka her şeyi açık açık söylemişti. Oğulları olsa bile, küçük yaşta aynılacaklardı. Hem Muhammed'in hem Hatice'nin kaderine yazılmıştı bu. Ve sebepteki doğruluğu kimse red edemezdi. Esasen Allah (c.c.), hangi olayı hayra giden ve götüren sebeplerle emretmemişti ki?

H z. Hatice aya bir kere daha baktı. Yeryüzünde yaşayan bütün insanların böyle bir parlaklıkla aydınlanmalarını diledi. Fakat işte, az önce soktaki binek taşına oturan ihtiyar, günün insanın durumunu acı acı haykırmıştı:

*"Yerde bir urgan var,  
Kördüğüm olmuş.  
Çevresindekiler ümitsiz.  
Gelip geçenler şaşkın.  
Görünmez ellerle  
Daha sıkılıyor,  
Çözüleceği beklenirken.  
Kimdir, sahibi nerededir diye  
Başuna düşünme,  
Kafa yorma.  
Biziz o urgan,  
İnsanlar topluluğu.  
Günahlarımız hepimizi  
Öyle karıştırmış ki,  
Açılıp kurtulmamız hayal."*

H z . Hatice, “Yerdeki urgan” diye tekrarladı bir kaç kere. İhtiyar, doğru söylemişti. Fakat bu ümitsizliği nedendi? Demek bundan sonra olacaklarla ilgili kalbine bir şey doğmuyordu.

H z . Hatice, ihtiyarı hatırlayınca, konağa doğru baktı. Henüz Meysere onu getirmemişti. “Erken” dedi. “Daha yemek yiyor dur. Belki de Meysere kılı kırk yararcasına, onun hayra mı şerre mi hizmet ettiğini anlamaya çalışıyordur.”

Tam bunu düşünüyordu ki ayak sesleri duydu. “Geliyor” diye söylendi ama gelen o değildi. Ali ile Zeyd gelmişlerdi. H z . Hatice onları beş dakika kadar yanında alıkoydu. H z . Muhammed’den haberler aldı. Yarın geleceğini ve on gün sonra tekrar gidip, oruç ayı boyunca dağda kalacağını öğrendi.

Onlar henüz gitmişlerdi ki, Meysere ihtiyarı getirdi.

“Ey Sahibem! Misafirini iyice doyurdum. Ben ondan hoşnudum, o da benden hoşnut.”

H z . Hatice, bu sözlerdeki gizli manayı anladı. Meysere, adamdan korkmaya gerek olmadığını anlatmaya çalışmıştı. Acaba, Meysere ihtiyara bazı sırlar vermiş miydi?

Meysere’nin ahlakını bilen H z . Hatice, bu düşünceden hemen vazgeçti, teşekkür edip Meysere’yi gönderdi. İhtiyarı hasıra buyur ederken, gülümsedi ve şöyle dedi:

“Davetimi kabul ettiğin için memnun oldum. Otur ey yerdeki urganın parçalarından olmadığını sandığım insan... Bahtiyar kul.”



## SARSILAN TOPRAK

İhtiyar, hasıra otururken, Hz. Hatice'nin bu sözlerinden haz duymuştu. Belki de ümitlenmişti.

Sordu: "Demek ben yerdeki organın bir parçası değilim?"

"Başka türlü mü mümkün müdür?"

"Ey kızım, seni bu karara götüren nedir?"

"Pencereden içlenişlerini dinlemiştim."

İhtiyar sustu, çevresine baktı. Sonra meraklanarak sordu: "Sen kimsin, adın nedir? Erkeğin burada değil mi? Yahut dul musun?"

"Meysere bunları sana anlatmadı mı?"

"Hayır.

"O halde yemek boyunca neler konuştunuz?"

"Her şeyden, ama hepsi dünya olaylarıydı."

Hz. Hatice, bu cevap üzerine ihtiyara, aile hayatı hakkında yeteri kadar bilgi verdi. Sonra kendisi onunla ilgilenmeye başladı.

"Adın nedir ey ihtiyar?"

"Annem, yahut babam bana Berrah adını takmışlar ama, sen onu unut. Çünkü lakabımı daha çok severim... Bilmem kim yakıştırdı gençliğimde? Lakabım Namar'dır..."

"Namar mı?"

"Evet."

"Hiç böyle bir isim duyduğumu hatırlamıyorum."

"Haklısın ey kızım. Çünkü dilimiz ve doğup büyüdüğümüz toprak ayındır. Namar, dost demektir... İyilik eden, herkesle kaynaşan manasındadır benim dilimde."

“Bizde de bunun karşılığı Elif’dir.”

“Biliyorum. Hemen hemen son on senedir hayatımı Arap Yarımadasında geçirdim. Dilinizi öğrendim. Bir yıldır da Mekke’deyim.”

Hız. Hatice ay ışığı altında yüzü, hele bakışları pırıl pırıl yanan Namar’a büsbütün ısındı. ona karşı anlaşılabilir bir hisle hürmet duydu. Onun binek taşındaki konuşmaların hatırlamıştı yine. Namar da bir hanif olmalıydı. Hatta ilhamları kendisini doğru yola götürüyordu. Öyle olmasa, zuhurunu beklediği peygamberin bu şehirden çıkacağını anlayarak Mekke’de bir yıl kalırmıydı? Hele Hacer sokağına her akşam koşarcasına gelmesi... Bir şeylerden ümitlenmesi...

Elinde olsa, Namar’a bildiklerini söyleyecek, ahir ömründe onu hoşnut edecekti. Lakin Varaka kaç defa: “Ey Hatice, ey kızım... Sakın bildiklerini ifşa etme.” Onun tembihlerini dinlemeye mecburdu.

Namar Hız. Hatice’yi uyardı: “Düşünüyorsun ey kızım.”

“Doğru.”

“Düşünmek güzel şeydir. Fakat yalnızlığını düşünme.”

“Değil, değil.”

“Şehrinizin bu adetini beğendim. Zaman zaman erkeklerin dağa çıkıp kendi kendileriyle hesaplaşmaları, iç alemlerine dalmaları iyidir... Bir çeşit temizlenme, yıkanmadır. Şunu da unutma ki ey Hatice, insan hiç bir zaman yalnız kalmamıştır. Eşini kaybetse, çocuklarını evlendirse, eş dosttan ayrı kalsa bile. Bir zaman birisi bana şöyle demişti:

*Niçin bana acıyarak bakıyorsun?*

*Yakınlarımdan kopuşum mu*

*Seni içlendirdi?*

*Hiç ilgilenme halimle,*

*Kendimi bana sor,*

*O kadar doluyum ki.*

İçimde bir pazar var benim.  
 Her dileyişimde  
 Yollarında dolaşıyorum.  
 Gönlüme göre alış veriş yapıyor.  
 Canımın çektiğiyle  
 Konuşuyorum uzun uzun.”

Doğru değil mi bunlar? Hele benim içimdeki pazar, değil yeryüzünü, bütün bir kainatı kaplıyor. Akıl, idrak, hayal kuvveti öyle bir pazarı gezmekten, incelemekten yorulmaz. Ey kızım, az önce anlatmıştın. İki oğlunu kaybetmişsin, bir kızını evlendirmişsin, diğerleri de yakında gideceklermiş. Olacak bunlar, durdurulamazlar. Yerlerine gelecekler bile öyle.”

Hz. Hatice elinde olmayarak iç geçirdi. Namar bunu fark etti ve konuşmaya devam etti:

“Üzüldün... Ama haklısın. Her anne üzülür. Boş bulundum, böyle bir konuyu açmamalıydım. Lakin sana bir müjdem var. Şu aya bak. Güzelliğinin en haşmetli gecelerini yaşıyor. Üzerimize döktüğü ışıklar sanki sabahları konuşuyorlar. Beklediğimiz sabahları... O ayı kucağında görmek, sevip okşamak istemez misin?”

“Neler söylüyorsun ey Namar?”

“İçimdeki pazarda şu an gezinirken, sana ve ay güzelliğinde bir kıza rastladım.”

“Beni teselli ediyorsun ey Namar.”

“Hayır. İçime doğan ilhamlar yanılmaz. Evlendirip konağın-dan uğurlarken, arkasından gözyaşı dökeceğin kızlardan olma-yacak o... Çünkü sen ondan önce yolculuğa çıkacaksın.”

Hz. Hatice, Varaka'yı hatırladı. Bu adam da onun gibi, kesin konuşuyordu. Ona inanmak isteyip gülümsedi. Namar, bunu başka manaya aldı.

“Beni bir sihirbaz yahut kahin sanma. Öylelerinden nefret ederim.”

“Böyle sıfatları asla sana yakıştırmam.”

“Ey kızım. Ay’a yine bak. Neye benziyor.”

“Sohbetimizdeki müjdene.”

“Yahut iri bir elmaya. Belki sen görmedin ama, ben gezdiğim yerlerde, bu sarılık ve parlaklıkta elmalar gördüm. Ay, beni doğrular gibi titriyor. Daha doğrusu bölünüp birleşiyor.”

H z . Hatice heyecanlandı. Çünkü doğruydu Namar’ın dedikleri. Ay, sallanıyor gibiydi... Elini uzatsa tutacaktı. Öyle geldi H z . Hatice’ye. Fakat kendisini tuttu. Hatta Namar’a takıldı:

“Galiba bir masalı konuşuyoruz ey Namar... Elma yiyip evlat edinen kızın masalını...”

“Mümkündür. Niyet edildikten sonra neden olmasın?”

“Bana tatlı vakitler geçiriyorsun.”

“Bunu arzularım. Galiba konuşmamızdan, sohbetimizden, oturduğumuz toprak da memnun kaldı ki, sevincinden sarsılıyor. Bilmem fark ettin mi?”

H z . Hatice, şaşırdı. Hakikaten toprak sarsılıyordu.

Namar ikaz etti: “Zelzele sanma bunu. İlhamlarım sopa oldular, kainat denilen ağacın dallarına vurdular. Toprağın sarsılışı bundandır. Ay kadar güzel meyvenin düşmesi an meselesidir. Bunu hiçbirimiz göremeyeceğiz. Benim kısmetimde sebeplenmek yok. Lakin sen ve erkeğin tohumlarına kadar bölüşeceksiniz. Farkında olmayacaksınız.”

H z . Hatice, Namar şaka yapıyor sandı. O da karşılık verdi: “İçindeki pazarda seni gezdiren, geleceği gösteren birisi var o halde.”

Namar’ın yüzü gölgelendi. Uzun bir zaman konuşmadı.

Nihayet kırıldığını açığa vurdu: “Bunu senden beklemiyordum ey kızım.”

“Niçin?”

“Buluştüğümüzda beni pencereden dinlediğini söylemiştin.”

“Evet.”

“Öyleyse o birisi dediğinin kim olduğunu biliyorsun.”

H z. Hatice, pişman oldu, cevap veremedi.

Namar açıkladı: “Allah’tır o.”

“İnanıyorum.”

“Dilediğine, hikmeti zatında kalarak, her şeyi açıklattır. Dağa, taşla bile...”

H z. Hatice, ansızın ferahladı. Namar’ı niçin çağırdığını hatırladı tekrar. Kulluğunu bulmuş bu ihtiyar belki de bir ermişti. O halde... Varaka gibi onun da dediklerini zaman doğrulayacaktı.

H z. Hatice, bu sonuca varınca, açıklamada sakınca görmedi: “Senin Allah’a inandığını, putları horladığını, düşündüğüm için sohbetini dinledim. Lakin bilirsin ki çevremiz canavar sürüleriyle dolu ey Namar! Çekingenliğini hoş karşıla.”

“Hepsinin farkındayım, hak da veriyorum sana. Seni, bildiklerin için sıkıştırarak değilim. Şu kadarını söyleyeyim ki, Allah (c.c.)’in geleceğini buyurduğu son peygamber bu şehirde, hatta bu sokaktadır. İster bil, ister bilme... Ama her an hazır ol. Ben de artık yeryüzünü gezmeyeceğim. Burada bekleyeceğim.”

H z. Hatice, Hanifler’den Amr oğlu Zeyd’in ağızdan ağza dolaşan fikirlerini düşündü.

Bunları da Namar’a söylemekte bir sakınca görmedi.

“Ey Namar!” dedi. “Şehirde bizim gibi bir Hanif var. Ona gelen ilham daha ileridir.”

“Neler söylüyor?”

“Dinle...”

H z. Hatice, ilhamı ağır ağır tekrarlardı. Zeyd, bu şiiri kendi oğlu Amr’a hitaben söylemişti:

*“İsmail soyundan, Haşimoğullarından,  
Bir peygamberin gelmesini gözlemekteyim.  
Fakat, O’nu görebileceğimi,*

O'na yetişebileceğimi pek sanmıyorum.  
 Öyle de olsa, şunu biliniz ki,  
 Ben O'na inanıyor ve şimdiden tasdik ediyorum.  
 Ey Amr! Eğer sen çok yaşar,  
 O'nu görürsen, benden selam söyle.  
 Gel sana O'nun vasıflarını  
 Birer birer bildireyim.  
 Böylece gizli kapaklı tarafı kalmasın.  
 O, ne kısa, ne uzun boyludur.  
 Saçı ne sık ne seyrek.  
 Gözlerinde kırmızılık vardır.  
 Peygamberlik mührü iki küreği arasındadır.  
 O'nun ismi Ahmed'dir.  
 Kitaplarda yazıldığı gibi.  
 Doğacağı ve peygamberlikle  
 Şerefleneceği şehir Mekke'dir.  
 Fakat halk O'nun getirdiğinden hoşlanmayıp  
 Şehirden çıkaracaktır, Medine'ye göçecektir.  
 Getirdiği, yayılıp tutunacaktır.  
 Sakın hakkında söylenenlere kapılıp aldanma.  
 Ey Amr! Ben İbrahim'in dinini araştırmak uğruna  
 Bütün memleketleri gezdim dolaştım.  
 Her dinden adamlara danıştım.  
 İbrahim dinini arkamda bıraktığımı söylediler  
 Vasıflarını saydılar.  
 Son peygamber olduğunu haber verdiler."

Namar, pek heyecanlanmıştı. Gözlerine inci gibi yaşlar birikmişti. Dayanamayıp öğrenmek istedi: "O hanif yaşıyor mu?"

"Hayır."

"Demek kendisi de içine eğilmiş, pazarda dolaşıp durmuş... Ey Hatice, ey güzel kızım! Ona gelecek bildirilmiş... İnandın mı?"

"Evet."

"O halde bana da inan... Şu ay güzelliğinde bir kızım olacak."

“Aksini düşünmedim.”

“Sen şehri bilirsin, özellikle bu sokakta yaşayan erkekleri de tanırısın... Zeyd’in şiirindeki beden kimde var?”

H z. Hatice zor durumda kalmıştı. Başını önüne eğdi. Yavaşça: “Bunu bana sorma” dedi. “Sebebini bilirsin... Canına kast için vazifelendirilenler pek çok.”

“Üzölme ey Hatice! Seni anlıyorum.”

Bu sırada cariyelerden birisi geldi. H z. Hatice’ye henüz acı-kıp acıkmadığını sordu. H z. Hatice, sadece iki tas şerbet istedi.

\*\*\*

Çeyrek saat sonra, şerbetleri içmişler ve hala aynı şekilde oturuyorlardı. Namar, “Beni hiç deşmedin” dedi H z. Hatice’ye.

“Bu arzumdu. Fakat yorulmanı istemedim.”

“Ben, o hanifin tıpkısı hayatı yaşadım. Belki değil, muhakkak ondan çok gezdim, araştırdım, sordum soruşturdum... Yaşım yüz elliyi aştı. Yukarılarda, yıl çekecek kadar uzak mesafeler ötesinde doğdum. Evim vardı, ailem, çocuklarım vardı. Çocuklarımin hepsi kendi hayatlarını yaşamak için ayrıldılar. Ailemi de ecel aldı.”

“Felek değirmenindeki buğdayın akıbeti.”

“Evet.”

“Sonra?”

“Bir zaman içimdeki pazarda gezindim. O pırıl pırıl pazarda. Tekrar yeryüzünde bakınca iğrendim gördüklerimden. Yerimde duramadım... Yüzyıl az mıdır? Hep gezdim. Sarı, beyaz, siyah insanların ülkelerini didik didik ettim. Hatta Asya’nın kuzeyine, buzlar ülkesine çıktım. Çözülen buzlarla denizler ötesi topraklara gittim. Kırmızı insanlarla tanıştım. Tekrar, başka buzlara döndüm. Aciz olduklarını bile bile Allah’la haşa yarış halindey-

diler. Putlar yapıyor, gökyüzüne doğru tapınaklar yükseltiyorlardı. Düşünmüyor ve görmüyorlardı ki, yükselttikleri tapınaklar, Allah'ın yarattığı en küçük bir dağ yanında bile zerre kadar kalıyordu... Onlara peygamber gelip gelmediğini soruyordum. Geldiğini, fakat kovduklarını söylüyorlardı. Nihayet buralara ulaştım. Durum aynıydı. Tek fark, bir son peygamberin geleceğini öğrenmem oldu. Son peygamber olduğuna göre, bu şehirden kovulsa da elbette vazifesini tamamlayacaktır.”

“Beni sevindirdin...”

“Ey Hatice, Belki ben de O'na yetişirim, onu bulurum... Eğer ömrüm onu görmeye vefa etmezse, beni ona anlat... Şahadetimi söyle.”

“Allah (c.c.) kismet ederse bu en büyük vazifem olacak...”

Her ikisi de, bir müddet sustular. Nihayet Namar başını Hz. Hatice'ye çevirdi.

“Ey kızım...” dedi. “İnsanların görünüşüne aldanma. Pek zavallıdır onlar. Elimden gelse mümkün olsa, hepsini bir araya toplayıp şu sözleri haykıracağım:

*“Bir avuç su al...*

*Eğil üzerine, yahut yaklaştır gözlerine,*

*Hepsi bir.*

*Bak sonra, hep bak.*

*Günler geçer, dudakların çatlar*

*Ve dayanamaz, içersin de, yine sırnına eremezsin*

*O bir avuç suyun.*

*Belki damlalarda tekrar dökülür gözyaşın sicim sicim.*

*Seherde yapraklarda titreşen şebnemler*

*İlir, coşar, kanatlanırlar.*

*Belki yorgunluktan ter boşanır derinden süzgeç gibi.*

*İhtimal bir bulutun tarlana yağışının*

*Heyecanını yaşarsın tekrar.*

*Bunlar ve benzerleridir*

*Göreceğin hatırlayacağın, o kadar...*

*Hep bir esinti ıslaklığıyla sokulan, canlanan*



Acı buruk, güzel tatlı duyular.  
 Ah, insanlığını soyunup çıkabilsen zindanından.  
 Bir avuç suda değil, damlasında,  
 Yaratılışın hikayesini,  
 Kudretini okuyacaksın bir nefeste.  
 O damla, var olduğun andan beri  
 Günahını, kirini, pisliğini,  
 Yılmadan usanmadan temizleyen,  
 Seni tekrar, yeniden ak pak  
 Yeryüzüne salan toprağın  
 Eməğinin nurlaşan özüdür.  
 İçinde elifler kaynaşır, pervane misali  
 Kulluk ederler Allah'a.  
 Tek damla su, toprağın nurlaşan özü.  
 Damladaki bir ömür boyu  
 Saysan da bitiremeyeceğin  
 Elifler... Kullar!  
 Hazırdır kasırgalar gibi patlayıp  
 Yaratılışın yüzlercesini yeniden yazmaya.  
 Ama kalem nerede? Kimin emrinde?  
 İşte sancılanmanın sebebi budur.  
 Elife Kalem'e emir verene inandığın anda  
 Kurtulacaksın...  
 Gözlerinin kavramayacağı aydınlıklar  
 Halı gibi serilecekler önüne."

Namar, sözlerini bitirince, umulmadık bir hareket yaptı, ayağa kalktı. Hz. Hatice şaşırdı.

Zorlukla: "Nereye ey Namar! Henüz vakit pek erken..." diyebildi.

Namar kararlıydı: "Gidiyorum. Elimde değil. İçimdeki pazar hareketlendi... Tenhaya çekilip, onu dolaşacağım."

Hz. Hatice de kalkmaya mecbur oldu. Birlikte kapıya doğru yürürlerken: "Yine beklerim ey Namar" dedi.

"Hayır..."

"Ama günlerden beri bu sokaktaydın."

“Aradığımı buldum, öğreneceğimi öğrendim... Seni zor durumda bırakmak istemiyorum.”

“Nasıl yani?”

“Kalbindeki sır torbasını emirsiz açarsın belki.”

Hız. Hatice onu haklı bulup sustu. Ön avlu kapısına geldikleri zaman Namar, Hız. Hatice'nin dikkatini çekti:

“Bak kızım” dedi. “Toprak yine sarsılıyor. Ağacın dalları sallanıyor. Ay ve yıldızlar, nimet nimet düşecekler. Sohbetimizde söylediğim gibi, senin kismetinde ay güzelliğinde bir kız evlat var... Bu sözlerimi unutma.”

\*\*\*

Hız. Hatice, Namar sokakta kaybolana kadar kapıda bekledi. Pek heyecanlıydı, titriyordu... Demek bir gün gelecek, ay nasıl göklerin kucağındaysa, o da böyle ay gibi güzellikte bir kızı bağrına basacaktı.

Gerçek miydi? Niçin olmayacaktı ki? Üstelik Namar'ın ilhamına göre, bu kız evlenip onu bırakmadan, kendisi gidecekti... Nereye? Bu da sorulur muydu?

Hız. Hatice, kararsızdı. Nihayet, kapının tokmağını çaldı. Köle Meysere içerden koşup geldi. Hız. Hatice ona arzusunu bildirdi.

“Ben Varaka'ya kadar gitmek istiyorum...”

“Peki ey Sahibem.”

Hız. Hatice önde, Meysere arkada, yola çıktılar. Kısa yollar-dan yürüyüp, Varaka'nın evine vardılar. Hız. Hatice, Meysere'yi aşağıda bekletip yukarı çıktı. Varaka artık çoktan görmez olmuştu.

Hatice biraz tereddüt ettikten sonra, kapıyı açıp girdi. Varaka odada yalnızdı. Bir şeyler düşünür, yahut araştırır gibi dalgındı. Fakat birdenbire içlenerek bir şiir mınıldandı:

"Ayın hanidir doğduğundan haberliyim.  
 Bana vaat etmişti bu geceyi.  
 Gölgesini üzerime düşürecekti.  
 Bekledim sabırsızlıkla.  
 O gölge, nur nur, yollara çıkmış geliyor.  
 Lakin bir ürkeklik var adımlarında,  
 Niçindir bilirim.  
 Hiç heyecanlanmasın,  
 Yaklaşsın yaklaşabildiği kadar.  
 Sevgisiyle saygısı yarışsın önümde  
 Acıkan huzurumu doyursunlar."

H z. Hatice rahatladı. Varaka'nın dediği gibi yaptı, adımlarını hızlandırdı. Onun yanına varınca, eğilip ellerine sarıldı, öptü...

"Ben geldim ey amcaoğlu."

Varaka, H z. Hatice'yi kolundan tutup yanına oturttu.

"Bekliyordum" karşılığını verdi.

H z. Hatice şaşırdı: "Bekliyordun ha?"

"Elbette... Ev halkını senin için uzaklaştırdım."

"Değer miydi?"

"Ey Hatice... Senin uğruna gökteki yıldızları ışıklarından edip, birer kum tanesi gibi çöle savurmaya bile değer."

"Niçin ama?"

"Biliyorsun."

H z. Hatice iç geçirdi. "Ah, evet öyle... Sana daima inandım... Yine de inanmalıyım" dedi. "Güzel Allah'ımız, seni sevmiş, gelecekte haberli kılıyor."

"Ben bir aracıyım. Her şey insan için."

"Muhakkak..."

Bir süre ikisi de sustu... Sonra Varaka elini pencere tarafına, aya doğru uzattı.

"Ay şuraya kadar yükseldi değil mi ey Hatice'm?" dedi.

"Evet evet... Görmüş gibi işaret ettin."

“Muhammed de hala Hira Dağı'nda?”

“Yarın sabah gelip, on gün sonra oruç için tekrar gidecek.”

“Biliyorum... Dağ, şu anda ateşböcekleri misali nurlar içinde kaynaşıyor.”

H z. Hatice ürperdi. Zor konuştu: “Bildin, bildin... Sevineyim mi ey Varaka? Tekrar görmeye mi başladın?”

“Hayır... İç aydınlığım yetiyor. Bir haber var mı ey kızım?”

“Muhammed (s.a.v.) üzerine olanları anlatmıştım.”

“Çok sabrettin. Fakat artık sonuna geldik, sabrının meyvesini toplayacaksın. Yalnız sen mi? Hayır, bütün insanlık toplayacak. O meyve, sanki şu ayın güzelliğindedir. Her derdin devasıdır. Kıymetini bilen kurtulacak hastalığından.”

“En büyük muradım budur.”

“Başka?”

H z. Hatice, başka ne söyleyecekti? Bulmakta gecikmedi. Buraya aslında onun için gelmemiş miydi? Namar'la geçen konuşmasını hiç bir şey atlamadan anlattı. Varaka dikkatle dinledi. H z. Hatice sözünü bitirince, Varaka'nın yüzü büsbütün aydınlandı. Önce bir atasözünü hatırlattı:

*“Başına vardığın kuyuyu  
Niçin yadırgarsın?  
Hem de eğilip baktın,  
Kör kuyu değil... Suyu bol.  
Şart mıdır aynı kuyudan  
Susuzluğunu gidermen?  
Bundan da faydalan.  
Su her yerde aynıdır.”*

Varaka, bu ikazını yaptıktan sonra sordu: “Ey Hatice! H z. İsa'nın dünyaya gelişi üzerinden bu yana kaç yıl geçti, başka peygamber gelmedi. Biliyorsun, Allah (c.c.)'ın emrine göre, Son Peygamber'e kadar başkası da gelmeyecek... Çünkü o Peygamber bütün insanları davet edecek...”

“Evet.”

“O halde bu boşluğu bazı velilerin doldurduğuna dair niçin şüphe içindesin?”

“Senden asla şüphe etmedim ey ermiş Varaka...”

“Namar’dan da şüphe etme... Şu anda yeryüzünün kim bilir kaç yerinde yüzlerce insan ilahi ilhamla halkı son peygamber için hazırlamaktadırlar?”

“Rahatladım...”

“Son peygamber gelip geçtikten sonra da, bu hal devam edecektir... İnsan öyle velilere muhtaçtır...”

H z . Hatice, utanarak hatırlattı: “Namar’ın müjdesine ne dersin?”

“Madem ki müjdeledi olacaktır... Allah (c.c.)’ın emir edeceği günde, ay güzelliğinde bir kızı göğsüne bastıracaksın.”

“Garip bir ruh haleti içindeyim... Daha şimdiden o kıza diğer evlatlarımdan ayrı bir sevgiyle sarılıyorum...”

“Mümkündür...”

“İçime bir ateş de düştü... Buraya gelirken sık sık gözümü kapattım... Yüzünü hayal etmeye çalıştım. Muvaffak olamadım... Saçı, kaşı, gözü bir türlü şekillenmedi gözümde. Hep ay çıktı karşıma.”

“Sabırlı ol...”

“Zaman zaman da sevgili eşimin mübarek yüzü canlandı... Huyu, ahlakı, tebessümü içimi ıltı.”

“Yani bütün güzellikleri, doğacağı müjdelenen kızında topladın...”

“Anne kalbi neler istemiyor! Demek sen de öyle bir ilhamdasın ey atam Varaka?”

“İlhamım yok ama, Namar’a inanıyorum.”

“Aynı neticeye varmaz mı bu?”

“Şüphesiz...”

H z . Hatice biraz düşündü...

“Namar bir daha gelmeyecek... Gösterdiği sebepte haklı mıdır?”

“Elbette... Mana alemindeki emirlerin dışına çıkamaz ki.”

“Hayatından endişe ediyorum. Pek yaşlıydı... Onu konduğumda ağırlamayı düşünüyordum... Muhammed (s.a.v.)’le tanıştıracaktım.”

“Kadere ancak Allah (c.c.) hükmeder.”

“Belki de benimle konuşurken anlayacağını anladı ve Hira Dağı’na gitti... Muhammed’le görüşecek...”

“Olabilir.”

“Yarın öğrenirim.”

“Ey Hatice! Sorup da Muhammed’i müşkül duruma sokma... Bana kalırsa Namar’dan hiç söz etme... Çünkü şu günlerde Muhammed bile ne ile görevlendirileceğinden habersizdir... Veya şüphededir...”

## SABAHA ÇIKAR GİBİ

Aradan dokuz ayı aşkın bir zaman geçmiş, 609 yılının Cema-ziye'l-ahir ayının ilk haftası girmişti. Üç ay sonra yılın Ramazanı başlayacaktı. Hz. Hatice garip bir telaş ve tedirginlik içindeydi. Sürekli bunun sebebini araştırıyor ama bulamıyordu. Bu halini doğumunun yaklaşmasına veriyor, lakin derhal karar değiştiriyordu. Haklıydı da... Çünkü şimdiye kadar bunca evlat sahibi olmuştu, hiçbirisinde başına böyle bir hal gelmemişti.

Yakın arkadaşı, sırdaşı olan Nefise ile, hatta Meysere ile konuşuyor, fakat her ne hikmetse, onlara da dilediği gibi açılmıyordu. Halbuki telaşlanıp, tedirgin olacağı yerde sevinmesi gerekiyordu. Ermişlikleri kesin olan Varaka ile Namar ilhamlarını açıkladıkları halde kız doğuracağından şüphe mi ediyordu yoksa? Belki de... Çünkü hangi insanın içine şeytan gizmezdi zaman zaman ve onu kandırmaya çalışmazdı ki?

O çağın kadınları bir erkek evlat doğurmaya can atarlarken, Hz. Hatice aksini arzuluyordu... Sebep de açıktı. Allah (c.c.), oğullarını yaşatmıyordu. İhtimal, tedirginlik ve telaşı bundandı. Bu müjdeyi veren Namar, sözünde durmuş, o geceden sonra görünmemişti... Hatta Mekke'de bile izi yoktu. Rastlayan çıkmamıştı.

Hz. Hatice, Meysere'ye onu arattırmış, ama bulduramamıştı. Namar'ın akıbetinden şüphelendiğini Varaka'ya anlattığı zaman Varaka onu yatıştırmıştı.

"Ey kızım, yeğenim Hatice!" demişti. "Ermişler, bizim günlük hayatımızı değil, kendi dünyalarının hayatını yaşarlar. Onlar için mekan ve zaman önemsizdir. Şu anda belki aylarca

uzak bir yerdedir ama, her zaman içimizdedir. Ona bu imkanı veren, eriştiği ilahi aşk ile bütün insanları bir bilip sevmesi ve bilhassa kendisini bilmesidir. Sana anlattıklarını hatırlasana ey Hatice! O, içindeki pazarda dolaştığını söylemişti sana. O pazarın büyüklüğünü kainatla kıyaslamıştı. Demek ki dünyamız, onun bahsettiği pazarın yollarında karşısına çıkacak, ayağına takılacak kadar büyük bir taş parçası bile değil.”

Varaka, Hz. Hatice’nin yatıştığını görünce, her satır dinleyen yeni derin derin düşündüren yeni bir ilhamını da aktarmıştı Hz. Hatice’ye:

*“Kendini bilen için zorluk yoktur.  
En yalçın dağlara  
Tatlı bir uykudan sonra  
Sabaha çıkar gibi ulaşır...  
Dikmenlerinde otağ kurar.  
Orada, öyle bir yükseklikte  
Aşağıya bakıp karınca gibi kaynaşıp küçülen  
İnsanlara dudak bükmez.  
Kayaları koparıp üzerlerine yuvarlamaz.  
Hele gururu, yanına yaklaştırmaz.  
Hep daha yükseğe baş kaldırır.  
İlimden ilime giden yolları araştırır.  
Her çıktığı sabahtan  
Daha parlağını, aydınını diler.  
Kendini bildikçe, tanıdıkça.  
Yaratıcısının idrake sığmayan güzelliği  
Dört bir yanında tecelli eder,  
Zahir olur.”*

Hz. Hatice şu andaki telaşlı ruh haleti içinde, bunları düşününce, beynini sıkan el çekilip gitti. Rahatladı. Aklına Hz. Muhammed gelmişti. Aylarca önce onunla da konuştuğu zaman Namar ve Varaka’nın söylediklerine eş bir cevap almıştı. Öyle bir sonuca ulaşmıştı. O halde tedirginliği nedendi? Namar kız



doğuracağını söylemişti. Varaka onu tasdik etmişti. Hele Hz. Muhammed, kesinlikle bunu hissettirmişti.

Belki beş, belki altı ay önce bir gündü. Hz. Hatice, o sıralarda Hira Dağı'nda bulunan Hz. Muhammed'e, ihtiyaçlarını bizzat götürmüştü. Uygun bir anında da, yeni bir evlada kavuşacaklarını haber vermişti. Hz. Muhammed, bundan pek memnun kalmış, doğacak çocuklarının adını Fatıma koymalarını buyurmuştu.

O Hz. Muhammed ki, Hz. Hatice artık kesinlikle onun peygamber olacağını biliyor ve her gün şaşıyordu. O böyle emrederse, çocuğunun kız doğmaması kabil miydi?

Hz. Hatice gülümsedi. İçin için: "Artık bu konu üzerinde şeytana yaka kaptırmam doğru değil..." dedi. "Madem ki Peygamberim açıkladı, bir kızım, hem de ay güzelliğinde bir kızım olacak."

Hz. Muhammed, niçin Fatıma ismini seçmişti? Beş altı ay önce, Hz. Hatice dağdan dönerken, aynı soruyu kendi kendisine sormuş ve cevabını buldum sanmıştı. Fatıma, 'sütten kesmek' anlamına geliyordu. Fakat, bu isimde Hz. Hatice'ye bir haber, yahut sır veriliyor gibi gelmişti. Artık çocuklarının arkası kesilecekti demek ki.

Ama Hz. Hatice, bu ilhamının üzerinde durmamıştı. Diğer fikirlerine geçmişti. Hz. Peygamber, doğacak evladına Fatıma adını vermekle, başta Hz. Hatice olmak üzere, bazı yakınlarının gönlünü, kendine has hassasiyetiyle hoşnut ediyordu. Çünkü Hz. Hatice'nin annesi de bu adı taşımıştı. Hz. Hamza ve Hz. Ali'nin annelerinin adı da Fatıma idi... Ve bu kadın çocukluğunda, Hz. Muhammed'e annesi gibi bakmıştı.

Nitekim Hz. Peygamber, onun için şöyle buyurmuştu: "Amcam Ebu Talib'den sonra, bu kadın kadar bana iyilik eden olmamıştır."

Hz. Muhammed'in babaannesi de Fatıma'ydı. Kısacası, de-

mek Hz. Muhammed, doğacak yavrusunun nasıl bir nur parçası olacağını biliyordu ki, ona en sevdiklerinin ismini vermişti. Esasen sık sık buyururdu: “Ben Fatıma’ların oğluyum.”

Başka bir gün Hz. Hatice, Hz. Muhammed ile başbaşa sohbet ederken hiç umulmadık şekilde konuşmuştu. “Allah kızımı ve ondan gelecek olan soyu sevecekleri cehennemden uzaklaştıracığı için ismini Fatıma koydum.”

O gün Hz. Hatice, Hz. Muhammed’in kendisinin de peygamberlikle görevlendirileceğini bildiğine tam inanmıştı... Bunu Hz. Peygamber’in başka bir sözü de tasuın etmişti. “Ben Atam İbrahim’in duasıyım...” buyurmuştu çünkü.

Hz. Hatice, öğrenmişti, biliyordu, Hz. İbrahim’in ettiği duayı... O, oğlu İsmail (a.s.) ile Kabe temellerini yeniden yükseltirken, burada kurulacak şehri emin kılmasını ve soyundan peygamber ihsan etmesini dilemişti Allah (c.c.)’dan. Hz. Muhammed “Ben İbrahim’in duasıyım” demekle Hz. Hatice’ye hanidir beklediğini müjdelemiş oluyordu.

Hz. Hatice bütün bunları hatırlayınca, büsbütün huzura kavuştu ve kendisini evinin işlerine verdi.

\*\*\*

Fakat kavuştuğu huzur, o gün ikinci vakti ansızın tekrar uçup gitti. Benliğini daha kuvvetli bir tedirginlik ve telaş sardı. Hele de Muhammed’in, işinden eve dönmesi gecikince... Hz. Muhammed o günlerde şehirdeydi ve muntazaman işine gidip geliyordu. Hira Dağı’na çıkacağını haber etmemiştir.

Akşam oldu ve geçti. Hz. Muhammed hala meydanda yoktu. Hz. Hatice, çeşitli kötü ihtimaller üzerinde durmaktan ve bu düşüncelerin ağırlığı altında ezilmekten sıkıldı. Dayanamayıp çarşıya adam saldı. Giden adam çabuk döndü... Hz. Muhammed, sabahtan beri dükkana uğramamıştı. Hz. Hatice, sordu

soruşturdu... O'nun sabahleyin şehir dışına çıktığını görenler olduğunu öğrendi. O zaman, Meysere'yi ve başka köleleri arkasından gönderip arattı... Nerdeyse, gece bastıracak ve yıldızlar doğacaktı. Tam o anda, kapı açıldı ve Hz. Muhammed geldi.

Lakin, Hz. Hatice, Hz. Peygambere bakar bakmaz, ciğerleri kopar gibi oldu. Her zamanki vakur, tuttuğunu koparır, güçlü, bakışları azim ve sebat dolu bir insan yerine, yumuşak hareketli, gayet sakin, sesi uysal birisiyle karşılaşmıştı. Yine de hiç bir şeyi belli etmedi Hz. Hatice. Aksine, neşeli göründü.

Yemek yenilip, ikisi yalnız kalınca, Hz. Muhammed başına gelenleri kendiliğinden anlattı. O sabah işine giderken, ansızın canı kırları çekmişti Hz. Muhammed'in... Bu isteğini önleyememiş, şehirden çıkmıştı. Bir zaman yürümüştü... Nihayet, bir ağaç altı bularak oturmuştu.

Yarı uykulu yarı uyanık bir haldeyken, iki kişi gelmişler, aralarında konuşmuşlar, sonra Hz. Peygamberi yatırarak göğsünü açmışlar, bir şeyler çıkarıp atmışlar, yerine kedi beyazlığında 'sekinet' dedikleri cismi koymuşlar ve göğsünü tekrar kapatmışlardı! Hz. Muhammed, o ağaç altında uzun zaman kalmıştı... Ancak, güneş batmak üzereyken, kendisine gelmiş ve eve dönebilmişti.

Hz. Hatice, önce onun bir rüya görmüş olacağına yordu bunu. Lakin: "Korkmadın mı? Şimdi nasılsın?" diye sormaktan da kendisini alamadı... Bu ve benzeri suallere Muhammed'in cevabı, sadece iyi olduğu şeklindeydi.

Ancak bir gerçek vardı ortada... Sabah işine uğurladığı Muhammed gitmiş başkası gelmişti. Elbette beden aynıydı. Lakin hal ve davranışlar başkaydı.

Hz. Muhammed, gününü anlattıktan sonra, uyumak istedi. Hz. Hatice, onu yatırdı. Sonra izin diledi:

"Ben de bir kaç saat için Varaka'ya gideyim mi? Epeydir yokladım onu."

Hız. Muhammed bu izni verdi. Hz. Hatice, hemen hazırlanıp ayrıldı. Niçin ansızın bu ziyarete ihtiyaç duymuştu? Hele böylesine bir doğum ağırlığındayken? Mecburdu buna... Ortada çözemediği bir olay vardı. Elbette onu ancak Varaka'ya anlatacak, sırrını öğrenecekti.

Üstelik Hz. Muhammed yattığı zaman, sabahleyin dağa gideceğini haber vermişti. Hz. Muhammed'in o haliyle dağa gitmesi uygun düşer miydi? Bunu önlemesi mi, önlememesi mi gerektiğini öğrenecekti Varaka'dan.

Hızlı yürümeye çalıştığı halde, yolu bir türlü bitmek bilmiyordu. Ay doğmuştu bile. Hz. Hatice, Namarla yaptığı görüşmeden beri ayı başka türlü seviyordu... Şimdi de, ayın doğduğunu fark edince, hep ona bakıp ilgilendi... Karşılıklı gülümsediler sanki birbirlerine. Uzaklarda, yükseklerde değildi ay. Sanki Hz. Hatice'nin kolları arasındaydı ve bu yüzden yürümekte zorluk çekiyordu.

O esnada evlerden birisinden garip bir şarkı ilişti kulağına. Durup dinlemeden edemedi:

*"Yolda değilsin sen,  
Kumsalda oturuyorsun.  
Önünde engin bir deniz var.  
Ama sen onunla değil,  
Gökyüzündeki ayla ilgileniyorsun.  
Başını indir suya.  
Seyrine doyamadığın ayın  
Kat kat güzeli  
Kıyıya doğru yaklaşıyor.  
Onun gölgesi sanma sevdiğinin.  
Bir hazine var önünde.  
Nerdeyse elini uzatsan  
Hemen yakalayacak, sahibi olacaksın.  
Bekle biraz daha...  
Rüya görmediğini anlayacaksın."*

H z. Hatice, bu şarkıyla durumu arasındaki yakınlığı anlamakta gecikmedi. Sanki şarkıyı söyleyen, evlerden birindeki bir kadın değildi de Namar'dı sanki. İhtiyar Namar... Müjdesini verdikten sonra sır olan Namar... H z. Hatice, tekrar yürüdü.

Bir yandan da kendi kendine konuşuyordu: "Her şey doğumumu konuşuyor. Ulaştığım sonuçta bir yakıştırma yok. Belki de Muhammed'in başına gelen değişiklik, yine doğumumla ilgili."

\*\*\*

H z. Hatice, Varaka'nın evine vardığı zaman ummadığı bir durumla karşılaştı. Varaka, ön avludaki ağaç altında yalnız başına oturuyordu. Her zamandaki gibi odasında değildi. Varaka da, yıllardan beri gözleri perdelendiği halde, ay'a bakıyordu. Fakat, H z. Hatice, avluya girer girmez, başını ona çevirdi ve gülümsedi.

"Hoş geldin ey Hatice'm..." dedi. "Bu halinle muhakkak ki pek yorulmuşundur..."

"Yorulmadım ama, yol pek uzadı."

"Bu hep öyle olur. İsteyerek gidilen hedefin yolu pek uzar. Haydi otur..."

H z. Hatice hasıra yerleşirken, endişesini dile getirdi: "Ey Varaka! Bu ne haldir? Çok geçmez hava soğur. Burada üşütürsün."

H z. Hatice beklemediği bir cevap aldı: "Bu, dışarıda geçirdiğim dördüncü gecemdir."

"Sabaha kadar mı?"

"Evet."

"Yapma ey Varaka! Kalbim bir de senin için çırpınmasın."

"Görüyorsun ki dipdiriylim. Namar yüz ellisini aşmışken, dağ taş demiyor dolaşıyor da ben onun yarı ömrünü sürdüğüm

günlerimde odaya mı kapanayım?”

“Fakat...” diyebilirdi Hz. Hatice, sonra sustu. Buna mecburdu. Görmez olduğunu, bedeninin zayıflığını hatırlatamazdı ki ona... Varaka da sözün gerisinin gelmesini beklemedi. Kendisi sözü aldı...

*“Biz, yeryüzüne keyfimizce  
Serpilen insanlar,  
Küçük büyük, iri ufak,  
Genç yaşlı birer dalız,  
Ama bir türlü ne yeşerdik,  
Ne meyve verdik.  
İçimizde damarlarımızı dolduran zehir  
Kara kara dışımıza vurmuş.  
Havamızı kokutmuş.  
Gün geçmez  
Köklerimize biri sokulur,  
Kurtuluş ilacımızı  
Vermeye çalışır ama,  
Damlasını içmekte  
İnat eder direniriz.  
Bir sahibimiz var...  
Evet, yalnız bir sahibimiz.  
Bizi yarattığı zaman  
Bilsen yeşilin en güzelini  
Nasıl giyindiğimizi?  
Kıymetini bilemedik.  
Şimdi korkumuz niçin?  
Sahibimiz sıra gözetmez ki,  
Dilediği gibi emir verir...  
Baltalar iner  
Faydasız bedenlerimize.  
Toprağa kanşınız çirkin çirkin.”*

Varaka, elini salladı; “Bunları bırakalım ey kızım” dedi. “Son bir kere daha kurtuluş ilacımızı getirecek olandan ne haber?”

“Ben de bunun için gelmişim.”

“Sevindim.”

“Sanırım aksi olacak üzüleceksin.”

“Hemen hüküm verme... Anlat bakalım.”

Hz. Hatice, birdenbire Varaka'yı tasalandırmak istemedi...  
Önce başka bir olayı açıkladı.

“Muhammed (s.a.v.), dört gün kadar önce, bir taşın kendisine selam verdiğini anlattı bana.”

Varaka'nın yüzüne sanki mehtap düştü: “Bu muydu üzüleceğim haber?” dedi.

“Başkası da var.”

“Ey Hatice! İlk haberin müjdedir.”

“Niçin?”

“Muhammed (s.a.v.)'e, daha doğuşundan beri, kainatta ne varsa, daima selam verirler... Hatta bedenimizi teşkil eden en küçük zerre bile.”

“İnanıyorum.”

“Fakat şimdiye kadar Muhammed bunun farkında değildi... Demek peygamberliği an meselesi ki Allah (c.c.) görmesine izin verdi.”

“Halbuki ben pek korkmuştum... Fakat sen daima doğruyu söyledin. İçindeki vehmi bir kere daha attın...”

“İlerde bu türlü olayların daha da arttığını öğreneceksin... Kuşkuyla değil, sevinçle karşıla.”

Hz. Hatice iç geçirdi: “Ah, evlerimiz bitişik olsa...” diye isteğini belirtti.

Varaka, bunu işitmez görünerek sordu: “Başka bir haberin daha olduğunu söylemiştin...”

“Evet.”

“Beni bekletme.”

Hz. Hatice, Hz. Muhammed'in bugün kırdı başına gelenleri anlattı. Duydukları karşısında Varaka büsbütün heyecanlandı.

Ellerini kaldırıp konuştu:

“Ey Yüce Allah’ım! Ne bitmez tükenmez, sonsuz sıfatların var! Kulun Muhammed’i en şerefli, ve bir o kadar da ağır vazife yolcu etmeden önce bütün tedarikini görüyorsun.”

Hız. Hatice, bundan bir şey anlamamıştı. Sabırsızlanıp ilgilendi: “Ey Varaka, haberimi yine hayra mı yordun? Müjde midir? O kadar perişanım ki, çabuk açıkla da huzuruma kavuşayım.”

“Bak kızım... Muhammed (s.a.v.) senin benim gibi etten, kemikten halk edilmiş bir kuldur... Bir canlıdır. Fakat her peygambere yapıldığı gibi, bilinmezlik alemi o’na da açılacak. Allah (c.c.)’dan emirler alacak. Bu emirleri çok kere Cebrail (a.s.) getirmiştir. İlk emri getirdiğinde Cebrail görünecektir... Melekler de geleceklerdir ama görünmeyeceklerdir. Dağlar, taşlar, kayalar, ağaçlar, gökler, şenlikte olacaklardır. Bugün Muhammed (s.a.v.)’e yapılan ameliyat bir sükunet ameliyatıdır... Eğer bu ameliyat yapılmasa, Hz. Muhammed Cebrail (a.s.)’ı gördüğü zaman yüreği bu durumu kaldıramaz, çıldırırdı. Sakın endişelenme. Muhammed (s.a.v.)’e bize açılmayan sırlar perde perde açılacak, o da onları izleyecektir.”

“Hayatı boyunca mı?”

“Hayır ey kızım... Alışır alışmaz, kendisine peygamberlik buyrulacak ve vazife emri verilince eski kuvvet ve kudretini fazlasıyla kazanacaktır.”

“Anladım ve rahatladım ey amcamoğlu! Hayret ettiğim bir şey var... O iki adam, ki melektiler, Muhammed’imin göğsünü açarlarken hiç korkmamış...”

“Demek sana anlatmamış ey Hatice! Muhammed (s.a.v.)’in göğsünün ilk yarılışı degildir bu.”

“Nasıl? Bir diğerinden haberim yok.”

“Muhammed (s.a.v.) üç-dört yaşındayken ve sütannesi Halime’nin kabilesinde bulunurken, ilk göğüs açılması oldu...”



Birinci alıştırma yapıldı... Hatta sütninesi Halime kocasıyla beraber korkup onu annesine geri getirdiler.”

“Demek öyle...”

“Evet. Şunu daima aklında tut ey kızım, Allah (c.c.) ezelden beri var olan ruhlann en nurlusunu, Muhammed’in bedenine üfürdüğünden beri, O’nu hazırladı.”

Hz. Hatice artık gülüyordu. “Beni kurtardın.” dedi. “Fakat senden ayrılınca tekrar değişeceğimden endişeliyim. Hele bundan sonra sık sık da gelemem.”

“Ben gelirim.”

“Zor...”

“Bedenen gelmek şart değil ki.”

“Anladım... Muhammed (s.a.v.) yarın dağa gitmek istiyor. Halbuki Ramazan’a üç ay kadar zaman var.”

“Gitsin...”

“İşini büsbütün bıraktı.”

“Elinde değil ki... Sakın önlemeye çalışma. İnsanlığın beklediği müjdenin geliş yolu üzerine çıkma.”

Hz. Hatice ürperdi. Hakikaten niçin zaman zaman böyle oluyor, bir çok hadiseleri unutuyordu? Hele içine giren şeytanın fiti! Şimdi bile onu işitiyordu: “Ey Hatice! Muhammed de diğerlerine benzedi. Artık iki günden beri işe gitmiyor. Dağa, kıra koşuyor, şairler sihirbazlar gibi... Onu bundan men et.”

Hz. Hatice böyle bir ruh halindeyken, Varaka söyledikleriyle Hz. Hatice’yi takıldığı şeytanın vehminden kurtardı:

*“Sapıtan insanların  
Kayadan farkı nedir?  
Öylesine karışmış,  
Kaynaşmışlardır birbirlerine.  
Onları çözüp ayırmak uğruna  
Elbette ter dökülecek, emek harcanacak.  
Bunu yapacak olanın  
Kaya altında ezileceğini sanma.*

*Allah'ın emirleri, ilahi anayasa,  
Rahmet rahmet yağacak.  
Kaya parçalanıp temizlenecek."*

H z. Hatice, aya baktı. Vakit bir hayli ilerlemişti. "Sağ olasıñ ey amcam oğlu..." dedi. "Ben gideyim artık."

"Olur, git kızım..."

"Ama sen de odana çekil..."

"Mümkün değil... Düşünen, kendisine eğilen insan için geceler o kadar kısa ki."

"Ayaz olduğu için bunu dilemiştim."

"Bana dokunamaz o."

H z. Hatice, Varaka'nın elini öpüp ayağa kalktı.

Varaka hatırlattı: "Asıl müjdeyi geciktirme..."

"Mümkün mü geciktirmem?"

"Hep başka konuştuk. Senden ne haber?"

"Benden mi?"

"Evet... Doğumunu kast ettim..."

"Gün meselesidir..."

"Fatıma'nın doğumunda bulunacağım."

"Sevinirim."

"Öyle şanıyorum ki, dünyaya kapalı olan gözlerim, Fatıma'nın doğumunda, onu bir kere görmek için açılacaklardır. Allah (c.c.) bunu bana lütfedecektir!"

\*\*\*

M.S. 609 yılının Cemaziye'l-ahir ayının yirminci cuma günü geldi. H z. Hatice o gün doğum yapacağını anladı. Gerekenlere emir verdi. H z. Muhammed Hira Dağı'ndaydı. O'na ve Varaka'ya haber vermesi gerekiyordu. Lüzum kalmadı, az sonra, birbiri peşinden, hem H z. Muhammed, hem Varaka geldiler. Konu komşu, yakın akrabalar da toplanmış, doğum şenlikleri-

nin hazırlıklarını tamamlamışlardı.

Varaka, arka bahçede oturuyordu. Çevresindekilere, gözleri görmediği halde, haber veriyordu:

“Bu doğum gününde, Abdullah’ın, Amine’nin, Hatice’nin doğum günlerindeki armağanlar var... Ferahlamayan, aydınlanmayan, neşeden çırpınmayan varlık yok... Hele göğsüm! Hele göğsümdekiler!”

Onu dinleyenler, şaşırıp hak veriyorlardı: “Evet ey ermiş Varaka! Nereye baksak dediğin gibidir. Yalnız biz değil toprak, hava sanki canlanmış seviniyor. Dileriz ki Hatice yine bir oğlan doğursun. Lakin yaşasın.”

Varaka bunları duymazlığa geldi, yine yüksek sesle konuştu: “Hatice’nin doğumunda Zühre isimli bir kadın şair vardı. Ne güzel şiirlerle beslemişti bizi! Çünkü şekle değil, öze eğilmişti. Yok mu öyle biri?”

Misafirler arasından: “Sen varsın ya...” sesleri duyuldu.

Varaka, istese elbette çok şeyleri dile getirirdi. Fakat şimdi o bir başkasını dinlemek istiyordu. Sanki bahçenin her tarafını görüyormuş gibi, kalkıp yürüdü daha iç taraflara doğru. Duvarlarında şu arzu vardı:

“Allah’ım, bana en içli anımda, sabaha çıkar gibi, kalbime nur üstüne nur yağdıracak bir kimse buyur.”

Gecikmedi... Pek genç bir kadın yolunu kesti: “Ben, Tayy oğullarından Beyza’yım” dedi kadın. “Kilab kızı Beyza.”

Varaka cevap verdi: “Sanırım duam kabul edildi... Ey kızım, adın gibi nur saçacak ilhamlarını dinlemeye hazırım.”

Beyza, bekletmedi. Tatlı, yumuşak sesiyle, Varaka’nın arzusununu yaptı:

*“Hep çıktım... Yükseltim adım adım.  
Yorulmadım yolculuğumda.  
Hala da ilerliyorum.  
Yokuşun bitiminde.*

Ne göreceğimden haberliyim.  
 Gece başlamayacak hiç orada...  
 Devamlı bir sabahta yaşayacağım.  
 Sanki bir çiçek dalına eğilmişim...  
 Sabırsızlanan gözlerim,  
 Ha patladı ha patlayacak  
 Tomurcuktan ayrılmıyor.  
 İnanıyorum, açılacak gonca  
 Asla örselenmeyecek...  
 Ve hiç solmayacak.  
 İsterim ki bir hayat boyu,  
 Yıldızlara bakar gibi,  
 Hep ona bakılsın...  
 Amelindeki güzellik seyredilsin.  
 Öyle olmaya çalışılsın,  
 Örnek alınsın..."

Beyza, daha devam edecekti ki yanlarına nefes nefese bir cariye geldi.

"Ey Sahibim Varaka! Hanımım kurtuldu."

"Sevindim..."

"Ne yazık ki bir kızı oldu yine."

"Büsbütün sevindim."

Cariye şaşırdı: "Ne garip şey! Sahibim Muhammed de pek çok sevindi."

Beyza araya girdi: "Yokuşun bitimindeki sabaha kavuştum nihayet."

Cariye, Varaka'ya tebliğ etti: "Ey Varaka! Hanımım seni istiyor."

Varaka: "Peki peki..." diyerek cariyeyi gönderdi.

Beyza rica etti: "Ben seni çocuğun baş ucuna kadar götürürüm. Yardım ederim."

Lakin Varaka, ansızın karar değiştirdi: "Ben çocuğu başka bir gün ziyaret edeceğim. Annesini o zaman kutlayacağım..."

Varaka'nın, Fatıma'nın doğumu için gösterdiği sabırsızlık,

onu görme ümidi neredede kalmıştı? Varaka'nın karar değıştir-mesi niçindi? Buna şimdilik kendisi de mana veremiyor, "İl-ham, ilham..." diyordu için için.

Ve şair kadın Beyza'ya rica etti: "Ey Kızım Beyza! Hatice'yi gördüğün zaman ona yavaşça söyle, ben ayrı bir günde gele-ceğim."

## İLK YOL KAVŞAĞI

Varaka, ancak dört gün sabredebildi. Bir gece, تنها yolları dolaşarak, Hz. Hatice'ye gitti. Eve varınca, ilk rastladığı köleyle konuştu. Tahmin ettiği gibi, Hz. Muhammed evde değildi. Hira Dağı'ndaydı. Bunda normal dışı bir davranış göremedi. Çünkü Hz. Muhammed artık Allah'ının emrine göre hareket ediyordu. Varaka avluda biraz durup kendi kendine konuştu.

"Hatice şimdi bana sitemde bulunacak... Doğumunda çağırıldığı halde, dönüp gittiğim için... Bu görmez halimle öyle bir meclisin neşesini gölgelemek doğru olur muydu?... Henüz bahara çıkmış bir bahçenin yeşil havasında uçuşan sarı bir yaprak, manzarayı ne kadar değiştirir. Bunu düşünmek bile iç daraltıyor. Hatice'ye bunları anlatınca bana hak verecektir şüphesiz."

Varaka'nın geldiğini Hz. Hatice'ye haber verdikleri zaman henüz tam iyileşmediği halde, aşağıya kadar inip onu karşıladı.

"Geleceğini biliyordum..." diye söze başladı. "Arayı açamazdın daha fazla. Düşündüm ve ilk görenler arasına karışmak istemeyişinin sebebini de buldum... Anlatmana, hele özür dilemene hacet yok ey amcamoğlu!"

Varaka, üzerinden o ağır yükün kalkmasıyla rahatladı. Hemen Fatıma'yı sordu: "Kızımız nasıl ey Hatice?"

"Her şey anlattığın gibi cereyan etti. Fatıma'ya baktıkça ay beşiğe aksetmiş sanıyorum..."

"Asıl anlatan, müjdeleyen Namar'dı..."

"Evet..."

“Demek ay beşiğe aksetmiş ha?”

“İçime doğan bu.”

Varaka düzeltti bu ilhamı: “Ben de gökyüzüne baktıkça, Fatıma'nın oraya aksedip ay'ı canlandırdığını düşündüm.”

H z . Hatice, Varaka'nın bu ince karşılığından pek hislendi... Cevap veremeyeceğini anlayınca mevzuu değiştirdi: “Muhammed (s.a.v.) dünden itibaren yine dağa gitmeye başladı.”

“Artık O'nun elinden kendi kendine karar verme izni alınmıştır... Buna alışmalısın.”

H z . Hatice cevap vermeyip başını önüne indirdi, dalgın bir hal aldı. Hala ön avluda, konağın kapısı yakınındaydılar. Varaka, H z . Hatice'nin bir şeyler düşündüğünü, kederlendiğini anlamıştı... Bunlara kendisinin sözlerinin sebep olmadığını biliyordu... Belki, unutmaya çalıştığı bazı olayları ona hatırlatmıştı. H z . Hatice'nin bu halinin uzun sürmesi üzerine Varaka, onu uyarmak ihtiyacını duydu. Her zaman yaptığı gibi yine bir ilhamla kapıyı araladı:

*“Kılavuz almayan kervan*

*İlk yol kavşağında*

*Pek şaşırır, istikametini seçemez.*

*O anında nereden çıktıkları bilinmeyen,*

*İnsanlar peydahlanır...*

*Her biri başka türlü konuşur.*

*Böylece kervan sahibinin başı büsbütün karışır.*

*Doğruyu kimin konuştuğunu ayıramaz.*

*Biz de birer kervanız...*

*Hayat yolculuğumuza çıkışımızda,*

*Daima ilk yol kavşağında sancılanız.*

*Eğer aklımızı kılavuz yapmaz, çevremize kapılırsak*

*Geceye çıkmamız da mümkündür, gündüze de*

*İlk yol kavşağından sonra*

*Sağa yahut sola atılan adımlar için*

*Dönüş yoktur, pişmanlık kar etmez.”*

Hız. Hatice Varaka'nın sözü bitince toparlandı ve konuştu:  
 "Sanki içimi okudun ey Varaka..."

"Lakin zaman zaman değişmenden üzüliyorum... Senin de bir ilk yol kavşağın vardı. Oraya gelince, doğru yola yönelmiş-tin. Şu anda beşiğinde mışıl mışıl uyuyan Fatıma'nın da var. İlk yol kavşağı öyle bir başlangıçtır ki, yolların birisi sapıklık uçuru-muna iner, diğeri kulluk yüksekliğinin aydınlığına çıkar."

"Hep beni uyarmıştın. Şimdi bile..."

"Vazifemdir bu... Yine son günlerde Kabe'ye gidip kurban kesmenin sebebini söyler misin bana?"

"Demek haber verdiler?"

"Evet, ve verecekler..."

"Ah hep o vehim ve vesvese sebep oluyor... Fakat asla kur-banlarımı putlara kesmedim... Hz. İbrahim'in Allah'ı için, onun rızası yolunda yaptım..."

"Ne diledin?"

"Bilirsin bunu... Belki başkaları bir oğlan doğurma arzuma, yahut, Hz. Muhammed'in tekrar eski hayatına, yaşayışına dön-mesine yoracaklar ama, hiç birisi değil... Hz. Muhammed'in vazifeye başlamasının çabuklaştırılmasını diliyorum hep..."

"Başka türlüşünü sana yakıştıramam esasen. Yaşının ilerle-diğini düşünüp, Hz. Muhammed'in elçiliğine şahadet etmeden önce hayattan ayrılacağına vehim ve vesvesesine kapılma."

"Oluyor zaman zaman..."

"Az önceki sözlerimden bazı şeyler hatırladın sanırım. Onun için daldın..."

"Evet... Meğer şehirdekilerin bir çoğu henüz ne benim ne Muhammed'in yakasını bırakmamışlar... İnsan için ne yüz kı-zartıcıdır bu. Yuvarımızı, saadetimizi kıskanmanın böylesini işi-ten olmamıştır."

"Hala alışamadın mı ey Hatice?"

"Muhammed için üzüliyorum."



“Nedir olanlar?”

“Sözde ben kız doğurunca, Muhammed seviniyor görünmüş ama, içi kan ağlamış... Beni bu yüzden bırakıp Hira Dağı'na gitmiş.”

“Öyle bilsinler... Bana başka dedikodular da ulaştırıldı. Hatırlarsın ey Hatice, Kasım ile Abdullah'ı kaybettikten sonra ve kız doğurmaya başlayınca, sizleri çekemeyenler, başta Vail oğlu As, Muhammed (s.a.v.) için 'ebter' demişti... Soyunun kesilip hayırla yad edilmeyeceğini ilanda yarışmıştılar. Şimdi bunu devam ettiriyorlar. İlerde, hele de Muhammed, peygamberlikle görevlendirilip vazifeye başlayınca büsbütün 'ebter'liğini yayacak, bundaki ilahi sır bilmeden, sözde avunacaklar... Lakin günü gelince, elbette Allah (c.c.), onların yalan konuştuklarını yüzlerine vuracak... Hz. Muhammed'in soyunun kesilmeyeceğini, hayırla yad edileceğini bildirecek.”

“Beni sevindirdin ey Varaka! Nasıl olacak bu?”

“Bilmiyorum.”

“Bana öyle geldi ki, Muhammed de aynı dedikoduların yapıldığını tekrar işitti... Çünkü bu sefer Dağ'a giderken pek düşünceliydi.”

“Onun halinin insanların dedikodularıyla hiç bir bağlantısı olamaz artık. Bunu hep söyledim.”

Hız. Hatice Varaka'yı kafi derecede beklettiğini, bilhassa yordüğünü, üzdüğünü fark etmişti. Daha başka, daha iyi konulardan birisine geçti.

“Sana, iyilerin de bulunduğunu söyleyebilirim ey Varaka, ey amcamoğlu” dedi.

“Elbette olacaktır.”

“Mesela Fatıma'yı daha şu bir kaç günlükken görenler 'Zehra! Zehra!' demekten kendilerini alamadılar. 'Gözlerimiz kamaştı, bu ne saflık, aydınlık, temizlik! Ay gibi...' sözleriyle hayranlıklarını dile getirdiler.”

“Gelecekte büsbütün şaşıracaklar. Hadi artık, yetmedi mi avluda duruşumuz? Beni Fatıma’ya götür artık...”

Hz. Hatice özür dileyerek, Varaka’nın kolundan tuttu. Bera-berce yürüdüler. Varaka merdiveni, Hz. Hatice’nin ummadığı bir kolaylıkla çıktı ve Fatıma’nın bulunduğu odaya girdi. Sanki gözleri artık görüyormuş gibi, şaşırmadan beşiğe gitti. Önünde çömeldi. Hz. Hatice arkada ayakta duruyordu. Varaka, o halde durmuş, ne konuşuyor, ne kımıldıyordu... Israrla beşiğe bakıyordu. İhtimal beşiği dolduran ve oradan odaya ışık saçıp gündüze çeviren nur topu, Varaka’nın sönen gözlerine deva olmuştu. Görüyordu onu Varaka... Esasen arzusu da bu değil miydi? Bir an için de olsa dünyayı değil, yalnız ve yalnız Fatıma’yı görmeyi dilememiş miydi?

Nihayet Varaka, başını Hz. Hatice’ye çevirdi. Göz pınarlarında iki damla yaş vardı.

“Bu çocuk ilk yol kavşağında, kılavuzu olmasa da şaşırma-yacak” dedi. “Sağa gidecek, yükselip mertebesini bulacak. Seni tebrik ederim.”

Hz. Hatice susuyordu.

“Susuyorsun ey kızım! Biliyorum bir ürperti ve heyecan içindedin. Göz pınarlarımdaki damlaları merak ediyorsun. Belki henüz sen, Fatıma’nın o ay aydınlığındaki yüzünden taşan masumiyeti, hüznü fark etmedin. Sana gösterilmedi bunlar. Fakat ben buna erdim... Göz pınarlarımda birikenler, gözlerimin yaşı değil ey Hatice! Fatıma’nın nurundan bana armağan edilen iki rahmet incisi... Ah, imkan olsa da onları daima taşıyabilsem, kaybetmesem!”

\*\*\*

611 yılı bitmişti.

Bir ikindi vaktiydi. Hz. Hatice, her gün yaptığı gibi, yine evi-

nin arka bahçesinde bir hasır üzerinde oturuyordu. Etrafında iki buçuk yaşlarında bir kız çocuğu geziniyor, merak ettiği şeylere gidiyor, sonra Hz. Hatice'nin kucağına atıyordu kendisini.

"Anne! Annem!" diyordu bir gülü koklar gibi.

Hız. Hatice de onu okşuyor, gülüyor, konuşturmaya çalışıyordu. Fakat bu kız ancak: "Babam hani?" diyordu. "Gelecek mi?"

Hız. Hatice cevaplıyordu: "Elbette gelecek... Hele sen uyursan daha çabuk gelir."

Bu kız Hız. Fatıma'ydı. Varaka'nın dediği gibi, daha iki buçuk yaşında bile, bakını hayran bırakıyor ve bin bir çeşit hisle içini alt üst ediyordu. Sanki dünyasından koparıp başka alemlere götürüyordu.

Nitekim zaman zaman bazıları bunu açıklamışlardı: "Fatıma bu dünyanın malı değil... Aydan kopmuş bir nur."

Hız. Fatıma çeyrek saat daha gezindi, oynadı. Nihayet annesine sokuldu ve uyudu. Hız. Hatice, Fatıma'yı uzun uzun seyretti. Doyamıyordu ona... Pırıl pırıl yüzü, siyah saçları, siyah kirpik ve kaşları ışıldıyordu. Masum hali uykusunda da devam ediyordu. Hele mübarek dudakları, yakınlarında devamlı açılmış duran, solmayan hüzün çiçekleri! Bakını behemehal ağlamaklı yapıyordu.

Bilhassa Hız. Muhammed, ona başka türlü tutkundu. Onu yedirir, içirir, gezdirir, uyutur, onunla oynardı. Fakat bakışları karşılaşıncı, daima gözleri yaşarırdı.

Hız. Hatice, nihayet Fatıma'dan gözlerini ayırdı. Onun kirpikleri de ıslaktı. İlk işi bakışlarını Hıra Dağı'na çevirmek oldu. Çünkü Hız. Muhammed yine oradaydı. Belki hakikaten akşam, yahut yarın dönecekti. Bazen Ali, bazen Zeyd yiyeceğini götürüyorlardı. Fakat eskiden döneceği zamanı öğrendikleri halde, şimdi bu konuda bir cevap alamıyorlardı. Hız. Hatice derin bir iç geçirdi.

“Dönse de acaba, bu sefer neşeli mi dönecek? Yoksa sırtında keder yüklü bir halde mi gelecek yine...” dedi.

H z . Hatice, bu halinde ve sözlerinde haklıydı... Elli dört yılı aşan hayatı boyunca bu kadar perişan olduğunu hatırlamıyordu. Fakat ümidinden hiçbir şey kaybetmeyerek sabrını elden bırakmıyordu.

Neler geçmişti Fatıma'nın doğumundan beri? Hangi birisini sayabilirdi ki? Yine iki buçuk yıl öncesine gitti hatıralarında.

H z . Fatıma'nın doğumundan üç dört ay sonra, bir gün H z . Muhammed, Hira Dağı'ndan döndüğü zaman, H z . Hatice'ye en büyük müjdeyi vermişti. Çünkü bir gece önce Cebrail (a.s.) nihayet H z . Peygambere görünmüş ve Allah'ın Resulü olduğunu bildirmişti.

H z . Muhammed korkmuş, şaşırmış, o gece ve ertesi gün, tepelerde, uçurum kenarlarında dolaşmış, kendisini mecnun, sihirbaz oldum sanarak kayalardan atmaya kalkışmıştı. Her seferinde de Cebrail (a.s.) yolunu kesmiş, onu durdurmuş, Allah'ın emrini tekrarlamıştı.

H z . Muhammed, neden sonra şehre dönebilmiş, lakin devamlı surette H z . Hatice'ye şüphelerini söylemişti. H z . Hatice, derhal Varaka'ya koşmuş, ondan ilham istemişti. Varaka görünenin gerçekten Cebrail (a.s.) olduğunu söylemiş ve H z . Muhammed'in asla şüphe etmemesini, vahyin gerisinin geleceğini, vazifeye başlama emrinin verileceğini anlatmıştı.

H z . Hatice Varaka'nın sözlerini H z . Muhammed'e yetiştirmiş ve Onu şüphesinden kurtarmıştı. Lakin bir kaç gün sonra, H z . Muhammed yine vehme, vesveseye kapılmıştı. Bu sefer bizzat kendisi Varaka ile konuşmuş, aynı cevabı almıştı. Ama günler geçtiği halde artık ne Cebrail (a.s.) görünüyor, ne de herhangi bir vahiy bildiriliyordu. H z . Hatice her zaman yaptığı gibi Varaka'dan medet ummuştu.

Varaka, vahyin arkasının kesilmesini ona şöyle izah etmişti:

“Ey kızım! Her şey sırasıyla olur... Hz. Muhammed peygamberliğe alıştırılmaya devam ediliyor... Nasıl ki göğsü yarıldı, Cebrail (a.s.) görüneceği zaman dayanmak kudretine, sükûnetine erişti, şimdi de yalnız mertebesi buyuruldu. Buna kendi kendisini alıştıracaktır.”

“Ne kadar sürecektir?”

“Onu Allah (c.c.) takdir buyurur. Vahiydeki bu ‘fetret devri’ belki bir kaç ay, hatta bir kaç sene sürer.”

Nitekim öyle de olmuştu. İşte aradan iki buçuk yıl geçtiği halde, Cebrail (a.s.) hala gelmemişti. Hz. Muhammed pek mahzundu. Bazen bir kaç hafta şehirde kalıyor, sonra ani bir kararla şehir dışına çıkıyordu. Evde bulunduğu zaman da, kendisini unuttuğu saatler sadece Hz. Fatıma ile geçirdiği anlardı.

Varaka bunu da haber vermişti Hz. Hatice’ye. Şöyle demişti: “Ey Hatice’ Fatımat’üz-Zehra’nın Hz. Muhammed’e, görevinin tebliğ edilmesinden dört ay önce doğmasını sebepsiz sanma. Görüyorsun ki vahiyde geçmekte olan bu ‘fetret devri’nde, Hz. Muhammed’in tek avunduğu, oyalandığı şey Fatıma’dır...”

Başka? Hz. Hatice, diğer hatıralarını düşünmek istemiyordu ama, elinde değildi. İki-üç ay önce Varaka’yı kaybetmişti. O Varaka ki, hep Hz. Peygamberin vazifeye başlaması emrini beklemişti, O’nu derhal tasdik etmek için. Fakat dünyadan ayrılmıştı; Allah (c.c.)’ın kullara açıklanmayan hikmetiyle...

Hz. Hatice, tekrar Fatıma’ya baktı... Kulaklarına Varaka’nın son ilhamlarından birisi çalındı derinden derine:

*“Her gelişin bir dönüşü,  
Her uyuyuşun bir uyanışı vardır.  
Bunlar değiştirilemezler.  
Bütün meçhul zamanı bilmemektedir.  
Ey insan!  
Bin bir çareye baş vuruşun niçindir?  
Dönüşü, uyanışı kim durdurabildi?  
Gösterebilir misin böylesini?”*

*Sende aynı kaderdensin.  
 Belki sürünü otlatırken,  
 Belki uykundu, yahut sofrâ başında,  
 Yahut bir yolda akıbetine ereceksin.  
 Korkma hiç birisinden...  
 Hatta canavar ağzında, pençesinde,  
 Paralanıp çiğnensen de,  
 Kılıçla başın kopsa da  
 Korkma...  
 Bütün bunlar ve benzerleri  
 Senin dönüşünü sağlayacak,  
 Uykundan uyandıracak  
 Çeşitli vasıtalar...  
 Korkunu gideceğin ülkeye sakla.  
 Dünya hayatındaki amellerinin yükü  
 Sirtında kalacak çünkü.  
 Orada hesap vereceksin."*

Daha başka? Geçen yıllar için Hz. Hatice, Ebu Leheb'in oğullarıyla nişanlı bulunan diğer iki kızı Rukıyye ile Ümmü Gülsüm'ü de evlendirmişti. Artık yanında değildiler. Yakın arkadaşı Nefise, evlenmek için şehirden ayrılmıştı. Köle Meysere, Hz. Muhammed'in mübarek göğsünün açılıp, çocuk kadar masumlaşmasını gördüğü zaman, bunu başka hale vermiş aklını kaybedip ortadan silinmişti... Henüz hakkında hiçbir haber alınmamıştı.

O halde Hz. Hatice'nin yuvası darmadağınktı. Yalnız gibiydi... Bunlara nasıl tahammül edebilirdi?

Ani bir hareketle Hz. Fatıma'yı daha sıkı sardı, öpüp okşadı. Kendisi o kadar farkında olmasa da, şu günlerde, Hz. Muhammed gibi, Hz. Hatice'yi de teselli eden, kuvvet veren, Hz. Fatıma'ydı.

\*\*\*

Hz. Hatice, böyle bir ruh haleti içindeyken, kölelerden biri, genç bir kadının onu görmek istediğini haber verdi.

Hz. Hatice: "Gelsin..." diyerek izin verdi.

Çok beklemedi, yirmisinde var yok, eli yüzü temiz, bakışlarından dostluk taşan, güler yüzlü bir kadın kapıda görüldü. Hareketlerinde serbestti. Hz. Hatice'ye yaklaşıncı kendisini tanıtmaya başladı:

"Ben Hüzeymeoğulları kabilesinden Sadiye'yim. Bütün kabile halkı benim ve kocamın doğruluğuna..."

Gerisini konuşmadı. Çünkü gözleri Hz. Hatice'nin kucaklarında uyuklayan Hz. Fatıma'ya kaymıştı ve heyecanlanmış, bu küçük çocuğun güzelliği karşısında şaşımıştı. O kadar ki, her şeyi unuttu ve farkında olmadan Hz. Hatice'ye iyice sokuldu. Hz. Fatıma'ya bakmaya doyamıyordu.

Bir taraftan da kesik kesik konuşuyordu: "Aman bu ne güzellik böyle! Sanki masallarda dinlediğim hazine sandıklarından birisi açılmış da içindeki elmasları seyrediyorum. Kim ne derse desin, böyle bir çocuk henüz doğmamıştır. Saçları, yüzü, gözleri, ağzı, el ve ayakları var. Olmasa, insan diye bakmayacağım ona."

Sadiye, bir kaç kere gözlerini açıp kapattı ve elleriyle de ovuşturdu. Sonunda hükmünü verdi: "Rüya görüyorum..."

Sonunda dayanamayarak sordu: "Ey Sahibem Hatice, gerçekten bunu sen mi doğurdun? Yoksa ilahlarımızdan birisi seni mükafatlandırdı mı?"

Hz. Hatice, Sadiye'nin yaptıklarını ve konuştuklarını yadırgamadı. Sinirleneceği yerde gülümsedi. Çünkü, böyle olaylara alışmıştı. Hz. Fatıma'yı her gören aynı şaşkınlığı yaşıyordu... Hatta bazıları da sapık sapık konuşuyordu.

Sadiye, nihayet bir kaç adım geriye çekilebildi. Fakat tatlı sesiyle söylediği şiirine bıraktı konuşmasını:

"Çobanlığa heveslenen,  
 Böylelikle geçimini  
 Sağlamayı düşünen kimse,  
 Neden vazgeçti fikrinden?  
 Ağılları boşaltmayıp  
 Niçin yüz geri döndü?  
 Teklif bile edemedi  
 Mal sahiplerine  
 Çobanlık yapmak istediğini.  
 Her çoban şanslı olmaz ki.  
 Yahut kalender yaratılmış,  
 Alacağı emaneti  
 Koruyamayacağını düşünen,  
 Ürken de çıkar.  
 Ben öylelerindenim.  
 Hele kırlara götürceğimin  
 Değerini anlayınca."

Sadiye: "Beni anladın sanırım ey Sahibem?" dedi. "İlhamımda her şey açık açık önüne serildi."

Hız. Hatice, tasdik etti: "Bir şeyler sezdim sanıyorum ey Sadiye. Fakat dinlemek isterdim."

"Mekke'ye, bir çocuk almak için geldim..."

"Süt çocuğu mu? Görüyorsun ki kızım Fatıma, iki buçuk yaşına geldi... Çoktan süttten kesildi."

"Biliyorum. Esasen benim de henüz doğmuş evladım yok... Sütüninlik yapamam. Kabilemde küçük bir çocuğa bir kaç yıl bakıp yetiştirmek arzumdu... Aradım, seni söylediler. Fatıma'yı sütnineye vermemişsin ama, belki şimdi verirsin diye düşündüm. Lakin onu alıp kabileme götürmeye cesaret edemiyorum şimdi..."

"Fazla kuruntuya kapılmadın mı ey Sadiye?"

"Teklif etseydim razı olacak mıydın yoksa?"

"Henüz düşünmemiştim."

"Niçin? Başkalarına vermediğine göre?"



“Onlar senin gibi hassas davranmadılar. Sadece kazançlarını düşündüler.”

Sadiye sevineceğine, sarardı. Adeta rica etti: “Beni de boş çevir ey sahibem.”

“Bir işi zorla gördürmek adetim değildir... Ne var ki sana içim pek kaynadı.”

“Fatıma hangi kabileye gitse, derhal kaçırlır. En doğrusu sende kalmasıdır.”

Hız. Hatice, bu açık yürekli, doğru sözlü ve ileri görüşlü kadından büsbütün hoşlandı. Onu oturttu ve yanındaki meyve tabağını uzattı. Karşılıklı meyvelerini yerlerken, Sadiye'nin bakışları bir türlü Hz. Fatıma'nın üzerinden ayrılmıyordu.

Çok geçmedi, Hz. Fatıma uyandı. Hz. Hatice, Hz. Fatıma'yı Sadiye'ye uzattı.

“Eğer vaktin varsa Fatıma'yı al... Bahçede oynayın.”

Sadiye pek sevindi. Fatıma (r.a.)'yı alıp ayrıldı. Az sonra, bahçeden neşeli sesler gelmeye başlamıştı. Hz. Hatice ilerden, Hz. Fatıma ile Sadiye'nin oyunlarını seyrediyor, hem düşünüyordu.

Mekke'de ve Mekke gibi büyük şehirlerde, kabile başkanlarının ailelerinde, asil kadınlar, doğumlarıyla birlikte çocuklarını sütineye verirlerdi... Çocuk süten kesildikten sonra, ya aynı yerde veya başka tarafta, havası, suyu, gıdası temiz kabilelerde üç-dört veya daha fazla yaşa kadar büyütülürdü. Böylece bedenlen iyi gelişmesi sağlanırdı. Asil ailelerde bu değişmez bir gelenektir.

Hız. Hatice, Sadiye'nin duyduğu gibi, sütneheler defalarca müracaat ettikleri halde Fatıma (r.a.)'yı emzirmeye göndermemişti. Süten kesildikten sonra da, yine red cevabı vermişti. Onu böyle bir karar almaya zorlayan sebep, Hz. Muhammed'in ve kendisinin bulunduğu durumdu... Tesellilerini Fatıma'da buluyorlardı. Esasen bunu Varaka da söylemiş, onu yanlarından

ayırmamalarını tembihlemişti eskiden...

Hz. Muhammed, iki yıldan fazla devam eden bekleme süresinde, sık sık Hira, yahut Ebu Kubeys Dağına gidiyor, ümit ettiğine kavuşamayınca, dönüyordu... Onu ancak Hz. Fatıma'nın varlığı güldürüyordu. Hz. Fatıma olmasa, Hz. Hatice de yalnız gibiydi... Yalnızlığının altında ezilecek, buna tahammül gösteremeyecekti. Hz. Muhammed'in yokluğu, diğer kızlarını evlendirışı, az şey miydi?

Bir de şu vardı: Sadiye doğru konuşmuştu. Eğer Hz. Fatıma gelişmesi için bir kabileye yollansaydı, bütün dikkatlere rağmen, muhtemelen çalınırdı.

\*\*\*

Hz. Hatice, bir ayak sesi duyarak kapı tarafına baktı. Birisi geliyordu... Hz. Muhammed'in amcası Ebu Talib'in ailesi Fatıma'ydı gelen... O, Hz. Hamza ile Hz. Ali'nin annesi oluyordu.

Hz. Hatice, derhal kalkıp misafirini karşıladı. Getirip hasıra, yanına oturttu. Ebu Talib'in ailesi Fatıma, uzakta Sadiye ile Hz. Fatıma'nın oynadıklarını görünce rahat bir nefes aldı ve sebebini açıkladı.

"Ey Hatice, nihayet doğru yola çıkmışsın. O kadar üzülüyordum ki... Fatıma'yı sütineye vermekte direnmiştin. Sonra büyümesi için de aynı işi yapmıştın. Sanırım onu, şu kadınla kabilesine yollamaya karar verdin."

Hz. Hatice gerçeği söyledi: "O kadın Fatıma'yı götürmeyecek."

"Yapma ey Hatice! Bilsen şehir nasıl çalkalanıyor iki yıldan beri... Esasen Muhammed'le beraber kiskanılıyordunuz. Şimdi de düşmanlarınıza yeni bir fırsat verdiniz. Ağızları canavarlar gibi açıldı. Ebu Talib Mekke başkanıdır ve Muhammed (s.a.v.)'i olsun, seni olsun ne kadar sevdiğini bilirsin. O da üzülüyor...

Zaman zaman benimle dertleşiyor. Bu kadın iyi birisine benziyor. Gelişmesi için ver Fatıma'yı. Emzirmek için yollama geleceğini bozduğun böylece unutulsun."

"Seni Ebu Talib mi gönderdi yoksa?"

"Hayır hayır. Ben kendiliğimden konuşuyorum.

H z . Hatice, "Ey Fatıma, Sahhar oğlu Velid'i duymuşsundur." dedi. "Şu şiiri çok gerçeklerle doludur. Dinle bak:

*Çiçekler, istedikleri kadar  
Renk renk açılıp saçılırlar.  
Çırpınırları boşunadır.  
Neden mi?  
Kismetlerine onları seyretmeye  
Körler verilmiş.  
Elbette slyaktan başka şey görmeyip  
Şikayetçi olacaklardır.  
Yüzlerce kuş,  
Tutundukları dallar üzerinde,  
Yorgunluktan düşünceye kadar  
Şarkıların duyulmamışlarını  
Ötüşüp dursalar da  
Gayretleri boştur..  
Sağırılar ülkesinde yaşıyorlar çünkü.  
Kara yürekliiler,  
Beyinleri donmuş olanlar,  
Hırslarından tepinenler de,  
Öyle değil midirler?.  
Ne yapsan, saplandıkları çamurdan  
Onları çıkaramaz, kurtaramazsın.  
En doğrusu, yaygaralarına  
Göz ve kulağını açık tutmamandır."*

“Haklısın... Lakin gönül öyle arzuluyor.”

“Fatıma’yı bir kabileye göndermeyişiimin üç sebebi var. Muhammed ile ben onu pek seviyoruz. Evimizde başka çocuğumuz kalmadı. Fatıma’yı kime emanet edebilirim? Gider gitmez yok edilir. Esasen bazı müracaat eden kadınlar onu görünce almaya cesaret edemediler.”

“Demek öyleleri çıktı?”

“Evet ey Fatıma! İşte son misali şu kadındır. Adı Sadiye’dir. Fatıma’ya bakmak arzusuyla gelmiş, lakin görür görmez karar değiştirdi. Çağır sor istersen.”

Ebu Talib’in ailesi Fatıma bunu yapmadı. “Sana nasıl inanmam ey Hatice?” dedi.

Hz. Hatice, bunun üzerine kalbinden geçirdiklerini açığa vurdu: “Sadiye pek iyi bir kadın. Onu kabilesine boş göndermesek. Bu sıralarda ben çevremle pek ilgilenemedim. Çocuğunu geliştirmek isteyen var mı acaba?”

“Var.”

“İyi öyleyse.”

Hz. Hatice, bu cevabı verdikten sonra, Sadiye’yi çağırdı ve sordu: “Ey Sadiye! Kızım Fatıma’ya bakmaya cesaret edemedin...”

“Doğrudur.”

“Seni sevdim, boş göndermek istemedim. Tanıdığımız bir kadının çocuğunu vereceğiz sana.”

Sadiye, yine Hz. Fatıma’ya baktı. Kararını şöyle açıkladı: “Eğer Fatıma gibi bir ay parçası değilse kabul ederim.”

## KUMSALDAKİ İNCİ

Avluda bir erkekle bir kadın neşeli neşeli konuşuyorlardı. Üç yaşını çoktan aşmış bir kız çocuğu da sabırla ve sevgiyle onlara bakıyor, kımıldamıyordu. Konuşanlar Hz. Muhammed ile Hz. Hatice idiler. Çocuk ise Hz. Fatıma'ydı.

Nihayet konuşma kesildi. O zaman Hz. Muhammed, Fatıma'ya dönüp gülümsedi. Bununla da yetinmeyip, önünde çömeldi. Başını, yüzünü, saçlarını, okşadı. Tatlı tatlı sualler sorup, aynı tatlılıkta cevaplar aldı. Sonra, Hz. Fatıma'nın yüzünü yanaklarını öptü, kokladı, sonunda onu kucaklayıp bıraktı. Veda ederek avludan sokağa çıktı.

Hz. Hatice, Hz. Fatıma'nın elinden tuttu, birlikte kapıya çıktılar. Hz. Muhammed kaybolana kadar arkasından baktılar. Artık görünmez olunca, Hz. Fatıma, Hz. Hatice'ye dönüp sordu:

"Ey güzel annem. Babam, bu sabah ne kadar değişmiş öyle! Eskiden pek yumuşaktı. Şimdi sertleşmiş."

"Canın mı acıdı kızım?"

"Hayır. Babam hiç benim canımı acıtır mı? Pek sevinçliydi. Sen de öylesin ey annem. Bir türlü açmak bilmeyen çiçeklere benzerken, şimdi mahzunluğunuz geçti, açıldınız... İkinizi seyre doyamadım."

Bunları üç buçuk yaşında bir çocuk söyler miydi? Belki başka bir çocuk söyleyemezdi ama, işte Hz. Fatıma söylüyordu. Hz. Hatice onu okşadı ve hükmünü verdi:

"İlerde sen iyi bir şair olacaksın ey Fatıma."

Tabii Hz. Fatıma, bunu anlamadı. Aklına takılanı sordu: "Ne oldu ki sevindiniz, değiştiniz böyle?"

“Sonra öğrenirsin, hele büyü de ey kızım.”

“Artık üzölmeyeceksiniz, gözleriniz nemlenmeyecek değil mi?”

“Hayır, üzölmeyeceğiz.”

“Neden ama?”

“Ey Fatıma! Sana inciı göstermişim.”

“Gördüm.”

“Sen de bir incisin. Lakin diğer insanlar değil. Anlattığım masallardaki denizlerin kıyılarında, kumsallar vardır. Bizim şehrin, hatta bütün yeryüzünün insanları, balçık haline gelmiş kumsalların kirli taneleridir... Artık baban, Allah'ın (c.c.) emriyle, onları senin gibi birer inci yapacak. Bu vazifeyi aldı...”

Hz. Fatıma el çırpıı: “Ne güzel! O halde sokaktaki çocuklara babamın yapacaklarını anlatayım... Onlar da sevinirler. Çünkü bana ne kadar güzel olduğumu söyler, benim gibi olmak isterlerdi.”

Hz. Hatice, ciddileşti ve kesin emrini verdi: “Ey Fatıma! Ey kumsaldaki inci! Sakın baban veya ben haber vermeden, bu anlattıklarımı kimseye açma.”

“Peki...”

“Haydi eve girelim.”

Avluda Fatıma yine öğrenmek istedi: “Ağabeyim Zeyd'e?”

“Hiç kimseye dedim ya.”

“Ne fena! Halbuki ben çok sevineceğim. Görenler de sebep soracaklar.”

“Sabretmelerini söylersin... O zaman yalan olmaz konuştuğun.”

“Peki...”

“Haydi bahçeye git... Ben az sonra kuzularını yollarım, oynarsın.”

Hz. Fatıma annesinin dediğini yaptı, koşarak bahçeye geçti. Hz. Hatice ise, bir köleye kuzuları bahçeye götürmesini söyle-

dikten sonra odasına çıktı, kapıyı kapatıp oturdu.

Hemen ellerini semaya kaldırdı, gözlerinden yaş boşanarak: "Sana binlerce şükür olsun ey Yüce Allah'ım..." dedi. "Niha-yet buyurdun, Hz. İsa'nın doğumundan 612 yıl sonra, Mu-hammed'imi vazifeye başlattın... Üç yıl süren bekleyiş günleri, nihayet son buldu... Ne bahtiyar bir kulunmuşum ki, insanla-ra memur ettiğin son elçine ilk şahadet eden, ilk inanan ben oldum."

Sustu Hz. Hatice... Çok şeyler konuşmak istiyordu ama, çe-kiniyor ve sık sık kapıya bakıyordu. Çünkü Hz. Muhammed ona, her şeyi gizli tutmasını tembihlemişti. Başka türlü davran-ması mümkün değildi, ikinci bir emre kadar.

Tekrar odadan çıktı. Sofaya geçip, bahçeye baktı. Hz. Fa-tıma, kölenin getirip bıraktığı iki kuzuyla oynuyordu. "Kum-saldaki inci..." diye mırıldandı Hz. Hatice... "Fatıma'mı niçin buna benzettim?"

Hatırladı... "Annemin, içinde bu cümle geçen, bir ilhamı vardı..." Fatıma (r.a.)'yı seyrederken onu tekrarladı:

*"Koşuşanlar var kumsala doğru.  
Bu yangının sebebi nedir?  
Yüzecekler mi acaba?  
Bir gemiye yetişmek isteyen  
Yolcular mıdır?  
Odun mu toplayacaklar  
Bütün bir gece  
Kıyıcı döven dalgaların  
Seslerini işitmekten ümitlenip?  
Veya balık mı vurdu kayaya?  
Eskiden olsa,  
Koşanları ilk defa görsem.  
Böyle düşünceler takılırdı belki aklıma.  
Hatta dayanamaz, peşlerine düşerdim.  
Artık görmüş gibi bilmekteyim.  
Yine kumsalda bir inci*

*Bulmanın hayalindeler.*  
*Hayallerinin gerçekleşmesini*  
*İstemeyen birisi varsa o da benim.*  
*Dayanamıyorum o inci uğruna*  
*Akıtılacak kanlara,*  
*Ölümü tadacak canlara.*  
*Küçük iki kabuğun içindeki hayat,*  
*Öyle bir inci yapıyor,*  
*Gözleri kamaştırıyor da,*  
*İnsan niçin içindeki rahmet denizini*  
*Bir çöl yapmakla oyalanır?*  
*Eğer o denizi kurutmasaydı,*  
*İhtirasının cehennemlerinde*  
*Hoyratça kaynatmasaydı,*  
*Değil kumsalda inciye saldırmak*  
*Bedbahıtlığına uğramak,*  
*Kendisi inci olur, aslına dönerdi."*

H z. Hatice, bir zamanlar annesinin söylediği ilhamı bitirince, tekrar kendi kendine sordu: "Fatıma'yı niçin inciye benzettim? Çünkü bütün insanları, o ilhamdaki gibi Fatıma parlaklığında görmek isterdim. Onu, içine kadar görebiliyordum."

Tekrar düşündü: "Fatıma'mı aya benzetip lakabını Zehra koydular... Kim onu görse Fatımat'üz-Zehra diyor. Neden ben, bunu bildiğim halde şimdi bir inci üzerinde durmaktayım?"

Gülümsedi: "Ay da bir inci değil midir? Gökyüzünü süslüyor. Lakin onu elime alıp yakından incelemedim. Kudretimin dışındadır. Belki de Fatıma'yı yine ay parlaklığında tanıyorum. Ay'ı yaklaştırıp avucuma sığacak kadar küçülttüm veya ben ayı tutacak nispette büyüdüm. Bu bakımdan fikrim, benzetişim kelime olarak değişti. Yoksa hepsi bir..."

Gökyüzü de olsa bir kumsal mıdır? Belki de öyledir. Her ne kadar gökyüzünde yıldızlar varsa da yetersizdirler, gökyüzünün devamlı bir aydınlıkta tutmaya... Onlar, Mekke'deki sayıları eliyi geçmeyen, Allah'ın birliğine inanmış haniflere benziyorlar.



Ne zamanki bütün insanlar, Fatıma'm kadar parlarlar, ucsuz bucaksız gökler dünya öyle ışıklar saçar ki, ebedi sabahlara çıkılır."

Bunlar olmuşçasına hazla gülümsedi Hz. Hatice. Hz. Fatıma'ya verdiği bir sırrı, mübarek dudakları bir daha dile getirdiler.

"Sen de bir incisin... Lakin diğer insanlar değil. Anlattığım masallardaki denizlerin kıyılarında kumsallar vardır. Bizim şehrin, hatta bütün yeryüzünün insanları, balçık haline gelmiş kumsalların kirli taneleridirler. Artık baban, Allah (c.c.)'ın emriyle onları senin gibi birer inci yapacak... Bu vazifeyi aldı."

Niçin kesinlikle böyle konuşmuştu Hz. Hatice? Ve niçin, Hz. Fatıma, gerek babasının ve gerekse annesinin bu sabah değişikliklerini sezmiş, bunu haber vermişti?

Çünkü Allah (c.c.)'a binlerce şükürler olsun ki, üç yılın sonunda nihayet dün, Cebrail (a.s.), tekrar Hz. Muhammed'e görünmüş, vazifeye başlama emrini tebliğ etmişti. Şimdilik gizli çalışmasını buyurmuş, ona namaz kılmayı öğretmişti...

Hz. Muhammed, bu müjdeyi aldıktan sonra eve koşmuş, durumunu Hz. Hatice'ye anlatmıştı. Hz. Hatice, bir an düşünmeden, onu tebrik ederek, imana gelmişti. Namaz kılmasını öğrenmişti. Bir ömür boyu süre sabrının çiçeklerini devşirmişti nihayet. En önemlisi de, ermiş Varaka'nın ilhamları doğru çıkmıştı.

Hz. Peygamber, yumuşak, çocuk halini üzerinden atmış, kudretini, heybetini, eskisinden daha kuvvetle kazanmıştı. Artık Cebrail (a.s.)'dan korkmuyordu. Aksine gelip devamlı surette Allah (c.c.)'ın insanlar için buyurduğu emir ve yasakları tebliğ etmesini diliyordu. O kuşku, vehim, vesvese, şaşkınlık devri arkada kalmıştı.

Hz. Hatice, Hz. Muhammed'in artık Allah (c.c.)'ın isteğine göre harekete memur olduğunu idrak ettiğinden, ona, Müslümanlığı gizlice nasıl tebliğ edeceğini, kimden işe başlayacağını

sormamıştı. Buna ihtiyaç duymamıştı. Nitekim durum açıktı. Hz. Muhammed, ilk daveti en güvencilerine yapacaktı. Bu kişilerin ilki de Hz. Hatice olmuştu.

Hz. Hatice, bunları düşünürken, tekrar kızı Fatıma'ya baktı. Bekleyle geçen üç yıl boyunca, işte o ay parçası, o inci, gerek babasına, gerek annesine en büyük teselli kaynağı olmuştu. Böyle bir görevle yaratıldığı muhakkaktı. Ya bundan sonra?

Hz. Hatice, sarardı. Tekrar Varaka'nın sözleri aklına geldi. Varaka, her peygamberin çok eza gördüğünü, hatta halk tarafından hicrete mecbur edildiğini söylemişti. Yine haniflerden Zeyd, ilahi bir ilhamla, Hz. Peygamberin başına gelecekleri ifşa etmişti.

Demek Hz. Muhammed, vazifesini ifa sırasında çok zorluk çekecekti. Peki ne kadar sürecekti bu? Bilinemezdi... Hz. Hatice'nin hayatı her şeyi görmeye yeter miydi? Arzusu buydu, lakin ömrü yetmese, zafer günlerini idrak etmese de üzülme-yecekti. Mademki Allah (c.c.), Hz. Muhammed'i insanlar için son elçi olarak yolluyordu, vazifesini başaracaktı muhakkak. O halde, Hz. Hatice'nin gözü arkada kalmamalıydı. Hz. Muhammed'i kendisinden sonra, en sıkışık anlarında sıcak sıcak teselli edecek, ona yardımcı olacak, birisi daha vardı. Hz. Fatıma... Kısacası Fatıma, Hz. Hatice'nin devamından başka bir şey değildi.

Hz. Hatice, yine rahatladı. Bu sefer Mekke'ye doğru döndü. Eğer yasaklanmamış olsaydı, şehirdeki ne olduklarını ve ne yaptıklarını bilmeyen insanlara haykıracaktı sesinin bütün kudretiyle.

“Ey insanlar... Zavallı, şaşkın kardeşlerim! Ah, içinde bir peygamber olduğunu ve vazifeye başladığını, bir bilseniz! Koşunuz, ona şahadet ediniz... Sonra Kabe'ye yürüyünüz, putları deviriniz. Kabe, Allah'ın 'İlk Evi', 'Beyt-i Atik', bütün ihtişamıyla meydana çıksın. Yalnız siz mi? Hayır! Allah (c.c.), bizi ya-

rattığından beri her ümmete peygamberler yolladı. Yalnız Hz. İsa'dan sonra hiç bir ümmete peygamber gelmedi. Şimdi ise Hz. Muhammed, yalnız buranın değil, yeryüzünde yaşayan bütün insanların peygamberliğini yapacak. Kitabı nazil oluyor. O, iyiler için rahmet müjdecisi, sapıklıkta direnenler için azab habercisidir. Bu son imkandan, Allah (c.c.)'ın lütfundan faydalanın."

Ama bunları söyleyemedi. Üç buçuk yaşındaki Fatıma, artık kuzularla oynamıyordu. Yalnız başına, çiçekten çiçeğe geziniyordu. Anı da öyle yapardı. Kim bilir neler düşünüyor, nelerden ibret alıyordu Fatıma? Akıl ve vicdan peteğine bal topluyordu. Hz. Hatice, daha fazla sabredemedi, o da bahçeye sevgili kızının yanına indi.

\*\*\*

Aynı gün, vakit ikinci geçmek üzereydi. Hz. Hatice odasında. Fatıma ise uyuyordu. Hz. Hatice, sabırla onun uyanmasını bekliyordu. Niçin?

Çünkü, akşam serinliğinde Kabe'yi ziyaret etmeye karar vermişti. Hemen hemen bir kaç seneden beri gitmemiştir oraya. Gittiği zamanlardaysa gönül huzuruyla oturamamıştı gölgeliklerde. Fatıma ise Kabe'yi hiç görmemiştir. Ona, yakında putlardan temizlenecek olan Kabe'nin şimdiki halini göstermek istiyordu. Halkın imanda nasıl bir cehalet devri yaşadığını aklına sokmalıydı.

Nihayet, Fatıma uyandı. Her zamanki gibi gülümsüyordu. İlk sözü: "Ey güzel annem, sevgili babam gelmedi mi daha?" demek oldu.

Hız. Hatice doğruyu konuştu: "Gelmedi ey Fatıma. Lakin gelecek. Ancak şunu bil ki, sabahleyin sana sır olarak söylediğim vazifesi için, artık biz de fedakarlık yapacağız. Gelmediği

zamanlarda, bunun hayır için olduğunu bileceğiz... Esasen, artık baban günlerini, aylarını, yıllarını sadece Allah (c.c.)'ın emirlerine göre geçirecek. Bizler gibi, kendi arzusuna bağlı olarak değil...”

Hız. Fatıma, üzülmeyi ve kadere rıza gösterdi. “Ey annem!” dedi. “Mademki öyledir, kendimi alıştırmam.”

Hız. Hatice, Fatıma'yı bu uysal cevabından dolayı sevdi ve müjdesini verdi: “Haydi yıkanıp hazırlanalım da seni gezmeye götüreyim.”

“Nereye gideceğiz anne?”

“Kabe'ye.

Fatıma cevap vermedi. Hız. Hatice, bu susuşa hayret etti.

“Memnun olmadın mı ey kızım?”

Fatıma, annesinin ellerini tutup sıktı. Sonra birden yalvarmaya başladı: “Beni oraya götürme ey annem. Başka yer olsun.”

“Niçin ama?”

“İstemem... Korkuyorum... Ürpeliyorum...”

Hız. Hatice, büsbütün hayrete düştü. “Sen bir şeyler öğrenmişsin ey güzel kızım” dedi.

“Evet.

“Kimden?”

“Bitişik avlulardaki çocuklardan.”

“Anladım... Neler söylediler sana?”

“Ey annem! Elbette görmüşsündür. Onlar oynayacak pek çok oyuncak varken, grup grup toplanıp çamurdan putlar yapıyorlar. Hatta, o biçimde taşlar, odunlar buluyorlar. Sonra karşlarına geçip, yerlere kapanıyorlar. Birbirlerini kurban etme gösterilerinde bulunuyorlar. Beni de kaç kere çağırdılar saymam. Duvardan kaldırıp almak, oyunlarına karıştırmak istediler, kabul etmedim. O zaman beni Kabe'deki putlarla korkuttular. Sözde orada konağımız iriliğinde putlar varmış. Önünde

insanlar kurban edilirmiş. Bir kaç kere rüyama girdi onlar.”

Hız. Fatıma'nın heyecanlı heyecanlı konuşmaktan nefesi kesilmiş, güzel gözlerine yaş birikmişti. Hız. Hatice, onu tekrar kucaklayıp bağına bastırdı.

“Korkma ey kızım” dedi. “Hele bundan sonra hiç korkma. Çünkü sevgili baban işte o putları yıkacak. Sen hiç odunun, taşın kendi kendine kımıldadığını gördün mü? Onlar nasıl insana zarar verebilirler? Ben de seni işte bu gerçeği yakından göstermek için götürmek istiyorum. Fakat sakın, küçük büyük hiç kimseye, şimdilik putlar hakkında bir şey söyleme!”

“Bana güven ey annem.”

Hız. Hatice, Hız. Fatıma'yı aldı ve su başına götürdü, yıkanıp hazırlandılar. Hareket edeceklerine yakın, Hız. Hatice sordu:

“Oyuncak torbanı almayacak mısın ey Fatıma?”

“Oynamaya vakit bulamayacağım ki... Masallarda anlattığın dev iriliğindeki putları seyretmek çok zamanımı alacak.”

“Sen bilirsin.”

Hız. Fatıma'nın dili çözülmüştü artık. Avluya inerlerken tekrar konuştu:

“Komşu çocukları bana başka şeyler de söylüyorlardı.”

“Neler söylüyorlar ey Fatıma?”

“Babam sihirbazmış, deliymiş.”

“Niçin?”

“Beni sihir yapıp böyle ay güzelliğinde gösteriyormuş herkese... Fakat putlar kızışlar, doğumundan sonra onun aklını başından almışlar... Çocuk başlı yapmışlar...”

Hız. Hatice, titredi. ‘Çocuktan al haberi...’ demezler miydi? Bütün bunları komşu büyükler konuşuyorlardı ki, çocuklar kapıyorlardı. Ayrıntılar öğrenmek istedi.

“Şimdiye kadar niçin bana anlatmadın ey kızım?”

“Babam ve sen mahzundunuz, perişandınız... Üzmek istemedim.”

“Şimdi?”

“Hem babam, hem sen dağlar kuvvetini kazandınız. Sabahleyin her ikinizi değişmiş gördüğümü söylemiştim ya...”

“Doğru.”

Avluyu geçerlerken, ağıl tarafından bir şarkı işittiler. Dinlemek için sustular.

*“Duvardaki taşa bağlandığım  
Zamanı hatırlamıyorum artık.  
Ne kadar güçlüymüşsün meğer!  
Zincirlerim paslandı da  
Ben hala yaşıyorum.  
Bedenimde hiç bir dert yok.  
Görenler şaşırıyorlar.  
Varsın şaşırınsınlar.  
Onlar yaşamak için  
Hep ağızlarını doldurdular  
Ellerine geçenlerle.  
Ben nimetlerin en büyüğüne,  
Güçlüsüne sarıldım.  
Nedir o diye sorma?  
Göstersem de inanmazsın ki,  
Yahut fark etmezsin.  
Ümit, hayal değildir o.  
Seni beni yaratanın.”*

H z . Hatice, sordu: “Şarkıyı dinledin mi ey kızım?”

“Evet...”

“Anladın mı?”

“Hayır.”

“Sevgili baban işte, bütün bu zincirlerinin koparılmasını bekleşenlere, yardımla görevlendirildi.”

“O köle, Maksut’tur... Sesinden tanıdım. Zincirde olmadığı halde neden öyle bir şarkı çağırıyor?”

“Zincirde olan ruhudur... Vicdanıdır... Büyüdüğün zaman

vicdan hüriyetinin kıymetini, bunun insanlığa yaptığı en büyük yardımı anlayacaksın."

\*\*\*

H z. Hatice ile Fatıma yarım saatten beri Mekke sokaklarında daydılar. Bir meydanı geçmek isterlerken, yolları kesildi. Önlerine bir kadın çıkmıştı. Durup H z. Hatice ile aşinalık etti.

"Bizi pek özlettin ey Hatice. Hanidir Kabe gölgeliklerinde sohbetinden mahrum kaldık."

H z. Hatice, H z. Fatıma'yı gösterdi: "Ey Şakra... Çocuklu olmak insanın elini kolunu bağlıyor."

Şakra manalı manalı gülümsedi: "Dediğin yoksullar içindir. Bunu sen istedin. Geleneği bozmayıp Fatıma'üz-Zehra'yı bir kabileye gönderseydin sıkılmazdın."

"Belki haklısın... Fakat..."

"Neler söylediğini biliyorum ey Hatice... Muhammed'in hastalığını anlatacaksın bana. Bunda tedbirsiz davrandın. Beni dinleseydin şimdiye kadar iyileşirdi. O ve sen pek kem göze geldiniz. Her gün adak için altı deve kurban etseydin, bir haftada rahatlardın. Her neyse, belki de gizlice yaptın bunu."

"Ne biliyorsun?"

"Öğleyin kocam söyledi. Muhammed'i görmüş. Eskisinden daha iyiymiş, sıhhatini kazanmış. Sen de öylesin gördüğüm kadıyla."

"Evet."

"Nereye böyle?"

"Kabe'ye..."

"O halde yolumuz bir. Gölgeliklere oturup eski günleri canlandıracağız yine. Sevindim tekrar geldiğine."

Beraber yürümeye başladılar. Şakra, bir ara Fatıma'ya hayranlıkla baktı ve bu hayranlığını da gizlemedi.

“Lakabını Zehra koymalarında tam bir isabet var... Ne kadar da babasına benziyor. ‘Binti Ebiha’dır<sup>2</sup> Fatıma.”

“Her haliyle ona benzetirler.”

“Fatıma’yla evlenecek olana ne mutlu. Kimdir?”

“Yok böyle bir kimse henüz.”

“Nasıl olur ey Hatice? Hangi devirde yaşıyoruz? Çocuklarımızı doğmadan önce bile nişanlarken, dört yaşına yaklaşan bir kız ortada kalır mı? Yoksa isteyenleri red mi ettin?”

“Hayır.”

Şakra, biraz düşündükten sonra fikrini söyledi.

“Ben buldum...” dedi. “Muhammed’in hastalığı yaptı bunu. Böyle bir güzelliği herkes sihre yordu da talip olan çıkmadı. Yahut cesaret edemediler.”

“Mümkündür ey Şakra. Hiç üzerinde durmadım.”

“Fakat artık durman gerek. Kan-koca eski itibarınızı kazanın. Niçin dedikodu şimşeklerini üzerinize çekesiniz? Boşuna huzurunuz dağılsın?”

“Çocukluğumdan beri buna alıştım.”

Şakra, sıkılıp iç geçirdi. “Ama seni sevenler var. Onlar neden üzülünler?” dedi. Bu mevzuuyla bağlantılı bir şiir söyledi hemen oracıkta:

*“Kuyuya sarkıtılan ip  
Belki aşınıp  
Sık sık kopmağa alışkıdır.  
Üzerindeki düğümlerin  
Çokluğundan hali anlaşılıyor.  
Fakat onun sürtündüğü taş  
Niçin aynı cezayı bölüşsün?  
Tedbir mi yok?  
İp sık sık elden geçirilebilir,  
Veya taş sürtündüğü yere*

---

<sup>2</sup> Babasının kızıdır.



*Bir tahta bağlanır.  
Bu bir örnektir...  
Nereye baş çevirsen,  
Benzeri ihmali görürsün.  
Sonunda kabahati üstünden atar  
Geçer gidersin."*

Şakra, ilhamdan sonra sordu: "Öyle değil mi ey Hatice?"  
"Öyledir."

Konuşa konuşa Kabe'nin meydanına gelmişlerdi. Hz. Hatice izin istedi.

"Ben biraz Kabe'ye uğrayacağım. Dönüşte yanına gelirim."

"Niçin?"

"Fatıma ilk defa görecek de."

"Öyle mi? Pek geç kalmışsın. Peki peki. Gecikme sakın, arkadaşlara geleceğini müjdeleyeceğim."

"Olur."

Hz. Hatice, Şakra'dan ayrılıp Kabe'ye doğru yürüdü. O zaman Kabe, dört duvardan ibaret bir avluydu. Kapısı vardı. Bu kapıdan içeriye girilirdi. Hz. İbrahim'in tekrar yükselttiği Kabe ortadaydı... Diğer boşluklar ise, dört yüze yakın irili ufaklı putlarla doldurulmuş, avlu duvarlarına bile resimler işlenmişti. Etraftaki kahinler böcek çokluğundaydılar.

Hz. Hatice, Kabe kapısından içeriye girince durdu ve Fatıma'ya baktı. Fatıma'da en küçük bir ürkeklik, yahut şaşkınlık yoktu. Aksine o kendine has mahzunluğuyla gülümsüyordu. Demek ferahlamıştı. Hz. Hatice, Fatıma'nın durumundan memnun kaldı. Fatıma artık kendinden geçmiş gibiydi. Avluda ne varsa, hepsine dikkatle bakıyordu. O, her şeyi çabuk kavradı, zekiydi, anlayışlıydı... Bilhassa içi dışı temizdi, saftı... Bu yüzden Fatıma'ya bir lakab daha takmışlardı... 'Zekiye' diyorlardı ona.

Bazıları da 'Meymune' lakabını vermişlerdi. Bu ismi veren-

ler, onu ilk görüşlerinden sonra, evlerine bereket, uğur, saadet geldiğini söylemişlerdi. Hz. Hatice, bu lakabı verenlere asıl bereketi, uğuru kime getirdiğini anlatmak isterdi ama, şimdilik mümkün değil. Fatıma'nın bir başka lakabı da 'Raziye' idi. İtaat ve alçak gönüllüğünden dolayı, daha bu yaşta bu ismi yakıştırmışlardı kendisine.

Kısacası, dost olsun, düşman olsun, hakikati konuşmaktan kaçamamışlardı. Dört yaşını süren bir çocuğun 'Zehra, Meymune, Raziye, Zekiye' diye dört lakabı olursa, kim bilir ileride bu isimler ne kadar artacaktı!

Hz. Hatice, sabırla Fatıma'nın etrafı incelemesini bekledi. O esnada, kendisi de muradının yeşilliklerindeydi. Putsuz bir Kabe görüyor ve binlerce Müslüman'ın topluca namaz kıldıklarını seyrediyordu. Bu muradından dönüp gerçek hayata geldiği zaman, hala Hz. Fatıma'yı hala Kabe'yi inceliyor buldu. Sormadan edemedi:

"Ey güzel kızım Fatıma! Pek daldın... En çok neleri sevdin?"

Fatıma Kabe'yi gösterdi: "Onu ey annem! Pek güzel... Hele putlar, kahinler, kuyular olmasa, daha da güzelleşecek. Sanki çalılarla örtülmüş bir güle benziyor. Yahut, sabah söylediğin gibi, kumsaldaki bir inciye..."

"Ben onu senin için söylemiştim. Kabe, hiçbir şeye benzemez. Allah (c.c.)'ın evidir çünkü..."

"Bildiğimiz inciye kast etmedim. Aydan, güneşten binlerce kat büyük inciye kast ettim."

"Peki ey kızım... Haydi gezelim."

Fatıma, umulmadık bir cevap verdi: "İstemem ey annem. Bu haliyle niçin gezeyim? Neden, göğsüm gönlüm kabarsın daha fazla?"

"Öğrenmek iyidir."

"Anlayacağımı anladım ey güzel annem. Mademki babamın

burasını putlardan temizleyeceğini müjdeledin, o günü beklerim.”

H z . Hatice heyecanlandı. “Evet evet” dedi. “İnşallah olacaktır sana anlattıklarım. Peki dönelim.”

Öyle yaptılar. Kabe’den ayrılırlarken, H z . Hatice hatırlattı: “Keşke oyuncak torbanı alsaydın. Ben gölgelikte kadınlarla konuşurken, sıkılacaksın.”

“Sıkılmam, sizi dinlerim. Bilmediklerimi öğrenirim. Hem, buralarda pek kalmayalım ey annem.”

“Niçin?”

“Belki sevgili babam eve erken gelir.”

H z . Hatice eğilip H z . Fatıma’nın yaratılıştan mahzun yüzüne ve gözlerine baktı. Orada titreyen, ha damladı ha damlayacak olan yaşları gördü. Kendisi daha evvel gözyaşlarını salıverdi.

“Ah sendeki bu engin baba sevgisi” dedi. “Babasını bu kadar seven bir evlat henüz yaratılmamıştır.”

H z . Fatıma hatırlattı: “Kabe’deki kuyu başlarında kurban edilen çocukların da elbet babaları vardı ve onlar bu babaları pek severlerdi.”

H z . Hatice şaşırды. Zorlukla: “Yeter ey iyi kalpli, merhametli kızım...” karşılığını verdi. “Unutma ki o yavruları babaları getirip kurban ediyordu. Ama artık böyle bir cehaleti görmeyeceğiz!...”

## SAPIKLARIN ŞARKISI

Üç buçuk yıl daha geçmişti. Artık 614 yılının sonları yaşıyordu. Fatıma altı yaşını bitirmiş, yedi yaşından dört ay almıştı.

Akşama yakın bir zamanda, evinin penceresinde oturuyor, sabırsızlıkla sokağı gözlüyordu. Gelip geçenler, onu gördükçe gözlerini ovuşturuyorlardı. Sanki güneş batmamış da bu pencereye yerleşmişti. Yahut ay, oradan doğmuştu. Hakikaten, Hz. Fatıma yaş aldıkça, madde aleminde de ruh aleminde de eşsiz bir seviyeye doğru yükselmekteydi. Güzelliğinin namı şehir sınırlarını aşmış, çevre kabilelere kadar yayılmıştı. İnsanlar onun hakkında anlatılanları bir masal gibi dinliyorlardı. Hele ahlak ve terbiyenin üst sınırındaydı.

Şu anda ise endişeli bir yüzle pencerede idi ve sabırsızlıkla sokağı tarıyordu. Çünkü annesi, babası, Ali ve Zeyd, hepsi Hz. Ebubekir'e gitmişler, ancak akşama döneceklerini söylemişlerdi. Hz. Fatıma, oyalanmak için evdeki işlere yardım etmiş, dikiş dikmiş, bu zamanı etmişti ama artık endişelenmeye başlıyordu.

Neden onu götürmemişlerdi? Bunu kendisi istememişti aslında. Kalabalıktan sıkılıyordu. Yalnız kalıp düşünmeyi, kendi kendine şiirler mırıldanmayı seviyordu. Fakat bilhassa sevgili babası Hz. Muhammed'e düşkünlüğü yüzünden, onlarla gitmemekte ne kadar hata ettiğini şimdi hissediyordu.

Hız. Fatıma, en yakınlarının gecikmelerinin üzüntüsünü yaşıırken, sokağın karşı avlularından birisine acele bir adam girdi. Oradan Hz. Fatıma'ya baktı çirkin çirkin. Sonra, avluda bir ara-

ya oturmuş konuşan beş kızın yanına gitti.

Hışım ile söylendi: "Size ne demiştim ben? Hala Muhammed'in Fatıma'sını kendinize çekemediniz. Onunla arkadaş olamadınız."

Kızlar, ayağa kalkmışlardı ama adama cevap vermeyip birbirlerine bakmışlardı. Belli ki birbirlerinden medet umup konuşmayı bölüşmek istiyorlardı. Adam, onların halini görünce, kızlardan en yakınındakine uzandı, bileğini kavrayıp sarstı.

"Hele sen ey Hesna! Böyle işlerde pek becerikli olduğunu söyledin. Niçin cevap vermiyorsun?"

Hesna adlı kız, kolunu kurtardı ve isyan edercesine söz başladı: "Ey amcam! Çok zor bu dediğin iş!"

"Neden zor olsun?"

"Fatıma büyüdü. Yaşımıza yaklaştı. Onu meclisimize sokmak istemiyoruz."

"Niçin ama?"

"Meclisimizin tadı tuzu kalmaz o zaman."

"Varsın kalmasın."

"Demek yeğenini bu kadar seviyorsun ey amcam?"

"Bunun seni sevmekle bir ilgisi yok ki."

"Var ey amcam! Fatıma'yı meclislerimize alıştırırsak, erkek arkadaşlarımız hep onu çevresinde toplanırlar. Bizim yüzümüze bakmazlar. Buna gönlümüz katlanabilir mi?"

Adam, duraladı. Hesna bundan faydalanıp tekrar konuştu: "Annemin bir ilhamını sana hatırlatırım ey amcam..." dedi ve onun konuşmasına fırsat bırakmadan söyledi:

*"Eteğime doldurduğum hurmaları  
Ne güçlüklerle topladığımı  
Bilmeyen var mı?  
Tırmandığım ağaçta  
Çektiklerimi gelip geçenler gördü de  
Yükleri ağzlarına geldi.*

*Şimdi bana hurmaları  
Başkalarıyla bölüşmemi tavsiye ediyorlar.  
Hangi yürek katlanır buna?"*

Adam, ilhamı pek dinlememişti. Kıza cevap hazırlamakla meşguldü çünkü. Ama o konuşmadan Hesna tekrar söze başladı.

"Ey amcam! Fatıma üzerine böylesine düşüşünün sebebi nedir? Eğer onunla evlenmeyi tasarlıyorsan kahinlere, büyücülere git. Hem Fatıma'nın o güzelliğine kapılma. Babasının yaptığı sihirdendir hepsi. Sana gelirse, çirkinin çirkinini olur."

Adam, tutunacak bir dal buldu bu sözlerde. Hemen anlattı:

"Ben de Fatıma'nın çirkinlerin çirkinini olmasını istiyorum. Yalnız ben mi? Bütün şehir istiyor. Sebep sormayın, ilerde öğrenirsiniz. Kısacası bütün maksadımız, Fatıma'yı eğlenceye alıştırmaktır."

"Bizim gibi?"

"Evet... Çünkü babası, atalarımızın yüzyıllardan beri uygulanıp getirdikleri neşeli hayatımızı hor görüyor, ayıplıyor. Eğer Fatıma, size uyarsa babası üzülür, ne yapacağını bilemez. Kızına pek düşkündür. Belki de ileri sürdüğü fikirlerinden vazgeçer. O, böyle devam ederse, şunu bilin ki, pek yakında hayattan zevk aldığınız her şeyden yoksun bırakılırsınız. Zindan hayatı yaşarsınız."

"Muhammed o kadar güçlü müdür de Mekke'nin bütün erkekleriyle başa çıksın?"

"Bu, daha önce söylediğim gibi, uzun bir hikayedir. Aklınız ermez sizin şimdi."

Başka bir kız direndi: "Fatıma'yı küçükken oyuna çağırırdık ama, artık yapamayız. Hesna sebebini söyledi. Fakat istersen ona eziyet ederiz."

"Bu olmaz, yanlışlıkla hayatıyla oynarsınız, kan davası başlar."

“Öyle değil! Alay ederiz, devamlı surette kızdırırız onu. Yol-  
da giderken taş, toprak atarız. Dünyaya geldiğine pişman olur.  
O ağlar üzülürse babası da üzülür, kahrolur.”

Adam, çok düşünmedi: “Buna aklım yattı...” dedi. “Bir de-  
neyin bakalım.”

\*\*\*

Avludaki kızlar, Hesna'nın amcasıyla bu türlü konuşurlar-  
ken, Hz. Fatıma'nın evine kölelerden birisi geldi. Hz. Fatıma'yı  
aşağıya çağırıp haber verdi.

“Ey Sahibem! Seni Ebubekir'in evine götüreceğim, çünkü  
akşam yemeği orada yenecektir.”

Hz. Fatıma sevindi.

“Ben hazırım, hemen gidelim.”

Karşı avludakiler uzaktan olanları görmüşlerdi. Hesna'nın  
amcası derhal planını kurdu.

“Sanırım Fatıma kölesiyle bir yere gidecek. Ben yola çıkıyo-  
rum. Köleyi lafa tutacağım. Siz dediklerinizi Fatıma'ya yapın”  
tembihinde bulundu ve sokağa çıktı.

Ağır adımlarla yürümeye başladı. Hz. Fatıma'yı almaya ge-  
len köle de sokaktaydı. Köle ilerden gidiyor, Fatıma onu takip  
ediyordu. Hesna'nın amcası, köle yaklaşınca, onunla birlikte  
yürüdü ve onu lafa tuttu. Bu esnada, avludaki kızlar sözde  
oyun oynuyorlardı. Birisi kasten elindeki nakış halkasını sokağa  
attı. Tahta halka, bir kaç kere zıpladıktan sonra, Hz. Fatıma'nın  
önünde durup kaldı. Kızlar, avlu duvarına koştular. Fatıma,  
eğilip halkayı aldı ve götürüp kızlardan birisine uzattı.

O kız hemen yakınlık gösterip, “Zahmet oldu...” dedi.

Başka bir kız arsız arsız güldü: “Neden zahmet oluyormuş?  
Fatıma, her şeyden mahrum bırakılan bir esirdir. Halkayı alıp  
sana vermesi bile onun için oyundur. İçini kendi içim gibi görü-

yorum. Öyle değil mi ey sihirbazın kızı?"

Hz. Fatıma, cevap vermedi. Kızlara, o yalnız kendisine has temiz ve derin bakışlarıyla, mahzun mahzun baktı. Gülümsemesi bile aynı hüznle çiçeklenmişti.

"Allah'ım sizi de kurtaracaktır. Bu, yakındır..." diyerek yürümek istedi. Çünkü Hesna'nın amcasının lafa tuttuğu köle, vazifesini unutmuş, başını arkasına çevirmeden, yürüyüp gidiyordu.

Kızların hepsi birden bağıştılar: "Ne dedin? Hangi Allah bizi kurtaracak? Asıl kurtulması gereken sensin. Biz, uçan kuşlardan daha hürüz, dilediğimizi yapıyoruz."

Hz. Fatıma derin bir nefes aldı: "Ah, nasıl bir havada uçtuğunuzu bilseniz! Gecedir hayatınız... Kendiniz de birer yara... Lakin suç sizin değil. Size öyle şarkıları öğreten sapık babalarınızın, annelerinizin."

Kızlar pek kızdılar. Birisi, Hz. Fatıma'ya uzandı ve saçını yakalayıp tüm kuvvetiyle çekti. Bir diğeri, kulağını tuttu. Hz. Fatıma ses çıkarmıyor, sadece kurtulmak için çabalıyordu. Halbuki bağırsa, köle derhal döner gelirdi. Hatta evdeki diğer köleler de imdadına yetişirlerdi. Ama bunu yapmıyordu.

Kızlar, onun bu halinden büsbütün cesaretlenip, gülüşmeler ve taarruzlarını artırdılar. Hz. Fatıma, göğsüne savrulan bir yumrukla yere düştü. Lakin çabuk davranıp kalktı ve açıldı. Bu süre içinde kızlar da hemen davranıp, yerden toprak alarak üzerine atmaya başlamışlardı.

Fatıma'nın saçları kirlendi, göğsüne toprak doldu. Bir taraftan kendisini temizlemeye, bir taraftan da koşup kölesine yetişmeye çalışıyordu. Kızlar, bu sefer onu taşla tuttular. Hz. Fatıma, o haliyle köleye yetişmeyi başardı. Ancak o zaman köleyle Hesna'nın amcası geriye dönüp baktılar. Köle telaşlandı, Hesna'nın amcası için için sevindi.

Köle endişe içinde sordu: "Sana ne oldu ey Sahibem?"



“Hiç... Önemli bir şey değil.”

“Düştün mü yoksa?”

“Hayır. Yolumuza devam edelim.”

Tekrar yürümeye başladılar. Hz. Fatıma, olanlardan kendisini sorumlu tutuyordu. “Pek ileri gittim, sapıkların şarkılarına uyduklarını söyledim” diyordu. Sapıkların şarkısı!... Nereden aklıma gelmişti bu hitap? Derhal buldu.

Bir hafta kadar önce üvey ağabeyi Zeyd öyle bir ilhamda bulunmuştu ve Hz. Fatıma da uzaktan dinlemişti. Bu ilhamı tekrar can evinde duydu:

“Oh hele şükür  
Hayata göz açtığım  
Mağaradan kurtuldum.  
Ne karanlıktı içerisi öyle!  
Hele deliren sapıkların  
Susmak bilmeyen şarkıları!  
İnsan yarattığından beri  
Nasıl tahammül etmiş  
Öyle bir yaşamaya?  
Ama, ben kurtulmuşum ne çıkar?  
Mağara tıklım tıklım dolu.  
Nasıl olur da gerçeğe koşacaklar?  
Kolları, ayakları, boyunları,  
Zincirle bağlı değil görünüşte.  
Bütün ağırlık göğüslerinin içinde.  
Sapıkların şarkıları,  
Put put taşlaşmışlar kalplerinde.  
Kımıldanmaları ne mümkün!  
O şarkıları susturmak için,  
Yüzyıllar boyu sürüp giden  
Gelenekler parçalanmalı ancak.  
Olacak mı bu?  
Elbet olacak...  
Yoksa benim kurtuluşum mümkün müydü?”

H z. Fatıma üvey ağabeyi Zeyd'in ilhamını düşünüp ondan kuvvet almaya çalışırken, ilerde kölenin yanında giden Hesna'nın amcası, konuşmayı yeterli bulup ayrıldı... Başka bir sokağa saptı ve döne dolaşa yine kızlarına yanına geldi. Yüzü gülüyordu.

Onu görüp duvara koşuşan kızlara: "Fatıma'ya eziyete başladınız galiba" dedi. "İyi yapmışsınız."

Kızlar, olanları anlattılar. Hesna'nın amcası, hep sırtıyordu. Kızlar susunca, emrini verdi:

"Hep böyle devam edin... Korkmayın, Fatıma yaptıklarınızı hiç kimseye söyleyemez."

"Kölesine anlatmadı mı?"

"Hayır, sakladı."

"Niçin?"

"Buna mecburdu."

\*\*\*

Evet, doğruydı bu...

Şu anda kölesinin peşi sıra, H z. Ebubekir'in evine gitmekte olan H z. Fatıma aynı şeyi hükme bağlıyordu. Güzel gözleri, ıslıl ıslıl rahmet bulutlarıyla kaplıydı. Çevresini ne görüyor, ne sesleri işitiyordu. İçine eğilmiş, oralarda geziniyordu.

"Bu sapıklar beni daima rahatsız edecekler. Tahammüle mecburum. Hele sevgili babama, anneme hiç bahsetmemeliyim. Onları kıskırtanlar var, babamın beni ne kadar sevdiğini bilirler... Niyetleri onu benim aracılığımla can evinden vurmaktır... Vazifesini yapmaktan alıkoymaktır... Ne zavallı, yeni bir sapık şarkı bu!"

Böyle düşünüyordu yedi yaşına basan Fatıma... Daha fazlasını da akıl edebiliyordu hatta.

"Bana yapılan bir şey mi? Şu anda bazı evlere girmem, ya-

hut şehir dışına çıkmam mümkün olsa, nice insanların en ağır işkencelere uğramakta olduklarını göreceğim.”

Öyle miydi? Bunlar doğru muydu? Evet...

Çünkü Hz. Peygamber, vazifeye başladığı iki buçuk yıl öncesinden itibaren, evvela gizlice İslam dinini yaymaya başlamıştı. Bu çağnya derhal her kableden, zengin fakir, köle hür insanlar yanıt vermişlerdi.

Kur'an aralıksız bir şekilde nazil olmaya devam ediyordu. Hz. Muhammed, emir ve yasakları bildiriyordu. Evlerde, hatta kırlarda, vadi içlerinde topluca namaz kılınıyordu. Sapıklar, yani müşrikler, derhal bir şeyler sezmişlerdi ama bir süre sessizce beklemişlerdi. Ne olacağını merak etmişlerdi. Bütün ümitleri, Hz. Muhammed'e kimsenin inanmaması ihtimalinde toplanıyordu. Fakat zaman ilerledikçe, aksinin olduğu görülmüştü.

Müşrikler, evlerinde bile anne, baba, kardeşlerinin, kölelerinin Hz. Muhammed'in getirdiği yeni dine girdiklerini sezmışlerdi. Hz. Muhammed sıradan bir kimse olsa, kanının hesabı sorulacak olmasa, hiç düşünmeden hayatıyla oynayacaklardı. Fakat, Mekke başkanı olan amcası Ebu Talib, ailesi Hz. Hatice varken buna cesaret etmeleri mümkün değildi.

Bu yüzden bütün hırslarını, zavallı kölelerden çıkarmışlardı. Onlara akla durgunluk veren işkenceler yapmışlardı. Lakin Müslüman olan Ebubekir, Osman gibi Mekke ileri gelenleri bu köleleri satın alıp kurtarmışlardı. Ebu Talib, taraf tutmamıştı ama, oğlu Hz. Ali'nin İslam'a girişini hoş karşılamış, hatta diğer oğlu Akil'i uyarmıştı.

Kısacası, iki buçuk yıldan beri Mekke gizliden gizliye iyice karışmıştı. Bu karışıklık ailelerin içine kadar girmişti. Hz. Muhammed her gün şiddetini artıran baskıya rağmen, asla yılmamıştı.

Ve nihayet gün gelmiş, izin verilmiş ve Müslüman olanlar açıkça ortaya çıkmışlardı. Kabe'de namaz kılınıp hutbe bile

okunmuştu. Sapıklar, putların susuşundan çılgına dönüyorlardı artık. Hz. Muhammed, dine daveti açıktan yapıyor, bunun için şehre giriş yolu üzerinde bulunan Erkam'ın evini benimsiyordu.

Müşriklerin elebaşları, gerçekte putlara bağlı değildiler. Hz. Peygamber'in getirdiği dinle saltanatlarının son bulacağını düşünüyor, bunun için mücadele ediyorlardı. O sapıkların içinde ne çare ki Hz. Peygamber'in amcalarından Ebu Leheb de vardı. Bilhassa o, yeni dine girenlere etmediğini bırakmıyordu.

İlk iş olarak, Hz. Peygamber'i kalbinden yaralamak için oğullarından ikisiyle evli bulunan Hz. Peygamber'in kızları Rukıyye ile Ümmü Gülsüm'ü aklına getirmişti. Ne Rukıyye'nin, ne de Ümmü Gülsüm'ün kocası Müslüman olmamıştı. Nihayet, bu durum karşısında, Rukıyye baba evine dönmüştü.

Hz. Fatıma o günü tekrar yaşar gibiydi şu anda.

Rukıyye ağlarken Hz. Muhammed de gözyaşlarını tutamamıştı. Kızının boşanmasından dolayı mı? Hayır... Müşriklerin yuva yıkacak kadar sapıklıkta direnmelerinden dolayı... Nitekim, Hz. Osman derhal Hz. Rukıyye'ye talip olmuş ve onunla evlenmişti. Şimdi sıra Ümmü Gülsüm'deydi... Eğer kocası inadında ısrar ederse, o da ayrılıp baba evine gelecekti. En büyük ablası Zeyneb ise, henüz kocasından ümitliydi.

Hz. Muhammed iki buçuk yıldır şiddetini artırarak devam eden baskı karşısında, Hz. Fatıma'yı görünce, her ne hikmetse, daima üzüntüsünden sıyrılıyor mücadele edecek kuvvet kazanıyordu. Müslümanlar olanlar, Hz. Fatıma'ya yeni bir lakap yakıştırmışlardı... Aralarında olsun, yüzüne karşı olsun, Bint-i Resül<sup>3</sup> diye hitap ediyorlardı ona.

Müşrikler, Ebu Talib ve Hz. Hatice'ye, Hz. Muhammed'in bu işlerden vaz geçmesi için çok başvurmuşlardı. Her seferinde

<sup>3</sup> Allah'ın elçisinin kızı

reddedilmişlerdi. Hz. Hatice, canını dişine takarak Peygamberi-ne her türlü yardımı yapmıştı ve yapıyordu. Geçen yıllar içinde annelik vazifesini de ihmal etmemiş, Hz. Fatıma'yı yetiştirmişti. Şimdi Hz. Fatıma okuyup yazıyordu. Nazil olan ayetleri derhal ezberliyordu. Namazını asla aksatmıyordu. Pek güzel konuşuyor, hatta hutbeler söylüyor, şiirler yazıyor, söylüyordu.

Müşrikler, Hz. Peygamber'den mucize göstermesini isteyip duruyorlardı. Nazil olan Kur'an ayetlerini dinliyor, şaşırıyor ve bundan büyük mucize olamayacağını kalben değil, akılla düşündükleri halde, yine de bunları sihir diyerek yalanlıyorlardı. Gelip geçmiş diğer peygamberlere de böyle yapılmamış mıydı? Hz. Peygamber, gökten yıldızlar indirip ellerine verse, yine sapıklıklarında direneceklerdi.

Hz. Fatıma, yolda yürürken geçen bu iki buçuk yılı düşünüyor, ve kendi kendine mırıldanıyordu.

"Sevgili babamın vazifesi pek zor..." dedi. "Lakin Allah (c.c.) behemehal O'nu zafere ulaştıracaktır. Ne var ki, üzülmesini asla istemem. Ona, bana yapılanları ve yapılacakları anlatmamalıyım. Hele şu sevinçli günlerinde."

Hz. Peygamber'in sevinmesine sebep, Kureyş'in kahramanlarından ve Hz. Muhammed'in amcalarından Hamza'nın Müslüman oluşuydu. Bunu duyan müşrikler, saçlarını başlarını yolmuşlardı. Hamza'nın Müslüman oluşuyla onlar ne kadar kuvvetten düşmüşlerse, karşı taraf o kadar güç kazanmıştı.

Hz. Fatıma, bir meydana geldikleri zaman, köleye beklemesini rica etti. Oradaki kuyunun başına giderek temizlendi. Sevgili babası, ona eziyet ettiklerini, sataştıklarını fark etmezdi belki. Hz. Fatıma böyle düşünerek rahatladı.

Meydanı geçtikleri sırada oradaki bir yolcu, çekilip gitmeye başlayan akşamla birlikte hislenmiş, bir şiir söylemeye başlamıştı. Hz. Fatıma bunu dinleyince biraz daha rahatladı.

"Seni bilirim...  
 Az mı hayat yıllarını  
 Birlikte tükettik!  
 Bilmem neden  
 Geceleri mehtaptan uzak  
 Gölgelekleri seçer, yerleşirdin?  
 Bense, ay ışıkları altında  
 Yıkanmaktan hoşlanır,  
 Öyle yerlere koşardım.  
 Ne oldu sonu bu oyunun?  
 Birbirimizden koptuk,  
 Bağlanamadık bir daha.  
 Sen dilediğin kadar  
 Bana kara sürmeye çalış yine.  
 Işıklı dünyamda yaşadıkça kirletemezsin."

H z. Fatıma, tekrar kendisiyle alay eden, taş toprak atan kızları hatırladı. Kendisi, pek zekiydi, akıllıydı.

"O kızlar, beni kıskandıkları için böyle yapmadılar" diye düşündü. "Belli ki birisinden emir almışlar. Beni kıskırttılar. Onlara fena bir söz söylemedim. Her ne kadar kendimi ilk anda suçlu gördümse de değilim aslında. Evvelce ulaştığım kararım doğrudur. Bu henüz ne yaptıklarını bilmeyen zavallılar, benim aracılığım ile babamı üzmemek isteyenlere hizmet ediyorlar!"

\*\*\*

Fatıma, H z. Ebubekir'in evine varınca, epeyce bir kalabalığın, H z. Ebubekir'in yaptığı mescidde namaz için hazırlandıklarını gördü. Derhal oraya gitti. Namazdan sonra, hislerine hakim olamayarak, diğer bir odaya geçti.

Oda boştu. İçeride sadece bir beşik vardı. Beşiğin yanı başına gitti. Beşikte bir çocuk uyuyordu. Bu çocuk H z. Ebubekir'in son doğan kızı, Aişe idi.

H z. Fatıma Aişe'yi hemen her gün görüyor, onu pek sevi-

yordu. Dayanamadı; onu öpmek, yahut en azından koklamak için eğildi. Aişe o anda gözlerini açtı. Sanki bir dostunu görüp tanıdığı gibi gülümsedi.

Hız. Fatıma, tatlı sesiyle ona seslendi: "Ey Aişe! Ben elbette bahtıyarım ama, sen benden daha bahtıyorsın. Çünkü annen baban Müslüman olduktan sonra doğdun."

Haklı mıydı bu hükmünde Hız. Fatıma? Belki... Fakat, annesinden çok dinlemişti. Annesi Hız. Hatice, kendisini bildi bileli asla putlara inanmamıştı... Babası Hız. Peygamber ise, ezelden beri nur üstüne nurdu.

O halde niçin böyle konuşmuştu Hız. Fatıma? Belki de bu düşüncesi Hız. Aişe'ye olan engin sevgisindendi... Ona iltifat etmişti.

"Ey Fatıma! Geldin demek?"

"Evet, namaza bile yetiştim."

"Göremedim..."

"En arkadaydım. Namazdan sonra da hemen Aişe'ye koştum."

Hız. Hatice gülümsedi: "Sendeki bu Aişe sevgisinin hikmeti nedir, ey kızım?"

"Sevilmeyecek gibi değil ki."

"Evde sıkılmadın ya?"

"Önceleri sıkılmadım... Sonra vakit gecikince hepinizi merak ettim."

"Ebubekir yemeğe alıkoydu. Seni onun için istettik."

"Anlamıştım."

"Haydi sofaya çıkalım."

Hız. Hatice ile Hız. Fatıma, yan yana sofaya doğru yürüdüler. O esnada Ebubekir, Hız. Muhammed'i ağırlıyordu. Diğer Müslüman davetliler de yerlerine yerleşiyorlardı. Hız. Muhammed kendisine gösterilen yere oturduğu anda, Hız. Fatıma'yı gördü ve yüzü aydınlandı. Mübarek kollarını ona doğru uzattı.

H z. Fatıma derhal koştı ve Peygamber babasının kucağına atıldı. H z. Muhammed, her zaman yaptığı gibi, onu sevdi okşadı ve kokladı. Sonra kendisinden biraz uzaklaştırıp ona dikkatle baktı. Yine mübarek gözlerine yaş doldu. Nedendi H z. Fatıma'daki bu hüznünlü gözler ve yüz? Bunu ancak, onu yaratan Allah (c.c.) bilirdi.

Olanları seyreden ilk Müslümanlar susuyorlardı. Hayranlıkla H z. Fatıma'yı seyreliyorlardı.

H z. Peygamberin azat edip evlat edindiği H z. Zeyd de bu manzara karşısında duygulandı. Kendi siyah rengini kastederek mırıldanmaya başladı:

*"Ben karanlığım,  
O aydınlık.  
Fakat farkımızı pek büyütmeyin.  
Çünkü kardeşiz.  
O halde  
Gündüzle gecenin  
Nöbet değiştireceği yakınlıktayız."*

Sonra H z. Ebubekir'in kandil yakmaya hazırlanan kölesine döndü... Fatıma'yla iftihar ederek, onu ikaz etti: "Ey kardeşim, kandil yakmak niçindir? İşte binlerce kandilin veremeyeceği ışık kaynağı burada."

Sahabeler bir ağızdan mırıldandılar. "Zehra... Fatıma'üz-Zehra!" sesleri duyuldu.

H z. Muhammed, hala H z. Fatıma'yı mübarek kollarında, açığa tutuyordu. O haliyle buyurdu: "Ben cennet kokularını kokladım."

Yeterli bulmadı. İhtimal vahiy alıyordu. Devam etti: "Fatıma insanların hurisidir."

H z. Fatıma, sevgili babasının bu iltifat ve müjdelerinden pek sevinmişti. Fakat... Evet fakat, H z. Muhammed, bir kere daha dikkatle H z. Fatıma'ya baktı ve mübarek yüzü gölgelendi, göz-



leri büsbütün ıslandı. O zaman Hz. Fatıma, babası Peygamberin, evden çıktığı zaman, kendisine yapılanları öğrendiğini anladı. Eğer kendisine sorarsa, ona ne cevap vereceğini düşündü. Yalan söyleyemezdi... Elbette olanları tam ve eksiksiz hikaye edecekti. Lakin korktuğuna uğramadı.

Hız. Muhammed, mahzun bir sesle yeniden buyurdu: "Fatıma benden bir parçadır. Onu üzen gücendiren, beni üzmüş, gücendirmiş olur."

Hız. Fatıma, o anda artık babasından hiçbir şey saklayamayacağını bildi. Belki peygamber babasını teselli için, belki, açıklamada fayda umduğu için şöyle dedi:

"Ey kendisine her şey malum edilen Peygamber babam! O kişilerin yaptıklarına ne üzüldüm, ne gücendim... İçimde bir eziklik, keder oldu ama, bu kendim hakkında değildi... Onların haline üzüldüm. Bir an önce bulundukları halden kurtulmalarını diledim."

Meclistekiler dayanamayıp, Hız. Peygamberin, Fatıma'nın başına gelenleri anlatması için izin vermesini istediler. İzin çıkınca, Hız. Fatıma anlattı.

Müslümanlardan birisi pek kızdı: "Ey Peygamberim, izin verin o çocukları teşvik edeni bulayım ve cezasını vereyim" dedi.

Hız. Peygamber buna razı olmadı. Uzun uzun sabır tavsiye etti... Öğütlerde bulundu. Bu şekilde daha çok şeylerle karşılaşacaklarını, tedbirin en güzel deva olduğunu buyurdu.

O akşam geç saatlere kadar Hız. Ebubekir'in evinde kalındı. Meclis dağılırken, Hız. Hatice, Hız. Fatıma'yı bir kenara çekip ikaz etti.

"Ey Fatıma! Sapıkların şarkısı dediğin o hareketler, gerçekte canavarların açılmış pençeleridirler. Artık büyüdün. Hiç bir şekilde, hiç bir sebeple o pençelerin sahiplerine sokulma."

## KANLI TIRNAKLAR

Hız. Hatice, Fatıma'ya o ikazı yaptı ama, eve dönerlerken, kuşku içindeydi. Çünkü müşriklerin artırdıkları cüretlerinin hedefini anlıyordu. İlk önce, sapıkların şarkısı, canavar pençeleri, acizlerin üzerine uzanmıştı.

Bu canavarlar, tatmin olmayınca doğrudan doğruya değil de ne yaptıklarını bilmeyen araçlar vasıtasıyla, Hız. Muhammed'in aile efradını hedef almışlardı demek. Hız. Hatice, yol boyunca nereye baksa, o pençelerin kanlı tırnaklarını görüyordu. Yarından tezi yok, bilhassa Ebu Leheb ile Ebu Cehil'i çağırıp, Mekke başkanının huzurunda, takdir etmeliydi. Canavarlar, çıktıkları mağaralarına çekilmeliydiler.

Yaparlar mıydı bunu? Mekke'de Hız. Hatice ile Ebu Talib'e kim saygı duymazdı ki! Hız. Hatice, ihtimal annelik duygusuyla ilk anda böyle düşünmüştü. Yol kısalдықça, bu fikrinden vaz geçti. Az önce Hız. Ebubekir evinde Hız. Muhammed tutulacak en doğru yolu anlatmıştı.

Tedbir...

Sabır...

Cesaret...

Allah (c.c.)'a sığınmak...

Müşriklere başvurmak, onlara önem, paye vermek demektir. Bu, onların büsbütün kanlı tırnaklarını göstermelerini sağlardı. Hız. Hatice, nihayet sükunet buldu. Yine de, Hız. Fatıma'ya satılan kızların kim olduklarını düşünmeden edemedi.

Hız. Muhammed bir tarafında amca oğlu Ali, diğer tarafında Zeyd olduğu halde önden gidiyorlardı. Hız. Hatice, Fatıma'yla

beraberdi. Daha geriden ise köleler geliyorlardı.

Hız. Hatice, kızına dönüp sordu: "Ey Fatıma, sana sataşan kızları tanıdın mı? Karşımızdaki evde, o yaşta kızlar yok."

"Biliyorum ey annem. Hepsi yabancıydılar. Tanıyamadım."

Hız. Hatice, kararını verdi. Mutlaka onları oraya bu iş için gönderen, yapacaklarını anlatan birisi olmalıydı. Kim olabilirdi peki bu kişi? Çabuk buldu onu Hız. Hatice. Olsa olsa Ebu Leheb'di. Yahut, onun kıskırttığı diğer bir başkası. Ebu Leheb, her ne hikmetse, müşriklerin başında geliyor ve Hız. Peygamberle durmadan mücadele ediyordu. Halbuki hem Hız. Muhammed'in amcasıydı, hem de iki kızının kayınbabası...

Hız. Muhammed, İslamiyet'in üç yıl boyunca gizlice yayılmasından sonra, artık açıkça ilan edilmesi ve akrabalarını dine davete çağırılması emredilince, bunu üç kere tekrarlamıştı; Ebu Talib'in evinde, Haris'in evinde, Safa Tepesinde...

Her üç davette de Ebu Leheb, Hız. Muhammed'in mucizelerini bizzat gördüğü halde bunları sihre yormayı tercih etmiş ve daveti red ederek, akrabası olan Haşimoğullarının İslamiyet'e girişlerini önlemişti. Hele son toplantıda, Ebu Leheb, çok ileri gitmiş, yaratılıştan hassas olan Hız. Peygamber'i incitecek pek ağır sözler söyleyince "Leheb suresi" nazil olmuştu.

"Ebu Leheb" in iki eli kurusun. (Kendisi de) kurudu (helak oldu ya). Onun ne malı, ne kazandığı fayda vermedi. Alevli bir ateşe girecek O. Karısı da. (Hem odun hamalı olarak). (Karısının) boynunda bükülmüş bir ip de olduğu halde."

Bu sure Safa Tepesinde nazil olup, Hız. Peygamber de bunu açıklayınca, Ebu Leheb adeta çılgına dönmüştü. İşte ondan sonra pençesindeki kanlı tırnakları daha bir hırsla göstermeye başlamıştı.

Ebu Leheb ilk iş olarak, derhal gelini Rukiyye'yi oğlundan ayırmış, Hız. Peygamber'in evine yollamıştı. Sanıyordu ki bu ha-

reketiyle, Hz. Muhammed üzüntüsünden hastalanıp yataklara düşecekti. Birkaç gün sonra Rukiyye'nin Hz. Osman ile evlendiğini işitince, acele ettiğini anlamıştı. Yoksa, gecikmeden diğer gelini Ümmü Gülsüm'ü de oğlundan boşatacak, babasının evine yollayacaktı.

Hz. Hatice, bunları hatırlarken, Hz. Fatıma ses çıkarmadan annesinin yanında yürüyordu. Onun düşüncelerinden kopmasını önleyecek en küçük bir hareket yapmıyordu. Hz. Hatice, Leheb suresini okuduktan sonra, birdenbire zihni açıldı.

“Buldum...” dedi. “Ebu Leheb'in karısı niçin aynı surede lanete uğradı?”

Bir yıl kadar önceden beri, zaman zaman evinin sokağında, tam Hz. Peygamber'in geçeceği yerlerde, sabahla birlikte dikenli çalılar görülürdü. Hz. Peygamber, ilk anlarda fark etmeyerek, bunlara basmış, mübarek ayakları incinmişti. Hz. Hatice ile Hz. Fatıma koşmuşlar, Hz. Peygamberin etine batan dikenleri ayıklamışlardı. Artık anne kız adet edinmişlerdi. Erkenden kalkarlar, yolu araştırırlar ve yerlerde diken bırakmazlardı. Şimdiye kadar bu işi kimin yaptığını düşünmemişler, bunları tesadüf sanmışlardı.

Fakat, artık Hz. Hatice gerçeği yakalamıştı. Demek Ebu Leheb'in karısı Avra (Ümmü Cemil) ki Ebu Süfyan'ın kız kardeşiydi, geceleri kırları dolaşüyor ve dikenli çalı ve odun toplayarak, yola atıyordu. Hz. Hamza üç dört ay önce Müslüman olunca, bu işkencenin arkası kesilmişti.

Hz. Hatice, ulaştığı gerçeği kızına anlatmakta fayda umdu... Fatıma'nın şimdiden düşmanlarını bilmesi lazımdı.

“Ey kızım...” dedi. “Evimizin önüne diken atan kimdi bilir misin? Hani o dikenleri toplarken, hele sevgili babanın ayaklarından çıkarırken, ağlardin rahmet rahmet... Ebu Leheb'in karısıdır bunu yapan. Leheb suresini oku içinden, aynı sonuca ulaşırsın.”

Hız. Fatıma, öyle yaptı. Sonunda: "Haklısın ey annem" dedi. Hız. Hatice, bir ihtimal üzerinde durdu hemen.

"Bu akşam sana sataşan kızları hazırlayan da ya Ebu Leheb, yahut ailesidir..."

"Belki... Ebu Cehil de olamaz mı? Yahut başkaları?"

"Mümkündür. Hele Ebu Cehil, kendi kabilesinden baban gibi birisi çıkmadığı için ateş püskürüyor."

"Demek onlardan peygamber çıksaydı inanacaktı ey annem?"

"Değil... O, sihirbaz, yahut şair olsa da razı... Başka tür-lüsüne inanmıyor. Evimiz Ebu Leheb ile Ukbe bin Ebi Muayt arasındadır... Kolaylıkla kötülüklerini yürütürler."

"Haklısın ey annem..."

Hız. Hatice, Fatıma (r.a.)'nın saçlarını okşadı.

"Bilmem sana hiç söyledim mi? Annemin atalarından dev-ralarak söylediği bir şiir vardır... Konuşmamıza uygundur... Dinle..."

*"Dilimden çok şikayetçiyim.  
Yaptıklarımın hepsini,  
Ne kadar gizlemeye çalışsam.  
Günü gelince,  
Beni ele verir.  
Belki bilgiçlik taslamasından,  
Övülmesindendir yaptığı.  
Bilmez ki sır küpünü  
Kırdığı zaman,  
İlk açıkta kalacak kendisidir.  
Şimdiden uçurumlarda görmekteyim."*

Hız. Fatıma, karanlıkta etrafına baktı ve şiir bitince annesini ikaz etti: "Ey güzel annem! Ebu Leheb'in evine yaklaştık. Av-ludan sesler geliyor. Halbuki sevgili babamdan pek uzaklaştık, biraz hızlansak."

Hız. Hatice, bu ikaza uyacaktı ama, aksi bir şey oldu. Hz. Peygamber, hızlı yürümeye alışık olduğu halde yavaşladı. San-ki Hz. Fatıma'nın ikazını işitmiş, arayı kapamak istemişti.

Ebu Leheb'in ön avlusunda, kadınlar vardı. Öylesine soh-bete dalmışlardı ki, sokaktan geçenleri farkedecek bir halde de-ğildiler. Hele Ebu Leheb'in ailesi Ümmü Cemil! Yüksek sesle, övüne övüne anlatıyordu. Duymamak kabil değildi.

"Ben eğer Cemil'in annesiysem, kocam Leheb'in mensup olduğu Haşimoğullarını itibardan düşüren Muhammed (s.a.v)'i gittiği yoldan döndüreceğim. Yaptıklarına pişman edeceğim. Ey kardeşlerim, bu iş yalnız erkeklerimizi kışkırtmakla olmaz. Bizzat kendimiz çalışmalıyız. Ben kaç gecemi kırlarda geçirdim. Çalı topladım. Daha başka şeylerde de yapacağım. Putlarımız beni korurlar. Hatice'nin bir kızını geri yolladım. Bu, tecrübe içindi. Fakat diğerini esir gibi elimde tutacağım. Muhammed de üzölsün Hatice de."

Ümmü Cemil'e hatırlatanlar oldu: "O işi iyi yapmadın. Ge-linini Osman'a kaptırdın."

"Siz sonuna bakın. Şimdi Fatıma'ya pençemi uzattım."

"Nasıl?"

"Bir kaç yetim kız buldum, vazifelendirdim. Ona rahat yüzü göstermeyecekler. Bugünden işe başladılar."

"Fatıma'nın ne suçu var?"

"Babası Muhammed'i pek seviyor. Bundan büyük suç olur mu? Babası da onu seviyor. Fatıma incindikçe Muhammed ar-tık iddiası peşinde koşmayı unuttur."

"Fatıma'yı isteyen de çıkmadı..."

"Kim ne yapsın öyle kısırı."

"Kısır mı?"

"Ya ne? Yedi yaşına yaklaşmış kızlar çocuk sahibiyken, o er-keklerden kaçıyor. Güzelliğine aldanmayın. İçi donmuş. Duy-duğuma göre kadınlığını da görmemiş henüz, 'Betöl'dür o."

“Müslümanlar, ‘Betül’ lakabını başka manada alıyorlar.”

“Nasıl?”

“Erkekten uzak kalır, ihtiyaç duymaz, anlamında değil de, eşi bulunmaz ve iffetli manasında kabul ediyorlar... Öyle bir kadın ancak Hz. Meryem’miş...”

“Kendilerini teselli ediyorlar. Fatıma, Muhammed’in sihri-  
nin canlanmış halidir. Muhammed istediği kadar sihir yapsın,  
şiir söylesin kazanamayacaktır. Ben bile kadınlığımla onun gibi  
şiir söyleyebilirim. Şu hicvim dün ilham olundu bana... Elbet  
gerisi de gelecek. Bakın dinleyin:

*O suçlanmışa baş kaldırdık,  
Dediklerinden yüz çevirdik.  
Dinine nefretle kinlendik...”*

Bir kadın hatırlattı: “Bütün gayretlere rağmen, Muhammed,  
gün ışıırken Erkam’ın evine koşuyor. Gelen yolcuların önünü  
kesiyor. Buna çare bulamıyoruz.”

“Biliyorum... Hamza’nın Müslüman olmasından cesaret  
aldı. Ömer’i unutmayın ama... Sık sık ona gidip tahrik ediyorum.”

“İyi bir akıl doğrusu.”

“Cariyesi Lübeyne’ye yaptıklarını biliyorsunuz. Ömer, bir  
parlamaya görsün, ne kan davasından korkar, ne bütün Haşı-  
moğulları bir araya toplansa bile, onlardan çekinir...”

“Bizi sevindirdin.”

“Hz. Muhammed’den ve avanesinden çekinmek niçin? Artık  
iş bana düştü, Hatice ile konuşacağım. Bütün kozlarımı ortaya  
atıp onu tehdit edeceğim.”

\*\*\*

Hz. Hatice, Hz. Fatıma’nın elinin soğuduğunu ve titrediğini

fark edince, toparlandı. İleriye baktı. Hz. Muhammed de durmuş gibiydi...

"Haydi kızım. Gidelim..."

Hz. Fatıma yürüdü. Yine o mahzun sesiyle diledi:

"Sevgili babam, bunları duymamış olsa ey annem... Sanırım duymamıştır... Pek uzakta çünkü. Onun üzülmelerini istemem."

"Hakkında hayırlı ise, dağlar gerisinden konuşulsa da işittir. Sen o kadının anlattıklarına bakma. Hele kendin için hiç endişelenme. Ermiş Varaka bir zamanlar bana açıklamıştı, sen kıyamete kadar anılacak hayat yaşayacaksın."

Hz. Fatıma ağlıyordu. Hıçkırıkları arasında: "Babam, babam..." diyebiliyordu ancak. Sonra güçlkle devam ediyordu: "Bu sapıklardan çok çekecek."

"Çektiği nispette de şereflenecek, mükafatını görecek."

"Beni sevindirdin ey annem."

"Allah (c.c.)'a inanıyorsun... O, sevgili babanın son peygamber olmasını buyurdu. Elbette ki peygamberini koruyacaktır. 'Kahhar' vasfını, sıfatını kullanıp, müşrikleri ezecektir. Merak etme..."

Nihayet eve vardılar. O gece Hz. Fatıma hiç uyumadı. Kuşağı sofadaydı. Lakin beklediği ayak seslerini işitemedi. Sevgili babası Hz. Muhammed her gece uyanıp, sofaya çıktığı ve ibadet ettiği halde, bu gece kalkmamıştı.

Sabaha karşı, ancak uyuyabildi Hz. Fatıma. Mübarek gözlelerinden damlayan yaşlar, yastığını inci inci süslemişlerdi. Uyanıldığı zaman, ilk işi annesine koşmak oldu.

"Babam niçin bu gece kalkmadı?"

"Özürü vardı... Nereden biliyorsun kalkmadığını?"

"Sabaha kadar uyumadım. Gitti değil mi?"

"Hayır."

Hz. Fatıma bir hoş oldu. Sanki bir çiçek gibi soldu.



“Neden?” diyebilirdi sadece.

“Sebebini açıklamadı.”

“Halbuki Erkam’ın evinde Müminler onu beklemekteler.”

“Gider elbet ey kızım.”

O gün ve ertesi bir kaç gün daha, Hz. Muhammed, yine ne gece kalktı, ne gündüzleri Erkam’ın evine gitti. Merak edip gelenlere sadece: “Özürlüyüm” diyordu.

Sonra, Hz. Fatıma’yı alıp bahçeye çıkıyor, onunla oynuyor, onu güldürmeye ve kendisi de gülümsemeye çalışıyordu. Hz. Fatıma, sevgili babasını daha fazla üzmemek için, içi kan ağlasa bile, görülmemiş şekilde neşeleniyordu.

Yalnız kaldığı zamanlarda ise: “Bütün bunlara ben sebep oldum, o kızları dinlemeyip yürümeliydim...” diyordu. “Hele Ebu Leheb’in avlusu önünden geçerken, annemi zorla uzaklaştırmalıydim oradan. O zaman babam da giderdi...” diye pişmanlık duyuyordu.

Onun içine doğduğuna göre, babası, kendisi ve annesi yüzünden sokağa çıkmıyordu. Ebu Leheb’in kansı gelecek ve Fatıma başka yollardan yine incitilecek diye düşündüğünden, onları kimseye emanet edemiyor, başlarından ayrılmıyordu.

Bu olayların olduğunun üçüncü günü Fatıma, annesiyle babasının bir konuşması kulağına çalındı.

“Ey Muhammed, niçin geceleri kalkmıyorsun?”

“Özürlüyüm...”

“Müminleri de bekletiyorsun.”

“Mecburum...”

“Neden ama? Yoksa Ümmü Cemil’in sözlerini mi işittin? Bizi mi düşünüyorsun? Allah (c.c.) her zaman olduğu gibi Mümin kullarını korur ya Muhammed!”

“Ey Hatice! Cebrail (a.s.) yine gelmemeye başladı. Vahyin tekrar uzun yıllar kesileceği endişesindeyim.”

Hz. Fatıma, yakındaki duvara zor tutundu. Ne yapacağını

bilemedi. Nerdeyse düşecekti, takattan kesilmişti. Sevgili babasının içindeki duyguları aynen yaşamaktaydı.

Cebrail (a.s.) gelmemişti demek... Ama niçin? Bu sorunun cevabını bulmaya çalışırken, yine o kadının, Ümmü Cemil'in sesini işitip pencereye koştu. Ümmü Cemil avludaydı. Sofaya başını kaldırmış, çirkin çirkin gülüyordu.

"Demek evdesin ey Muhammed! Ben sözde Hatice ile görüşmeye geldim ama, artık lüzum kalmadı. Demek şeytanın (Haşa) seni bıraktı!"

Ebu Leheb'in karısı Ümmü Cemil, bunu söyler söylemez, arsız arsız güldü ve çekilip gitti. Aynı anda, sofada, Hz. Peygamber'i vahiy hali aldı. Hz. Hatice, koşup onu oturttu ve bekledi.

Hz. Muhammed uzun bir zaman titredi ve epey terledi. Sonra, yavaş yavaş kendisine geldi. Gülümsüyordu... Mübarek dudaklarından nur halinde 'Duha Suresi' döküldü ve kendisini ilk dinleyenler olan Hatice ile Fatıma'yı üzüntülerinden kurtarıp, sabahlara çıkardı.

*"Andolsun kuşluk vaktine.*

*(İnsanların) sükuna vardıkları dem geceye ki,*

*(Habibim) Rabbin seni terk etmedi. (Sana) darılmadı da.*

*Elbet Ahiret senin için dünyadan hayırlıdır.*

*Muhakkak Rabbin sana verecek de hoşnut olacaksın.*

*O, bir yetim olduğunu bilip de (seni) barındırmadı mı?*

*Seni (çocukluğunda) gaib olmuş bulup da*

*Yolunu doğrultmadı mı?*

*Seni, bir fakir olduğunu bilip de, zengin yapmadı mı?*

*O halde, yetime gelince (Ona sakın) kahretme.*

*Saile (sorana) gelince (Onu) da azarlayıp kovma.*

*Bununla beraber, Rabbinin nimetini (durmayıp) söyle (anlat)."*

Hz. Muhammed, bu vahyi alınca, derhal yerinden kalktı. "Ey Hatice, ben gidiyorum..." buyurarak evden çıktı.

Arkasında iki kişi bırakmıştı ki, ikisi de ağlıyorlardı, ama sevinçlerinden.

Hz. Hatice ile Hz. Fatıma... Fatıma, henüz yedi yaşına yaklaşmış olan o kız, suredeki emirleri olduğu gibi anlamıştı. Demek, sevgili babası, kızını üzen yetim kızları azarlamayı, niçin dışan çıkmadığını soranları paylamayı düşünmüştü.

Allah Teala, sabaha ve geceye yemin ederek, kendisini terk etmediğini buyuruyor ve ahiretin dünyadan hayırlı olduğunu haber ediyordu. Yetimliğini, çocukken Mekke’de kayboluşunu ona hatırlatıyordu.

Hz. Hatice ise surenin derinliklerine inmişti. Ona göre “Duha” yani kuşluk vakti, Müminlerdi; “Leyl”, gece ise müşriklerdi ki, bu Ümmü Cemil gibi kadınlar onların rehberleriydi. Yahut “Duha”, kemal, İslamiyet’in ilerdeki ikbaliydi. “Leyl” de ölüm hayatını tasvir ediyordu. Bu da müşriklere yakışırdı.

Allah (c.c.), Peygamberine daha bir çok seferler ihsan edecekti. Yetimlikten murat, Hz. Muhammed’in babadan, anneden yoksun olması değildi. Henüz Allah’ını bilmemesi, fakat küçük yaştan beri idrake başlamış olmasıydı. Nitekim çocukken kayboluşu da aynı şeydi. Mekke’de bir gün kayboluşundan ziyade, putlara giden yolunun doğrultulmasıydı.

Hz. Hatice, suredeki fakirliği de, zenginliği de, Hz. Peygamber’in hakikaten fakir oluşuna, sonra ticaretle zenginleşmesi olarak anlamadı. Fakirlik müşriklikti, zenginlik ise Allah’ı bilmekti.

O halde, yetimlere kahr niçindi? Dinini soranlara, tartışanlara azar olamazdı. Sabredip, devamlı surette, yetimlere ve soranlara Allah’ı, Kuran’la nazil olan nimetleri anlatmalıydı.

Allah (c.c.) onu asla bırakmamıştı...

\*\*\*

Aradan altı ay kadar bir zaman daha geçmişti. Müşriklerin pençelerinden uzanan kanlı tımakları hala yataklarına çekilmemişler, aksine uzandıkça uzanıyorlardı. Güçleri yettiğine işkence, eza ve cefanın çeşitlerini yapıyorlardı. Bütün bunlara rağmen, Hz. Muhammed, azmi artarak vazifesine devam ediyordu. Müminler ise, asla yılgınlık göstermiyorlardı.

Belki Hz. Peygamber, başlangıçta İslamiyet'in müşrikler dolayısıyla bu mübarek şehirde gelişmeyeceğini anlamıştı. İslamiyet'in gelişmesi için uygun bir yer düşünmüştü. Bu maksatla, küçük bir kafileyi Habeşistan'a yollamıştı. Arkasından daha büyüğü gitmişti. Fakat müşrikler, bu iki hicreti, Müslümanların korkmalarına, eza ve cefaya dayanamamalarına yorarak gururlandılar.

Halbuki için için, onların yollarını kesemedikleri, arkalarından yetişemedikleri için ateş püskürüyorlardı. Tek teselli buldukları şey, Hz. Muhammed'in yalnız denecek kadar az kimseyle Mekke'de bulunuydu.

"Devam edelim" diyorlardı. "Muhammed tutumumuz karşısında fazla yaşamaz."

Bu fikir tutuluyordu. "Kan dökmeye lüzum yok" diye destekleniyordu. Hatta bazı müşrik şairleri konuyu şiirle hikaye ediyorlardı:

*"Beni taşa tutana sorarım  
Acaba yanında daha  
Ne kadar taşı var?  
Öyle bir siperdeyim ki,  
Hiç birisi bana zarar vermiyor.  
Günü gelecek,  
Düşmanımın taşı kalmayacak,  
Bu her zaman mümkündür.  
Yaşadığımı gördükçe,  
Hele kendisine güldüğümü duydukça,  
Çıldırıp kayalardan atılacak.*

Öyle bir an uzak değil,  
Yorgun, perişan bir bedeni,  
Şimdiden uçurumlarda görmekteyim."

Bütün bu ve benzeri sözler, şiirler, Hz. Peygambere ulaştırılıyordu. Ama o bunların üzerinde asla durmuyordu. Lakin Hz. Fatıma, daima telaşlanıyor, baba sevgisinin verdiği hassasiyetle inciniyordu. İstiyordu ki, sevgili babasına, Allah'ın Resulüne, vazifesinde yardımcı olabilsin. Yedi yaşında bir çocuk, hem de bir kız çocuğu ne yapabiliirdi ki? Fatıma, annesine koşuyor, içini döküyordu.

Hz. Hatice ise hep aynı şeyi hatırlatıyordu: "Ey Fatıma, sen Allah'ın Resulü olan babanın gözündeki derecenı bilsen... Ona verdiğin kuvvet yedi dağ kudretindedir. Allah (c.c.) seni O'nun devamlı bir baharda kalması, yaşaması için yarattı."

Hz. Fatıma, o an duruluyordu. Fakat, yeni bir olayda, tekrar bir kenara çekilip ağlıyor, çaresizlikten dudaklarını kanatırcasına ısıırıyordu.

\*\*\*

Müminlerin Hz. Ebubekir'in evinde toplandığı bir gündü. İbadetlerini yapmışlar, yemek yemişler ve bir araya toplanmış konuşuyor, birbirlerine müşriklerden haber veriyorlardı. Hz. Fatıma, sevgili babasının yanında oturuyordu. Müminlerden birisi, kendini mecbur hissetti ki, anlattı.

"Müşrikler, hicretlere seviniyorlar."

Bir başkası kabul etmedi: "İçlerini bilsen!"

"Evet... İçleri çöl gibi ateş almıştır. Bugün bir şey duydum. Allah (c.c.), bu müşriklere iman nasip etsin. Bir türlü dünya saltanatından, soylarının devam kaygısından kendilerini kurtaramadılar. Vail oğlu As, Allah'ın Resulünün yıllarca önce vefat eden erkek oğullarını kastederek, kızlarının oğlan doğurmadık-

larını hatırlatarak, onun soyunun kesildiğini söylemiş. Sanki böylece, Allah'ın Resulünü çıktığı yücelerden indirebilecekmış gibi..."

Haber dinleyen meclistekiler bir hoş oldular. Hatta söyleyen bile ortalığı saran sessizliği görünce, konuştuğuna pişman oldu ve Allah'ın Resulünden özür diledi:

"Ey Peygamberim! Sen, ne işitirseniz haber verin diye buymuştun. Vazifemi yaptım. Müşrikler, Vail oğlu As'ın bu hatırlatması şerefine eğlencelere başladılar. Nasıl olsa bütün Mümin kardeşlerim işiteceklerdi."

Hız. Peygamber gülümsedi. Fakat bu hali çabuk geçti. Yüzü nur nur aydınlandı. Mübarek alnında inciler peydahlandı. Hız. Fatıma'nın elini bulup okşadı. Madde aleminden, mana alemine geçtiği belliydi. Müminler, sabırsızlıkla bekliyorlardı. Bilhassa Hız. Fatıma, sevgili babasının okşamalarından, ta kalbine kadar ılık ılık aydınlıklar aktığını, oradaki meclisten bir çiçek bahçesine geçtiğini gördü.

Sonra her şey bitti. Hız. Muhammed, gittiği ülkelerden dönüp geldi ve tebliğ etti:

*"(Habibim) Hakikat, biz sana, Kevseri verdik. O halde Rabbin için namaz kıl, kurban kes. Sana (buğzeden yok mu) zürriyetsiz olan şüphesiz odur.<sup>4</sup>"*

Meclistekiler sevinip tekbir getirdiler. Bilinen manada Kevser, Cennette bir havuz, yahut nehirdi. Allah (c.c.) onu Habibi-ne ihsan etmişti ve 'ebter' diyeni, asıl zürriyetsiz yapacaktı. Neslini kurutacaktı. Bu gerçeği duyurmak için, müşriklere derslerini vermek uğruna şu anda şehre yayılmaya ve eğlence, sefahat meclislerine koşmaya hazırdılar.

Hız. Muhammed Kevser suresini tebliğ ettikten sonra, Hız.

<sup>4</sup> Kevser Suresi; ayet 1-3

Fatıma'ya döndü. Baktı, baktı... Öyle ki, gözlerindeki kırmızılıklar bile nemlenmişlerdi yine.

Sonra şöyle buyurdu: "Her nesep ve soy kesilir. Benim nesep ve soyum bunun dışındadır. Kıyamete kadar kesilmeyecektir."

Ama nasıl? Müminler birbirlerine bakışıyorlardı. Fatıma'ya bakarak söylemesi, hepsinin dikkatini çekmişti. Demek, "Betül" lakabını Müminlerden ayrı manada anlayan, erkekten kaçmasını, kadınlığını görmemesini kınayan müşriklerin iddiası hilafına, Hz. Peygamberin soyu Hz. Fatıma'dan devam edecek, kıyametten sonra da var olacaktı. Nitekim, Hz. Peygamber'in başka bir sözü bu düşüncelerini kuvvetlendirdi.

Hz. Fatıma, sevgili babasına 'ebter' diyene kızmış olacaktı ki, Hz. Peygamber, bunu dile getirdi. Şöyle buyurdu: "Ey Kızım Fatıma! Senin kızgınlığın Allah'ın (c.c.) kızgınlığına, memnuniyetin de O'nun memnuniyetine sebep olur."

Gerçekten de Hz. Fatıma'nın kızması, Allah'ın Resulüne 'ebter' diyenin cezalandırılacağına "Kevser" suresiyle açıklanmasına yol açmıştı.

Kevser olan, Hz. Fatıma'ydı. Bu cennet havuzu, dünya ve ahirette devamlı surette, bir nehrin kaynağı olacak, akacak akacaktı. Bu nehir, Hz. Peygamberin soyunun nur nur akışıydı.

Müminler tekrar tekbir getirdiler. Meclis, bir zaman daha devam edip dağıldı. Herkes rahat ve huzur içinde uyudu.

Ertesi gün, Müminler uzun zamandan beri diledikleri, en büyük müjdeyi aldılar. Çünkü, çeşitli kışkırtmalar sonucu, nihayet dayanamayıp, Hz. Muhammed'in hayatına kastetmeye karar veren Hz. Ömer, bu niyetinin hilafına Müslüman olmuştu.

Müşriklerin eğlenceleri yarıda kaldı. Bir zaman için kanlı tırmaklar pençelerindeki yerlerine çekildiler. Hepsi perişan ve şaşkındılar.

## KAZDIKLARI ÇUKURA DÜŞENLER

Hız. Hamza'nın Müslüman oluşunun müşriklerde açtığı yara kabuk bağlamadan, hiç ümit etmedikleri bir şekilde, Hız. Ömer'in imana gelmesi o yarayı büsbütün deşmişti. Müşrikler günlerce çareler araştırdılar. Bilhassa Ebu Leheb, Ebu Cehil ve Kureyş'in diğer ileri gelen müşrikleri, her an toplanıyor, konuşuyor, konuşuyorlardı. Fakat daima elleri boş dağılıyorlardı.

Yine bir akşam Ebu Leheb, eve sanki bir barut fıçısı gibi geldi. Kırbaçlamadık köle, dövmedik cariye bırakmadı. Hatta karısı Ümmü Cemil'i bile çeşitli bahanelerle payladı. Ümmü Cemil kurnazdı. Sabretti... Yemekten sonra, Ebu Leheb'in hiddeti geçince, sohbe başladı.

"Ey Ebu Leheb! Oğlumun babası! Ne oldu yine?"

"Hala Ömer'e akıl erdiremedim."

"Unut onu..."

"Muhammed durmadan kazanıyor."

"Üzerine düşme. Sizler kimsiniz, zamanın öksüz çobanı, yetimi, nesebi kesilmiş, ebter Muhammed kim?"

"Sen neler söylüyorsun ey Cemil'in annesi! Ben onun amcasıyım ve Haşimoğulları'nın bu lekesini temizlemeye mecburum."

Ümmü Cemil ileri varmadı: "Haklısın..." dedi.

Ebu Leheb, dert yandı: "Kureyş uluları toplanıyoruz da ne oluyor sanki? Hiç bir çare bulamıyoruz."

"Demek çare peşindesiniz?"

"Bilmiyor musun bunu?"

"Siz erkekler ailelerinize itibar etmezsiniz ki... Garip bir gu-



rur sahibisiniz bu konuda.”

“Sana itibar ettim de ne oldu?”

“Muhammed’i az mı üzdüm? Taşıdığım odunların ağırlığını hala sırtımda hissediyorum. Aceleye sebep ne?”

Ebu Leheb ümitlendi: “Sen bir şeyler düşünüyorsun ey Ümmü Cemil. Nedir?”

“Henüz tam karar vermedim. Ama düşünüyorum da siz hep sertliği seçtiniz. Hiç hileye başvurmadınız. Yumuşaklığa eğilmediniz.”

“Ne kastettiğini anlamadım.”

“Bu işi biz kadınlara bırak. Muhammed’e öyle bir çukur kazalım ki, artık çıkamasın.”

“Nasıl?”

“Göreceksin.”

“Bilmeden izin veremem.”

“Muhammed ile Fatıma arasındaki sevginin derecesinden habersizsin. Bundan faydalanıp ikisini yaralayacağım. Hamza ve Ömer’den aldığınız yara, bunun yanında hiç kalacak.”

Ümmü Cemil fikrini bir şiirle takviye etti:

*“Babil’in asma bahçeleri  
Kat kat yükselmiyor muydu?  
Kiminde sebze,  
Kiminde meyve,  
Kiminde çiçek yetiştiriliyordu.  
En yukanda da  
Asillerin otağları vardı.  
Tepeler de öyledir...  
Birbirlerini gölgeleye gölgeleye  
İrileşir, yüceleşirler.  
En gururda yaşayanlar  
Dağların sivrilileridir.  
Başları dumanlıdır hep.  
Babil’in asma bahçeleri,  
Yahut tepeler,*

Sanır mısın ki huzurdadırlar?  
 Baş kaldırıp birbirlerini gördükçe,  
 Aşağılık duygusuyla  
 İçin için sarsılır yıkılırlar.  
 Kendi havasında yaşayan,  
 Bahtiyar olduğunu sanan bir insanı  
 Tedirgin etmek istersen,  
 Babil bahçelerini, tepeleri örnek al.  
 O insana baş kaldırt.  
 Daha yukarılarda olanların  
 Varlığını fark etsin, yeter bu ona."

Ebu Leheb, ne yapılacağını kavramıştı.

"Fatıma'yı meclislerimize sokup, gözlerini nasıl kamaştıracağız ama?" diye sordu. "Anne ve babasının sıkı kontrolü altındadır. İzinsiz bir şey yapamaz."

"Bunu bana bırak ey Ebu Leheb... Sen yalnız, arkadaşlarına tembih et. Ailelerine söylesinler. Ben ne dilersem yapısın."

"Bu kolay."

"Fatıma, basit, yoksul bir hayat sürüyor. Hazırlayacağım meclise girer, emsali kızların saltanatını görünce, gururu incirir, öyle olmak ister. Babası ve annesi ise onun bu arzularını reddedeceklerdir. O da ya baş kaldıracak, yahut kabuğuna çekilip yıkılacaktır. Her iki halde de Muhammed en büyük darbeyi yiyecektir."

Ebu Leheb, sevincinden kahrkaha üstüne kahrkaha attı.

"Seni göreyim ey oğlumun anası..." dedi. "Muhammed, Hatice ve Fatıma'nın arasını açarsan ne dilersem yapacağım."

\*\*\*

Ebu Leheb'in kansı Ümmü Cemil, işe ertesi sabahtan başladı. Müşriklerin elebaşlarının evlerini dolaştı. Ama ne olur ne olmaz diye, maksadını gizli tuttu. Kapısına dayandığı evlerdeki

kadınlara hep aynı şeyi söyledi:

“Nedir bu çocuklarımızdaki ayrılık gayrılık? Onları daha bu yaştan kaynaştırmalıyız. Hiç değilse ayda bir kere toplansınlar. Kendi hallerinde söyleşip eğlenirler. Büyüdükleri zaman dostlukları sürüp gider. Mekke böyle bir bağlılıktan çok şey kazanır. Onlar ilerde anne olacaklardır. Durumları çocuklarına geçer, erkek çocuklarına... Kabile düşmanlıkları da böylece unutulur. Biz Mekkeliler böyle yapmaya mecburuz. Eğer Arap Yarımadasında asaletimizi, zenginliğimizi sık sık göstermezsek, çöldekilerin ve buradaki soysuzların gözünde zamanla itibarımızı kaybederiz.”

Bunları işiten kadınlar derhal razı oluyorlardı.

“Böylelikle kızlarımız eğlenmek, süslerini birbirlerine göstermek fırsatını da bulurlar. Kız çocuğu horlanmaktan kurtulur. Mekke’de şimdilik onları, kuma gömmekten, putlara kurban eylemekten kurtardık ama, çöl aynı geleneği yürütüyor. Yavaş yavaş, onlarda da kadın mertebesinin yükseldiği fikri yerleşir. Çünkü biz ne yaparsak derhal kapıyorlar...” diye cevap verenler bile çıkıyordu.

Uyuşma böyle sonuçlanınca, soruyorlardı: “İlk eğlence gecesi ne zamandır ve nerede olacaktır?”

“Siz hele kızlarınızı hazırlayın, ben haber veririm.”

Ebu Leheb’in ailesinin ortaya attığı fikri benimseyen anneler, yahut nineler, halalar, teyzeler, derhal harekete geçtiler. Hepsi çocuklarının, başlayacak bu toplantılarda göz alıcı ve arkadaşlarından daha ileri olmasını istiyorlardı.

Müşriklerin büyükleri de o kadar çoktu ki... Saymakla bitecek gibi değildiler.

Ebu Leheb, Ebu Cehil, Ebi Muaytoğlu Ukbe, Harisoğlu Nadir, Tulatileoğlu Malik, Kaysoğlu Haris, Fakiheoğlu Ebu Kays, Haccacoğlu Münebbih, İbnü’l-Asda, Adiyοğlu Tuayme, Abdiοğlu Rükane, Hamra οğlu Adiyy, Saiboğlu Sayfi, Vailοğlu As,

Adıyoğlu Haris, Halefoğlu Ümeyye, Tulatıaoğlu Haris, Halefoğlu Übey, Amiroğlu Haris, Abdioğlu Esved, Muttalıboğlu Esved, Muğireoğlu Muaviye, Muğireoğlu Velid, Ebiümeyyeoğlu Abdullah, Velidoğlu Ebü'l-Kays, Abdülesedoğlu Esved, Rebiaoğlu Şeybe, Harisoğlu Ebi Süfyan, Rebiaoğlu Utbe, Saidoğlu As, Asoğlu Sait, Ebi Veheboğlu Hubeyre, Miheroğlu Enis, Harboğlu Ebu Süfyan, Ebü'l-asoğlu Hakem, Ebi Ümeyyeoğlu Züheyr, Adıyoğlu Mut'im belli başlıcalanydılar.

Ümmü Cemil, herhangi bir kırgınlık çıkmasın diye, hiç birisini ihmal etmemişti. Müşriklerin bu elebaşları, daima Darü'n-Nedve denilen yerde toplanırlar, Muhammed hakkında verilecek kararlar orada alınırdı.

Aile, anne, abla yahut ninelerinden Ümmü Cemil'in giriştiği işi duydukları zaman, önce bir hoş oldular. Ebu Leheb'i sıkıştırdılar. Ebu Leheb de asıl maksadı gizlemek istedi. Şöyle konuştu:

"Ailem bu toplantıları hangi maksatla yapmak istediğini açıkladı. Biz sık sık buluşuyoruz. Ailelerimiz buluşuyor. Neden kızlarımız aynı yoldan gitmesinler?"

Bazıları gerçek düşüncelerini açıkladılar: "Kızlarımızın toplantısı bize pek pahalıya mal olacak."

"Neden?"

"Anneleri, kızlarını toplantılara pek gösterişli yollamak istiyorlar. Sanki bir servetle donatacaklar."

"Olabilir."

"Böyle bir tutum hem bizi kazancımızdan edecek, hem belki de umduğumuz olmayacak, ailelerimizin arası açılacak."

Ebu Leheb cevabını buldu: "Eğer beklediğimiz neticeyi alamazsak, son veririz. Hele ilk toplantı olsun, bir görelim."

Birisi hatırlattı: "Ey Ebu Leheb! Ortada bir Muhammed meselesi varken, onunla uğraşılacakken, bu doğru mudur?"

"Bilhassa doğrudur. O'na önem vermediğimiz fikri doğar."

“Yoksa asıl maksadını gizli mi tutuyorsun?”

“Beni fazla sıkıştırmayın. Sonucu aldığımız zaman beni al-  
kışlayacaksınız.”

“Görelim bakalım.”

“Sizden istediğim sadece şudur: Toplantının yapılacağı yer  
için alınmayın. Ve şehirde toplantının Haşimoğulları kızları için  
olacağını duyduğunuz zaman şaşmayın.”

Meclistekiler kabul ettiler. Ebu Leheb, karısı Ümmü Cemil’e  
bunları da anlatınca, Ümmü Cemil, büsbütün gayrete geldi.  
Toplantının yerini gününü tayin etti. Lakin toplantıya, Hz. Mu-  
hammed’in kızı Fatıma’yı nasıl getirebilecekti? Çok düşündü.  
Nihayet, Hz. Muhammed’i aldatmak için, Haşimoğulları dışın-  
da bir toplantı yapılacağı hissinin uyanmasının daha iyi olacağı  
sonucuna vardı.

Hz. Muhammed, sık sık, Erkam’ın evi önündeki vazifesi  
bittikten sonra, Kabe’ye gelir, namaz kılar, sonra sahabelerin  
hepsinden önce, bir gölgeye oturur, onları beklerdi. Bu esna-  
da Hz. Fatıma’nın da oraya geldiği olurdu. Hz. Muhammed,  
sohbet bitince Müminlerin hepsinin gitmesine dikkat eder, Hz.  
Fatıma ile beraber kendisi en son ayrılırdı. Ebu Leheb’in karısı  
Ümmü Cemil bundan faydalanacaktı, kendi fikrine göre. Hem  
de bir değil, beş altı kızla planını yürütecekti.

Ümmü Cemil, vazifelendireceği kızları da mümkün olduğu  
kadar, Hz. Muhammed’in tanımadıklarından seçti. Onlara ne  
türü davranacaklarını anlattı. Verdiği işte başarı sağarlarsa,  
onları armağanlara boğacağını söyledi.

Ümmü Cemil ve kocası Ebu Leheb olsun, diğer müşrik ileri  
gelenleri olsun, Hz. Muhammed’in akrabalarını dine davet ettiği  
her üç toplantıda da, bizzat şahit oldukları mucizeleri unutmışa  
benziyorlardı. O zaman gönülleri aydınlanmamış, bunlara sihir  
deyip geçmişlerdi.

Mesela birinci davette, gelenler ikisi kadın olmak üzere kırk

beş kişi oldukları halde, Hz. Muhammed'in ikram ettiği ve ancak bir kişinin bile zor doyacağı et ve sütle hepsi doymuşlar, fakat ne süt, ne de et, sanki hiç el sürölmemişçesine eksilmemişti. Diğer toplantılarda da başka mucizeler olmuştu.

Evet, eğer o mucizeler unutulmamış olsaydı, Ümmü Cemil asla böyle bir işe kalkışmazdı. Haşa, yine bir sihirle karşılaşılır düşünceyiyle, vazgeçerdi. Ama yapamadı, hatırlayamadı.

Artık bütün hazırlıklar tamamlanmıştı. Ebu Leheb'in karısı, ancak işleri bitirince, karanlık yüreğinin büsbütün karardığını, başına şüpheler dolduğunu fark etti. Heyecanının son radde-sindeydi. Bir aksilik çıkacak diye korkuyordu. O zaman, kocasının ve diğer müşriklerin nasıl yüzüne bakardı? Bir anda itibardan düşerdi. Artık cariyelerini ümit arttıran şarkılar söylemeye zorluyor, sürekli onları dinliyordu.

Son ikinci vakti bitince, yine bir cariyesini karşısına almıştı. Hem, seçtiği kızların gelmesini bekliyor, hem de onu dinliyordu. Cariye, her ne hikmetse, bu sefer Ümmü Cemil'i çileden çıkaran bir şarkı söyledi:

*"İncir dalına sarınıp  
Kuş yuvasındaki yumurtalara  
İlerleyen yılan  
Yutkuna dursun hevesle...  
Dala inmek için hazırlanan  
Baltadan haberli değil.  
Avcı şarkı söylüyor kurduğu tuzağın başında.  
Ayağı ağa dolaşınca çırpınmasına,  
Haykırıp bağırmasına  
Gölmeyen kalmayacak.  
Zalim kimseyi saltanat tahtına çıkaran  
Gözyaşından bir merdivendir.  
Hangi damla erimemiştir ki,  
Merdivendekiler yerinde kalsın?  
Daha şimdiden zalimin akıbetini görüyorum."*

Ümmü Cemil, şaşırıp birden ayağa fırladı ve "Sen neler söylüyorsun?" diyerek cariyeye tokat atmak için yürüdü. Cariye kendisini kollarken kendini savunmaya çalışıyordu:

"Ey sahibem! Eskiden böyle şarkıları severdin. Şimdiki kızgınlığın nedendir?"

Ümmü Cemil, cevap vermeye hazırlanırken, beklediği kızların kapıya geldiklerini gördü. Cariyeyi dövmekten vazgeçip hırsla aşağıya koştu.

\*\*\*

Daha ikinci sığağı tam çekilmediğı için, Kabe etrafındaki gölgeliklere gelenler azdı. Ümmü Cemil, altı kızla beraber, pek göze ilişmeyen bir gölgelikte oturmuş bekliyordu. Kızlara tekrar tekrar ne konuşacaklarını söylüyor ve "Gecikmez, Muhammed neredeyse görünür" diyordu.

Hakikaten bir saat kadar sonra, Hz. Muhammed geldi ve doğruca Kabe'ye girdi.

Ümmü Cemil de kızlara son talimatı verdi: "Haydi siz gidip gezin eğlenin. Muhammed Kabe'de epeyce kalır. Sonra çıkar, bir gölgelikte arkadaşlarını bekler. Onlarla sohbetleri karanlığa kadar sürer. Ben burada kalıp onu izleyeceğim. Arada bana uğrayın."

Kızlar kalkıp gittiler. Ümmü Cemil yalnız kaldı. Neler hayal etmiyordu ki? Sanıyordu ki kızlar, Hz. Muhammed'den Fatıma için izin istedikleri vakit, Fatıma her biri birbirinden üstün bir şekilde süslenmiş kızları görünce aşağılık duygusuna kapılıp onlara imrenecekti. Derken, eğlenceler başlayacaktı. Fatıma üzerindeki sıkıntılı hali atmak için tas tas şarap içecekti. Gerisi artık kolaydı. O anda meclise girecek erkek çocuklarla elbette ilgilenecekti. Başka türlü yapması mümkün müydü? Bu hal, müşrikler için pek normal bir şeydi ama, Fatıma'nın annesi ve

babası için değildi. O zaman Ümmü Cemil'in beklediği kızılca kıyamet kopacaktı. Fatıma bu türlü sefahat hayatına alışınca, ikinci gece de, izin verilmese bile kendisini sokağa atacaktı.

Ümmü Cemil sanki dişlerini gıcırdata gıcırdata da söyleniyordu: "Fatımat'üz-Zehra ha? Betül ha? Bint-i Resul ha? Cen-netlerin yere inmiş hurisi, Zekiyye, Meymune, Raziye, kadınların efendisi, bint-i Ebiha ha?"

Nihayet: "Geldi, gölgeliğe yerleşti..." dedi gözleri parlayarak.

Fakat hemen yüzü değişti: "Sakın, Fatıma bu akşam evde kalmasın?"

Ümmü Cemil'in düşündüğü ihtimal gerçekleşmedi. Hz. Muhammed'in çardağına sahabeler girdi. Sonra da Fatıma göründü.

Ümmü Cemil tekrar sevindi: "Her şey düşündüğüm gibi oluyor. Nasıl olmaz? Bu iş uğruna iki deve kurban ettim."

Vazife alan kızlardan birisi yaklaşıyordu. Ümmü Cemil ona işaret etti. Kız, sokuldu.

Ümmü Cemil sordu: "Pek uzaklarda değilsiniz ya?"

"Hayır, şu ilerdeki gölgelikteyiz."

"İyi. Bak, Muhammed, Fatıma ve arkadaşları buluştular. Nihayet iki saate kalmaz dağılırlar. Siz onları gözetleyin. Gölgelikte Muhammed ile Fatıma yalnız kalınca anlattıklarımı yapın."

Kız: "Olur..." diyerek dönüp gitti.

Ümmü Cemil, kendisine arkadaş edinmek ihtiyacındaydı. Zaten biraz sonra da onu gören birkaç kadın gelip yanına oturdular.

Birisi hemen fikrini söyledi: "Yüzün gülüyor ey Ümmü Cemil! Pek neşelisin."

Ümmü Cemil kabul etmedi: "Daima öyle değil miyim?"

"Şimdiki halin başka. Anlat da neşeni paylaşalım."

Ümmü Cemil: "Anlatacak bir şey yok... Belki sizler gelince



ferahladım. Çünkü epeydir yalnızdım.”

Cariyelerinden kaptığı bir atasözünü de konuşmasına ilave etti:

*“Boşa dönen arpa değirmeni gibi  
Çenelerim birbirine vurmaktansa,  
Zehirli yaprakları çiğnemeye razıyım.  
Yalnızlık, dosttan uzak kalış  
Talih kuşunun tüylerinin yolunmasından  
Daha beter bir musibettir.”*

Ümmü Cemil, henüz sözünü bitirmişti ki, kızların topluca önünden geçtiklerini gördü. Derhal Hz. Muhammed’in bulunduğu gölgeliğe baktı. Oradaki meclis dağılmıştı. Nerdeyse en sonraya kalan Hz. Muhammed ile Hz. Fatıma da ayrılacaklardı. Ümmü Cemil: “Kızlar, beni iyi dinlemişler.” diye düşündü.

Artık yanındaki kadınları unutmuştu. Heyecandan boğulurcasına hızlı hızlı yutkunuyordu...

\*\*\*

Kızlar, Hz. Muhammed’in önünden geçmek üzereyken, birisi durup Allah’ın Resulünü selamladı. Diğerleri de ona uydular. Hz. Muhammed derhal selamlarını alıp hatırlarını sordu. Onlarla ilgilendi.

O zamanın adetine göre, henüz çıplaklık devam ediyordu. Bu yüzden kızlar ancak belden aşağılarını örtmüştülerdi. Fakat saçları süslenmiş, kulak, boyun, kol bilek ve ayaklarında ne kadar mücevherler varsa ışıdayıp duruyordu. Bellerinden aşağısını örttükleri kumaşlar da en iyi cinstendiler.

Hz. Fatıma ise sade, basit bir entari giyinmişti. Üzerinde en küçük bir ziynet eşyası yoktu. Hz. Muhammed, kızlara bir düğüne gitmekte olup olmadıklarını sordu.

İlk selam veren kız derhal cevap verdi: “Düğüne değil, toplantıya gidiyoruz. Aramızda eğleneceğiz. Böylelikle arkadaşlığımız artacak, birbirimizle kaynaşacağız.”

Başka bir kız devam etti: “Ayrıca aynı kabilelerdeniz, aynı şehirde yaşıyoruz ey Muhammed. Ve işittiğimize göre, büyüklerimiz arasında bazı ayrılıklar olmuş ama bizi ilgilendirmez. İzin ver, Fatıma da bu toplantımıza katılsın. Belki böylelikle, büyüklerimiz arasında kesilen dostluk bağları tekrar birleşir. Esasen bizim gibi küçüklerin bir suçu yok ki.”

Hız Muhammed, çok düşünmedi. Toplanacakları evi sordu ve buyurdu: “Siz gidedurun, ben Fatıma’yı arkanızdan yetiştiririm.”

Kızlar ne kadar sevindilerse, Hz. Fatıma da o kadar şaşırıldı. Kızlar yollarına devam edince, Ümmü Cemil onlara yetişti. Kızlar hemen haberi müjdelediler:

“Muhammed söz verdi. Fatıma’yı arkanızdan gönderecekmış. Demek süslenmesine vakit ayırdı.”

Ümmü Cemil memnundu ama yine de, “Acaba?” diyordu için için. Bu yüzden orada beklemeyi uygun buldu.

Hız Fatıma, hala şaşkınlık içindeydi. Başını önüne eğmiş, düşünüyordu. Sevgili babası nasıl olur da böyle bir şeye izin verirdi?

Hız Muhammed, kızının halini derhal fark etti. Buyurdu:

“Ey adı ve lakaplarından üstün kızım. Neden öylesin? Bilesin ki, Allah’ın Resulü babana cefa gördükçe vefayla karşılık vermesi, yabancı duruldukça dost olması emredilmişti. Şu kızlar bir ricada bulundular. Değil cefa, değil yabancılık; yakınlık gösterdiler. Ben de kabul ettim. Söz verdim ey Fatıma! Yine de sen bilirsin. Sözümü yerine getirmek, arzuna kalmıştır.”

Hız Fatıma, daha önce başka kızların kendisine yaptıklarını unutmamıştı. Belki bu da bir hileydi. Onu yanlarına alacaklar, diledikleri kadar incitip hor, hakir edeceklerdi. Varsın bütün

bunlar olsundu. En önemlisi, babasının bunları öğrenmesiyle çekeceği ıztıraptı.

Lakin Hz. Fatıma, bu düşündüklerini sevgili Peygamber babasına söyleyemedi. Ortaya öyle bir sebep attı ki, bu sebep karşısında, babasının onu asla toplantıya yollamayacağını umdu.

“Ey canımdan aziz babam! Ben ki kızınım, verdiğin bir sözden seni nasıl alıkoyarım? Fakat beni toplantıya davet eden kızları gördün. Sanki hazineler içindeydiler. Elbette toplantıdaki diğer kız ve kadınlar da öyledir. Ben ise şu basit entariyle örtülüyüm. Orada gülünç duruma düşerim. Alay edilirim. Hele senin baş düşmanlarının kızları, kadınları varsa bana ettiklerini bırakmazlar. İtibarın sarsılır.”

Hz. Muhammed bu sebebe derhal karşılık verdi: “Ey Fatıma! Kuşkun, kılık kıyafetindense asla tasalanma. Çünkü toplantıdakilerin hepsi dünya malına el attıklarından bakışları kısıdır. Mana aleminden yoksundurlar. Dünyadan başka şey bilmezler. Bizim ise süsümüz takvadır. Ziyetlerimiz ilim ile rızadır. Dünyada fani olmayan ne vardır? O halde bu gelip geçici göz alan şeylere bağlanmak niçindir? Onlar her türlü çirkinliklerini gizlemek için böyle süslenmişler. Sen ise hiç bir ziynete ihtiyaç duymayacak şekilde yaratıldın.”

Hz. Fatıma, babası Hz. Peygamberin bu sözlerine rağmen, hala bir tuzağa düşürüleceği, böylelikle sevgili babasının huzurunun kaçınılacağı fikri üzerinde duruyordu.

O anda Cebrail (a.s.) gelip, Hz. Fatıma’nın toplantıya gitmesinin emredildiğini bildirdi. Hz. Muhammed, emri alınca rahatladı ve kızına tebliğ etti. Hz. Fatıma karşılık olarak, babasının arzusuna karşı gelmediğini, aklına takılan sebep ve mahzurları açıkladığını söyledi ve derhal gideceğini bildirdi. O zaman, baba kız kalkılar.

Hz. Muhammed, Hz. Fatıma’yı toplantının yapılacağı evin sokağının başında bıraktı. Onları uzaktan uzağa takip eden

Ümmü Cemil, sevincinden nerdeyse aklını oynatacaktı. Putlarına iki deve daha kurban edeceğini vaad etti. Başka taraftan dolanarak, toplantı yapılacak eve ulaştı. Meclistekileri en muteber yerlere yerleştirdi.

Sonra ortada durup haber verdi:

“Ey Kureyş büyüklerinin, ailelerinin kızları, kadınları! Biraz sonra Peygamberliğini ilan eden Muhammed’in kızı Fatma buraya gelecektir. Nasıl bir kıyafetle mi? Tam bir yoksulluk örneği halinde. Ne süs, ne ziynet... Sadece yamalı bir entari... Ona dikkatle bakın ve kendinizin kimler olduğunuzu daha iyi anlayarak ibret alın. Ona asla iltifat etmeyin. Ancak, O’nu da kendinize benzetin de Muhammed’in ve ona uyanların “Zehra, Betül...” diye övündükleri kız baş kaldırsın, geleneklerimizi tutsun.”

Ümmü Cemil, bu ve benzeri öğütleri verdikten sonra, meclisten çıkıp yan odaya geçti. Oradan olacakları izlemeye hazırlandı. Keyifli keyifli mırıldanıyordu:

*“Bir çukur kazdım...  
Öyle gizledim ki, seçemez onu.  
Tuzağıma beklediğim av yaklaşmakta.  
Nerdeyse içine düşecek.  
Ayı alıp götüreceğimi sanmayın...  
Yuvarlandığı çukurda bırakacağım.  
Üzerine taş toprak yığıp  
Bilinmez edeceğim.”*

Ümmü Cemil, şiirine daha da devam edecekti ama avlu tarafı ansızın gündüz gibi aydınlandı. Etrafa öyle bir koku yayıldı ki, bilinen hiç bir çiçekte yoktu. Ümmü Cemil meraklanıp pencereye koştu. Gördüğü manzara karşısında dili tutuldu.

“Aaa... Galiba çocukken dinlediğim masallardan birisini yaşıyorum. Yahut rüya görüyorum...”

Fakat, meclistekilerin de pencerelere yığıldığını görünce,

“bu gelen hangi hükümdarın kızıdır?” seslerini duyunca, aklı başına geldi.

Tekrar avluya baktı. Hz. Fatıma aydan parlak yüzüyle ortalığı nura boğarak ilerliyordu. Uzun boyu bir bahar dalı gibiydi. Siyah saçları ipek çileler halinde ışıldıyordu. Gözlerinde her zamanki hüzün şebnemleri titreyordu. Dudakları da yeni açılmış karanfil gibiydi. Başında taç, kulaklarında, bileklerinde, ayaklarında, parmaklarında görülmemiş, işitilmemiş mücevherler vardı, bunlar bakanın gözlerini kamaştırıyordu. Giydiği elbise, asla bu dünyanın malı değildi.

Önünde bir hizmetkar ona yol gösteriyordu. Yanlarında cariyeler, yelpaze sallıyorlardı. Arkadaki cariyeler, elbisesinin eteklerini tutuyorlardı. Birkaçı da sık sık yere eğiliyor, rastladığı dikenleri, çalı parçalarını topluyorlardı. Yıldızlar alçalabildikleri kadar alçalmışlardı. Kuşlar uyanmışlar, şakıyorlardı. Ona alkış tutuyorlardı.

Hz. Fatıma, bu haliyle nihayet avluyu yarıladi ve iç kapı önünde durdu. O anda Ümmü Cemil’in aklı başına geldi. İçeriye koşup bağırdı:

“O bir hükümdar kızı değildir. Fatıma’dır. Muhammed bize yine sihir yaptı. Sakın içeriye almayın. Kovun gitsin.”

Meclistekiler iki gruba ayrıldılar. Kalpleri kararmış olanlar, Ümmü Cemil’e uydular. Sinirlenip, bağırıp çağırdılar ve Hz. Fatıma’ya ne bir söz söyleyebildiler, ne de kovdular ama kendileri, Ümmü Cemil’in peşine takılıp evden çıktılar.

Kalpleri aydınlananlar ise, derhal merdivenin basamaklarında dizildiler. Hz. Fatıma’yı karşılayıp yukarı çıkardılar. Onu baş köşeye oturtular, ağırlamada yarıştılar.

Hz. Fatıma, o yedi yaşındaki nur parçası, yapılanları sabırla izledi. Bitince, hepsini oturttu. Önce Kur’an’dan nazil olan ayetlerin bir kısmını okudu. Dinleyenler ağlaşıyorlardı. Böylece iki saate yakın zaman geçti. Hz. Fatıma, artık onları Hak yoluna

çağırmanın zamanı geldiğini anladı ve uzun uzun öğüt verdi ve sözlerini şöyle bağladı:

"Ey kardeşlerim! Babamın getirdikleri, bize dünya ve ahiret saadetini sağlar. Bunun için gönlünüzdeki iman ışığını yakın. Allah (c.c)'ın birliğine inanın ve Hz. Muhammed'in O'nun Resulü olduğuna şehadet edin."

Meclistekilerin hepsi bunu derhal yaptılar. Gün ağarana kadar Kur'an okunup ezberlendi. Namaz kılınması öğrenildi. Sabahleyin meclis dağılırken, o evden yalnız bir ay parçası çıkmıyordu. Yirmiye yakın yıldız da o ayla beraberdi.

Ebu Leheb'in karısı Ümmü Cemil ve ortakları, kazdıkları çukura bizzat kendiler düşmüşlerdi. Büsbütün kinlendiler ve mücadelelerini arttırdılar kör bir inatla...

## CANAVARLAR SÜRÜSÜ

Aradan iki yıl kadar bir zaman geçmiş, 617 yılına gelinmişti. Hz. Fatıma artık dokuz yaşını bitirmişti.

Mekke ve yakınlarındaki kabileler, gittikçe artan bir kargaşalık içindeydiler. Putlarına ve dünya saltanatlarına sıkı sıkıya sarılan müşriklere ise hala bir şey kar etmiyordu. Hepsi canavar kesilmişlerdi. Hedefleri Hz. Muhammed ile tebliğ ettiği dindi. Buna rağmen, her geçen gün Müslüman olanlar çoğalıyordu. Ve asla dinlerinden dönmüyorlardı.

Hayatlar altüst olmuştu. Bir evde kimi Müslüman, kimi müşrik yakın akrabalar yaşamaktaydılar.

Müşriklerden oluşan canavarlar sürüsü yalnız erkeklerden ibaret değildi. Kadınlar da vardı. Başlarında ise Ebu Leheb'in karısı Ümmü Cemil geliyordu. İki yıl önce kendi kazdığı kuyuya nasıl düştüğünü bir türlü unutamıyordu. Eline geçen en küçük fırsatı kaçırmıyor, bunu Hz. Muhammed'in eziyet çekmesi için kullanıyordu.

Hz. Muhammed'in, Ebu Leheb'in diğer oğluyla evli olan kızı Ümmü Gülsüm'ü de boşatmıştı. Ümmü Gülsüm, şimdi baba evindeydi. Gerek o, gerek diğer kadın ve erkekler, çoktan Hz. Muhammed'in canına kastedeceklerdi ama, "Ah Ebu Talib olmasa, Hatice olmasa!" diyorlardı.

Bu canavarlar sürüsü, yine Darü'n-Nedve'de toplanıyorlar, duruma bir çare araştırıyorlardı. Hz. Muhammed'i yaptıklarından vazgeçirmek uğruna, çalmadık kapı, başvurmamak çare bırakmıyorlardı. Bizzat Hz. Muhammed ile konuşup tartışmaları, Ebu Talib ile Hz. Hatice'ye konuşmaları, hiç bir netice

vermiyordu. Hatta bir Hristiyan heyet bile davet etmişlerdi, Hz. Muhammed ile konuşup onun fikirlerini mağlup duruma düşürmek için. Lakin gelen Hristiyan heyet, Hz. Muhammed'i dinleyince, Kureys'i şaşkına çeviren bir harekette bulunmuş, cümlesi Müslüman olmuşlardı.

Hz. Muhammed, Kureys müşriklerinin baskılarından yılacağına, bizar olacağına, daha büyük bir gayretle vazifesine devam ediyordu. Çöldeki kabileleri dahi dine daveti arttırmıştı. Kureys müşriklerinin, açıktan açığa Hz. Muhammed'in hayatına kastetmeye cesaretleri yoktu. Böyle bir durum, Mekke'de yerleşmiş kabileleri büsbütün birbirine karıştırır ve dökülen kanların yüzünden bir iç savaş bile çıkabilirdi.

Bu bakımdan müşrikler aldıkları bazı kararlarını yürütmeyi hızlandırmışlardı. Bunlar:

1. Hz. Peygamber'i her türlü çareye başvurarak huzurundan etmek...

2. Onunla ve diniyle alaya kalkışmak...

3. Eğer mümkün olursa kimvurduya getirip öldürmek.

Hz. Muhammed'in evinin Ebi Muayt ile Ebu Leheb'in evlerinin arasında oluşu, en çok bu iki müşrik ve aile efradının Hz. Peygamberi üzmesine fırsat veriyordu. Bu iki ev halkı, komşuluk geleneğini dahi hiçe almışlardı.

Müşrik kadınlar, kızlar, Hz. Muhammed ile Hz. Hatice'yi sokakta gördükleri her fırsatta onlara sataşıyorlardı. Hz. Fatıma da yaşının küçüklüğü dolayısıyla devamlı ızdırıp, şüphe ve vehim içinde yaşıyordu.

Annesi onu sık sık uyarıyor olmasa, bütün gün gözyaşı dökerek ve babasının o anda ne durumda bulunduğunu düşünerek kahrolacaktı. Belki de, her tarafa onunla beraber gidecekti.

Hz. Muhammed, sabahları Erkam'ın evine uğurlanırken, Hz. Fatıma da sokağa çıkarak, babasını uzaklara kadar izler, selametlerdi. Sonra, başı önünde gözleri dolu dolu, içeriye gi-



rerdi. Hz. Hatice, Hz. Fatıma'nın kendi kendisini dinlemesini önlemek için, hemen ona vazifeler verir, onun oyalanmasına çalışırdı. Hz. Fatıma, en çok aynı evde birlikte yaşadıkları Hz. Ali ve üvey ağabeyi Zeyd'den olaylar hakkında bilgi almayı severdi. Onlardan hangisi önce eve gelirse, koşarak karşılar, sorardı:

"Babam nasıl?"

"İyi."

"Onu üzen, sataşan olmadı ya!"

"Ne Fatıma, bugün yirmi mümin kardeş daha kazandık."

"Allah'ıma binlerce şükürler olsun."

Hz. Muhammed de gelince, baba-kız, sanki yıllarca birbirlerini görmemişler gibi kucaklaşır, öpüşür, hislenerek ağlardı.

Ev halkından Hz. Hatice, dul kızı Ümmü Gülsüm, Hz. Ali, Hz. Zeyd ve köleler, cariyeler bu manzarayı seyrederek, ne yapacaklarını bilemezlerdi. İçin için dua ederlerdi: "Allah'ım, onları koru. Verdiğin sevgiye karşılık tahammüllerini de buyur."

Yalnız onlar mı? Karşı ve bitişik evlerdeki müşrikler de aynı manzarayı görürler ve kıskanarak homurdanırlardı. "Şunları bir türlü ayıramadık..." diye ulurlardı.

Hz. Fatıma, sabahları sokağa çıkıp babasını uğurladıktan sonra, ekseri o müşrik evlerinden, kim olduğu bilinmeyen kadın yahut kızların yürekleri kadar kara şarkı, yahut şiirlerini işitirdi. En hafifi belki şuydu:

*"Bir kuyu var...*

*İçi su değil, çamur dolu.*

*Her kervan onu bildiğinden,*

*Konaklamaz yanında,*

*Geçip gider...*

*Ama kuyuya bir kova iner durur.*

*Doldurduğu çamuru*

*Etrafa savurur...*

*Faydasızlığını gördüğü halde,  
 Bu gayret niçindir?  
 Yok mudur birisi  
 Kovanın ipini kesecek?  
 Oyuna son verecek?  
 İniltileri susturacak?  
 Çünkü artık seyri bile yorucu bu oyunun."*

Kısa bir zaman sonra, Hz. Hatice olsun Hz. Fatıma olsun, yine kapı önlerinde dikenler görmeye başladılar. Demek Ebu Leheb'in karısı Ümmü Cemil tekrar sahneye çıkmıştı. Hz. Peygambere hissettirmeyerek, ana kız erkenden kalkıp topladılar her sabah dikenleri. Başka bir gün, aynı yerlerde insan ve hayvan pislikleriyle karşılaştılar. Bu ne insanlık dışı hareketti öyle! Yine Hz. Peygamber'e göstermeye çalıştılar.

Elbette bunu yapanlar Ebu Leheb ile Ukbe bin Muayt'tı. Attıkları insan ve hayvan pisliklerinin erkenden toplandığını, Hz. Muhammed'e gösterilmediğini fark edince, daha geç bir vakitte dökmek kararı aldılar. Tam, Hz. Muhammed evden çıkacakken, döküp kaçmayı tasarladılar. Bunu Hz. Fatıma da tahmin ediyordu.

Nitekim, bir ikindi üzeri Hz. Muhammed'in büyük amcası Hz. Hamza gelmişti. Hz. Fatıma onu pek severdi. Hz. Hamza da Hz. Fatıma'yı görüp, onunla konuşmaktan hoşlanırdı.

Hz. Fatıma'yı mahzun görünce, ilgilendi: "Ey Fatımam, niçin böylesin? Ay parlaklığındaki yüzünde kara bulutlar dolaşıyor."

Hz. Fatıma, önce üzüntüsünü gizledi: "Bir şey yok ey büyük amcam..." dedi.

Gizlemeye mecburdu. Çünkü Hz. Hamza'nın çabuk kızdığını bilirdi. Eğer yapılanları ona anlatsa, belki Hz. Hamza derhal parlar ve kan dökerdi. Kabileler arasında büyük bir gaileye sebep olurdu.

Hız. Hamza, Fatıma'nın verdiği bu cevaba inanmadı.

"Benden gizliyorsun gerçeği."

"Kuşkumu anlatırım ama, elinden bir kaza çıkarmayacağına söz ver. Haşımoğulları kabilemizin içi karışmasın. Düşmanlarımızı sevindirmeyelim."

Hız. Hamza söz verdi. Bunun üzerine, Hız. Fatıma, Ukbe ile Ebu Leheb'in yaptıklarını anlattı. İleri gideceklerinden kuşku landığını söyledi.

Hız. Hamza sarardı. Sonra kızardı. Zor tuttu kendisini.

"Ey Fatıma..." dedi. "Eğer söz vermeseydim, şimdi ne Ebu Leheb, ne Ukbe hayatta olmazlardı."

Bu konuşmaları Hız. Hatice pencereden dinlemişti. Hız. Hamza'ya hitaben: "Doğrusu da budur..." karşılığını verdi. "Allah sabredenleri sever. Çünkü sabır, zaferin anahtarıdır. Babam bana sık sık şu şiiri okurdu.

*Ey telaşlı insan!  
Sana karıncayı ve bir arıyı  
İncelemenı öğütlerim.  
Biri yerde, diğeri havada,  
Günde belki bin defa  
Sabırla gider gelirler.  
Topraktan ve çiçekten  
Götürdükleri göze bile batmaz.  
Fakat yuvalarını açınca,  
Yeraltında bir ambarla,  
Kovanda bir bal tulumuyla karşılaşsın.  
Nasıl oluyor diye düşünme!  
Sabır öyle bir güçtür ki,  
Dileyene dağı devirtir."*

Ertesi sabah, Hız. Hatice korktuğuna uğradı. Ukbe ile Ebu Leheb, öyle uygun bir anda pislikleri döktüler ve evlerine çekildiler ki, peşlerinden Hız. Muhammed evden çıktı. Atılan insan ve hayvan artıklarını görüp pek üzüldü. Pislikleri kapısının

önünden itti ve sadece şöyle bir sitemde bulundu:

“Ey Abdimenafogulları! Bu nasıl komşuluktur?”

Hız. Muhammed gittikten hemen sonra, Hız. Hamza geldi. Durumu öğrenince: “Geç kalmışım.” dedi. “Onları elbet yakalayacağım.”

Hız. Fatıma, korkup hatırlattı: “Ey büyük amcam! Söz vermiştin bana.”

“Sözümde duracağım ey Fatıma, sen gönlünü hoş tut.”

İkinci sabah Hız. Hamza erkenden sokağın başına geldi ve gizlenip Hız. Peygamber’in evini kolladı. Bekleyişi çok sürmedi. Ebu Leheb, bir küçük zembille avlusundan çıktı. Niyeti belliydi. Zembildeki pislikleri, Hız. Peygamberin kapı eşiğine döküp kaçacaktı yine. Tam bunu yapacakken, Hız. Hamza yetişti ve zembili, Ebu Leheb’in elinden kaptı. Bütün pislikleri de Ebu Leheb’in başından aşağıya döktü.

Ebu Leheb, bir taraftan kaçtı bir taraftan üstünü temizlemeye çalıştı. Sık sık, dönüp Hız. Hamza’ya bağııyordu: “Dinsiz ahmak! Dinsiz ahmak!”

Olanları seyreden Hız. Fatıma hanidir kaybettiği neşesini buldu. “Hamza sözünde durdu. Ebu Leheb’e layık olduğu derisi vermekle yetindi.” dedi.

Fakat Ebu Leheb ders alacak bir insan değildi. Canavar sürüsünün kılavuzluğunu yapmaya devam ediyordu. Artık, kapı önlerine pislik dökmeye cesaret edemiyordu ama, bazen kendi evine, bazen Hamza oğlu Adiy’in evine yığıdığı taşları, Hız. Peygamber gidip gelirken, gizlice ona atıyordu.

Hız. Fatıma, bu yeni saldırışı görünce, ne yapacağını bilemedi. Annesi Hız. Hatice onu yine yatıştırdı:

“Korkma ey kızım! Allah (c.c.) Resulünü korur.”

Öyle de oldu, günlerce atılan bu taşlardan hiç birisi Hız. Peygamber’e isabet etmedi. Yorulan ve terleyen Ebu Leheb ve onun gibilerdi.

Ebu Leheb mecbur kalıp bu işi de bıraktı.  
 “Sihir, sihir...” diyordu hep.

\*\*\*

H z . Fatıma, artık sokakta babasına sataşıldığını görmüyordu ama, yine de ayrı kaldıkları zaman gün boyu onu düşünüyordu. Nitekim hemen her gün Ali, yahut Zeyd’e sordukça, bunları öğreniyordu ve Allah (c.c.)’ın Resulünü nasıl koruduğu hakkında bilgi sahibi oluyordu. Mesela birkaç olay olmuştu ki, bu duruma çok güzel örnekti.

Bir gün H z . Muhammed bir gün Ukaz Panayırına gitmişti. Ticaret için değil de halkı dine davet için. H z . Muhammed, daveti yaptıkça, arkasına takılan Ebu Leheb bağırıyordu:

“Bu adam kardeşimin oğludur. Yalancıdır. Ondan sakının.”

Merak edenler sordular, öğrenmek istediler: “Bunlar kim?”

“Öndeki Muhammed, arakasındaki amcası Ebu Leheb.”

Bu kadar yakın akrabaların durumunu ayıpladılar. Bilhassa Ebu Leheb’i suçlu görüp kovaladılar. H z . Fatıma bunu işittiği zaman güzel ellerini semaya kaldırıp şükran yaşları döktü.

Bir gün de Ebu Leheb, oğlu Uteybe ile ticaret için Havran’a gidecekti. Kervan hazırды. Yola çıkmadan önce, Ebu Leheb ile oğlu Uteybe, geleneğe uyup Kabe’yi tavafa gittiler. Orada Ebu Leheb, H z . Muhammed’in bir kenarda yalnız başına oturduğunu gördü. Derhal oğluna emir verdi:

“Ey Uteybe, git ve Muhammed’e sataş.”

Uteybe, pek gitmek istemedi. “Ey babam, Muhammed ile böylesine mücadeleni niçindir? Kızını benden ayırdın, yuvamı bozdun... Yetmedi mi, daha ne istiyorsun?”

Ebu Leheb sinirlendi: “Bana karşı mı geliyorsun yoksa? Elbet bir bildiğim var ki yapıyorum. Yoksa sen de ailene tekrar

kavuşmak için ona inanacak mısın?”

Uteybe gizlemedi: “Ey babam, Muhammed her zaman insanların en doğru sözlüsü olmuştur.”

“Demek öyle? Eğer şimdi gidip Muhammed’e inanmadığını söylemezsen ve ben bunu işitmezsem seni her haktan mahrum ederim.”

Uteybe, bu tehdit karşısında, dünya saadeti için, tekrar karanlığı seçti. “Peki, emrini yapacağım ey babam” karşılığını verdi. Yürüyüp Hz. Peygamber’in önünde durdu.

O esnada Hz. Fatıma, her zaman olduğu gibi, babasıyla buluşmaya geliyordu. Hz. Fatıma o kadar yaklaşıp ki Hz. Muhammed’in okuduğu Kur’an’ı işitiyordu. Hz. Muhammed Necm suresinin son ayetlerine gelmişti. Hz. Fatıma daha fazla sokulmayıp ileriden dinledi. Çünkü Ebu Leheb’in oğlunun, yani eski eniştesinin imana gelmesini ümit ediyordu.

*“Yaklaşan yaklaştı.*

*Onu Allah’tan başka açığa çıkaracak yoktur.*

*Şimdi siz bu söze mi şaşıyorsunuz?*

*Ve (istihza ederek) gülüyorsunuz,*

*(günahlarınıza ağlamıyorsunuz?)*

*Siz gafil ve oyuna meclub (adamlarsınız.)*

*Haydi (putlara değil, sizi yaratan)*

*Allah’a secde edin. (Ona) kulluk edin.”<sup>5</sup>*

Hz. Fatıma’nın ümidi büsbütün arttı. Çünkü, Hz. Peygamber, Necm suresinin bu kısmını okuyarak, Uteybe’nin güldüğünü görmediği halde, bunu anlatmıştı. Lakin Fatıma’nın ummadığı bir şey oldu.

Uteybe, bir kakhaha attı ve babasının işitebileceği yüksek sesle cevap verdi: “Ey Muhammed! Necmin Allah’ına andolsun ki ben, senin dinini inkar ediyorum.”

<sup>5</sup> En- Necm suresi; ayet 57-62

Hz. Muhammed, öyle bir cevaba pek müteessir oldu ve dua etti: "Allah'ım, köpeklerinden birini bu adama saldırt."

İlerleyen günlerde, Hz. Fatıma Uteybe'nin Havran yolunda uyurken, bir aslan tarafından parçalandığını, can verirken yanına gelenlere: "Muhammed insanların doğrusudur demedim mi?" diyerek seslendiğini işitti.

Bir başka olay da şuydu: Hz. Muhammed'in kapı komşusu ve azılı müşriklerden olan Ebu Muayt oğlu Ukbe, aklına esmiş, tekrar Hz. Peygamberin kapısına pislik atmak istemişti. Hz. Fatıma penceredeydi. Onun zembiliyle evinden çıktığını görünce, hemen bir tedbir düşündü ama buna lüzum kalmamıştı. Hz. Muhammed'in halazadesi Amr oğlu Tuleyb o esnada çıkageldi. Zembili Ukbe'den alıp başına döktü ve kulaklarını çekti.

Ukbe ise, Tuleyb'e yapıştı. Onu çeke çeke Tuleyb'in annesi Erva'ya kadar getirdi ve şikayet etti:

"Oğlunun, Muhammed için bana yaptığını görüyor musun?"

Tuleyb'in annesi şöyle diyerek Ukbe'ye gereken dersi verdi: "Çok iyi yapmış. O Muhammed'in dayısının oğlu değil mi? Elbette ilgilenecek. Malımız, canımız Muhammed'in yolunda feda olsun."

Hz. Fatıma'nın haber aldığı taarruzlar ve sonuçları bitecek gibi değil ki... Evvela bunlara üzülüyor, ama sonuçlarını öğrenince seviniyordu.

Ebu Cehil, Hz. Muhammed'i Kabe'de namaz kılarken görürse, boynuna basıp bunu önleyeceğini ilan ederek yemin bile etmişti. Hz. Muhammed'in amcası Hz. Abbas, bunu Hz. Peygambere bildirince şu cevabı aldı:

"Dediğini yapmaya kalkışırsa, muhakkak melekler onu yakalarlar."

Ebu Cehil, kararını Hz. Peygamber'in huzurunda da açıkladı: "Ey Muhammed!" dedi. "Senin namaz kılmanı önleyemez

miyim? Bu elimdedir. Çünkü Bahta halkının en şerefli siyim.”

Hz. Muhammed cevap vermedi.

Orada (Alak Suresi)’nin devamı<sup>6</sup> nazil oldu. Sure nazil olunca, bir kısmının Ebu Cehil’e ait olduğunu dinleyenler derhal anladılar.

*“(Okumamaktan) sakın! Çünkü insan muhakkak azar.*

*Kendisini (malı sebebiyle) ihtiyaçtan vareste gördü diye.*

*(Ey insan) şüphesiz dönüşün ancak rabbinedir.*

*Bir kulu, namaz kılarken, men edecek (adamı) gördün mü sen?*

*Gördün mü (şu cüreti?) Ya o, doğru yol üzerinde ise?*

*Yahut takvayı emrettiyse? Gördün mü?*

*Ya (öbürü hakkı) yalan saydı, (imandan) yüz çevirdi ise...*

*(o adam) Allah’ın muhakkak (her şeyi) görüp durduğunu hiç de bilmemiş mi? (Böyle şeylerden) sakınsın o.*

*Eğer (küfründen) vazgeçmezse, andolsun, onu alınının saçından tutup (Cehenneme) sürükleriz.*

*(Yani) yalancı, günahkar alınının saçından.*

*O vakit (durmasını) meclisini Davet etsin!*

*Biz ise zebanileri çağırırız.*

*Sakın (Habibim) ona boyun eğme, secde et ve (yalnızca O’na) yaklaş.”<sup>7</sup>*

Hz. Fatıma, nazil olan ayetlerden anlayacağını anlamıştı. Bir şeyler sezmişti.

Zeyd anlattı: “Ey Fatıma! Ebu Cehil, Peygamberimize Ka-be’de namaz kılarken rastlarsa, ayağıyla boynuna basıp önleyeceğine yemin etmiş. Bu ayetler onu ve benzerlerini ikaz için nazil oldu.”

Hz. Fatıma yine telaşlanıp üzüldü. Buna sebep, Allah (c.c.)’in buyurduğuna inanmamasından değildi haşa... Sevgili babasının Ebu Cehil’in murdar ayakları altında boynunun acıyacağını

<sup>6</sup> Bu surenin ilk ayetleri Hz. Muhammed’e bildirilen ve “OKU!” diye başlayan ayetlerdi.

<sup>7</sup> Alak suresi; ayet 6-19



düşünmüştü. Ebu Cehil böyle yapacak, sonra cezalandırılacak sanıyordu.

Yine mahzunlaştı. Sevgili babasının acısını can evinde duydu. Fakat onun düşündüğü gibi olmadı.

Ebu Cehil, Kabe'yi çevreleyen duvarın dışından Hz. Peygamber'i kollarken, onun namaz kıldığını görünce, derhal duvarı aştı ve Hz. Peygambere doğru koşmaya başladı. Müminler telaşlanmışlar, müşrikler sevinip el çırpmışlardı.

Ama hepsi bu kadarla kaldı. Bir anda, durum değişmişti. Ebu Cehil, yanı yolda, gözleri dışarı fırlamış bir halde, geriye doğru dönmüş ve geldiği yoldan kaçmıştı.

Onu durdurup soruyorlardı: "Ey Hakemin babası, ne oldu? Kaçışına sebep nedir?"

"Siz benim gördüğümü görmüyor musunuz?"

"Hayır, ne var?"

"Muhammed"le aramda ateşten bir uçurum peydahlandı. Uçurumun içinden de ejderhalar çıktı."

"Sonra?"

"Gökle yer arasını tutan bir set gerildi."

"Elindeki taş nedir?"

"Muhammed'in başına namazdayken taş atmaya, hatta başını ezmeye de yemin etmiştim."

Bir seferinde de müşriklerden Haris oğlu Nadir, Hz. Muhammed'i Hacun yokuşunda yalnız gördü. Kimse görmeden onu öldürebileceğini hesapladı. Fakat kararını uygulamak için yaklaşırken, yolda aslanlarla karşılaştı ve kaçıp Ebu Cehil'e gitti. Olanları anlattı.

Lakin Ebu Cehil her zamanki cevabını verdi: "Bu da sihir dir. Bana yapılan sihir gibi."

Abdi oğlu Esved ise, Hz. Muhammed'e her rastladıkça şöyle deyip eğleniyordu: "Ey Muhammed! Bugün sana gökten bir şey söylenildi mi?"

Aynı şeyi diğer müşrikler de yapıyorlardı. Şöyle diyorlardı onun duyacağı şekilde: "Bu adam kendisini peygamber sanıyor. Sözde Cebrail daima yanındaymış."

H z. Muhammed, bilhassa bu alaylara pek üzüldü, onlardan incinirdi. Ama Allah (c.c.), şu ayetleri buyurarak H z. Muhammed'in teessürünü giderdi:

*"Senden önce gelen peygamberler de eğlenceye alınmışlardı.*

*Hemen arkasından alaylarının cezası o alaycıları sanvermişti."*<sup>8</sup>

*"Allah'ın yanında başka ilah tanıyan o alaycılara muhakkak Biz yeteriz, haklarından geliriz.*

*Onlar yakında uğrayacakları akıbetleri öğreneceklerdir.*

*Onların söyleyip durduklarından senin göğsünün daraldığını biliyoruz!"*<sup>9</sup>

H z. Fatıma, bütün bu huzur bozucu olaylarının hepsine şahit olmasa da, gerçek ne kadar kendisinden gizlense de, nazil olan ayetlerden gerçeği öğreniyordu.

"Allah'ım, ne zaman bu canavarlar sürüsüne buyurduğun cezayı emredeceksin?" diyordu kendi kendine.

Onun böyle niyazını işitenler, Cebrail (a.s.)'ın sık sık gelip, H z. Muhammed istese müşrikleri hemen o anda cezalandıracağını tebliğ ettiğini, fakat Peygamber babasının, her peygamberrin yaptığı gibi, ümmetini bağışlamasını, olur ki, iman ederler ümidinde bulunduğunu haber veriyorlardı. O zaman H z. Fatıma tekrar sükunetine ve huzuruna kavuşuyordu.

Günler ilerledikçe, canavarlar sürüsünün H z. Muhammed'e yaptıkları eksileceğine arttı. H z. Fatıma bunları haber aldıkça eski endişeli, hüznü, heyecanlı, vehimli haline geri döndü.

Müşriklerin büyükleri bir gün H z. Muhammed'i Hicr'de sıkıştırmışlar, her türlü hakareti yapmışlar, elleriyle, dilleriyle, hatta

<sup>8</sup> En'am suresi; ayet 10

<sup>9</sup> Hicr suresi; ayet 94, 95

tükürükleriyle sataşmışlardı. Durumu haber alan Hz. Ebubekir yetişmiş ve Hz. Peygamberi kurtarmıştı. Ama Ebubekir (r.a.) da bu mücadele esnasında epece yara almıştı.

Başka bir gün Hz. Muhammed Kabe'de namaz kılarken, Vail oğlu As, kölelerine emir vermiş ve Hz. Muhammed'in ensesine işkembe koydurmuştu. Yapılanı haber alan Ebu Talib, gelip kılıcını çekti ve müşriklere koydukları işkembeyi aldırıp kendi yüzlerine sürdürdü ve onlara en ağır hakareti yaptı. Fakat bir kere kudurmuş olan canavarlara ne tesir edecekti?

Bu olay Hz. Fatıma'ya duyurulduğu zaman, müşriklerin saldırılarını daha da arttıracaklarından korkan Hz. Fatıma neredeyse sevgili babasının evden çıkmamasını isteyecekti. Bunu annesi Hz. Hatice önledi. Hz. Fatıma ise altmış yaşına giren Hz. Hatice'ye yalvardı:

“Ey annem, babam neler çekiyor, bir bilsen. Bir zaman için istirahat etse. Yoksa hastalanacak. Yoruluyor, üzülüyor, sürekli mücadele ediyor.”

“Hepsini, hatta senin bilmediklerini de biliyorum ey kızım. Sana bütün bunları söyleten, babana olan engin sevgindir. Yoksa O'nun peygamberliğinden, vazifesini gece gündüz demeyip yapmasından, her şeye katlanmasından habersizsin. Eğer bir kaç gün bile eve kapanıp istirahat etse, müşrikler bunu korktuğuna yorarlardı, daha çok azarlardı.”

Hz. Hatice'nin bu öğüdü verdiğinin akşamında yeni ve hepsinden beter bir olayın haberini aldılar.

Hz. Muhammed Kabe'de namazdayken, Ebi Muayt oğlu Ukbe koşmuş, Hz. Muhammed'in mübarek örtüsünü boynuna dolayıp onu boğmağa kalkışmıştı. Hz. Ebubekir hemen yetişmiş ve müşrikleri tekdi ederek peygamberini kurtarmıştı.

Bu olaydan sonra, Hz. Fatıma bir kaç gece hemen hemen hiç uyumadı. Annesi Hz. Hatice ne söylese kar etmiyordu. Hz. Fatıma nihayet bir dilekte bulundu:

"Ey annem! Bana Kabe'ye daha erken gitmek için izin ver. Her gün orada bulunayım. Sevgili babamın ayrılığına, hele başına gelenlere dayanamıyorum."

"Düşmanlarımız çoktur ey kızım. Akşam ortak kalabalık olmadan gidersen, sana sataşırılar."

"Ben büyüdüm, kendimi korumasını bilirim."

Hız. Hatice, Hz. Fatıma'nın uykusuz geceler geçirip sağlığını kaybedeceğine, erkenden Kabe'ye gidip babasını beklemesini daha uygun bulup izin verdi. Lakin arkasına kölelerden gözcüler koymayı da ihmal etmedi.

Artık Hz. Fatıma her gün, o ikinci sıcağında Kabe'ye koşuyor, bir gölgelikte sevgili babasını heyecanla bekliyordu. Onun Kabe'ye girişini ve çıkışını izliyor, buluştuklarında, bol bol seviniyordu.

Aradan bir hafta kadar kısa bir zaman olaysız geçti. Lakin sekizinci gün, Hz. Fatıma erkenden Kabe yakınlarındaki gölgeliklerden birisinde otururken, ansızın içi daraldı. Ne yaptı, ne düşündüyse sıkıntısını atamadı. Arada bir önünden tek tük insanlar geçiyorlardı.

Bunlardan Cüveyriye adlı bir kadın, Hz. Fatıma'yı görünce durdu ve gülümseyerek bir şiir söyledi:

"Sevgi çeşitlidir...  
Kimisi neşelendirir,  
Yüreğe kanat takarak  
Hayal alemlerinde  
Doyasıya gezdirir.  
Kimisi her renge girer,  
Daldan dala konar.  
Vefa arama öyle sevgide,  
Elinden geldiği kadar  
Çabuk uzaklaştır bedeninden.  
En dayanılmaz sevgi  
Göğsü sıkandır..."

*Yumruk yapıp daraltandır.  
Can, kaçacak delik arar,  
Dudaklara kadar yükselir."*

Hz. Fatıma, gözyaşlarını tutamadı. Cüveyriye'nin ilhamını keserek: "Benimki de öyle işte" dedi. "Şu anda canım nerdeyse dudaklarımdan havalanacak."

Cüveyriye: "Neden?" diye sormaya fırsat bulamadan, baktı ki Hz. Fatıma'nın hali tamamen değişmiş, yüzü büsbütün ışıltanmış ve bir yere bakıyordu.

"Geçti, geçti her sıkıntım! Bak, babam Kabe'ye giriyor."

Cüveyriye: "İyi öyleyse ey Fatıma" dedi. "Ben de Kabe'ye gidebilirim."

Cüveyriye ayrılıp ilerledi. Fatıma, Kabe içinde kimlerin bulunduğundan habersizdi. Ebu Cehil ile arkadaşları müşrikler, yeni bir saldırı için Kabe'ye dolmuşlardı. Ne yapacaklardı? Henüz Ebu Cehil'den başka bunu bilen yoktu ...

Hz. Muhammed, Kabe'ye girince, önce etrafına bakındı. Her zaman yaptığı gibi dost düşman kim varsa hepsini selamladı. Sonra namaz kılacağı yere yürüdü. Artık yeryüzünde değildi sanki. Dünya hayatıyla bütün ilişkisini kesmiş, ibadetiyle kendisini sadece Allah'a vermişti.

Ebu Cehil, bir zaman ona baktıktan sonra, kızdı. Çevresinde oturanlara seslendi: "Muhammed'e bakın."

"Bakıyoruz."

"Ona yine namaz kılma fırsatını verecek miyiz?"

"Ne yapalım?"

"Şu put yanında bir deve kesildi. Döl yatağını görüyorum. Kim gidip o döl yatağını alacak ve Muhammed (s.a.v.)'in ensesinden içeriye sokacak?"

Muayt oğlu Ukbe: "Ben, ben..." diyerek koştu. Yeni kesilen hayvanın döl yatağını aldı ve Hz. Peygamber'in yanına gitti. Secdeye varmasını bekledi ve elindekileri ensesinden iki küre-

ğinin arasına itti. Oysa ki Hz. Muhammed o kadar kendinden geçmişti ki, hiç bir şeyin farkında olmadı.

Bu hal Cüveyriye'ye pek dokunmuştu. Hele müşriklerin, o canavarların gülüşmeleri... Hemen Kabe'de bulunduğu yerden fırladı. Hz. Fatıma'yı bulup olanları anlattı.

Hz. Fatıma, duydukları karşısında sanki kanatlanmıştı. Göz açıp kapayana kadar Kabe'ye vardı. Babasına sokuldu. İncitmemeye çalışarak, döl yatağını çıkardı. Kirlenen yerlerini sildi. Sonra da döl yatağını alıp, Ebu Cehil'in önüne geldi.

Onlara karşı o kadar kadar acı ve dokunaklı konuştu ki, Ebu Cehil başta olmak üzere, müşrikler hiçbir cevap veremediler, başlarını önlerine eğdiler.

## ZULÜM KAMÇILARI

Yine o yıld... Hicretin beş yıl öncesi... 617 senesi...

Gece başlamıştı... Hz. Hatice ile Hz. Fatıma, birlikte evlerinin arka bahçesinde ağaç altında oturuyorlardı. Henüz ay çıkmamıştı ama, Hz. Fatıma'nın mübarek yüzünün saçtığı nur, ortalığı aydınlatmaya yetiyordu. Anne kız konuşmadan, karşılıklı iş yapıyorlardı.

Bir ara, Hz. Fatıma iç geçirdi. Onun bu hali annesinin gözlerinden kaçmadı. Öğrenmek istedi:

"Yine ne oldu ey güzel kızım?"

"Hiç..."

"Ben biliyorum."

"Şüphe etmem."

"Ey Fatıma! Alış bu ayrılıklara... Sevgili peygamber babana öyle ilham edilmiş, şimdi Mina tepesinde, ashabıyla oturuyor. Belki müşrikler de var. Onları imana çağırmaya çalışıyor."

"İçime vehim düştü. Babam yok, Ali, Zübeyr yok... Ablam Ümmü Gülsüm, Ebu Talib'in evinde yatacak bu gece. Bir sen varsın bir de ben... Ey güzel annem, bana öyle geliyor ki, ağa vurmuyorsun ama, çocukluğundan beri çok bekledin çok çektin..."

"Fakat mükafatını gördüm. Yaşım belki altmışı aştı, lakin her geçen gün daha genç hissediyorum kendimi. Allah'a kulluk meğer ne bulunmaz bir nimetmiş! Bütün arzum, yeryüzünde ne kadar insan varsa onların da bu nimete kavuşmalarıdır. Kim bilir o zaman dünya feleğinde seyrederken nasıl nur nur parlardı! Onu yaratan Allah'ına alını açık bakar... Dünya çok çekti

ey kızım. Bir zaman, ateşten yaratılmış cinlerden... Sonra da insanlardan...”

Hız. Fatıma, yalnız annesinin çektiklerini ve babasını düşün­dü­ğünü, onlar için çırpındığını hatırlayınca, yüzünü al bastı. Demek ki daha bütün insanlar için kalbi çarpacak derecede olgunlaşmamıştı. Halbuki başı derde girenlere, yoksullara, yaş­lılara az mı yardım eder, günlerce onların acılarını yaşar, hatta babasıyla annesine haber vererek yapılacak yardımla onları kurtarmaya çalışırdı!

Annesi Hız. Hatice, kızının neler düşündüğünü, tekrar içlen­diğini sezdi.

“İnsanlar yeryüzüne serpilmişler, hepsine yetişmek elde değil ki...” dedi. “Allah (c.c.) niçin babanı peygamber seçti? Kur’an’ı buyurdu? O birbirlerinden uzakta yaşayan, yardım eli uzatılması mümkün olmayan insanları emir ve yasaklarıyla amel ettirerek, huzurunda, birliğinde, birleştirmek için! Sevgili baban şimdi onun mücadelesini veriyor. Zalimler ise, ellerinde­ki zulüm kamçılarını bırakmak istemiyorlar.”

Zulüm kamçıları! Hız. Fatıma bu cümleyi ürpererek tekrarla­dı zihninde. Annesine hak verdi. Şunu da düşün­e düşün­e bul­du: İnsan, en yakınları olan anne ve babasını elbette daha çok sevecek, üzerlerine titreyecek.

Bu halini Allah (c.c.) ona buyurmuştur. Yakınlarını sevme­yen bir insan, şüphesiz diğerlerini asla sevmez! Hız. Fatıma dünyayı, ansızın bir yemyeşil orman gibi gördü. Kulaklarına cıvıltılar doldu. Bir süre bu neşeli kuş seslerine, renklere doya­mayan bir ruh haletinde kaldı.

Tekrar gerçek hayatına dönünce, gördüklerini anlattı ve muradını açıkladı: “İslamiyet yeryüzünü öyle bir orman yapa­caktır ki, insanlar neşeden neşeye geçeceklerdir her gün. Şu kainat içinde ancak böylelikle dünya ve insanlar şereflerini giyi­neceklerdir... Zulüm kamçıları bir varmış bir yokmuş olacaktır.



Çünkü zalim kalmayacaktır.”

H z . Fatıma, annesiyle böyle iyi bir sonuca varınca büsbütün ışık saçtı çevresine.

“Ey annem” dedi. “Bu sabah halam bir şiir okumuştı. Şimdiki halimiz onu hatırlattı bana. Dinlemek ister misin?”

“Sabırsızlıkla bekliyorum.”

*“Henüz ne ay doğdu,  
Görünen bir yıldız da yok.  
Ama, gecem birdenbire yırtıldı.  
Ne dilersem görüyorum.  
Hatta hayal ettiklerimi bile.  
Nasıl oldu bu?  
Yoksa içimdeki gece nedir bilmeyen dünyam  
Dışarıya mı çıktı?  
Onun üzerinde mi  
Yaşamaya başladım?”*

H z . Hatice, gülümsedi: “Doğru söylemiş... Biz de zaman zaman başka türlü şekillerde, ama aynı duygulara kapılmıyor muyuz?”

H z . Hatice, daha konuşacakken, ansızın sustu. Önce Fatıma'ya dikkatle baktı. Sonra ona uzandı, başını çekip dizine koydu. Küçük kızın başını seviyor, okşuyordu. Fatıma, alıştı... Demek annesi yine bir şeyler düşünecekti. Sustu.

H z . Hatice niçin birdenbire bu ihtiyacı duymuştu? Zihninden bir kaç kere: “Namar... Namar...” diye geçti. Arkasından kendi kendisi ayıpladı:

“Namar'ı unuttum ben... Dokuz yıl önce, işte burada, o yüz elli yaşını aşmış ihtiyarla oturup konuşmuştuk. Önce Mekke'de kalacağını, sonra karar değiştirip gideceğini söylemişti. Acaba nerededir şimdi? Yaşıyor mudur? Bana bir arzuda bulunmuştu... Muhammed peygamber olunca onun şahadet ettiğini bildirecektim. Dokuz yıl bin bir gaile içinde ne çabuk geçti. Bu gece

Muhammed'e bunu söylemeliyim. Vazifemi yapmalıyım."

Hız. Hatice, Namar'ı hatırlayınca onun müjdesini de tekrar yaşadı. İşte, ay şuradan doğmuştu.

Namar: "Ay güzelliğinde bir kızın olacak. Onu kucaklayıp seveceksin..." demişti.

Daha? Ay'ı elmaya benzetmişti, kuzey ülkelerinde rastladığı parlak sarı elmaya... O anda elmanın bölündüğünü, Muhammed (s.a.v.)'le karşılıklı yediklerini gördüğünü açıklamıştı. "Ay bölünür gibi..." cümlesi dudaklarından dökülmüştü. Ve o gece ay titremiş, oturdukları toprak sallanmıştı. Bunu Namar, bir ağaçtan meyve düşürmek için o ağacın dallarına vurulmaya benzetmişti.

Hız. Hatice, dalmış bir haldeyken, Hız. Fatıma'nın sesini duydu: "Ey güzel annem! Hele şükür ay yükseldi."

"Onun doğuşunu mu gözlüyordun ey Fatıma?"

"Evet..."

"Benim ihtiyacım yok ki ona. Sen ısıldıyordun."

Hız. Fatıma, doğrulup oturdu: "Ama başkalarının ihtiyacı var ey annem! Yolcuların, evlerinde ışıkları olmayanların."

"Haklısın."

"Bir de... Şu anda Mina'da bulunan sevgili babamın."

"Yine hep o kuşku mu? Korkma ey Fatıma, babana, Allah'ın Resulüne, karanlıktan faydalanıp kimse bir şey yapamaz."

Hız. Fatıma: "Öyle ama ey annem..." dedi ve sustu yine.

Hız. Hatice, kızını tekrar üzecek bu konuyu kapatmak için devamını sormadı. Ay'ı gösterdi:

"Bu gece ay tam bedir halinde ve pek iri... Her zamankinden daha yavaş yükseliyor. Üzerinde garip bir gurur var. Sanki seni gördü ve kıskandı. Haşmetini anlatmak istedi.

\*\*\*

Hız. Fatıma annesinin ay için söylediklerini daha iyi görebilmek için artık konuşmuyordu, dikkat kesilmişti. Bir süre sonra kendisini tutamayıp hislerini açığa vurdu nihayet:

“Acaba nedendir, ayı bu gece pek sevdim... Nerdeyse, elimde olsa, uzanıp yakalayacağım... Az evvel dizinde yatar-ken, henüz doğmadan onu elmaya benzetmiştim... İşte o elma gibi bölmek ve babamla sana takdim etmek arzusundayım...”

Hız. Hatice ürperdi. Nasıl oluyordu da, Fatıma, Namar'ın haber verdiklerini dile getiriyordu? Hız. Fatıma'ya dönüp baktı. Kızını, o ay parçasını, bir elma gibi ikiye bölünmüş olarak düşündü. Mademki Hız. Fatıma anne ve babasını bu kadar seviyordu... Bölünen, ay yüzü kadar aydınlık olan kalbiydi, muhabbetiydi. Yarisini annesine, yarisini babasına vermişti.

Hız. Hatice böyle düşünürken, Hız. Fatıma birden bire elini ay'a uzattı ve heyecanla bağırdı:

“Ey annem! Bak bak... Ay, sanki arzumu işitti, bana ortadan bölünüyor gibi geldi... Yoksa Ay tutuluyor mu?”

Hız. Hatice başını tekrar gökyüzüne çevirdi. Kızı doğru söylüyordu... Fakat bu bir ay tutulmasına benzemiyordu. Esasen, halk ay ve yıldızlarla pek ilgilendiklerinden, ayın ne zaman tutulacağını bilirlerdi.

Hatice de heyecanlanmıştı: “Ay tutulması zamanı değil... Bu başka bir şey...” dedi. “Yoksa ay ömrünü mü tamamlıyor? Hani bazen yıldızlar parçalanıp kayar, dağılırlar da... Bu da olamaz...”

Hız. Hatice tekrar gözlerini kapatıp açtı bir kaç kere ovuşturdu. Sonunda gördüklerinin hayal ya da vehim olmadığı hükmünü verdi. Hız. Fatıma ise hep susuyor, soluk almaktan çekiniyordu.

Çevreye de bir sessizlik, huşu, gelmişti. Çıt duyulmuyordu.

Hız. Hatice ile Hız. Fatıma, heyecandan ne yapacaklarını bilememişler, ancak ellerini göğüslerine götürmüşlerdi. Evdeki

bir kaç köle ve cariyeye de kapı önünde idiler. Olayı görmüş aynı şaşkınlık içinde izliyorlardı.

Ay, hakikaten iri bir elma gibi, tam yukarısından ikiye bölündü yavaş yavaş. Sonra bu parçalar birbirlerinden uzaklaştılar. Alçalıp kayboldular. Nereye kadar gittikleri evden görünmüyordu.

Aysız bir gökyüzü! Milyonlarca yıldızın kaynaşmasına rağmen, artık bütün alımını kaybetmişti o.

Bir insan yüreği gibi...

Nasıl ki insan ilk doğduğu anda, Allah'ına inançla doğardı ve bu inancı bir nur topu halinde bedeninin içini aydınlatırdı... Nasıl ki, insan büyüdükçe, çeşitli baskıların, geleneklerin, zulüm kamçılarının altında inancından ayrılırdı. Yüreğindeki nur topu önce ikiye, sonra daha da küçük parçalara bölüne bölüne söner, kararır. İşte şimdi bunun canlı bir sahnesi yaşıyordu.

Zulüm kamçılarının söndürdüğü iman güneşi, parçalanarak ve kararıp söner, nihayet şimdi Kabe'yi dolduran, evlerden dolup taşan, yeryüzünün her tarafını saran putlarda akıbetlerini gösteriyorlardı.

H z . Hatice ile Fatıma tekbir getirerek, H z . Allah'ı yüceltiler. İçin için, ayın ikiye bölünüp kaybolmasında insanlık için hayır dilediler.

Korkuyorlar mıydı? Hayır! Uzakta, kapı önüne biriken köle ve cariyeler de korkmuyorlardı. Hepsi mümindiler... Hangi mümin kimse, korkardı? Sadece karşılaştığı olaylarda bir hikmet arardı.

H z . Peygamber'in yıllarca önce göğsü yarılınca durumunu görüp üzülen ve ortadan kaybolan köle Meysere, sonra tekrar aklına kavuşmuş ve konağa dönmüştü ... Şimdi o da kapıdaki köle ve cariyeler arasındaydı.

Onlara şöyle dedi: "Ey kardeşlerim... Biz insanlar, ayı daima en ileri bir ilah bildik... Allah (c.c.), onu bu yüzden ortadan

kaldırdı. Yakında putlara da sıra gelecektir...”

Hız. Fatıma bunu işitti. Uzaktan cevap verdi:

“Ey Meysere! Bu, senin arzundur. Benim içime öyle doğuyor. Allah (c.c.), bir ihtarda bulundu bizlere. Nazil olan emirlerinde buyurduğu gibi, ne yaratmışsa yok etmesinin de sadece kendi kudretinde bulunduğunu gösterdi. Bana kalırsa Allah (c.c.) biz Mümin kullarını aydan yoksun bırakmayacak.”

Hız. Fatıma sözünü bitirmişti ki, ayın bölünen iki parçası tekrar görünüp yükseldiler ve birleştiler. Ay, yelpaze, yahut tavus kuşunun kuyruğu misali açıldı, eski halini aldı. Seyredenler yine Allah (c.c.)’ı tekbirlerle yücelttiler.

Köle Meysere, sevine sevine şöyle mırıldandı:

*“Zulüm kamçıları altında  
İnleyen insanlık  
Gerçekte temizdir.  
Ay beyazlığındadır.  
Şehrimizdekiler de öyle.  
Şimdi, o insanlık  
İman kılıcıyla  
Mümin ve sapık diye  
İkiye bölünmüş görünüyorsa da,  
Yine birleşecek ve kurtulacaklar.”*

Fakat, ayın eski haline gelmesi çok sürmedi. Tekrar bölündü ikiye ve aynı yerlere gitti parçaları. Ama çok zaman geçmedi ay bir kere daha birleşti. Bir süre bekleştiler seyredenler. Ay, artık bölünmedi ve her zamanki hızıyla feleğinde yükselmeye başladı.

Hız. Hatice ile Hız. Fatıma, bir zaman daha, ayın yarılmayı olayını kendi aralarında konuştular.

Nihayet, sokak tarafındaki avlu kapısından bazı insanlar girdiler. O zaman, köle Meysere, “Geldiler, haydi iş başına” diyerek, köle ve cariyeleri yolladı... İçeriye girenleri avlunun

duvarı dibine oturttu. Bunlar, Mekke'deki yoksullardandılar. Her gece bir kısmı gelir, geçimlerini sağlayacak erzaklarını alır giderlerdi.

Bunu gündüz yapmaları mümkün değildi. Derhal zalimlerin kamçıları peşlerinden yetişirdi.

Hz. Hatice'nin kilerleri yıllardan beri onlar için açıktı. Serveti nerdeyse bitmiş gibiydi... Lakin gelen hiç kimseyi geri çevirmiyordu. Hz. Fatıma'nın en büyük zevki ihtiyaçlarını onlara bizzat vermektir. Yoksulların girdiklerini görünce, ayın yanılması olayını unuttu. Annesinden izin istedi. Hz. Hatice, bu izini vermekle beraber, kendisi de kalktı. Gelenlerin ihtiyaçlarını gidirmede yardımcı oldu.

Fakat bazılarına sormaktan kendisini alamıyordu: "Bu gece aya dikkat ettiniz mi?"

Çoğu bir şey görmediklerini söylediler. Çünkü, evlerinden çıkmışlar, başlarını semaya kaldırmak ihtiyacını duymadan, doğruca buraya gelmişlerdi.

Yoksulların yardımlarının bitmek üzere bulunduğu son anlarda gelen iki kişi, aynı soruyla karşılaşınca, kendilerinin dikkat etmediklerini, fakat şehre giren iki yolcunun ayın yanılması üzerine konuştuklarını duyduklarını söylediler...

O zamana kadar ayın bölünmesi hakkında fikir yürütmeyen Hz. Hatice, Hz. Fatıma ile biraz önce oturdukları yere dönerlerken: "Demek şehir dışındaki yolcular da görmüşler. O halde bir hikmet, yahut ibretle ay yandı... Bunu ancak, baban gelince öğrenebileceğiz. Yahut Ali veya Zeyd... Hz. Muhammed bir mucize daha gösterdi. İnşallah, müşrikler bundan nasiplerini alırlar."

Hz. Fatıma el çırpıp: "Muhakkak almışlardır. Hayal ettiğim dünya hayatı gerçekleşecek."

Hz. Hatice, cevap vermedi. Hz. Fatıma'ya hissettirmeden iç geçirdi.

Beş yıldan beri Hz. Muhammed müşriklere az mı mucize göstermişti? Hele Kur'an! O başlı başına bir mucize değil miydi? Lakin müşrikler gördüklerini hep sihre yormuşlardı. İlerde de böyle yapacaklardı. Esasen müşrikler, sık sık Hz. Muhammed'den mucize göstermesini dilerlerdi. Maksatları onun sihirbaz olduğunu tekrarlayarak ortalığı karıştırmaktı.

O sırada eve ilk gelen Hz. Zeyd oldu. Hızlı adımlarla Hz. Hatice ile Hz. Fatıma'nın bulunduğu yere yaklaştı. Nefes nefesdi. Diz çöküp çömeldi.

"Ey annem, ey kardeşim" dedi. "Az sonra sevgili babam Peygamberim ile kardeşim Ali burada olurlar."

"İyi biz de kalkmak üzereydik."

Hz. Zeyd, Mina tarafındaki gökyüzüne baktı. Sormadan edemedi: "İki saat kadar önce bir şey gördünüz mü semada?"

Hz. Fatıma ilk cevap veren oldu: "Gördük ey ağabeyim Zeyd! Ay, iki kere ayrıldı ve birleşti."

"İsterdim ki Mekke halkının hepsi görsünler. Fakat onlar sefahatlerine dalmışken, aya bakacak halde olamazlardı ki."

Hz. Hatice içlendi: "Onlara gökteki bütün yıldızlar gibi rahmet yağdırsan, yine inanmazlar. Vadesi gelecek de içleri o zaman açılacak ancak. Bu güne kadar nice peygamberler gelip geçti! Dağları, denizleri yardılar da yine kar etmedi..."

"Pek doğru konuştun ey annem..."

Hz. Fatıma merak ediyordu. İlk fırsatta Zeyd'e sordu: "Bu mucizeyi babam mı gösterdi?"

"Evet?"

"Neden lüzum gördü?"

"Biz on kadar sahabe ile Peygamberimizin çevresinde, Mina'da oturuyorduk. Müşriklerin elebaşlarından kalabalık bir grup geldiler. Hz. Peygamber onları yine imana çağırdı. Mucize göstermesini, mesela ayı ikiye bölmesini, bir parçasının Ebu Kubeys Dağı'na diğer parçasının Kuaykian Dağı'na inmesini,

sonra tekrar birleşmesini istediler. Hz. Peygamber bu mucizeyi gösterirse imana gelip gelmeyeceklerini sordu. İman edeceklerine söz verdiler. Ve sonra ay yarıldı... Hem bu mucize iki kere tekrarlandı. Müşrikler ise hemen sözlerinden döndüler. Görüklerine yine sihir dediler. Hatta dönüşte, yolda karşılaştıkları insanlara sorup mucizenin doğrulanması bile onları inatlarından vazgeçirmedi."

"Kim bilir sevgili babam yine ne kadar üzülmüştür!"

"Evet."

"Başka ne oldu Zeyd?"

Hız. Zeyd'in siyah yüzü Hız. Fatıma'nın saçtığı aydınlıkla parlıyordu. Özellikle de gözleri...

"Başka mı?" dedi. "İnanır mısın bilmem ey kardeşim Fatıma? Ay ikiye bölündüğü zaman, benim bakışlarımda, onun yerini senin yüzün aldı. Mucize'den sonra, bazı ashaba sordum, onlar da öyle görmüşler. Belki babamız sevgili Peygambere sorsaydım, aynı cevabı alacaktım."

Fatıma, o dokuz yaşındaki nur parçası utandı.

"Beni ne çok sevenler varmış!" dedi kısaca.

Hız. Zeyd, "Olmasın mı?" karşılığını verdi. Sonra da anlatmaya devam etti. "Mucize bitince, Allah'ın Resulü vahiy aldı. Ayetleri açıkladı, biz de ezberledik."

*"Kıyamet yaklaştı. Ay ikiye ayrıldı.*

*Onlar bir mucize görürlerse yüz çevirirler ve*

*"Eskiden beri devam eden bir büyüdür" derler.*

*(Peygamberi) yalanladılar. Heva (ve heveslerine) uydular.*

*Halbuki (hayr ü şer) her işin bir yeri var."*<sup>10</sup>

\*\*\*

<sup>10</sup> Kamer suresi; ayet 1-3



Ay ikiye bölünmesi mucizesini de müşrikler, epeyce dillerine doladılar arzularına göre. Bunu Hz. Peygamber'in sihirbazlığının yeni bir delili olarak gösterdiler. Tabii, Müminler bu durumdan çok müteessirdiler.

Hele Hz. Fatıma! Asla kazaya bırakmadığı namazlarından sonra bir köşeye çekilince gözyaşı döküyordu. "Bunlar, güzel babamı pek yoracaklar, hasta edecekler" diyordu.

Yine akşama doğru eğer Hz. Muhammed Kabe'de bulunacağını haber verirse, oraya gidiyor ve birlikte eve dönüyorlardı. Bu gidiş ve dönüş saatleri, Hz. Fatıma için en büyük bahtiyarlık sebebiydi. Ancak, bir şey dikkatini çekmişti.

Artık, Kabe'ye giderken, yaşıtı olan kızlar, ya da kadınlar ona sataşmıyorlar, alay etmiyorlardı. Yanlarından geçtiği avlulardan üzerine toprak atılmıyordu. Aksine, kendisine karşı bir saygı, sokulma isteği vardı hepsinde.

Hatta hatır soruyorlardı. "Nasılsın ey Fatıma?" diyorlardı. Bilhassa da "Zehra" lakabını kullanıyorlardı.

Hz. Fatıma önce bu yakınlığı yadırgadı. Sonra, kendisine has terbiyesiyle karşılık verdi. Dostluk gösterdi. Bu durum öylesine ilerledi ki, kızlar zaman zaman yolda durup Hz. Fatıma ile konuşmaya başladılar. Belliydi, bütün gayretleri, Hz. Fatıma'nın gözlerindeki son şüpheleri de gidermek istiyorlardı. Bazen, eski yaptıklarına pişmanlık getirdiklerini söyleyenler, özür dileyenler dahi çıkıyordu.

Nedendi bunlar? Hz. Fatıma düşünüyor ama sebebini bulamıyordu. Bu durumu annesi Hz. Hatice'ye anlatıyor, yahut sevgili babasına bildiriyordu ama, onlardan da: "Sonu hayırlı olur inşallah" gibi temennilerden başka bilgi alamıyordu. Aklı-na sık sık, yakınlarından dinlediği şu ata sözü geliyordu:

*"Kargalar bülbül olmaya heveslenmiş,  
Pislikleri eşelemeyi bırakıp  
Gül dalına konmuşlar.*

*En güzel gülü seçip  
Ona dil döküyorlar.  
Mümkün müdür zift kadar siyah  
Derilerini gizlemeleri?  
Gökkuşağı renklerine bürünmeleri?  
Hele sesleri ne olacak?  
Hangi çiçek onları dinlerken,  
Zamansız solmaz örselenip?"*

Hz. Fatıma'ya ansızın yakınlık gösteren kızlar, bunu daha ileriye götürdüler. Evine gelip, bahçesinde vakit geçirmeyi arzuladılar. Hz. Fatıma şaşırdı. Bunlar, müşriklerin elebaşlarının kızlarıydı. Nasıl oluyor da bu teklifi yapıyorlardı? Korkmuyorlardı. Lakin red edemedi Hz. Fatıma.

"Olur" dedi.

Şunu da hatırlattı: "Fakat siz benim eğlencelerimden tad alamazsınız... Sizin yapacaklarınıza da ne babam, ne annem izin vermez... Ben de hoşlanmam."

Kızlar, garip bir cevap verdiler: "Ey Fatıma! Yalnız seni yakından seyretmek bizim için en büyük haz kaynağı olacaktır."

Birisi de hislerini bir şiirle dile getirdi:

*"Ne garip şeydir bu!  
Nasıl fark etmemişim!  
Yakınımda suyu serin  
Testi varken,  
Koşmuş durmuşum uzaktaki kuyulara.  
Ne kör, ne sağır  
Olmadığım halde,  
Yaptıklarımın sebebi nedir?  
Suç benim değil muhakkak!  
Kandırıldım, aldatıldım."*

Hz. Fatıma, bu ilhamı da dinleyince, onlara acıdı, kalbinde eziklik duydu. Ümitlendi de... Belki onlara yavaş yavaş Allah'ı

tanıttırdı. Onlar da iman getirirlerdi. Kararını açıkladı:

“Ey Kardeşlerim! Peki öyleyse. Fakat annemden izin almam lazım... Sanırım kabul eder... Yarın buyurun.”

Kızlar sevinip gittiler. Dağılıp evlerine vardıkları zaman, büyüklerinin hep aynı sorusuyla karşılaşıyorlardı: “Ne oldu?”

“Nihayet Fatıma’yı kandırdık. Yarın bahçesinde eğleneceğiz.”

“Görelim sizi... Gözlerinizi dört açın.”

“Yapacağız.”

“Babalarınız, anneleriniz, ağabeyleriniz, ablalarınız çalışıyorlar. Siz de çalışacaksınız. Başka türlü başımıza gelen bu musibeti yok edemeyiz.”

Ne demekti bu? Müşrikler, kızlarını nasıl bir görevle bağlamışlardı? Ve niçin kızlar bu göreve canı gönülden sarılmışlardı?

Hakikat şuydu: Sokağın kızları, hatta şehirdeki diğer yaşlıları, Hz. Fatıma’yı daima kıskanmışlardı. Onun iki yıl kadar önce, davete geliş halini unutmamışlardı. Ayın yanılması mucizesinden sonra, kızların önce ikisi arasında bir konuşma geçmişti. Sonra bu konu diğerlerine de yayılmıştı:

“Fatıma’nın babası yine bir sihir göstermiş. Ay’ı ikiye bölmüş.”

“Evet.”

“Biz pek zavallıyız.”

“Niçin?”

“Öyle bir babamız yok.”

“Olsa ne faydası dokunacaktı? Belki Fatıma gibi bizi her şeyden mahrum edecekti.”

“Fatıma’yı kabuğuna çekilmiş mi sanıyorsunuz?”

“Meydanda her şey.”

“Değil, o bizden çok üstün bir hayat yaşıyor. Eğleniyor. Fatıma’nın eğlenceden, erkekten kaçışına aldanmayın. Çünkü

toktur. Babası sihirle, onu dilediği anda peri masallarında gezdiriyor. Ne yapsın bizim eğlencelerimizi? Nitekim, davetimize geldiği geceki saltanatı bunun ispatı değil midir?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Biz de öyle eğlencelerden nasibimizi alalım. Sihir de olsa değer. Bıktım eski eğlencelerimizden."

İki kız arasında geçen bu konuşma, kesilmemiş, diğer kızın ilgilenmesi üzerine genişleyerek devam etmişti.

"Ben de sihirlenmeye hazırım. Ama nasıl olacak?"

"Çok düşündüm. Nihayet şunu buldum: Biz Fatıma'ya yakınlaşmalıyız. Eski düşmanlıkları bırakmalıyız... Acele etmeden ağır ağır kendimizi sevdirdirsek, Fatıma, hepimizi sihirle yaşadığı masal alemine sokar."

"Onunla anlaşmaya büyüklerimiz razı gelmezler."

"Muhammed'in sihrini öğrenmeye çalışacağımızı söyleriz."

Onların bu planlarına diğer kızlar da katılınca büyüklerini kandırmışlardı. Kim bilir belki de hakikaten sihri çalarlardı.

Ertesi gün oldu. Hz. Fatıma, annesinden izin aldığı için, onları evin bahçesine götürdü. Ağaçlar altında bazen oynadılar, bazen sohbet edip, hikayeler anlattılar. Nihayet dağıldılar.

Bu daveti başka davetler izledi.

Üç hafta sonra bir gündü. Fatıma, aklına koymuştu. Artık kızları dine davet edecekti. bu konuda pek ümitliydi. Fakat kızlar yine gelip, buluştukları zaman, Hz. Fatıma kararını takibe koymaya hazırlanırken, kızlardan birisi daha çabuk davranmıştı...

"Ey Fatıma!" dedi. "Bir kaç ay var ki birbirimizle kaynaştık. Kardeşten yakınız."

"Ona şüphe mi var."

"Ey Fatıma! Biz kardeşlerin, aramızda konuştuk. Dünya eğlenceleri, sabaha kadar süren sefahatler artık bizi kandırmıyor. Senin gibi masal alemlerinde yaşamak istiyoruz. Niçin bizi bun-

dan yoksun bırakasın? Ha yalnız sen o hayatı yaşamışsın, ha bizi de yanına almışsın. Bir şey kaybetmezsin ki.”

Hz. Fatıma şaşırdı: “Sen neler konuşuyorsun...” demekten kendisini alamadı.

Kız devam etti: “Hakikati konuşuyorum. Haydi bizi daha fazla bekletme. Baban Muhammed’in öğrettiği sihri yap da o tadına doyumaz alemlere gidelim.”

Hz. Fatıma o kadar üzüldü ki, gözleri ha yağdı yağacak bir gökyüzünü andırdı. Yaşından umulmayan bir ilhamla cevap verdi:

“Ey zalimlerin kamçısı altına, insanlığını kaybeden zavallı şaşkın kardeşlerim! Sihre, büyüye lanet olsun. Ben size hakikati gayet kısa bir şekilde anlatayım! Babam, son Peygamberdir. Getirdiği din, kaybettiğiniz ahlakınızı size geri kazandıracaktır. Kendinizi bileceksiniz. Allah’a, yalnız O’na aşık olacaksınız. Aradığınızı ancak Allah’a teslimiyette, kullukta bulursunuz. Az önce kendiniz söylediniz, dünya eğlencelerinden bıktığınızı... Artık tad almadığınızı... Halbuki İslamiyet size devamlı neşe getirecektir...”

Kızlar, Hz. Fatıma’nın sözünü bitirmesine fırsat vermediler. Birden bire sanki kudurdular. Hepsi birden ayağa fırladı.

Ellerine geçen her şeyi Hz. Fatıma’nın mübarek bedenine ve yüzüne fırlatarak, kaçarcasına oradan uzaklaştılar.

Fatıma’yı arkalarından onlara kızan değil ama acıyarak bakan yaşlı gözlerle bıraktılar.

## ÇİLEDEN ÇİLEYE

Hız. Fatıma, henüz ona belli amaçlarla yakınlık gösteren kızların davranışlarını unutmaya çalışıyordu ki, ansızın etrafında normal dışı bazı durumların varlığını sezdi.

Bilhassa geceleri, sokaklarından, evlerinin önünden kadın-erkek, oğlan-kız, hem de hepsi Müslüman olan kimselerin, bedeviler gibi, nesi var nesi yoksa yüklenip sessizce geçmekte olduklarını fark ediyordu.

Üstelik kendi evinde de garip hazırlıklar yapıyordu. Bütün bunlar ne içindi, bilmiyordu. Merak ediyör, fakat kimseye sormaya cesaret edemiyordu.

Yine o günlerde sokaklarda kavgalar da çoğalmıştı.

Nihayet en korktuğu başına geldi Hız. Fatıma'nın. Bir dakika bile yanından ayrılmasına dayanamadığı babası Hız. Muhammed, iki gündür eve uğramamıştı. Henüz Hıra Dağı'na itikafa çekilme zamanı da değildi. Oruç ayında da bulunmuyorlardı. Hız. Fatıma, babası üçüncü gün sonunda da gelmeyince, daha fazla tahammül edemeyip, annesi Hız. Hatice'ye açıldı.

"Ey Güzel annem! Hani babam? Nerede? Yoksa başına bir hal mi geldi? Sen de pek mahzunsun."

Hız. Hatice, kızını okşadı şefkatle: "Allah korusun" dedi. "Sabret, öğreneceksin."

Hız. Fatıma, öyle yaptı, sabretti. Fakat, kısa bir zaman sonra, kendi evlerinden de bazı eşyaların, bilhassa erzakın, kölelerle dışarıya taşınmakta olduğunu görünce telaşlandı. Yoksa yine Habeşistan'a büyük bir göç mü olacaktı? Onlar da mı göç edeceklerdi yoksa?

Kimseye bir şey sormuyordu. Çünkü Hz. Ali ve Hz. Zeyd de sadece günün bazı saatlerinde uğruyorlar, çok durmadan hemen gidiyorlardı... Köle ve cariyelerin hallerinden ise, bir şey bilmedikleri anlaşıyordu.

Hz. Fatıma, "Babam Mekke'yi nasıl bırakır?" diye düşünüyor, bu fikri bir türlü kabul edemiyordu.

"Çünkü" diye devam ediyordu. "Babam Peygamberdir. Burada kalacak ki, Beyt-i Atik'i Allah'ın ilk ve en eski evini putlardan temizlesin... Biz Müminler, Ehl-i Beyt, Kabe'yi kurtarmadan buradan ayrılamayız."

Hz. Fatıma'ya göre Mekke, en zor günlerini yaşıyordu. Onu bile artık değil sokağa, avluya bile çıkarmayan annesi Hz. Hatice, evin etrafında devamlı suretle kölelerden gözcüler, nöbetçiler bulunduruyordu. Hz. Ali ve Hz. Zeyd uğradıkları vakitler, köleleri bir tarafa çekip soruyorlar, sonra başka emirler veriyorlardı.

Hz. Fatıma, hep pencere yanında oturuyor ve perde aralığından sokağı izliyordu. Bu uğurda gece uyumadığı oluyordu. Tek bir arzusu vardı. Bunu da kendi kendine dile getiriyordu. "Adı güzel, kendi güzel babam, Peygamberim artık gelse. Hasretine daha fazla dayanamayacağım..."

Duyduğu ve kimin olduğunu bilmediği bazı ayrılık şiirlerini de gözleri nemlenerek söylüyor, bunları kendi haline yakıştırıp içlendikçe içleniyordu:

*"Toprak sabırsız ve telaşlı.  
Bakıyor gökyüzüne,  
Ufukların ötesine kadar.  
Niçin gecikti dostu?  
Unuttu mu yoksa onu?  
Gökyüzünde mendil büyüklüğünde  
Bir beyazlık bile yok.  
Hani neşeli çığlıklar ata ata  
Gelen ve sonra toprağa*

Boşalan bulutlar nerede?  
 Su ile toprak, et tırnak gibi  
 Birbirlerine muhtaçtılar.  
 Mümkün mü ayrı kalmaları?  
 Kim girdi aralarına?  
 Dargınlığın sırrı nedir?  
 Toprak, her geçen günde,  
 Yeşil bereketini kaptıyor.  
 Her yer sarı şimdi.  
 İlerde o da hasta toprağı  
 Can vermenin karanlığına bırakacak.  
 Çukurlar, çatlaklar belirdi.  
 Suyu aç kuru dudaklar  
 Büyüdükçe büyürler.  
 Kuluçkadaki kuşlar bile  
 Yumurtalarını devrilen ağaçlarda bırakıp  
 Havalandılar yeni bir ülkeye doğru.  
 Çiçeklerin tohumları da  
 Kasırgalara bindiler..  
 Toprakla suyun dargın olmadığı  
 Yerlerde hayat sürdürecekler.”

Hz. Fatıma, bu şiirlerin birisini bitirip birisine başlıyordu ama, nafiyleydi.

\*\*\*

Hz. Fatıma sevgili babasını göremeyişinin dördüncü sabahında, namazını henüz bitirmişti ki bir ayak sesi duyarak, pencereye gitti. Perdeyi aralayıp baktı. Meysere, o emektar, ihtiyarlamış köle Meysere geliyordu. Hz. Fatıma ile köle Meysere pek iyi dosttular. Birbirlerini severler, iyi anlaşırlardı.

Hz. Fatıma, derhal kalktı. Aşağıya inerken, ümidi tazelenmişti. “Meysere bana bu sır küpünün kapağını aralar. İçinde ne var görürüm” diye düşünüyordu.



Onu, eve girerken sahanlıkta yakaladı. Köle Meysere, Hz. Fatıma'ya ummadığı bir haber verdi:

"Ey Sahibem Fatıma! İlk ağıla geç. Ben annenle görüştükten sonra, geleceğim. Anlatacaklarım var."

H z . F a t ı m a hayata tekrar gelmiş gibi oldu. "Gecikme ama ey Meysere" dedi heyecanla.

"Olur."

H z . F a t ı m a ilk ağıla girdiği zaman, hayretten gözleri açık kaldı. Hiç hayvan yoktu içeride. Yiyecekleri de alınmıştı. Halbuki H z . F a t ı m a bu ahıra ve diğerlerine çok girer, hayvanları okşar, severdi! Dayanamadı, bir kaçının boş kazıklarına eğildi. Dokundu aynı sevgi ve okşama hissiyle.

Zamanı ne yapsa kısaltamıyordu. Bir taşa oturup başını ellerinin arasına aldı. Düşündü.

Niçin sevgili babası, Allah'ın Resulü, annesi H z . H a t i c e vasiyesiyle değil de kahyalığını yapan Meysere'yle doğrudan doğruya ona haber yolluyordu? Bulmakta gecikmedi. Elbette aynı haberi Meysere H z . H a t i c e'ye de ulaştırmıştı. Fakat, H z . F a t ı m a babası H z . M u h a m m e d'in hassasiyet derecesini, inceliğini, hiç bir kula nasip olmayan derin anlayışını biliyordu.

H z . M u h a m m e d, Meysere'yi bizzat H z . F a t ı m a ile karşı karşıya getirmekle, H z . F a t ı m a Meysere'nin şahsında aziz babasının hasretini giderecek, tahammülünü artıracaktı. Meysere, H z . P e y g a m b e r i görmüştü. Fatıma da O'nu gören gözlere bakarak, görmüş gibi olacaktı. Belki de sevgili babasının o hiç bir çiçekte bulunmayan kokusunu ciğerlerine doya doya çekecekti.

Kısacası, Meysere şu anda bir köle değildi. H z . M u h a m m e d'i kendisine aksettirecek olan bir aynaydı. Bir koku şişesi idi. Sesleri yansıtan bir vadiydi. Belki de yeni nazil olan emir ve yasakların renk renk açtığı bir bahçeydi.

H z . F a t ı m a, H z . H a t i c e'nin yanından ayrılan Meysere'nin ayak seslerini işitince, başını ellerinden kurtarıp kapıya baktı.

Meysere'nin kapıda görünmesi gecikmedi. Hz. Fatıma, onunla karşılaşmasıyla birlikte, az önce düşündüğü bütün arzuların gerçekleştiğini gördü.

Meysere, o daima gülen yüzüyle gelip Hz. Fatıma'nın önünde çömeldi. Sanki Hz. Fatıma'nın isteklerini biliyormuş gibi, onun gözlerinden gözlerini ayırmadı. Havasını doya doya koklamasına fırsat verdi. O hayal ettiği cennet bahçelerinde gezdirdi.

Nihayet Hz. Fatıma iç geçirip: "Hele şükür" deyince, Meysere daha tatlı güldü. Bu hareket onun geleneğe uyup ilhamla konuşmasına yol açtı:

*"Hüzün, her isteyende  
Sevimli olmaz.  
Yaşayanı sabaha çıkardığı zaman,  
Onda şebnemlenmez.  
Her iç çekiş,  
Güvercinler salıvermez beyaz beyaz.  
Hüzün, göğsü sıkışık olanlarda  
Boğazı tıkayan lokma gibidir.  
Açık, nurlu göğüslerdeyse  
Hazinedir, servettir...  
Bakışları kamaştırır."*

Hz. Fatıma, kızardı... Yavaş bir sesle konuştu: "Beni anlamışsın ey Meysere!"

"O kadar temiz ve paksın ki ey sahibem, sana bakan yorulmaz."

\*\*\*

Bu şekilde biraz sohbet ettikten sonra, nihayet Meysere konuya girdi.

"Bana hiç bir şey sormayacak mısın ey sahibem?"

“Merak ettiğim o kadar çok şey var ki... Neresinden başlayacağımı, hangisini soracağımı bilemiyorum.”

“O halde ben anlatayım Ey Sahibem. Allah’ın Resulünün sana selamı var... Hasretini can evinde duyuyor. Seni öpüp kucaklamak arzusuyla dolu.”

“Hele ben ey Meysere!”

“Biliyorum.”

“Babam nerededir?”

“Amcası, Mekke başkanı Ebu Talib’in evinde.”

“Niçin?”

“Ebu Talib öyle diledi.”

“Neden ama?”

“Müşrikler iyice akıllarını kaçırdılar. Gözleri karardı. Akra-balığı, kan davalarını bir tarafa atarak, hem Allah’ın Resulüne, hem bütün Müminlere kast etmeye hazırlanıyorlar.”

“Yapamazlar.”

“Elbette. Fakat gerçek budur. Habeşistan’a hicret edenlerin orada ağırılanmaları, emniyette bulunmaları, Hz. Hamza ile Hz. Ömer’in Müslümanlara katılmaları ve bütün karşı koymalarına, eziyetlerine, işkencelerine mukabil müminlerin yılmaması, artması, bize Mekke dışı kabilelerden de katılanlar olması onları şaşkına çevirdi.”

“Ey Meysere, bunlar iki yıl önceki olaylar.”

“Fakat etkileri devam ediyor, çünkü daha bu olanları sindiremediler, bir türlü kabul edemediler. Gün geçmedi ki müşrikler, Ebu Talib’e ya da annene baş vurmasınlar... Ama hep red edildiler... Müşrikler son olarak Ebu Talib’den, öldürmek için Allah’ın Resulünü istediler... Yahut İslamiyet’i tebliğden vazgeçmesini... Putlarını horlamamasını... Bu da hiç bir sonuç vermeyince elebaşlar toplandılar... Kararlarını haber aldık...

Yalnız Haşimoğullarından olanların değil, bütün Müslümanların bir araya toplanmasına karar verdik. Bir kaç günden beri

bunun hazırlıkları yapıyor. Bu gece göreceğiz.”

“Nerede ey Meysere?”

“Sevgili baban, Allah’ın Resulünün doğduğu mübarek ev bölgesine...”

H z. Fatıma bir hoş oldu. Çünkü annesi onu bir kaç kere oralara götürmüştü. Bu yer Ebu Talib mahallesinde, Mekke dışındaydı. Haşimoğullarının eskiden beri ata yurduydı. Mekke’nin üst tarafında Kinaneoğullarının bölgesindeydi, mezarlıklar ve dere içleri hep buradaydı.

Meysere, Fatıma’nın dalıp gittiğini görünce, onu teselli etti: “Üzöldün sanırım ey Fatıma!”

“Anlattığın yer pek çorak ve bütün müminleri ağırlayacak durumda değildir.”

“Allah (c.c.) çaresini halk eder.”

“Elbette.”

“Hele toplanalım, sıkıntıları yok edici işlere gireriz.”

“Bu yeri kim düşündü?”

“Ebu Talib. Muttalipoğullarıyla Haşimoğullarına saldırılacak çünkü. Ve diğer Müminlere.”

“Henüz Haşimoğulları ve Muttaliboğulları içinde pek çok imana gelmeyen var. Onlar ne olacaklar?”

“Hele biz gidelim, Ebu Talib, onları da çağırarak... Kabilelerini korumaları gerektiğini hatırlatacak...”

H z. Fatıma, daha küçükten beri, soyunu yüz yıllar ötesine kadar bilirdi. Dört yüz sene kadar önce Kussay’dan üreyen Abdüluzza, Abdüddar ve Abdimenaf evlatları vardı. Abdimenaf’dan da Muttalib, Haşim, Nevfel ve Abdişemsoğulları gelmişlerdi.

İşte bütün bunları çağıracaktı Ebu Talib. Kimi din uğruna, kimi akrabalarını koruma uğruna sıkıntıya katlanacaklardı. Muttalib ve Haşimoğulları için H z. Fatıma’nın gönlü ferahtı. Fakat Nevfel ile Abdişemsoğullarından asla ümidi yoktu. Çün-

kü müşriklerin elebaşlarından Ebu Süfyan, Ebu Cehil gibileri bu kabiledediler. Haşimoğulları kolundan Abdülmuttalib geliyordu. Yani sevgili babasının dedesi. Onun oğulları arasında müşrik elebaşlarından Ebu Leheb vardı... Bunun da asla kabile akrabalarını korumak uğruna Ebu Talib'in yapacağı çağrıya geleceğine ihtimal vermiyordu.. Aklına şu atasözü gelerek fikrini açıkladı:

*"Her havalanana,  
Türlü türlü ötüp kanat çırpana  
Kuş deriz geçeriz.  
Lakin onları  
Aynı yuvada toplamaya  
Kaynaştırmaya imkan var mı?"*

Meysere: "Doğru" anlamında başını salladı.

Sonra anlattı: "Ey Fatıma, büyük amcan Ebu Talib hepsine çağında bulunmaya mecburdur. İlerde suçlu durumuna düşmesi gereklidir."

Hz. Fatıma, hak verdi buna ve bu konudaki konuşmaları böyle sona erdi. Başka konulardan biraz daha sohbet ettikten sonra, Meysere konaktan ayrıldı.

Hz. Fatıma, o günü nasıl geçireceğini bilemedi. Fakat annesi Hz. Hatice, kızının durumunu bildiğinden, onu çeşitli işlerle oyalamaya çalıştı. Nihayet akşam oldu, arkasından gece bastırdı ve yarlandı.

Hz. Hatice, Hz. Fatıma'yı bulup haber verdi: "Haydi kızım, gidiyoruz."

Hz. Fatıma annesinin sesindeki titreyişi ta can evinde duydu. Anlıyor, fark ediyordu. Bu konak annesinindi. Hz. Muhammed buraya güvey gelmişti. Birlikte geçirdikleri yirmi seneyi aşkın zamanın hatıraları vardı. Çocukları burada doğmuştu. Hz. Fatıma da son doğandı.

Konağın her yeri, en küçük taşına kadar ona: "Nereye gidiyorsun ey Fatıma, ey Hatice?" der gibiydiler. Hz. Fatıma annesinin emri üzerine, odadan çıktı. Ama bir türlü merdivene gidemiyordu. Diğer odaları dolaştı, sanki veda etti eve, bir daha geri gelmeyecek, burayı bir daha görmeyecekmiş gibi. Aşağıya inince de aynı hisle ağılları, bahçeyi, kuyu başını yokladı. Her yerde elini duvarlara, kuyu ipine, ağaçlara sürüyordu okşamak maksadıyla.

Annesi onu bir zaman sabırla izledikten sonra ihtar etti:

"Ey Fatıma! Ay parçası kızım! Kendini tut, içlenme. Allah elbette buraya dönüşümüzü emredecektir. Şimdi yapacağın tek şey, sevgili babana kavuşacağın için sevinmendir."

\*\*\*

Hz. Fatıma iki haftadan beri, Ebu Talib yurdundaydı. Hemen hemen her gün bir kaya üzerine çıkıyor, uzaktan Mekke'ye bakıyordu.

Her şey tahmin ettiği gibi olmuştu. Bütün Müslümanlarla birlikte, Haşimoğullarıyla Muttaliboğulları kabilelerini korumak için gelmişlerdi. İçlerinde Ebu Leheb yoktu. Bir de Abdişems ve Nevfeloğulları Ebu Talib'in yaptığı çağrıya kulak asmamışlar, kabilelerinin hayatını koruma geleneğini bozmuşlardı.

İş bu kadarla da kalmamıştı. Müşrikler, Müslümanlarla birlikte Haşimoğullarının ve Muttaliboğullarının imana gelmeyenlerinin de Ebu Talib'in davetine gittiklerini öğrenince, büsbütün ateş püskürmüşlerdi. Ancak canavarların yapabileceği şeyler yapmaya karar vermişlerdi. Bunları yazmış ve Kabe'nin duvarına asmışlardı.

Her taraftan bölgeyi kuşatmışlar, kimseyi ne içeri sokuyor, ne çıkarıyorlardı. Müslümanlarla alış veriş, evlenmeleri yasaklamışlardı. Akıllarına göre, sanıyorlardı ki, Müslümanlar, kuşa-

tıldıkları bölgede, açlık ve yokluktan bıacak, aman dileyecelerdi.

Buna rağmen, sık sık casuslar yolluyorlardı Müminler arasına. Bu casuslar, fedailerdi. Gizlice Hz. Muhammed'i öldüreceklerdi. Ebu Talib bunu öğrenince, herkes uykuya çekilinceye kadar Hz. Peygamberle birlikte yatmaya başlamıştı. Yahut başkalarını nöbetçi bırakıyor, sonra evine çekiliyordu.

Hz. Fatıma, burada bile sevgili babasının hayatının emniyetinde olmadığını anlayınca, tekrar huzuru dağıldı. Çileden çileye yol alan bir kervandaydı sanki. Sevgili babası, gün boyu ele geçirdiği her fırsatta, onunla eskisinden fazla ilgileniyor, seviyordu ama, Hz. Fatıma bunlara doyamıyordu.

Lakin Hz. Fatıma kısa zamanda, yaşından umulmayan bir kudretle derhal, değişmişti. Çile denilen kader, insanı hamken olgunlaştırıyordu.

Yine her gün fırsat buldukça, kayaya oturup uzaktan Mekke'yi seyrediyordu ama, güzel yüzü gece gündüz batmayan bir ay gibiydi. Bakışları, ona rastlayanlara daima iyi ilhamlar veriyorlardı. Hatta bunu dile getirenler bile oluyordu:

*"Eskiden yıllarım  
Bir kaya çevresinde  
Dönmekliğimle tükenirdi.  
O kaya körlüğümdü,  
Göğsümdeki karanlıktı,  
Aklımın katılığıydı.  
Çileden çileye  
Yuvarlanmam kafi gelmedi ibretlenmeme.  
Ne bahtıyarım ki  
Çevresinde döndüğüm kayadan ayrılabilirdim  
Arka su akatan dolabı  
Döndürmekten kurtuldum.  
Zincirlerimi kopardım...  
Hedefimi buldum,  
Hep ona gidiyorum.*

*Belki bedenim daha yoruluyor,  
Çileler çoğalıyor ama,  
Görüyorum çevremi kör değilim  
Göğsüm nurlandı,  
Aklım yumuşadı..  
Hele karşılaştığım sıcak bakışlar!  
Her nimetten fazla beni gücendiriyorlar.”*

H z . F a t İ m a ' y ı d e ğ i ş t i r e n , M ü m i n l e r e b u t ü r l ü i l h a m l a r v e r e n h a l i n i k a z a n d ı r a n ş e y l e r n e l e r d i ? Ç o k ş e y v a r d ı a m a , e n ö n e m - l e r i ş u n l a r d ı :

Müşrikler, Müminleri kuşatıp dere içlerine sürmekle düşündüklerinin aksine, onlara birleşmek, topluca aynı kaderi paylaşmak, zorluklarla daha kolay mücadele etmek, Allah (c.c.)'a kulluklarını daha serbest yapmak fırsatını kazandırmışlardı.

Başta H z . H a t i c e o l m a k ü z e r e k a d ı n l a r , i ş l e r i p a y l a ş m ı ş l a r d ı . B i r t a r a f t a n e r k e k l e r i n y ü k l e r i n i a z a l t a n t e d b i r l e r p e ş i n d e k o ş u y o r l a r , d i ğ e r t a r a f t a n , i l m e ö n e m v e r i y o r l a r d ı . H z . H a t i c e d e n e b i l i r d i k i , ş i m d i M ü m i n l e r i n , b u y e r y ü z ü n ü n i l k M ü s l ü m a n k a d ı n v e ç o c u k l a r ı n ı n i l k ö ğ r e t m e n i , i l k h e m ş i r e s i , i l k e v k u r s l a r ı a ç a n ı , s a n a t ö ğ r e t e n i y d i . H z . F a t İ m a , h a t t a d i ğ e r ç o c u k l a r , b u r a d a y a ş l a r ı n d a n u m u l m a y a c a k d e r e c e d e o l g u n l a ş ı y o r l a r d ı . H a m u r g i b i y o ğ r u l u p g e r ç e k n i m e t o l u y o r l a r d ı .

Kabilelerini korumak için gelen ve kuşatmaya katlanan müşriklerden çoğu, buradaki durumu görüp Müslüman olmuşlardı. Müslümanların kuşatıldığını, adeta ölüme terk edildiklerini işiten Mekke dışı kabilelerden bazı kimseler, merak edip geliyorlar ve H z . M u h a m m e d ' i d i n l e y e r e k O ' n a i m a n e d i y o r l a r d ı .

Kısacası, belki üç yüz kadar Mümin insan kaderlerindeki birlik sayesinde, zorlukları yenme uğruna, çileden çileye atılma pahasına, imanlarında sebatları dolayısıyla üç bin insan gücünde idiler.

Müşrikler, Haram aylarda onlara dokunamıyorlardı. Gele-



neğe göre, savaş yapılmasının ve kan akıtılmasının yasaklandığı aylarda Müminler Mekke'ye gelip haclarını yapıyorlardı. İhtiyaçlarını tamamlayıp dönüyorlardı. Müşrikler, onları eskisinden daha diri, birbirlerine kenetlenmiş gördükçe şaşırıyorlardı.

Yanlış bir yol tuttıklarını anlamışlardı ama ne çare ki artık verdikleri sözden dönemezlerdi. Kuşatmanın birinci, hatta ikinci yılı müşriklerin pişmanlığıyla, İslamiyet'in insanlara neler getirdiğini çok daha iyi kavramaları şeklinde bitti.

\*\*\*

Artık sene 619'du.

Hız. Fatıma on bir yaşındaydı.

Hız. Fatıma'nın en sevdiği kişilerden olan Hız. Ebubekir'in kızı Hız. Aişe ise altı yaşından çıkmıştı. Hız. Fatıma onu sık sık aynı kayaya getiriyor ve bu pek zeki çocukla tatlı vakitler geçiriyordu.

Hız. Fatıma, daha kuşatmadan önceki yıllarda, sevgili babası Hız. Muhammed'in Hız. Aişe ile yakından ilgilendiğinin, onu pek sevdiğinin farkındaydı. O kadar ki, Hız. Peygamber, Hız. Aişe ile oyun bile oynar, onu eğlendirirdi. Başka evlat olsa, derhal babasının bu yaptıklarını kıskanırdı şüphesiz... Fakat Hız. Fatıma aksine seviniyordu.

O kadar ki bir gün Hız. Aişe'ye şöyle demişti: "Ey Aişe, elbet kuşatma son bulacaktır. Annem müşriklerin artık yıldıklarını söylüyor. Mekke'ye döndüğümüzde, seninle aynı evde beraber yaşamayı ne kadar isterdim!"

Elbette Hız. Aişe'nin gerek babası, gerek annesi, ablası onun kadınlık işlerini öğrenmesiyle, okuyup yazmasıyla ilgileniyorlardı. Hız. Fatıma da, Aişe'den dört yaş büyük bulunması dolayısıyla onunla aynı konularda meşgul oluyordu. Bazı yıldızsız gecelerde, karşılıklı iş işlerlerken, ışıkları biter ve sönerdi.

Hatta Hz. Aişe bir keresinde şöyle söylemişti: “Ey Ablam yerinde gördüğüm Fatıma! Mübarek yüzünden öylesine ışıksaçılıyor ki, gündüzde yaşıyorum. İpliğimi iğneye rahatça geçiriyorum ve iş işliyorum.”

Hz. Fatıma, kuşatma esnasında, yapılan iş bölümü dolayısıyla kendisine düşen işleri asla aksatmıyordu. Bunlardan arta kalan zamanlarda, toplu ibadetten sonra da, gece olsun gündüz olsun hep o kaya dibine geliyordu. Bazen düşünüyor, bazen tekrar tekrar namaz kılıyordu. Esasen, namazı öğrendiğinden beri bir kere olsun her hangi bir sebeple namazını kazaya bırakmamıştı.

O kaya dibinde, düşünürken, bu yüzden de Allah'ına hamdederdi. Artık hitabeti de gelişmişti. Güzel şiirler söylüyordu. Yalnız akranları arasında değil, büyüklerin meclislerinde de konuşmaya ve şiir söylemeye teşvik ediliyor ve hazla dinleniyordu. O da başkalarının ilhamlarını dinlemekten zevk alıyordu. Bunu bilenler, Hz. Fatıma kaya dibindeyken, yanına sokulmazlardı ama, uzaktan ona gıdasını verirlerdi.

Kuşatmanın üçüncü yılına başladığı günlerden bir gündü. Hz. Fatıma, o sabah pek neşeli uyandı ve bunu hayra yordu. İşlerini bitirince de adeti olduğu üzere hemen kayaya gitti. Yeri henüz oturmuştu ki, kulaklarına yine onu sevenlerden birisinin ilhamı çalındı. Kimin ve nereden hislendiğine bakmadı, sadece dinledi ve o günkü neşeli haline uyduğunu görerek hayret etti.

*“Beni çöle atıp  
Seraplarla baş başa bırakanlar  
Uzağa çekilmişler  
Alev dilli sığağın  
Altında kavruluşunu bekleştiler.  
Düşünemediler ki,  
Çöldeki seraplar bana  
Çok şeyler verdiler.  
Çünkü gerçekleşmişlerdi,*

*Hayal değildir...  
 Bir zamanlar atam İbrahim'i de  
 Ateşte yakmak isteyen  
 Nemrut aynı sonucu bekliyordu.  
 İbrahim'in bir gül bahçesinde  
 Yaşadığının farkında olmamıştı.  
 O vakit Nemrut nasıl şaşırdıysa,  
 Şimdi de müşrikler öyledir.  
 Beni buraya atanların  
 İçimde ılık ılık ilhamlar kaynaşiyor,  
 Çekilip gideceklerine inanıyorum."*

H z . Fatıma, ilham bitince: "İnşallah!" dedi. "Bende de aynı ilhamlar var. Neşemin kaynağı onlardır."

Ne yapması gerektiğini çok düşünmedi. Derhal namaza durdu. Çileden çileye yol alan kader kervanının bu zor yolculuğuna katlanmak için en büyük deva namaz değil miydi?

İbadetinin sonunda, ellerini semaya açtı. O kadar kendinden geçercesine dua etti ki, güzel gözlerinden akan yaşlar nurdan sicimler halinde toprağa iniyorlar ve orasını derhal çiçeklendiriyorlardı. Duasını sonuna doğru, pek tanıdığı ayak sesleri duyup heyecanlandı.

Başını çevirince babası H z . Muhammed'in geldiğini gördü. Derhal ayağa fırlayıp yanına koştu. Ellerini öptü. H z . Peygamber de kızının hatırını sordu. Bir zaman baba kız sohbet ettiler. H z . Fatıma, sabahtan beri içinden taşan neşeyi ve az önce dinlediği bir Müminin ilhamını Allah'ın Resulüne nakletti. H z . Muhammed, biraz düşündü. Sebep göstermedi ama, kızının halinin devamını diledi.

Bir de onun nasıl dua ettiğini sordu. H z . Fatıma, anlattı. H z . Peygamber, sevgili gözbebeği kızının dualarında kendisine hiç yer ayırmadığını fark edince, arzuladı:

"Ey Fatıma'm! Eğer bir mani yoksa şu anda, sana bir öğüdüm olacak."

## Hz. F A T İ M A

“Buyur ey Allah’ın Resulü babam. Ne mani olabilir?”

“Şu öğreteceğim duayı sabah akşam tekrarla.”

Hz. Fatıma buna çok sevindi. Hz. Muhammed, mübarek gözünün bebeği kızını daha fazla bekletmeyip o duayı kızına ezberletti.

“Ey ezelde var olan ve ebedde var kalacak, doğmamış doğurulmamış Allah’ım! Alemler senin kudretinle yaratıldı. Merhametine sığınıyorum. Gözümü kırpacak kadar kısa zamanda bile, beni yalnız bırakma. Kendime teslim etme. Ey Allah’ım, benim bütün işlerimi, davranışlarımı düzelt!”

## GÖLGELER ÇEKİLİNCE

Hız. Fatıma, Mekke'deki evinde, ikindiden sonra, bahçede oturuyordu. Önünde bir yığın yıkanmış çamaşır vardı. Onların söküklerini dikiyor, gereken yerlerini yamıyordu. O kadar dalmıştı ki, annesi Hız. Hatice'nin baş ucuna geldiğini fark etmemişti.

Hız. Hatice ona seslendi mahzun bir tavrıyla: "Ey Fatıma! Haydi topla onları, gideceğiz."

"Nereye ey annem!"

"Büyük amcan Ebu Talib'e. Biz Müminleri yıllardan beri müşriklere karşı koruyana."

"Niçin ey annem?"

"Ebu Talib hastaymış."

Hız. Fatıma derhal eşyalarını topladı ve kalktı. O da pek üzülmüştü. Yürürlerken öğrenmek istedi: "Ey annem, sevgili babamın haberi var mı?"

"Var. Şimdi oradadır."

"Kim bilir ne kadar mahzundur!"

"Elbette."

Hız. Fatıma artık Mekke'deki evinde idi. Neşeyle uyandığı o gün akşam olunca, pek büyük bir müjde almıştı Müminler...

Onları derelere süren, iki yıldan fazla çileden çileye iten müşrikler, nihayet akrabalarını düşünmüşler, Müminlere hiç bir şey satamadıkları için kazançlarından olduklarını anlamışlar ve utanmayı, yenilmeyi bir tarafa bırakarak kuşatmayı kaldırmışlardı. Müminler de Allah (c.c.)'ı yücelterek ve ona şükrederek, Mekke'deki evlerine, işlerinin başına dönmüşlerdi.

İşte bu sebepten Fatıma iki haftadan beri baba ocağındaydı. Ama henüz bu büyük zaferin tadını tam çıkaramadan, annesi acı haberi getirmişti.

Ebu Talib, gerçi imana gelmemişti açıkça ama, Hz. Hatice'nin de buyurduğu gibi, Müminleri daima korumuş, müşriklerin cehennemden beter sapıklık ateşlerine karşı onlara bir gölge olmuştu.

Belki de Ebu Talib, Mekke Başkanlığı sıfatı dolayısıyla, müşriklere karşı dıştan imana gelmemiş gibi görünerek, Müminlere daha iyi bir koruma sağlamıştı.

İşte bu gölge şimdi hastaydı. Esasen epeydir oldukça yaşlanmıştı. Ya bu gölge tamamen çekilirse dünya üzerinden, Müminlerin hali ne olurdu?

Hz. Fatıma, annesinin yanında giderken bunları düşündü. Ama sonra başka bir şeyi hatırladı. Daha ikinci bir gölge, başka bir koruyucu daha vardı.

Hz. Hatice...

Müşrikler, ondan pek çekindiklerinden, Müminleri diledikleri cehennem ateşine sürükleyemiyorlardı. Bunu iki yılı aşkın kuşatma esnasında tecrübe etmişlerdi. Elleri karanlık göğüsleri üzerinde kalmıştı.

Fatıma, annesini düşününce bir tuhaf oldu. Hz. Hatice, altmış dördündeydi ve sık sık hastalanıyordu. Bilhassa kuşatma esnasında pek yorulmuş, çökmüştü. Mekke'ye döndükleri iki haftadan beri de sanki dünyada değilmişçesine bir hayat sürüyordu.

Gurbettekilerin, sıra hastalığına tutulanların yaşadıkları hayattı bu. Halbuki Hz. Hatice yurdundaydı. Kocasının, evlatlarının yanında. Sık sık bir tarafına ya Hz. Ali'yi, yahut Hz. Zeyd'i, diğer tarafına Hz. Fatıma'yı alıyor ve Mekke içinde olsun, dışında olsun, dolaşarak, onlara hatıralarını anlatıyor, bazı yerlerde duruyor dalıp dalıp gidiyordu. Sanki bütün bunları bir

daha göremeyecekmiş gibi, veda edici ilhamlar söylüyordu.

Hz. Fatıma, şu anda annesiyle beraber, hastalanan Ebu Talib'e giderken, içi ezile ezile tekrar bunları yaşadı. Bir meydan-da dinlendikleri sırada, işittiği şarkıda da korkusunun izlerine rastlayınca, annesinin elini sıkabildiği kadar sıkı.

*"Uyandığım zaman  
Ömrümün en büyük şaşkınlığını geçirdim.  
Çünkü çift katlı çadırımın  
Altında değildim.  
Yükselen güneşin saçtığı ateş  
Beynime işliyordu.  
Nasıl olurdu bu?  
Her günkü gibi,  
Çadırıma girdiğimi,  
Hatta kapısını bağladığımı biliyorum.  
Yalnız ben değil,  
Yakanlarım da öyle bir hayretteler.  
Kim en büyük koruyucumuzu  
Çekip aldı üzerimizden?  
Bundan sonra  
Gecenin ayazından,  
Gündüzün cehenneminden  
Nasıl sakınacağız?"*

Hz. Hatice, Hz. Fatıma'nın elini sıkışından, şarkının tesiri altında kaldığını anlamıştı.

"Bunlar her zaman olur sevgili kızım... Allah (c.c.) sabrını versin. Bana kalırsa o şarkıyı söyleyenin karısı kaçıp gitmiş olacak."

Hz. Fatıma, "Değil, değil ey güzel annem, içimi bir bilsen!" diyecek oldu ama annesinin üzeceğinden korkarak başka bir şey söylemeden sustu.

Nihayet Ebu Talib'in evine vardılar. Hz. Fatıma, orada görüp dinlediklerinden, hastanın durumunun düşündüğünden de

ağır olduğunu anladı. Hemen hemen herkes, Ebu Talib hakkında ümitsizdi.

Artık sayılı günlerin bitmesi bekleniyordu...

\*\*\*

Hz. Muhammed bir sabah, Hz. Fatıma'nın odasına giderek uyumakta olan Hz. Fatıma'ya uzun uzun, gözlerine mübarek yaşlar dolarak baktı. Belki daha da devam edecekti kızını seyredişi, lakin kalkmak mecburiyetindeydi. Çünkü namaz vakti yaklaşıyordu.

Giyindi ve Hz. Fatıma'nın yanına sokularak, hiç bir babanın yapamayacağı bir okşayışla kızını uyandırdı. Hz. Fatıma, gözlerini açar açmaz, sanki yeryüzünün en güzel tomurcuğu koku ve rengini odaya serpti.

Hz. Fatıma'nın mahmurluğu çabuk geçti. Sevgili babasına gülümsedi ve derhal dışarıya koştu. Peşinden Hz. Muhammed de geldi. Kuyu başında buluştular. Hz. Fatıma, önce Peygamber babasına su döktü, abdest almasına yardım etti. Sonra kendisi de abdestini aldı. İç bahçedeki ağaç altına yürüdüler.

Baba kız namazlarını kıldılar. Bu sırada, konkata kimler varsa, hepsi vazifelerini yapmışlardı. Konağın pencerelerinden, ağılların kapılarından, Hz. Muhammed ile Hz. Fatıma'ya bakıyor, onların birbirlerine muhabbetleri karşısında hıçkırıklarını tutamıyorlardı.

Namazdan sonra Hz. Fatıma tekrar odaya döndü. Yemek hazırladı ve yatakları topladı. O zamana kadar, evdekilerle ilgilenen Hz. Peygamber de geldi. Karşılıklı yemek yediler. Hz. Fatıma hep yeni açan o tomurcuk neşesindeydi. Yemek esnasında gülüyor, konuşuyor, hatta babasına kendi yazdığı bazı şiirleri tekrarlıyordu.

Fatıma, nihayet Hz. Peygamber'i sokak kapısında uğurla-



dı. Tekrar dönüp odaya girdi. Ne görürse, elini uzattı, sevdi okşadı, kokladı. Ve artık daha fazla tahammül gösteremeyip, kendini bıraktı.

Hakikaten akıttığı gözyaşları bir Kevser gibi kaynıyor, fışkırıyor, dökülüp gidiyorlardı. Nedendi bu? Neden Hz. Fatıma böyle büyük bir değişiklik yaşıyordu? Çünkü korktuğuna uğramıştı...

Şimdi sene 621'di... Hz. Fatıma, on üç yaşındaydı.

İki yıl önce, büyük amcası Ebu Talib'in hastalığını işitip annesiyle ona gittiği zaman, kalbini bir yengeç gibi sıkın ilhamları pek hızlı gerçekleşmişlerdi. Müminleri koruyan o iki gölge peş peşe dört gün arayla çekilmişlerdi dünyadan.

İlk günler Hz. Fatıma, bir türlü olanlara inanmak istememiş, bilhassa sevgili annesinin, Hz. Hatice'nin ummadığı bir anda karşısına çıkacağını ümit etmişti. Fakat zamanla derhal toparlanmış ve annesinin vazifelerini yüklenmişti.

Sevgili babası bir peygamberdi. Hala müşriklerle mücadele halindeydi. Ard arda hem Ebu Talib, hem Hz. Hatice gibi müminlere siper olan iki büyük kişiden kurtulan müşrikler, pek sevinmişler ve işi büsbütün azıtmışlardı.

Artık Mekke geleneğine göre Hz. Muhammed'in koruyucusu olmamasından dolayı hayatı büsbütün tehlikeye düşmüştü. Hatta başka bir koruyucu bulmak uğruna Taif'e kadar gitmiş, ama orada feci bir şekilde horlanarak geriye dönmüştü.

Evde köleler, cariyeler, Hz. Peygamberin dadısı ve kızlarından Ümmü Gülsüm vardı ama, yetmiyorlardı. Hz. Peygamber'in acısını ancak Hz. Fatıma azaltabiliyordu. Ümmü Gülsüm, Ebu Talib'in ailesi Fatıma'nın ricası üzerine oraya gitmiş, yerleşmişti. Belki de bu bilerek yapılmıştı. Böylece Hz. Peygamber'in Hz. Fatıma ile baş başa kalması sağlanmıştı.

Baba kız, aynı odada oturuyorlar, yemek yiyorlar, sözde gülüşüyorlar, ibadetlerini yapıyorlar fakat aynı odada uyuyorlardı.

Bu sabahki gibi uyanır uyanmaz bir araya geliyor ve birbirlerinden moral kazanıyorlardı.

Hız. Muhammed, Fatıma'nın ne kadar içli olduğunu elbette biliyordu. Bir kul olarak, elinden geldiği nispette onu oyalamaya çalışıyordu.

Hız. Fatıma da, Hız. Muhammed'e Hız. Hatice'nin bile ötesinde, onun dört yaşında kaybettiği annesi Hız. Amine'nin sevgi ve şefkatiyle, bir anne gibi bakıyordu. Bu yüzden Hız. Fatıma'ya bir lakap daha takılmıştı. Ümmü Ebiha; 'babasının annesi' deniyordu artık ona.

Müminler bunu iyi manada alıyorlardı. Çünkü gerçekten Fatıma (r.a.) babasına sanki evladiymış gibi özenle bakıyordu. Müşrikler ise, bu lakabı işittikçe gülüşüyorlardı.

"Muhammed gerçekten bir anne buldu... Fatıma on üçünü sürdüğü halde, kendisine bakılsın diye, kızını evlendirmiyor, onu kocakarı yapıyor. Bir evin en ağır hizmetlerinde kullanıyor..." diyorlardı.

Ne acı ki, histen vicdandan nasipsiz bu müşrikler gibi, gelecek yüzyılların İslam düşmanları da, Hız. Fatıma'nın bu halini, onların sahip olduğu baba kız sevgisini bir tarafa itip, Hız. Peygamberi suçlayacaklardı.

Hız. Fatıma evde hangi ağır hizmeti görüyordu ki? Bu kadar köle ve cariye varken, bu mümkün müydü? O, sadece, ıztra-bını azaltmak için, sevgili babasının en yakın hizmetlerini yapıyordu. Hız. Muhammed de buna elbette razı oluyordu, kızının kendini dinlemesine fırsat kalmasın, daha fazla üzülmesin diye...

Nitekim, Hız. Fatıma bütün gayretlere rağmen sık sık hastalanıyordu. Hastalığına sebep fazla hassasiyeti, annesini unutamaması ve babası Hız. Peygamber'e yapılanları işitip, her an onun hayatından endişe etmesindendi.

Hız. Fatıma'ya hastalığı dolayısıyla yeni bir lakab da takıl-

mıştı. 'Maraziye'ydi bu lakab. Yani hastalıklı... Müminler bu lakabı 'Hassas ruhlu' anlamında kullanıyorlardı. Müşrikler ise, Muhammed (s.a.v.)'in ona o yaşta yüklediği işlerden dolayı acınacak halde olduğunu söylüyor, aynı hitabı bu sebeple kullanıyorlardı.

Elbette Hz. Muhammed'in bu en sevgili kızı, henüz evlenemezdi. Çünkü o, babasının peygamberliğinden dört ay önce bir müjdeci, kuvvet kaynağı olarak, ayrı hasletlerle yaratılmıştı. Bilinmiyordu, belki de müminler içinde talipleri çıkmıştı. Lakin Hz. Fatıma yaratılışında bir kız, müşriklerin Mekke'yi cehenneme çevirdikleri bu yıllarda elbette kendi dünyasını düşünmezdi. Henüz evlenemezdi... Teklifleri red etmiş olmalıydı.

Lakin kim anlayacaktı? Kim hak verecekti? Bunun için ancak ve ancak Allah'a iman şarttı.

Müşrikler, Hz. Peygamber'in Hz. Fatıma'yı sokağa çıkarmadığını, evde hapsettiğini de dillerine dolamışlardı. Bilhassa, bir zamanlar onun, meclislerine Allah (c.c.)'ın emriyle, masallardan ileri bir zenginlik içinde gelişini görenler, bunu sihre verip aynı sihirden faydalanmaya çalışanlar, Hz. Fatıma'nın sık sık hastalandığını haber aldıkça bayram ediyor ve şu kanaate varıyorlardı:

"Muhammed, artık kızı Fatıma'ya o sihirli hayatı yaşatacak kudreti bulamıyor... Demek Hatice'nin bunda büyük rolü varmış. Artık Fatıma da bizim gibi ancak dünya zenginliklerinden faydalanabilecek bir kızdır. Öyle bir zenginliği de olmadığına, babası bütün malını boş yere harcadığına göre biçare hayatını sürdürmeye mahkumdur."

Zaman zaman, o kadın ve kızlar, sokaktan geçerken Hz. Fatıma'yı tahrik edici, kandırıcı ilhamlar söylüyor, ona işittirmeye çalışıyorlardı. Bu sabah, Fatıma babasını selamitleyip, odasına çekilip gözyaşlarına yol verince, yine öyle bir ilhamı işitip, derhal gözlerini kuruladı. Dudak büküp söylenen şiiri dinledi:

"Hangi zindandasın?  
Yerin yedi kat dibinde misin?  
Bileklerinde, ayaklarında, boynunda,  
Zincirler mi var?  
Koparamıyor musun onları yoksa?  
Hayır, hiç biri değil,  
Büyülenmişsin sen.  
Onu çöz vakit geçirmeden.  
Nasıl mı?  
Kapının eşiğini atla, bize sığın."

H z . F a t ı m a , b u n u s o n u n a k a d a r i ſ i t i n c e , ü z ü l e c e ğ i y e r d e , t a m a k s i n e k u v v e t k a z a n d ı .

"Zavallılar!" dedi. "Benim tahriklerinizle yoldan çıkacağımı mı sanıyorsunuz? Aksine, bana tuttuğum yolun doğruluğunu hatırlatıyorsunuz."

H z . F a t ı m a , a n s ı z ı n k ö l e M e y s e r e ' n i n b i r ſ a r k ı s ı n ı h a t ı r l a d ı . . . O , d a i m a h i k m e t l i , i b r e t a l ı n a c a k , s a b ı r v e r e c e k ſ a r k ı l a r s ö y l e r d i . H z . F a t ı m a , t e k r a r a ğ l a y a c a k t ı n e r d e y s e . Ç ü n k ü o p e k y a ſ l a n m ı ſ , v e f a k a r i n s a n d a ü ç a y ö n c e d ü n y a d a n ç e k i l m i ſ t i . H z . F a t ı m a , o n u n s e s i n i u z a k l a r d a n i ſ i t i r g i b i o l d u v e o n u n ſ i i r i n e k u l a k v e r d i :

"Aynı ağacın meyveleriyiz.  
Kaderimize ne yazılmışsa  
Onu yaşayacağız.  
Kimimiz olgunlaşacak,  
Bal akıta akıta ağızları tatlandırarak.  
Kimimiz aşılanmamıza  
Göz yumacağız.  
Zehir torbası gibi  
Sarkacağız dallardan.  
Dış görünüşümüze aldananlara  
Kan kusturacağız."

\*\*\*

Aradan dört ay daha geçmişti ki Hz. Fatıma'ya aynı günde iki haber ulaştı.

Bu iki haberi, başkaları belki Fatıma'nın üzüleceğini düşünerek ona işittirmişlerdi fakat Hz. Fatıma, bunları müjde sayıp pek sevindi.

İlk haber sevgili babası Hz. Muhammed'in, Hz. Ebubekir'in kızı Hz. Aişe ile nikahlanmasıydı. İlk fırsatta evleneceklerdi.

Hz. Fatıma bu ilk haberi işittiği zaman, Allah (c.c.)'ın yine bir arzusunu gerçekleştirdiğini görerek şükretti. Mü'minlerin Mekte dışına sürülüp iki yıldan fazla bir süre boyunca kuşatıldıkları zaman, Hz. Aişe'ye bir evde yaşamak arzusunda bulunduğunu söylememiş miydi?

İşte bu arzu hakikat oluyordu. Fakat Hz. Muhammed Hz. Aişe ile asla dünya zevki için evlenmiyordu. Hz. Aişe esasen onun eseri idi... Onunla daima ilgilenmiş, onu neredeyse kendi yetiştirmişti... Onda ilerde müminlere yarayacak hasletler bulunduğunu anlamıştı... Onu haremine alıp tamamen yetiştirecekti, bazı şeylere onu hazırlayacaktı.

Hz. Ebubekir ile buluşmaları, akrabalıkları dolayısıyla, artık daha kolay olacaktı. Bir de, evet bir de, belki Hz. Muhammed'e, Fatıma'nın Hz. Aişe'yi ne kadar sevdiği, onunla birlikte yaşamak arzusu bildirilmişti.

O halde bu haber nasıl müjde olamaz ve Hz. Fatıma buna sevinmezdi! Ayrıca, sevgili babası Hz. Muhammed, Hz. Hatice'yi kaybettikten sonra, Fatıma gibi ikinci bir teselli kaynağı daha bulmuş oluyordu.

İkinci haber ise derhal gerçekleşmişti: Hz. Muhammed, Sevede ile evlenmişti.

Müşrikler bunu yine kendilerine göre propaganda vasıtası yapmışlardı. Gerçek ise bambaşkaydı. Sevede yaşlı ve çok çocuklu bir kadındı. Kocasıyla Habeşistan'a gitmiş ve müşriklerin imana geldiği haberlerinin yayılması üzerine geri dönmüştü.

Lakin kocası, geri dönüp de haberin yalan olduğunu öğrenince, üzüntüsünden hastalanmış ve ölmüştü. Hz. Muhammed işte böyle bir Müminin ortada kalan ailesini ve çocuklarını mükafatlandırıyor, bu hanımı 'Müminlerin Annesi' şerefine yükseltiyordu. Lakin sapıklarda gerçeği görececek vicdan neredeydi ki!

Bu arada bütün Müminleri sevindiren, müşrikleri ise çileden çıkaran en büyük mucize gerçekleşmiş, Allah (c.c.), Habibini İsrâ yürüyüşüyle önce Kudüs'teki Mescid-ı Aksa'ya götürmüş ve sonra göklere çıkararak huzuruna almıştı.

Müşrikler bu olaya elbette inanmamışlar, hatta henüz yeni imana gelenlerden de şüpheye düşenler olmuştu ama, Hz. Ebubekir'in Kudüs'ün ve Mescid-ı Aksa'nın Hz. Peygamber'in anlattığı gibi olduğunu tasdik etmesi üzerine Miraç hadisesini bir daha dillerine dolamamışlardı.

Hz. Fatıma, başka bir şeye daha dikkat ediyordu. Her ne hikmetse, müşrikler, babası Allah'ın Resulüne, artık elle ya da dille pek sataşmıyorlardı. Bunun sebebini babasından soramadı, ama cariyelerden birisi anlattı.

"Ey Sahibem Fatıma! Allah'ın Resulü, Ebu Talib ile anneni kaybettikten sonra koruyucusuz kaldı... Kureyş müşrikleri şimdi onu amcası Ebu Leheb'in koruyacağını sanıyorlar ve bir şey yapamıyorlar."

Hz. Fatıma şaşırdı: "Sen neler söylüyorsun!" dedi. "Ebu Leheb'in babama yaptıkları unutulacak gibi midir? Bu kadar işkenceden sonra onu korusun... Hayır hayır, bu mümkün değil."

Cariye ısrar etti: "Sonuçta amcasıdır. Geleneğe göre öyle yapacaktır."

"Babamın diğer amcaları da var."

"Kureyş, en çok Ebu Leheb'den çekinir."

Hz. Fatıma buna pek ihtimal vermedi ama, sevgili babasının hakikaten emniyetle peygamberlik görevine devam ediyor

olması ona biraz ümit ve huzur verdi.

Gerçek böyle miydi peki? Elbette değildi. Ebu Leheb Kureyş'e, Muhammed (s.a.v.)'e dokunmamalarını emretmemiştir. Fakat Kureyş, onun kızacağını düşünerek, şimdilik işi gevşetmişti.

Ama fazla dayanamadılar. Ebu Leheb'in, Muhammed (s.a.v.)'i korumak niyeti varsa bile, bunu önlemek için, onu kışkırtılar. Bir gün bir meclisteyken birisi manalı bir şiir söyledi:

*"Bana kızanlar oldu  
Kardeşimi öldürdüm diye.  
Halbuki elimi kana bulamamış,  
Ölümüne seyirci kalmıştım yalnız.  
Niçin mi öyle davrandım?  
Hanginiz babanızı horlayan  
Kardeşinize artık  
Kol kanat açardı?"*

Başka birisi, ilham biter bitmez, Ebu Leheb'e seslendi: "Ey Ebu Leheb! Muhammed, baban Abdülmuttalib'in cehennemde olduğunu söylüyor."

Ebu Leheb şaşırды: "Bunu da nereden çıkardınız? Muhammed, dedesine pek hürmetkardır."

"O, bütün puta tapanların cehenneme gittiklerini söylemedi mi?"

"Söyledi."

"O halde daha ne düşünüp şaşıyorsun? Baban Abdülmuttalib de putlara taptı son nefesine kadar."

Elbette bu yürekleri karanlık olan müşrikler, Abdülmuttalib'in kalbinin nerede olduğunu bilemezlerdi.

Ebu Leheb, onların oyununa geldi ve derhal yemin etti: "Artık Muhammed'e işkenceden nefes aldırmayacağım... Daha baş düşmanı olacağım."

Müşrikler el çırpıp onu alkışladılar. Ebu Leheb tehlikesi or-

tadan kalkmıştı... Tekrar, hem de daha ağır olarak Müminlere her türlü işkenceye başladılar.

Hatta bir gün, herkesin gözü önünde, Hz. Peygamber, Hz. Fatıma ile birlikte giderken, sıradan bir müşrik O'nun mübarek başına toprak attı... Muhammed (s.a.v)'in Kureyş ileri gelenlerinden akrabaları bunu gördükleri halde ses çıkarmadılar.

Hz. Fatıma bu sataşmaya pek üzüldü. Bir taraftan sevgili babasının üstünü başını temizledi, diğer taraftan hıçkıra hıçkıra ağladı. Hz. Muhammed'in, en sevdiği evladının gözyaşlarına tahammül edemeyip, ona toprak atana, Allah'ından ceza dilemesi hiç değilse kötü bir şey söylemesi gerekirdi. Bunu bile yapmadı.

Kızına şöyle buyurup, teselli etmekle yetindi:  
"Ağlama kızım! Allah, babanı koruyacak."

\*\*\*

Aylar ilerledikçe, durum öyle bir hal aldı ki, Hz. Peygamber, O'na ikinci Akabe biatını yapan Medine halkına da güvenerek, Müminlerin o bölgeye hicretine izin verdi. Müminler, gruplar halinde hicret etmeye başladılar. Fakat Hz. Muhammed, hala Mekke'deydi ve müşrikleri imana çağırmaya devam ediyordu. Hz. Ebubekir ile Hz. Ali de onun yanında kalmışlardı.

Müşrikler, Mekke'deki müminlerin sayısının azalmasının ardından artık açıktan açığa Hz. Peygamber'i ölümle tehdit etmekten çekinmiyorlardı. Hz. Fatıma, sokaktan geçenlerin, söyle bağırdıklarını hemen hemen her gün işitiyordu:

*"Gövde başına darıldı,  
Ayrılp gitti.  
Fakat baş, gövdenin yine  
Geleceğinden,  
Yahut kendisinin yetişip*



*Birleşeceğinden ümitli,  
Görülmüş, duyulmuş mudur  
Böyle bir hayal?  
Ne denir gerçek öyle.  
Ve bize başı ezip  
Onu kurtarmak,  
Çevresini de emniyete kavuşturmak  
Vazifesi düşünüyor."*

Hız. Fatıma, yalnız gündüzleri değil, geceleri de evinin etrafında yabancıların dolaştığını fark ediyordu. Nihayet dayanamadı ve babasına yalvardı:

"Ey babam! Şimdiki halimiz, Ebu Talib'in mahallesindeki kuşatmaya benzemiyor. Orada hepimiz beraberdik. Şimdi ise sadece sen kaldın. Bari daha fazla bekleme, hicret et Medine'ye."

Hız. Muhammed, bunu ona Hız. Ebubekir'in da teklif ettiğini söyledi, ama henüz hicrete izinli olmadığını buyurdu.

Hız. Fatıma, bu durum karşısında büsbütün ürktü. Geceleri uyumuyor, adeta Sevgili peygamberinin başında nöbet tutuyordu. Sürekli Kur'an okuyordu.

Bir de şu tedbiri düşündü: Avlu kapısı öyle kapanmalıydı ki akşamları, asla zorlanıp açılmamalıydı. Bunu Hız. Muhammed'e anlattı. Hız. Muhammed, Hız. Fatıma istemese belki böyle bir şey yapmazdı. Ama tek kızının huzura kavuşması için kabul etti. Eve döndüğü zaman, baba kız büyük bir taşı kapı arkasına birlikte yerleştirmeye başladılar.

Böyle bir durumda 622 yılına girdiler.

Bir gün Hız. Muhammed, kızına Medine'ye Hicret izninin çıktığını söylediği zaman, Hız. Fatıma belki en çok sevinç gözyaşları döken oldu. Ona ansızın bir güven ve sabır geldi.

Sevgili babası Hız. Muhammed, Hız. Ebubekir ile Mekke'den ayrıldıktan sonra, müşriklerin onları aramaları, peşlerini takip etmeleri esnasında asla endişelenmedi... Çünkü aklına hep

sevgili babasının şu sözü geliyordu: "Ağlama kızım! Allah, babanı koruyacak."

Nitekim öyle de oldu. Müşrikler, Hz. Muhammed ile Hz. Ebubekir'i Mekke'ye yakın dağlarda canavar sürüleri dağılarak gibi günlerce aradılar; çölde peşlerine düştüler. Lakin nihayet elleri boş döndüler Mekkeye.

Onlardan sonra Hz. Ali de gitti. Nihayet Hz. Fatıma, hepsinin sağ salım Medine'ye ulaştıklarını haber aldı. Dünyalar kendisinin oldu. Yakında o da aldırılacaktı elbette Medine'ye.

Peki bu duruma Hz. Fatıma, üzülmüyor muydu? Şüphesiz üzülmüyordu. Lakin bu üzüntüsü müşrikler içindi. Bir de Allah'ın ilk evi Kabe'nin putlardan hala temizlenmemiş olması... Onu sevgili annesi Hz. Hatice'nin bir ilhamı teselli ediyordu:

"Kaya dibinden  
Açılıp uzaklaşan insanı  
Gördüğü yılandan  
Korkup kaçıyor sanma.  
O kaya nice yolculara  
Gölge olacak serinletecektir.  
Yılana nasıl  
Yurt diye bırakılır?  
O insan, mecburdu uzaklaşmaya.  
Bir taş, bir sopa bulup dönecek.  
Yılanın başını ezecek.  
Kaya gölgeliğini gülşen edecek."

Hz. Fatıma, bir yandan babasına olan hasretini dindirmeye çalışıyor, Allah'ın Resulünün kendisine olan düşkünlüğünü bildiğinden, onun namına da acı duyuyordu. Allah (c.c.)'a bir an önce kavuşmaları için gece gündüz yalvanyordu.

Hz. Fatıma hiç ümit etmediği bir gün, karşısında Üvey ağa-beyi Hz. Zeyd b. Haris'i buldu ve beklediği müjdeyi ondan aldı:

“Ey Fatıma! Hazırlan, sizi almaya geldim.”

Hız. Fatıma, müjdeye sevindi ama, o hassas ince ruhunun arzusunu dile getirdi: “Aişe ve ev halkı ne olacaklar?”

“Aişe’nin ağabeyi Abdullah da buradadır. Onunla konuşacağım. Hep birlikte gideceğiz.”

Hız. Zeyd ile Abdullah, tedbirlerini çabuk aldılar. Kısa bir zaman sonra, küçük bir kervan, Mekke’den ayrıldı ve Medine’ye doğru yol aldı. Hız. Fatıma ilk molada, arkasına baktı. Mekke uzaklarda kalmıştı.

Mekke’yle beraber arkasında neleri bırakmamıştı ki? Allah’ın ilk evi Kabe... Hız. Hatice... Ölen Müminler... Ve Hız. Fatıma’nın on dört yıllık hatıraları.

Kim kendini tutabilirdi ki böyle bir durumda! Gözyaşları kızgın kumlara döküldükçe, derhal eriyip buhar oluyorlardı. Belki de bu yaşlar semada birleşecekler ve Mekke üzerine gidip, hatıraları üzerine çiseleyeceklerdi. Huzurla geçiremediği çocukluk hatıralarının üzerine...

**ÜÇÜNCÜ KISIM**

**MEDİNE DEVRİ**  
**(622-633)**



## TEMİZLENME HASRETİ

On beş yaşında kadar genç bir kız, güneşin yükselmesiyle birlikte, kendisini telaşa sokağa attı. Elinde bir bakraç ve bir çıkın taşıyordu. Medine'nin ilk sokağına kendisini alıştırınca, telaş ve heyecanı azaldı. Ağır başlı bir hal aldı.

Belki üstü başı yamalıydı, yoksul görünüşlüydü ama, üzerinde öylesine bir hal vardı ki, ona bakanlar ister istemez, İran'ın Kısra saraylarında, yahut Bizans'ın imparator bahçelerinde gezinen bir sultanın huzurunda bulundukları hissine kapılıyorlardı.

"Bu ne gurur! Bu ne çalım!" diyerek için için kıskançlıklarını söyleşenler vardı. İlave de ediyorlardı hemen: "Güzelliğinin gururuna kapılmış. Fakat donmuş bir güzelliği olduğundan habersiz. Esasen sihirle ancak bu kadarı olur."

Onlar, imkan bulup kızın yanına sokulsalar ve gözlerine baksalardı, asla böyle konuşmayacaklardı. Çünkü kızın gözleri alemleri içine almışçasına, onun bütün güzellikleriyle canlıydı. Ancak, hiç kimsede rastlanmayacak derecede hüznüydüler. Kalbi, aklı, vicdanı, kim bilir nasıl sarsılıyordu ki gözlerine bu sarsıntıların şebnem şebnem özleri birikiyor ve titreşiyorlardı.

Kız, başka bir sokağa girdiği zaman, yolu üzerindeki damda yün atan iki kadından birisi yünü dövdüğü sopayı uzatarak diğerine haber verdi: "Bak ey Haddade! Yine o geçiyor."

"Kim?"

"Mekkeli Muhammed'in kızlarından Fatma?"

Haddade, derhal işini bırakıp başını çevirdi.

"Evet" dedi! "Fakat niçin ona Mekkeli Muhammed'in kızı

diyorsun? Muhammed'in dayı soyu buradandır."

"Bana ne?"

"Bu son günlerdeki devamlı gidiş gelişlerinin sebebini öğrenebildin mi ey Salime?"

"Evet. Osman ile evli olan ablası Rukiye ağır hastaymış."

"Demek öyle?"

"Üzülmüşe benziyorsun ey Haddade."

"Mademki kalp taşıyorum, üzüleceğim şüphesiz."

"Ama sebep kendileridir... Ne işleri vardı Medine'de? Mekke ile burası bir midir?"

"Onları biz koruyuculuğumuza aldık..."

"Keşke almasaydık. Geldiklerinin ikinci yılına girildi, sarsılan Medine hala bir türlü durulmadı... Durulacağa da benzemiyor. Ben gelecek günlerden çok korkuyorum."

Salime, önündeki yüne hırsla bir sopa vurup, yünleri havalandırdı. Sonra ilhama kapılıp bir şiir söylemeye başladı:

"Ben deniz gördüm...  
Şahlandığı zaman.  
Hem de tayfunla  
Şimdi çöller  
Tıpkısı bir dalgalanmadalar.  
Kıyımıza çok şeyler bırakacaklar.  
Elmas parçaları değil göreceğin.  
Yediden yetmişe erkeklerimizdir  
Karaya vuracaklar.  
Cansız bedenlerine,  
Eti yenmiş iskeletlerine,  
Kapanıp ağlaşacağız."

Haddade bir hoş oldu: "Sus! Ey Salime" dedi. "Sana, bey-nine bu türlü zehirleri akıtanlar kimdir?"

"Hiç kimse değil. Aklım işliyor, gözlerim görüyor. Ey Haddade, biz Medineliler kimiz, Mekke Kureyslileri kim? Biz garip,

yoksul, horlanan rençperleriz... Kureyşliler ise ticaretle uğraşan zenginler. Onları bütün çöl insanları yüceltir. Kabe ellerindedir. Muhammed ata inancımızı tepmiş, yeni bir din getirmiş... Yıllarca Mekke'de Kureyşlilerle uğraşmış, nihayet yenilip buraya kaçmış. Anlamıyorum neden en büyük iki kabilemiz olan Evs ve Hazreç'in ileri gelenlerinden bazıları onun dinine girdiler ve koruyuculuğunu üzerlerine aldılar? Neccaroğulları dayılarıysa, yalnız gelseydi.. Peşine bir kaç yüz erkek ile kadını da kattı. Onların gelişinden önceki günlerimizi düşün, kendi halimizde yaşıyorduk... Fakat gelmeleriyle beraber, olan oldu, Kureyş yakalarını bırakmadı... Biz için için kaynaştık... Medine çevresindeki Yahudi kabilelerini uykularından uyandırdık. Kısacası, gece gündüz, devamlı bir huzursuzluk içindeyiz, rahat yüzü görmüyoruz. Zaman ilerledikçe, Muhammed'e iman edenler artıyor. Kureyş'in ona saldırmasına karşı çıkıyorlar."

"Mecburuz buna."

"Neden mecbur olalım?"

"Görmüyor musun, Kureyş içimizdekileri kızdırıyor, yakın kabileleri Medine otlaklarına saldırtıyor. Yahudilerle nerdeyse iş birliğine başlayacaklar..."

"Sen uyu ey Haddade! Dün gece erkeğim anlatıyordu. Kureyş büyük hazırlıklar peşindeymiş. Muhammed'i teslim etmedik. Gelip zorla alacak. O zaman başımıza gelecekleri bir düşün... Medine'de taş taş üstünde mi kalır? Biz ne oluruz? Hangi pazarlara götürülür satılırız?"

Haddade, cevap vermeyip dudak büktü. Salime bunu gördü.

İkaz etti: "Gülüyorsun... Yoksa sen de Muhammed'in dinine mi girdin? Kocan duymasın, hayatınla oynar."

"Beni uyandıran odur."

"Demek öyle. Pek yazık! O halde, Muhammed'in yaptırdığı mescidden memnunsun. Namaz kılacaksın... Bilali Habeşi kö-



lesinin okuduğu ezanı hazla dinleyeceksin... Kiblen Kabe olacaktır... Öyle mi?"

"Evet ey Salime! İnandığım ve Allah'ın Resulü Muhammed (s.a.v.)'e şahadet ettiğim gibi, senin de buna ermeni dilerim... Az önce çöl dalgalanıyor dedin. Çöl, insan yaratıldığından beri dalgalanıyordu. Biz, körler farkında değildik. Çünkü o temizlenmek hasreti içindeydi. Ona bu huzuru vermeye memur peygamberler geldikçe, hepsini uzaklaştırdık. İçimiz de, vicdanımız da bir çöldür. Temizlik hasretiyle yanıp kavruluyor. Ben buna kavuştum. Pek mesudum."

Haddade sözlerinin sonunu bir şiirle bağladı:

*"Önümde atalarından kalma,  
Bir yün yığını var.  
Yüzyıllardan beri el sürülmedi.  
Küflendi, kirlendi, koktu.  
Hala neden bekleyeceğiz?  
Uzatılan sopaları alıp  
Temizlemeye çalışalım.  
Saçlarımızı bir ay yıkamamak,  
Dayanabilir miyiz?"*

Haddade ile Salime konuşmalarına devam ederlerken, Hz. Fatıma çoktan onlardan uzaklaşmıştı.

Acaba iki kadının konuştuklarında, ne derece gerçek payı vardı?

\*\*\*

Bugün hicretin ikinci yılı (623-624) ve Ramazan'ın ikisi olduğuna göre, Hz. Muhammed'in ve sonra Hz. Fatıma'nın bu memlekete gelişleri üzerinden epey zaman geçmişti. Bu zaman içinde, çok şeyler olmuştu.

İslamiyet'in yayılması bakımından olan gelişmeler şöyleydi

ki, en başta Medine Müslümanları, ki onlara Ensar deniyordu, Muhacir'i büyük bir merasimle karşılamışlardı.

Hız. Muhammed, derhal Medine'de bir mescit inşa etmiş ve İslamiyetin intişarına devam etmişti.

Medine'nin en büyük iki kabilesi olan Evs ve Hazreç kabileleri, hatta Yahudiler, ilk başta bu durumu menfaatlerine uygun görmüşlerdi. Eskiden beri Evs ve Hazreç kabileleriyle gizli bir mücadele halinde bulunan, hayalinde daima Filistin'i yaşatan Yahudiler, belki Hız. Muhammed'in getirdiği yeni din vasıtasıyla, Medine kabileleri ve Kureyş'i birbirlerine düşürmeyi hayal ederek, Hız. Peygamberle bir anlaşma dahi imzalamışlardı.

Lakin, Müslümanlar, ilk önce, Mescid-i Aksa'ya doğru namaz kılarlarken, sonraları Kabe'yi kible yapmaları, günde beş kere Ezan okunması, onları her an anlaşmaları bozmak bahanelerine sürüklemişti. Halbuki şimdiye kadar, kendileri ibadet için boru çalarlar, Hristiyanlar çan kullanırlar, ateşperestler ateş yakarlar, putperestlerse putları önünde insan şerefiyle bağdaşmayan cinayetler, maskaralıklar işlerlerdi. Yahudiler bunların hiçbirisine ses çıkarmamışlardı. Şimdi Hız. Muhammed ile Müminlere kin beslemelerinin sebebi, onları rakip olarak görmeliydi.

Bir de münafıklar vardı. Bunlar yalnız dünya çıkarları için sözde Müslüman olmuşlardı. Yahudiler onların koruyuculuğu altındaydılar.

Mekke'de kalan Kureyş de bu geçen süre içinde, bir türlü hırsını alamamıştı. Gelecekte kuşku daydı. Çünkü Kureyş kazancını ticaretle sağlıyordu. Yemen taraflarına ve Şam'a devamlı kervanlar işletirdi. Ayrıca, bütün Arap Yarımadasındaki çöl kabileleri eski manada hac ve kurban için Mekke'ye gelirlerdi. Kureyş'in itibarı pek büyüktü. Bu itibar sarsılacak gibiydi. Bilhassa, Medine yakınlarından geçen Şam kervan yolu artık emniyette değildi. Kureyşliler bu ve daha başka sebeplerden,

Yahudiler ve münafıklar başta olmak üzere, kervan yolu üzerinde olsun olmasın bütün çöl kabilelerini tahrik ediyorlardı.

Hicretin üzerinden geçen bir yılı aşkın zaman içinde, Hz. Muhammed, tahrik edilen bu kabilelerle uğraşmıştı. Üzerlerine kuvvetler yollamıştı. Medine otlaklarına kadar sokulanları kovlatmıştı. Fakat asla, tecavüz olmadan kan akıtmamıştı. Şimdiye kadar hep savunmada kalınmıştı.

Yapılan bu keşiflere, savunmalara, arama taramalara, daima Muhacirler gitmişlerdi. Çünkü Medineliler ancak Hz. Peygamber ile Müslümanların himayesini üzerlerine almışlardı. O'nunla birlikte, bu seferlere gazvelere katılmıyorlardı. Nihayet son zamanlarda uyanmışlar, bazen kendileri de, yine kendi istekleriyle onlarla beraber gitmişlerdi. Medine'deki Ensar adedi pek çoğalıyordu. Şimdiden üç yüz kadar erkek kadın çocuk Muhacir varsa, dört katı Ensar olmuştu.

Kur'an-ı Kerim de nazil olmaya devam ediyor ve Müminler emir ve yasaklara göre hareket ediyorlardı. Hakikaten Haddade'nin dediği gibi, bir çöle benzeyen insan göğsü temizlenme hasretini gidermekteydi. Elbette bu temizlenme bütün yeryüzü insanları için arzu ediliyor ve gaye oluyordu.

Hz. Muhammed şimdilik bir avuç Müslüman'la, böyle bir ortam içinde, Kureyş, Yahudi, münafık, putperest ve daha başkalarıyla mücadele edecekti.

Bu geçen süre içinde Hz. Muhammed'in ve Fatıma'nın aile yaşantılarında da değişmeler olmuştu.

En başta Hz. Muhammed, Medine'de yaptırmış olduğu mescidin yanında odalar yaptırmıştı ve ailesiyle birlikte burada yaşıyordu.

Sevde ve Aişe burada kendilerine ait odalarda yaşıyorlardı. Hz. Peygamberin, Ebu Leheb'in oğlundan boşanan kızı Ümmü Gülsüm ile Hz. Fatıma da buradaydılar. Diğer kızı Zeyneb, henüz Mekke'deydi. Kocasını bir türlü Müslüman olmadığından,

belki yakında o da dayanamayıp ayrılacak ve buraya gelecekti.

Hz. Ali, artık annesi Fatıma (r.a.)'ın yanında kalıyordu. Zeyd ise, Hz. Peygamberin halazadesi Zeyneb ile evlenmiş, o da aynı eve çıkmıştı.

Hz. Peygamber ve Fatıma'nın, ev ve aile hayatları bu şekilde düzene girmiş olsa bile, henüz şehrin düzene kavuşması için biraz daha zaman gerekiyordu...

\*\*\*

Hz. Fatıma yolda dalgın dalgın giderken, Hz. Osman ile evli olan ablası Rukiyye'nin ağır hastalığını düşünmekle beraber, ihtimal, Medine'de geçen aylarını, ve şehrin içinde bulunduğu durumu da aklına getiriyordu. Çünkü babasını bu derece seven bir evlat olarak, elbette şimdi Hz. Peygamberin, içten ve dıştan daha çok düşmanla karşılaştığını biliyor ve bunun için endişeleniyordu. Fakat, Allah (c.c.)'in onlara zafer buyuracağından da katiyetle emindi.

Hz. Fatıma, burada geçen günlerinde en çok aynı odalarda bulunduğu Hz. Aişe ile ilgileniyordu. Onun varlığından büyük bir huzur duyuyordu. Çünkü her ikisi de engin bir ilahi sevgi sahibiydiler. Ayrıca hitabet ve şiirde, fıkıhta, söz sahibiydiler ve bu da bir ortak noktalarıydı. İkisi de Hz. Muhammed'in eseri idi. Gerçekten de Hz. Aişe ile Hz. Fatıma pek iyi anlaşıyorlardı.

Hz. Fatıma, , dinlenmek için bir meydanda oturunca daldığı bu düşüncelerden sıyrıldı. Çünkü etrafında normal dışı hareketlerin cereyan ettiğinin farkına varmıştı. Bir hazırlık vardı... Ama nereye ve niçin?

Hz. Fatıma bunu bulmaya çalışırken, bir kadın gelip yanına oturdu.

**"Ey Fatıma! Beni tanıdın mı?"**

H z. Fatıma baktı ve gülümsedi: "Tanımaz olur muyum?"

"Ama dört gün var ki, tarlamıza gelmiyorsun. Yoksa sen de Kureyşliler gibi, rencperliği horlamaya mı başladın?"

"Allah korusun!"

"Peki sebep nedir?"

"Osman'ın ailesi olan ablam Rukiyye ağır hastadır."

Kadın özür diledi ve üzüntüsünü bildirdi. Hatta bununla da yetinmeyerek, içli bir şiir söylemeye başladı:

*"Ah şu içimizdeki vır vırcı ses!  
Ne zaman susacak dersin?  
Bıktım artık gürültüsünden.  
Bana ne ilham ederse  
Yanlış çıkıyor.  
Neredeyse, güneşe ay,  
Toprağa gökyüzü diyecek  
Ve ben inanacağım.  
En yakın dostlarımı, sevdiklerimi,  
Benden ayırmaktan hoşlanıyor."*

Kadın, içlendikten sonra, H z. Fatıma'yı, ablası Rukiyye'nin iyileşceği hakkında teselli etti. "Yine eski günlerimize döneceğiz, sen tarlamıza geleceksin, tatlı tatlı sohbet edeceğiz; merak etme."

H z. Fatıma bunu canı yürekten diledi.

Nihayet sormadan edemedi: "Sevgili Peygamber babam, bana pek anlatmaz. Yine bir sefer hazırlığı var galiba. Etrafta bir koşturmaca var. Bilgi edindin mi?"

Kadın şaşırdı: "Bunu duymuşsundur sandım ey Fatıma!"

"Ablamdan baş alamadım."

"O halde yine duyma, üzülme..."

"Bu kadarını öğrendikten sonra, bu mümkün müdür?"

"Haklısın ey Fatıma!"

"Anlat."

“Yine Kureyş meselesi.”

“Ne yaptılar?”

“Elebaşları toplanıp karar almışlar. Sevgili Peygamberimizi ve müminleri ortadan kaldırmak istiyorlarmış. Büyük bir ordu hazırlayıp Medine üzerine yürüyeceklermiş. Lakin böyle bir ordu için büyük masraflar lazım... Düşünmüşler, taşınmışlar, sonuçta Ebu Süfyan’ı bir kervan ile Şam’a yollamışlar... Kervanın kazancını bu işe sarf edeceklermiş. Sevgili Peygamberimiz, kervanı giderken yolundan çeviremedi. Şimdi sahil yolundan dönüyormuş. Hz. Peygamber de, bir ordu topluyor. Belki yarın hareket edecek. Kervanı yakalayacak Kervandaki mal, Müslümanların imhası için kullanılacağından helal sayıldı. Sonuçta bir savunma cihadı olacaktır. Mecbur olmadıkları halde, bu sefere Ensardan da çok miktarda katılan olacak.”

Hz. Fatıma, yeteri kadar dinlenmişti. İzin isteyip kalktı. Ablasının evine doğru yürürken bir yandan da kendi kendine mırıldanıyordu:

“Sevgili babamla bu sefere gideceğim. İzin verir ümidindeyim. Ebu Süfyan’ın kervanında nihayet kaç kişi vardır ki? Halbuki burada büyük bir ordu hazırlanıyor. Demek ki, tam bir cihat yapılacaktır. Aldığım haber noksan... Yahut babam, vahyi açıklamadı.”

Hz. Fatıma, Mekke günlerine gitti. Allah-ü Teala ne kadar da adildi! Her emrini derece derece veriyordu. Müşriklerle cihat emri de böyle buyrulmuştu.

Silahsız cihat emrinde, Hz. Peygamberin, Allah (c.c.)’a eş koşanlardan yüz çevirmesi istenmişti.

*“Şimdi sen ne ile emrolunuyorsan (kafalarını çatlatırcasına) apaçık bildir. Müşriklere aldın etme!”<sup>11</sup>*

<sup>11</sup> Hicr suresi; ayet 94

Müşriklerle tatlı dille tartışma emri gelmişti sonra. Burada aynı zamanda nefsi koruma da emrediliyordu.

*"İnsanları Rabbinin yoluna hikmetle güzel öğütle, davet et. Onlara mücadeleni en güzel (yol) hangisi ise onunla yap. Şüphesiz ki Rabbin, o yolundan sapan kimseyi en çok bilendir. O, hidayete ermişleri de en iyi bilendir."*<sup>12</sup>

Müşrikler saldırırlarsa cihad emri de şu ayetle bildirilmişti:  
*"Size harb açanları nerede yakalarsanız öldürün..."*<sup>13</sup>

Bunun ardından haram aylarda cihad emri gelmişti:  
*"(Dokunulması) haram olan o aylar çıktığı zaman artık o müşrikleri, nereden bulursanız öldürün..."*<sup>14</sup>

Nihayet pek yakında nazil olan şu ayet-ı kerime ise mealen, müşriklere karşı silahlı cihadı, tamamen serbest bırakıyordu:  
*"Allah'a ve ahiret gününe iman etmekte olanlar mallarıyla, canlarıyla cihat etmeleri hususunda senden izin istemezler. Allah takva sahiplerini çok iyi bilendir."*<sup>15</sup>

\*\*\*

H z . Fatıma, ablası Rukiyye'nin oturduğu sokağa girmişti ki, evlerin birisinden bir şarkı duydu. Bu şarkıyla sevgili babasından, sefere katılmak için izin istemek için cesaret kazandı. Arzuyla dinledi:

*"Kalbinden geçenleri  
 İçinde daha fazla bekletme.  
 Bilmez misin ki,*

---

<sup>12</sup> Nahl suresi; ayet 125

<sup>13</sup> Bakara suresi; ayet 191

<sup>14</sup> Tevbe suresi; ayet 5

<sup>15</sup> Tevbe suresi; ayet 44

Kuyuda soğutulmaya çalışan testi,  
Geciktirilirse çatlar?  
Bütün iş konuşurken  
Dilin yumuşaklığında  
Ve bakışların tatlılığındadır.  
Bunu yapabilenin arzusu  
Hiç bir vakit red edilmez.  
Ben daha ilerisine gidebilirim.  
Çok kere ağzım sulana sulana  
Çıkmayacağım bir meyve ağacı  
Altında beklediğim oldu.  
Kuşlar hislendiler halime,  
İnciri didikleyip eteğime düşürdüler.”

Hz. Fatıma, “Bunu yapacağım.” diye geçirdi içinden. Ablasının avlusu kapısına vardığı vakit eniştesinin evden çıkmakta olduğunu gördü. Durup eniştesini inceledi. Pek perişandı Hz. Osman. Buna rağmen, Hz. Fatıma’yı görünce, gülümsedi ve konuştu:

“Yine zahmet etmişsin ey Fatımat’üz-Zehra!”

“Vazifemdir.”

“Ablan da senin yolunu gözlüyordu.”

“Rukiyye nasıldır ey eniştem Osman?”

“Hep aynı.”

“Ablam Ümmü Gülsüm, benden önce davranıp geldi mi acaba?”

“Evet.”

“Sen nereye gidiyorsun ey eniştem? Hekimlere mi?”

“Hekimler yapacaklarını yaptılar. İlaçları tamam. Artık bütün iş elden gelen tedaviyi yapmakta ve Allah (c.c.)’a yalvarmaktadır. Ferman O’nundur.”

“Elbette... O halde nereye gidiyorsun?”

“Allah’ın Resulü babana... Muhammed Mustafa’ya (s.a.v.)”



“Neden? Buraya mı çağıracaksın?”

“Hayır... Durmaz gelirdi ama, daha önemli işi var.”

“Nasıl?”

“Yarın sefere çıkmaya mecbur.”

“Bunu duymuştum.”

“Üzıldün mü sevgili babandan ayrılacaksınız diye?”

“Üzülmemek elde değil... Fakat ben de beraber gideceğim bu sefer.”

“İzin verdi demek?”

“Hayır, henüz konuşmadım.”

“İzin vereceğinden ümitli misin?”

“Nihayet, yapılacak iş Ebu Süfyan'ın kervanını yakalamak değil mi? Verir sanıyorum.”

Hz. Osman, başını semaya kaldırdı. Bakışları yağdı yağacak bir bulut gibiydiler.

Hz. Fatıma sordu yine: “Öyle değil mi ey eniştem?”

“Benim içime pek öyle doğmuyor ya Fatıma.”

Hz. Fatıma'nın kalbi sıkıştı.

“Bende de aynı ilhamlar var. Hem bir kervan için bu kadar büyük bir ordu, niçin?”

“Çok zekisin ey Hz. Fatıma! Ben de bir cihadın mukadder olacağını anlıyorum. O şereften mahrum kalmak istemiyorum. Allah'ın Resulü'ne izin istemeye gidiyorum.”

Hz. Fatıma fısıltıyla yalvardı: “Ey sevgili eniştem, benim için de babama söyle.”

“Olur...”

Hz. Osman uzaklaştıktan sonra Hz. Fatıma eve girdi. Yatan ablası Rukiyye'nin etrafını bir çok kadın çevirmişti. Hz. Rukiyye, o kalabalık arasından ve o dermansız haliyle gözlerini açıp Hz. Fatıma'ya gülümsedi. Ama hemen ardından kuvveti tükenip tekrar kendinden geçti. Hz. Fatıma, daha fazla odada kalamadı, sofaya çıktı. Orada tek başına ağladı ağladı...

"Keşke enişterme hem kendisi için hem benim için öyle konuşmasaydım..." dedi. "Rukiyye bırakılacak durumda değil."

İki saat sonra, Hz. Osman, geriye döndüğü zaman, Hz. Fatıma hala sofadaydı. Hz. Osman'ın durumu anlayacağını anlamıştı. Nitekim, buluştukları vakit, Hz. Osman anlattı.

"Ey Fatıma! Allah'ın Resulü, sefer için ne sana, ne bana izin vermedi. Bunun manasını elbet anlamışsındır... Takdiri ilahidir her şey..."

Elbette Hz. Fatıma anlamıştı. Demek ablası Rukiyye, artık dünyadan ayrılacaktı ki, Allah'ın Resulü, kocası Osman ile kardeşi Fatıma'ya izin vermemişti.

Ya kendisi? O, Allah'ın Resulüydü... İlahi emre göre hareket etmek mecburiyetindeydi. Hele öyle bir Resul ki, bütün insanlara memur edilmişti. Çölleşen göğüsleri, vicdanları, temizlenme hasretinden kurtaracak, nura boğacaktı. Şimdiye kadar çektikleri, bundan sonra da çekecekleri hep bu istek içindi...

Hz. Fatıma, geceye kadar ablası Rukiyye'nin evinden ayrılmadı. Umduğu gibi, nihayet sevgili babası geldi. Geç saatlere kadar kaldı. Rukiyye'nin yanından ayrılırken, onu öptü, sevdi. Davranışında, ona niçin gitmek mecburiyetinde olduğunu anlatan hareketler olduğu, Hz. Fatıma'nın gözlerinden kaçmadı. Sokak kapısında da Hz. Osman'a aynı şekilde hareket etti. Bir tarafında Kızı Ümmü Gülsüm, diğer tarafında kızı Hz. Fatıma olduğu halde, yürüdü Hz. Mühammed. Mübarek elleri evlatlarının elindeydi.

Hz. Fatıma, sevgili babasının teninden, kalbine kadar, çok şeylerin ılık ılık aktığını duydu. Bu, bir akıştan ziyade, baba kızın, her zamanki konuşmasıydı.

Ertesi sabah Ramazan ayının üçüydü. Ordu hazırlanmıştı. Hz. Osman ve Hz. Fatıma bu orduyu, ilk mola yeri olan Rayha'ya kadar izlediler. Orada Hz. Muhammed, orduyu tekrar gözden geçirdi ve yaşı küçük olanları geri çevirdi.

Hz. Osman, Hz. Fatıma, Hz. Aişe, Hz. Ümmü Gülsüm, Hz. Sevide bir kenarda ayrı durmuşlardı. Daha bir çok mümin kadın da gelmişlerdi. Kadınlar, orduyu coşturacak şiirler söylediler, konuştular.

Sonra orduya katılanlar sayıldı. Toplam 305 mücahittiler. Hz. Osman gibi çeşitli mazeretleriyle sekiz kişi geride kalmıştı. Bir de vazifeliler...

Hz. Fatıma silahlara baktı. Altı zırh, sekiz kılıç vardı. Tabii yeteri kadar ok, yay, mızrak, sapan mevcuttu. At ise üç taneydi. Hz. Muhammed ile Hz. Ali ve Hz. Zeyd'in ortak bir devaleri vardı.

Hz. Fatıma, bir de Kureyş müşriklerini düşündü. Önce heyecanlandı, korkar gibi oldu. Sonra kendisini toplayıp, hafifçe mırıldandı.

"Ey Yüce Allah'ım! Sen bunca meleklerinle bize şah damarından yakın bulundukça, kullarının azlığı, silahlarının yetersizliği hiç bir mana ifade etmez."

Nihayet mücahitler hareket etti. Ordu tepelerin gerisinde kaybolana kadar onları uğurladılar.

Sonra Hz. Osman: "Haydi, dönelim." dedi. "Allah'ım elbet onlara zafer üstüne zafer buyuracaktır."

Duyanlar bir ağızdan: "Amin" dediler.

Hz. Fatıma, sanki kendisinde değildi. Sanki o da ordu ile beraber gitmişti. Hep düşünüyordu; müminler Ebu Süfyan'ın kervanına nerede rastlayacaklardı? Yoksa yetişemeyecekler miydi? Veya karşılarına kervanla beraber Kureyş müşrikleri de mi çıkacaktı?

Bunlar öyle suallerdi ki şu anda cevabını vermek asla mümkün değildi. Beklemek gerekiyordu. Artık gece gündüz, dua etmek gerekiyordu.

Hz. Fatıma ve diğerleri öğleye doğru tekrar Medine'ye girdiler. Topluca, Hz. Osman'ın evine gittiler. Hz. Rukiyye (r.a.)

soğuk terler döküyordu. Onu kuruladılar.

H z . Rukiyye biraz sonra kendine gelince, sırasıyla Aişe'ye, Fatıma'ya, Ümmü Gülsüm'e baktı. Solacakmış gibi değil, sanki yeni açacakmış gibi, gülümsedi. Sonra başını H z . Osman'a çevirdi ve mahzunlaştı.

"Sen buradasın demek ey Osman?"

H z . Osman merak etmişti. Öğrenmek istedi: "Ey Rukiyye, kim haber verdi ordunun gittiğini?"

"Pencereden çöl görünüyor."

"Sevgili baban, Allah'ın Resulü bana izin vermedi."

"Elbette bir sebebi vardır. Yoksa sen ey Osman, daima temizlenmek isteyenlerin hasretiyle en önde koşmuştun, ilerde de koşacaksın. Sakın mahzun olma."

"İnşallah!"

## SABIR ÇİÇEKLERİ

Hız. Fatıma, o günden sonra, günlerini hasta ablası Rukiye ile şehrin Mekke ufuklarına bakan tepelerinde geçiriyordu. Sanki uçsuz bucaksız bir bahçedeydi de, oradan sadece sabır çiçekleri topluyor, onları koklayarak, kuvvet kazanıyordu.

Yine öyle bir gündü. Ufukları gözlerken, ilerideki tarlalarda çalışan birisinin söylediği şiiri işitti. Dinledikçe, Allah (c.c.)'ın yarattığı kullarının içinde neler bulunduğuna bir kere daha hayret etti. Şöyle diyordu o çiftçi:

*"Birisi var  
Ancak arzumu gerçekleştirecek.  
Ona haber ulaştırmaya da  
Lüzum yok.  
Kendisi bilir, duyar.  
Mademki yeryüzü pek geniş,  
O içi dışı ktrli  
İnsanlar dağınık,  
Hepsine yetişmen mümkün değil,  
Ömrüm de vefa etmez.  
Hiç değilse onları  
Bir araya toplayabilsem ve küçültsem,  
Şu kovamın içine doldurup  
Yıkasam...  
Paka çıkarsam!"*

Hız. Fatıma, kendisini tutamadı, çiftçinin yanına gidip hatırlı sordu, konuşmaya başladılar.

"Seni tanıdım ey Fatüma'üz-Zehra! Ey Allah'ın Resulünün kızı! Sanırım ilhamımı dinledin. Yaşım yüzü aştı. Orduya kat-

lamadım. Görüyorsun bir kolum yok. Ordu, temizliğe gidiyor. Ben de böyle ilhamlarla avunuyorum.”

“Üzülme ey atam! Şiirinde anlattığın arzunu, Allah (c.c.), Resulüne yaptıracak.”

“Biliyorum. İkinci bir tutunduğum dal da, iki oğlumu ordu ile beraber yollamış olmamdır.”

“Ne iyi...”

Biraz sustular. Sonra ihtiyar çiftçi öğrenmek istedi: “Rukiyye nasıl oldu?”

“Hep aynı.”

“Seni daima buralarda görüyorum.”

“Haber beklemek zor.”

“Henüz pek erken ey Fatıma.”

“Kalbime anlatamam ki.”

“Emin ol ki, günü gelince şu ufuktan görünecek olan feryat-çı değil, müjdecidir.”

“İnşallah!”

İhtiyar çiftçi, mevzuu değiştirdi.

“Gidenlerin içinde en çok kimi seversin?”

“Babamı şüphesiz.”

“Sonra?”

H z. Fatıma derhal cevap verdi: “Büyük amcam H z. Hamza’yı.”

“Haklısın. Onun Mekke’de Müslüman olması ilk anda müşriklerin belini kırdı. Allah’ın aslanıdır o. Ebu Leheb’in hazırladığı pislik küfesini üzerine boşaltmasını işittim. Daha başka kahr-ramanlıkları da oldu. Bir yıldan beri burada gittiği gazvelerde, çok işler yaptı.”

H z. Fatıma ihtiyar çiftçiye ummadığı bir cevap verdi: “Her Mümin, gücü nispetinde uğraşılıyor. Ben, büyük amcam H z. Hamza’yı neden bu kadar çok sevdiğimi çok düşündüm. Nihayet gerçeğe ulaştım.”

"Nedir?"

"Hz. Hamza'ya her bakışında, onunla her konuşuşunda, yahut onun beni her sevişinde, başka alemlere gittim. Bana öyle geliyor ki Hz. Hamza, bu dünyanın misafiridir... Ben de onu herkesten çok severek, ağırlıyorum."

İhtiyar çiftçi, Hz. Fatıma'nın bu cevabında bazı sırların bulunduğunu derhal fark ederek, mevzuu fazla karıştırmayı uygun bulmadı. Sadece Hz. Fatıma'ya daha büyük bir saygı duydu.

İhtiyar çiftçi, gidenlerin içinde en çok kimi sevdiğini, ona boşuna sormamıştı. Aslında, yapılan dedikodulara uygun olarak başka cevaplar bekliyor ve bunları ona haber vermek için kapı aralamaya çalışıyordu.

Yahudiler, müşrikler, münafıklar ve henüz dinlerinden dönmeyen putperestler, elbette yakın çalışma arkadaşlarının arasını açmak için, çok çirkin iddialar ortaya atmışlardı.

Mesela bunlardan biri, Hz. Fatıma'nın, babasının Hz. Aişe ile evlenmesini, annesi Hz. Hatice'ye karşı bir vefasızlık saymış olduğuydu. Ayrıca Fatıma'nın, daha şimdiden Hz. Aişe'nin ilerde nasıl bir kuvvet olacağını görerek onu kıskandığını söylüyorlardı. Aynı sebepten dolayı Hz. Fatıma, sözde Hz. Ebubekir'e de kırgındı.

Müslümanlara karşı olanlar, Hz. Osman'ı da, bilhassa dillerine dolamışlardı. Karısının hastalığını bahane edip sefere gitmeyişi son tutundukları sebepti.

Hz. Ömer'in toplantılarda daima gerçeği konuşması, Hz. Ali'nin genç yaşında her tarafa gönderilmesi, Bilal-ı Habeşi'nin siyah bir köle olduğu halde, ezan-ı Muhammedi'yi okumaya memur edilişi de dedikodu çarklarını sürekli döndürüyordu.

Hz. Fatıma'nın on beşini sürdüğü halde, hala bir yuva kurmamış olması, hakkında çıkarılan söylentilerin artmasına yol açmıştı.

Hele siyah bir köle iken azat edilip, Hz. Peygamber tara-

findan evlat ilan olunan Zeyd'in, Peygamberin halazadesi ile evlenmesi, herkes şaşırtmıştı.

İhtiyar çiftçi, bütün bunları tartışmak için, Fatıma'ya o soruyu sormuş, Hz. Fatıma ise en çok sevdiğinin büyük amcası Hz. Hamza olduğunu söylemiş, lakin sebebi bambaşka bir şekilde açıklamıştı.

İhtiyar çiftçi, anlayacağını anlamıştı. Demek Hz. Fatıma hiç bir dedikodunun üzerinde durmuyordu. Önem vermiyordu.

Nitekim, ayağa kalkıp ayrılırken, çiftçiye şöyle dedi: "Çok şeyler duyduk ve daha çok şeyler duyacağız. Kendimizi alıştırmalıyız. Zaman, daima içi kara olanların yüzünü de aynı renge boyamıştır. Ey atam, ben bir bahçedeyim, sabır çiçekleri devşirmekle meşgulüm. Bunu sen de yap. Pek rahatlırsın."

İhtiyar çiftçi, Hz. Fatıma'nın derin görüşüne, kavrama kudretine hayran kalmıştı. Ona kendi hisleriyle değil, bir şairin ilhamlarıyla cevap verdi:

"Balıkçıların,  
Sahilde birbirleriyle yaptıkları  
İddialara şaşarım.  
Ne lüzum var buna?  
Hele suya serptikleri  
Ağlarını çeksinler önce.  
O zaman ağlara dolan  
Balıkların irisi ufağı,  
Zararlı, yahut zararsız belli olur.  
Maksatları aynı yerde  
Aulanmalarını önlemekse,  
Hepsinin kaybedeceklerini unutmasınlar.  
Denizde yalnız balık değil,  
Ağları parçalayacak,  
Canavarlar da var çünkü."

\*\*\*



Hız. Fatıma, mücahitler ordusunun hareketinden on iki gün sonra, yine ablası Rukiyye'ye uğramış, ondan sonra da bir haber gelir ümidiyle, Medine dışına gitmekteydi.

Bir damdan seslenildiğini işiterek durdu, baktı. Seslenen kişi bir kadındı ve münafıklardandı.

Şöyle dedi: "Ey Fatıma! Gece gelen habercinin torbasından dökülenleri gördün mü?"

Hız. Fatıma heyecanlanıp, bu münafık kadını dinlemeden yapamadı.

"Hayır, görmedim."

"Baban, Ebu Süfyan'ın kervanını yine kaçırmış."

"Elbette bunda Allah (c.c.)'ın bir hikmeti vardır."

Kadın bunu kabul edeceği yerde, yüzünü buruşturdu: "Yazık değil mi bunca yorgunluğa, emeğe!"

"Yılanların başını ezmekle, onlara görünmek birdir. Çöl kaynıyor. Kabileler, kaçacak delik aramışlardır. Gözdağı vermek daha iyidir."

Münafık kadın yutkundu. "Demek öyle ey Fatıma" dedi. "Bunca Ensar, hiç mecbur değillerken, kandırılıp bir maceraya sürüklendiler. Kureyş uyuyacak mı sanıyorsun?"

"O kervanı esasen, bize saldırmak için, para tedariki uğruna Şam'a yollamışlardı."

"Habercinin torbasında başka şeyler de var. Çok korkunç."

"Neler?"

"Baban Muhammed."

Hız. Fatıma, kadının sözünü kesti: "Allah'ın Resulü."

"Evet, Allah'ın Resulü, bu yenilgiyi kapatmak için, Bedir mevkiine yönelmiş. Bedir ki, bizlerin panayır ve şenlik yerimizdi, şimdi kanlanacak. Kureyş'ten hicret edenlerle, orada kanlanların kanları birbirine karışacak. Ölüler arasında baba oğul, ağabey, kardeş dahi ayırt edilmeyecek."

"Sen neler söylüyorsun ey kadın!"

"Gece gelen habercinin torbasında gördüklerimi. Çünkü Mekke müşrikleri, Ebu Süfyan'ın kervanını kurtarmak için, derhal seller halinde Bedir'e doğru akmaya başlamışlar."

"Hani, Ebu Süfyan'ın kervanı kurtulmuştu?"

"Henüz onlar tam haber alamamışlar. Ebu Süfyan'ın çıkardığı feryatçı, yardım istemiş."

Hız. Fatıma: "Kaderde ne yazılmışsa o olur" diyerek yürüdü ama, bir kaç hafta önce selametlediği mücahit ordusu tekrar gözlerinin önünde canlandı.

Üç yüz insan, bir kaç silah ve üç atla ne yaparlardı? Kureys müşriklerinin kudretini biliyordu. Medine'den en az yüz elli kilometre uzakta olan Bedir mevkiine kim bilir nasıl tam olarak kuşanmış bir orduyla yaklaşmaktaydılar!

Münafık kadının verdiği haberi tahkik için geriye döndü Hız. Fatıma. Uzun uzun araştırmaya, hele haberciyi bulmaya lüzum kalmadı. Başka bir Yahudi kadın, onu görmüş olacaktı ki, oturduğu dam gölgesinde sesini yükseltti:

*"Her tuzağa düşmüş ava  
Sahibinden izinsiz  
El uzatılmaz.  
Her dalları yükünü tutmuş ağaca,  
Gece de olsa,  
Çıkmaya kalkışılmaz.  
Koruyucusuz ne vardır  
Şu yeryüzünde?  
Herkes malını  
Gizli açık beklemektedir.  
O halde izinsiz yaklaşan  
Daima cezalanacaktır."*

Hız. Fatıma, çıkarılan dedikoduları unutmuştu. Bütün kuvvetini bu yeni haber üzerinde toplamıştı. İstikameti, Hız. Rukiyye'nin eviydi şu anda.

Dikkat ediyordu, Medine garip bir sessizlik içindeydi bugün. Niçin? Sebeeb arayarak dalgın ilerlerken, omzuna bir el dokundu şefkatle. Dönüp baktı Hz. Fatıma. Eniştesi Hz. Osman'dı.

"Eniştem..." diyebildi.

Hz. Osman gülümsedi: "Ey Hanımların Efendisi, bu ne dalgınlıktır?"

"Hanımların Efendisi mi?"

"Evet. Sevgili Peygamberim senin için böyle buyurur da."

Hz. Fatıma, "Hanımların Efendisi" sözünde babasının kendisine olan sıcak sevgisinin tekrar sokuluşunu buldu, ta Bedir panayır yerinden. O babası ki, şimdi çok uzaklarda Allah {c.c.}'ın yüce adını ilan için çırpınmaktaydı. Bir avuç müminle beraber, canavarlarla cihada hazırlanıyordu. Neden ısrar edip kendisi de onlarla gitmemişti sanki? Hiç değilse, hem babasına, hem Müminlere birer tas su dağıtsa, faydası dokunurdu. İçi ezilebildiği kadar ezildi.

Hz. Osman onu bırakmadı, sordu: "Pek perişan bir halin var ey Fatıma."

"Ablam ne haldedir?"

"Hep öyle."

"Böyle bir cevap vereceğini bekliyordum."

"O halde alışmalısın."

"Bugün Medine'nin halini de yadırgadım. Sanki ölü toprağı serpilmiş bir şehri andırıyor. Yahut patlamaya hazırlanan sıkışmış bir havayı."

"Bu daima öyle olmuştur ey Fatıma! Ben, senin halinden, başka bilgilere sahip bulunduğunu sezdim."

"Evet, bir haberci gelmiş dün gece."

"Artık hep gelecek."

"Duyduklarım ise korkunç şeyler."

"Allah bizi daima muzaffer kılacaktır."

"Tek tutunduğum O'dur."

“Ey Fatıma! Medine’nin bu durgun haline de hiç şaşma. Biliyorsun, bize karşı dış bileyen pek çok insan var. Yahudiler, müşriklerle işbirliği edenler, münafıklar, putperestler ve başkaları... Hepsi şu anda susmak mecburiyetindedir... Bedir’de karşılaşacak iki ordunun savaşının sonunu bekliyorlar... Ya, büsbütün sinecekler, yahut sıkışmış dediğin hava gibi patlayacaklar. Lakin şuna inanki, ikincisi asla olmayacak ey Fatıma. Bedir’de müşrikler kayba uğrayıp kaçacaklardır. Buradaki düşmanlarımız, bir zaman için sinecekler, sonra yeni hileler peşinde koşacaklardır. Tek üzülen birisi varsa o da benim. Müslümanların en şerefli cihadında bulunamadım. Son nefesime kadar, hatırladıkça ezileceğim.”

“Babamın izin vermediğini biliyorsun. Ben de aynı ruh halini yaşamaktayım.”

“Peki, peki ey Fatıma! Haydi ablanın yanına git. Sakın duygularına kapılıp, Müminlerin durumunu düşünme, Allah’ın Resulü babana olan hasretini arttırma bu günlerde... Hele de bundan sonra gelecek haberlere kulaklarını tıka. Yoksa yine Mekke’deki gibi hastalanırsın. Biz Müminler üzülmüyoruz, düşmanlarımız sevinir. Sen, Allah’ın Resulünün bana bir emanetisin. Mübarek yüzüne nasıl bakanım sonra?”

Hız. Fatıma Hız. Osman’ın ne kadar zor bir durumda olduğunu idrak ediyordu şüphesiz. Hız. Osman şu anda, Hız. Muhammed’in en yakınlarının koruyucusu durumundaydı çünkü. Ailesi Sevrde ile Hız. Aişe... Kızları Rukiyye , Ümmü Gülsüm ve Hız. Fatıma...

Bunlardan şimdi Rukiyye ağır hastaydı ama, Hız. Fatıma ki, Peygamberin gözünün nuruydu, her an incinebilirdi. Hız. Fatıma esasen, kalbi yaralı olan Hız. Osman’a söz verdi.

“Beni düşünme ey eniştem! Belki bedenim bir dal narinliğindedir ama, içim kılıç parlaklığında, sertliğinde ve keskinliğindedir.”

Hız. Osman, bu cevaptan memnun kaldı.

"Hız. Peygambere hayatı boyunca, hele risalet geldikten sonra, bütün imkanlarıyla yardımcı olan Hız. Hatice'nin kızısı sen ey Fatıma! Baban üzerinde onun vazifesini devraldın. Böyle metin konuşacağını umuyor ve bekliyordum."

Hız. Fatıma, eniştesi Hız. Osman'dan sonra, birkaç Müslüman düşmanı kadının kendisine söz atmalarıyla tekrar karşılaştı. Ama bu defa onlara önem vermeyerek yoluna devam etti.

Ablası Rukiyye'nin evinin avlusuna girdiği zaman, duvar dibinde süt sağan yaşlı bir kadın gördü. Derhal tanıdı. Buradaki dayı soyları Neccaroğullarındandı o. Mümindir ve Hız. Peygamberin kızlarını canından ileri seviyordu. Hız. Rukiyye hastalandığından, baş ucundan ayrılmamıştı.

Olur olmaz şeylerden yılan biri değildi. Fikirleri, sözleri, daima kabul edilirdi. Her sıkışana ruhunun gıdasını verebilen bir kadındı.

Hız. Fatıma'yı görünce, tatlı tatlı gülümsedi. "Gel ey Fatıma, ay parçası yeğenim..." dedi.

Fatıma ona sokulup, karşısında çömeldi ve süt sağma işini devralmak istedi. Kadın razı olmadı.

"Sen yorguna benziyorsun. Biraz dinlen."

Sonra kalbinden geçirdiklerini haber verdi:

*"Kötümser insan şu  
Kara keçiye benzer,  
Derisinin kolları  
Hem sert, hem siyahtır,  
Vehimleri gibi.  
Lakin onu usta birisi değince,  
Kaygısını sağmaya koyulunca,  
Kalbinden süt beyazlığında  
Gerçekler fışkırır.  
Şaşıır o zaman."*

Kadın, tekrar tatlı tatlı gülümsedi ve anlattı: "Sen şimdi öylesin ey Fatıma."

Hız. Fatıma saklamadı: "Bildin. Sabır çiçeklerimi zaman zaman esen rüzgar örselemese, değişeceğim."

Kadın: "Aklını kullan ey Fatıma" dedi. "Dün gece gelen haberci bir şeyler söylemiş. Olur bunlar. Yok Ebu Süfyan kervanını kaçırmış, yok Mekke müşrikleri büyük bir orduyla Bedir'e doğru yola çıkmışlar... Ne var bundan? Ey Fatıma, sen benden daha iyi bilirsin ki, baban Peygamberdir. Bazen işlerini vahiy ile yürütür ki, kendi kendine karar vermesi önlenir. Bu demektir ki Allah (c.c.) emri yedi kudretine almıştır. Bedir topraklarına ilerleyen iki ordu, eğer Allah (c.c.) ferman etmişse, karşılaşacaktır. Ve zafer bizim olacaktır. Yok eğer Hz. Peygamber vahiy almaz, bir kul gibi her iş kendisine bırakılırsa, elbette, o kadar büyük bir müşrik ordusu karşısında en iyi kararı verecektir.

Kabul edelim ki, iman nuruyla en az on müşrike galebe edecek hale gelen mücahitlerimizi, kendine ait sebeplerle geriye çekti, savaştırmadı. Ne olacak? Mücahitler buraya döneceklerdir. Medine'yi savunacaklardır. Medine öyle bir şehirdir ki, henüz onu çevreleyen surları kimse aşamamıştır. Medine askerleri dışarı çıkınca mağlup olmuşlar, içerde kalıp savunma harbi yapınca kazanmışlardır.

O halde vehme kapılmak niçin? Kadere razı göstereceğiz. Yeryüzü insanlarını temizlemede noksan kalan hazırlıklarımızı tamamlamakla uğraşacağız."

Doğruydu bütün bunlar. Fakat Hz. Fatıma iç geçirip cevap vermeden edemedi.

"Müşriklerin önünden çekilip buraya sığırsak, Yahudiler, münafıklar, müşriklerin casusları, putperestler etmediklerini bırakmazlar. Müminler nasıl, ne yüzle gezinirler Medine sokaklarında?"

Kadın güldü: "Onların gelip geçici körlüklerine mi önem

vereceğiz ey Fatıma? Dinimiz neşe, çalışmak, hürriyet, ahlak dinidir.”

“Şüphesiz.”

“İşte nazil olmakta devam eden Kur'an meydanda. Kullar daima Allah (c.c.)'dan göz aydınlıklarının artmasını niyaz edeceklerdir. Göz aydınlığı cennet hayatıdır. Bu dünyada başlar. Ahirette de devam eder. Orada kulluğumuz derecesince, göz aydınlığımız fazlalaşırsa, cennetlerden cennetlere yükseleceğiz. O halde neden körlerin laflarından incinelim? Aksine onlara üzülmemiz gerekir... Her birimiz bir hekim olup, onları nura kavuşturmalıyız, senin tabirinle, sabır çiçekleri toplaya toplaya...”

Kadın, bu sözlerden sonra, ki bunların hepsini ve daha fazlasını esasen Hz. Fatıma da biliyordu, süt sağmayı bırakıp, bakracı aldı ve ayağa kalktı.

“Ben ilhamlarımı değil sadece, bilhassa aklımı kullanırım ya Fatıma! Mademki Allah'ın Resulü son peygamberdir, vazifesini bitirmeden Allah'ın huzuruna çağrılmayacaktır.”

Hz. Fatıma dayanamayıp, kadına sarıldı ve onu öptü, kokladı; bu sırada gözlerinden yaşlar dökülüyordu.

Bir müddet sonra birlikte yukarı çıktılar. Henüz oturmuşlardı ki, telaşla başka bir kadın geldi ve Hz. Fatıma'nın konuştuğu kadını dışarı çağırdı. Hz. Fatıma da sabredemeyip birlikte gitti.

Gelen yeni kadın, nefes nefese konuştu: “Şimdi bir haberci daha girdi Medine'ye.”

Hz. Fatıma'nın yengesi umursamadı yine: “Daha çok haberciler girecek şehre.”

“Fakat Mekke müşriklerinin ordusunu görmüş bu haberci.”

“Kuvvet dereceleri nedir?”

“Bine yakın insan... Ekserisi zırhlı ve silahları tam... Bütün sefer ihtiyaçlarını almışlar. Mücahitlerle Bedir'de karşılaşmaları meselesi...”

"Daha?"

"Kureyş ileri gelenlerinin hepsi bu orduda... Ebu Cehil orduya kumandanlık ediyor. Müslümanları yendikten sonra, Bedir'de üç gün üç gece şenlik yapmak için yemin etmiş."

"Onların böyle yeminlerini çok işittik ve nicesini gördük."

"Fakat tedbir gerekmez mi?"

"Ne gibi?"

"Mücahitler savaşmayıp dönerlerse, yahut mağlup olurlarsa, müşrikler Medine'ye saldıracaklardır. Neden Medine kaymakamı, biz kadınları, hazırlıkla görevlendirmiyor? Surlara taş yığılırız."

"Olmaz ey kardeşim."

"Niçin ama?"

"Görüyorsun ki Yahudiler, putperestler, münafıklar, pusudalar. Medine sessizlik içindedir. Bedir Savaşı'nın neticesini bekliyorlar. Eğer biz savunma yapma hazırlığı yaparsak, cesaretlenirler. Derhal hepimizi buradan sürerler."

"Doğru... Doğru diyorsun."

\*\*\*

Aradan bir hafta daha geçti. Hz. Fatıma, hem hasta ablasını yokluyor, hem Medine ufuklarına bakıp haberci gözlüyordu. Nihayet Ramazan'ın yirmi beşinci günü beklediği karartıyı ufukta gördü. Karartı süratle büyüyordu. Hz. Fatıma gibi, çevrede bekleyen başkaları da vardı. Birisi heyecanlanıp hislerini açığa döktü:

*"Beklenen geliyor.*

*Ama henüz bilmiyorum,*

*İçime çiseleyecek rahmet bulutu mudur,*

*Gömüleceğim bir*

*Kum fırtınası mıdır?*



*Kalbimin sesleri hızlandı...  
Sanki kayalara taş atılıyor.  
Tahammül zor.  
Zaman da ağırlaşacak vakti  
Şimdi mi buldu?  
Bir kervan  
Rastladığı kuyu başında  
Benim kadar heyecan duymamıştır.  
Sarkıttığı kovanın  
Doluluğu, boşluluğu ile ilgilenmemiştir."*

Hz. Fatıma, başını çevirdi. Kadına bakarken, diğerlerini de gördü. Bekleşenler arasında Yahudiler, putperestler, münafıklar da vardı. İğne kadar küçülen gözbebekleri bakmanı incitiyordu. Hele sinsi sinsi gülüşüp konuşmaları yok muydu!

Hz. Fatıma, onlardan bakışlarını zorlukla çevirdi. Hedefine baktı. O anda da elini kalbine bastırdı.

Mübarek dudaklarından şunlar döküldü: "Gelen haberci, babamın devesine binmiş. Yoksa?"

Hz. Fatıma nerdeyse bayılacaktı. O anda birisi onu omzundan tuttu... Dönüp baktığında eniştesi Osman'ı gördü. Hz. Osman onu teskin etmeye çalıştı.

"Kendine gel ey Fatıma. Bu gelişte hayır var."

Zaten biraz sonra da haberci uygun mesafeye gelince bağırdı: "Zafer! Zafer! Allah (c.c.)'a binlerce şükürler olsun."

O anda ortalık sevinç çığlıklarıyla ve tekbirlerle inledi. Herkes, durmadan haberciye kendi tarafına çevirip sorular soruyordu: "Cihad nerede oldu?"

"Bedir'de"

"Hangi gün?"

"Ramazanın on yedisinde."

"Müşrikler ne durumdadırlar?"

"Kaçtılar. Yetmiş ölü bıraktılar. Yirmi dördü Kureyş ileri gelenlerindendir."

“Kimler?”

“Başta, Hz. Peygamber’in “Kureyş müşriklerinin fıravunu” diye buyurduğu Ebu Cehil var. Sonra, bildiğiniz bütün diğerleri.”

Birisi öğrenmek istedi, isimler arasında Ebu Leheb’in olmadığını görünce: “Ebu Leheb kaçtı mı?”

“Hayır. O, gelmemiş.”

Güldüler.

Haberci, müminlerden şehit düşen yirmi dört mücahidin isimlerini de verdi... Savaşta kahramanlıkları saydı. Bilhassa Hz. Hamza ve Hz. Ali’nin kahramanlıkları üzerinde durdu.

Bir ses duyuldu: “Allah’ın nur ordusu ne zaman dönecek?”

“Hz. Peygamber, Bedir’de üç gün kalıp ticaret yapmak karan aldı. Bol ganimet ve yetmiş esir var.”

Haberci bu türlü bir saate yakın konuştu. Hz. Fatıma bir kenara çekilmiş, sevincinden ağlıyordu. Nihayet, Hz. Osman onu kaldırdı ve beraber Medine’ye döndüler. Her taraf bayram havasıydı. O esnada yanlarından haberci geçti.

Damların birinden onu gören Yahudiler aralarında son bir ümitle konuştular: “Bu deve Muhammed’in devesi değil midir?”

“Evet.”

“O halde, bana kalırsa Muhammediler yenilmişlerdir. Haberci yalan söylüyor. Medine kaymakamına gidip, şehri savunma tedbirini görülecek. Çünkü Kureyş ihtimal buraya gelecektir.”

Bu sözler Hz. Fatıma’nın kalbine hançer olup battı. Hz. Osman ise derhal durumu anlamıştı.

“Ey Fatıma!” dedi. “Allah’a karşı gelenlerin son fitneleridir bunlar.”

“Biliyorum. Fakat babamın devesini görünce ben de ilk anda fenalaştım. Başka kaç deve var ki Mümin ordusunda?”

Doğruydı bunlar ama, ne de olsa Medine'de bekleyen Müminlerin sevincine, bayramlarına gölge düşmüştü. On gün kadar hepsi, sabır bahçesinde gezinip çiçekler toplayarak avundular. Ramazan sonlarına doğru, sabırlarının armağanını doyasıya devşirdiler.

Yine ufukta karaltılar görünmüştü. Yaklaştı ve seçilmeye başladı bu karaltı. Hz. Muhammed'in bayrakları görüldü, sonra da bir nur sütunu halinde kendisi... Ashab-ı Güzin... Kahraman mücahitler... Ganimetlerin bin bir türlü... Hz. Ömer'in emrine verilen esirler... Hepsi yavaş yavaş ayan oldu.

Bedir gazileri Medine'ye varınca, onları karşılayan aileleri, coşmuşlar ilhamlarını haykınıyorlardı. Şiirlerin en güzelleri, her gazi geçerken ona yakıştınlıyordu. Hz. Fatıma, bir ilham çağılayanı halindeydi. İlhamlarında her gaziye tek tek övdü. Bilhassa Hz. Hamza ve Hz. Ali için öylesine konuştu ki, dağ taş hislendi.

Ordu durunca, Hz. Fatıma, sevgili babasına koştu, birbirlerine sarıldılar. Bir türlü ayrılmıyorlardı. Hz. Fatıma en sonunda, Allah'ın Resulünün mübarek elini öptükten sonra zorlukla çekildi.

Büyük amcası Hz. Hamza onu ıslak gözlerle seyrediyordu. Hz. Fatıma, Hz. Hamza'ya da yaklaştı.

Bir kere daha: "Gazan mübarek olsun ey Allah'ın Aslanı amcam" dedi ve eğilip onun nice sapıkları cehenneme yollayan mübarek ellerinden öptü, öptü...

Hz. Hamza'nın eli gözyaşlarıyla ıslandı...

## ÖYLE BİR YARIŞ KI

Hicretin ikinci yılı başlarında, Bedir Gazası'ndan sonra, Medine'de Müslümanların durumu iyice kuvvetlenmişti. Lakin, Hz. Fatıma'nın kalbinde hüznle sevinç yarış halindeydiler. Çünkü İslam'la mücadele halinde olanlar, yeni işler peşindeydiler. Müslümanlar ise, bunları vakit kaybetmeden önlüyorlardı.

Hz. Osman'ın Bedir Gazası'na gitmeyişi dillerine dolaayanlar susmuşlardı. Buna sebep, Hz. Fatıma'nın hasta ablası Rukiyye'nin vefatıydı. Hz. Peygamber, derhal Ebu Leheb'in oğlundan ayırdığı diğer kızı Ümmü Gülsüm'ü Hz. Osman ile evlendirmişti. Dedikoducuların ağız tıkanmıştı.

Mekke'den de iyi bir haber alınmıştı. Mekke müşrikleri, kaybettikleri ileri gelenlerin yasını tutup Müslümanlarla tekrar hesaplaşmaya yemin ederlerken, Ebu Leheb zalimi ölmüştü.

Velhasılı, bazen üzülen bazen sevinen Hz. Fatıma'nın kalbinde hakikaten hüznle sevinç yarış halindeydiler. Hz. Fatıma sık sık Hz. Hamza'ya koşuyor ve: "Ey büyük amcam! Allah'ın Arslanı! Bana Bedir'den anlat" diyordu. Hz. Hamza, da pek sevdiği Hz. Fatıma'yı kırmıyor, anlatıyor da anlatıyordu. Sanki aynı gazayı tekrar yaşıyordu.

Bitirince gülümsüyordu tatlı tatlı: "Yetmez mi ey Fatıma?"

"Kadınlar o kadar şeyler soruyorlar ki, Bedir için nazil olan ayetlerle, gazayı birleştiriyorum ve gerçeği onlara açıklıyorum."

"Haklısın ey Fatıma! Sen, Hz. Peygamberin buyurduğu gibi, kadınların efendisisin. Bilginle de onları aydınlatacaksın."

Hz. Hamza, Hz. Fatıma ile bu türlü konuşmasından sonra

yalnız kalınca, içlenir, düşünürdü: “Allah’ın Resulü hala niçin Fatıma’yı evlendirmiyor?” derdi kendi kendine. Mekke’deki hayatları bunu önlemiş olabilirdi. Şimdi ise Allah’a şükür, Medine’de, hele Bedir Gazası’ndan sonra, artık düşünülecek bir şey kalmamıştı.

Hz. Hamza sık sık, Hz. Fatıma’ya yapılan tarizleri de işitiyordu. Onun iffet timsalliğini bir tarafa bırakanlar, hasetlerinden yine erkeklerden kaçışını, her kadın gibi hayz görmemesini dillerine dolamışlardı. Elbette bu durumdan yalnız Hz. Hamza değil, bütün Müminlerin ileri gelenleri inciniyorlardı.

Bazen da düşünüyorlardı: “Hz. Fatıma’ya uygun kim var?”

Onu yeryüzüne inmiş bir cennet hurisi gözüyle görenler, böyle karara varmakta haklıydılar kendilerine göre. Bazıları dayanamıyor, Allah’ın Resulünden soruyorlardı, yahut durumu ona hatırlatıyorlardı. Fakat Hz. Muhammed’den hep aynı aynı cevabı alıyorlardı.

“Henüz mezun değilim...”

O zamanın geleneğine göre, bir baba kızını evlendirmeye karar verdiği zaman bunu ilan ederdi ve talipler içinden birisini seçerdi. Hz. Fatıma için bu yasaklanmıştı. Kimdi yasaklayan? Hiç şüphesiz Allah-ü Teala (c.c.) Peki ne zamana kadar? Ve niçin? Bu soruların cevabını kimse bilmiyordu.

Bedir Gazası’nın hemen arkasından, Şam sahil yolunun tamamen Müslümanların eline geçmesi, onların kontrolünde bulunması dolayısıyla, Kureyş müşriklerinin de kışkırtmalarıyla, yol üzerindeki bazı kabileler, menfaatleri zedelendi diye baş kaldırmışlardı. Lakin dört beş küçük seferle hadleri bildirilmişti.

Bir de Medine’nin hemen çevresinde kaleler içinde yaşayan üç büyük Yahudi kabilesi vardı... Kureyzaoğulları, Nadiroğulları ve Kaynukaoğulları.

Kaynukaoğulları, Medine’nin “Aliye” adlı nahiyesinde “Cisri Buhtan” bölgesindeki kalelerdeydiler. Bilhassa kuyumculukla

uğraşırlardı. Bunlar Müslümanlarla anlaşmaları olduğu halde, bir mümin kadının entarisinin eteğini kaldırmışlardı. Kadının durumu fark edip şikayet etmesi üzerine, bir Müslüman erkek gelip, bu işin sorumlusunu öldürmüştü. Yahudi Beni Kaynuka kabilesi anlaşmayı bozmuş oluyordu.

Hz. Peygamber, Bedir Gazası'ndan bir ay kadar sonra patlak veren bu olay üzerinde ehemmiyetle durmuştu. Bütün Mümin kadınlar, hele Hz. Fatıma, Hz. Allah'ın bütün haklarını verip yükselttiği, şerefine kavuşturduğu kadınlara artık eskisi gibi hor bakılmaması, hürmet edilmesi arzusunda olduklarından, pek üzülmüşlerdi.

Hicretin ikinci yılı (623-624) Şevval ayı sonlarıyla Zilkade ayı başlarında, Yahudi Beni Kaynukalılar üzerine gidildi. On beş günlük bir kuşatmadan sonra, elebaşılar tecziye edilip sürüldüler.

Medine içinde olan bu gazve akabinde zekat, sadaka-ı fitr, bayram namazları ve kurban İslami manada yükümlülükler olarak emredildi.

Bütün bunlar da Hz. Fatıma için hüznle sevincin bir yansıydı. Bir gerçek vardı ortada, Hicretin ikinci yılı Müminler için her bakımdan müjdelere dolu geçmişti. Kim bilir daha neler olacaktı?

\*\*\*

Yine o sıralardaydı.

Ebu Talib'in hanımı olan ve Hz. Muhammed'in pek sevdiği Fatıma çok yaşlandığından hastalanmıştı. Oğullarından Akil'in evindeydi. Hz. Ali de annesinin yanından ayrılmadığı için, o da oradaydı. Bir sabah, Hz. Fatıma, Fatıma'yı ziyarete geldi. Birlikte getirdiklerini verdi, onunla sohbet etti. Hz. Ali'nin annesi Fatıma, hep Hz. Fatıma'ya bakıyor, içi açılıyor, hastalığı hafif-

liyordu. O kadar ki, dermansız halinde bile bir şiir söylemekten kendini alamadı:

*"Yalnız ilaç değildir  
Derde deva olan,  
Sevilen, arzulanan  
Bir dostun ziyareti  
Nice hastalara şifa olmuştur!  
Ey Nefs!  
Farkındayım halinin...  
Dudak uçlarıma kadar gelip  
Yuvandan havalanmak istiyorsun.  
Fakat dostumu gördükçe çekiliyorsun."*

H z . Fatıma, bu şiirden büyük zevk aldı. Teşekkür etti. Nihayet vakti gelip ayrılmak istedi. Halbuki aynı anda, Ebu Talib'in ailesi Fatıma bambaşka bir düşünce alemindeydi.

Oğlu H z . Ali'nin mürüvvetini görmemişti. Nice günler oğluna bazı kızları düşünmüşse de, onları oğluna layık bulamamıştı. Şimdi ise H z . Ali, yirmi beşine yaklaşmıştı. Ve kendisi de hastaydı. Oğlunun saadetini görmeden, yahut söz almadan mı ayrılacaktı bu dünyadan?

Bu güne kadar, asla hatırına getirmedeği halde, birdenbire H z . Fatıma ile oğlu Ali'yi yan yana hayal etti. Bu hayal o kadar canlıydı ki, sanki gerçek bir sahne yaşanıyordu gözlerinin önünde. İki insan birbirlerini ancak bu kadar güzel bir şekilde tamamlayabilirdi.

Ama birden, H z . Peygamber'in kızı Fatıma için buyurdukları aklına gelince, arzusu söndü hemen. Peygamber kimbilir daha ne zamana kadar kızını evlendirmeye mezun olmayacaktı!

H z . Fatıma çıkarken, başka bir ziyaretçi kadın geldi. Sofaya çıkan H z . Fatıma'nın arkasından hazla baktı bir zaman, sonra H z . Ali'in annesine dönüp hiç ummadığı bir haber verdi:

"Ey Kardeşim! Kocam az önce mescidden geldi. Orada H z .

Peygamber, kızı Fatıma'nın evlenmesine izin çıktığını buyurmuş.”

Hız. Ali'nin annesi, az önceki arzusuyla bu haber arasında bir bağlantı kurup hayra yordu. O hasta haliyle neredeyse sevincinden havalara uçacaktı.

Ziyaretçi kadın konuşmaya devam ediyordu: “Bakalım Fatımat'üz-Zehra kime kısmet olacak? Düşünüyorum ama bulamıyorum.”

Ziyaretçi kadın gittikten sonra, Hız. Ali'nin annesi yine hayallere daldı. “Niçin o erkek Ali olmasın?” diyordu kendi kendine. Hız. Muhammed, sık sık onu ziyarete geliyordu. Acaba fikrini açsa mıydı? Daha fazla gecikirse, belki Fatıma'yı bir başkasına verirdi.

Lakin ne o anki durumu buna elverişliydi, ne de geleneğe göre, bir kadın oğluna kız isterdi. Pek müstesnaydı bu hal. Kendisinde öyle bir cesareti de göremiyordu esasen. Belki de açılrsa, Hız. Muhammed onu pek sevdiğinden, kızını vermeyi arzu etmediği halde onu kırmak istemeyecekti.

Tek bir çare kalıyordu, oğlu Hız. Ali ile konuşmak... Hız. Ali Medine günlerine kadar, Hız. Muhammed'in evinde kalmış ve Fatıma ile kardeş hayatı sürmüşlerdi. Oğlunu deşmeliydi. O da öyle yaptı.

Aynı akşam anne oğul odada yalnızdılar. Hız. Ali, hasta annesini güldürüp neşelendirmek için elinden geleni yapıyordu.

Bir aralık annesi sordu: “Ey oğlum Ali, sen ne zaman bir iş tutacaksın?”

Hız. Ali şaşırdı: “Vazifem var ya, ey annem.”

“Biliyorum. Fakat geleceğini düşünüyorum.”

“Çok şükür aç, susuz değilim. Esasen biliyorsun, Allah'ın Resulünün katipliğini yapıyor ve gazalardan baş kaldıramıyorum. Boş vaktim yok.”

“Haklısın ey oğlum.”



"Bunu ne maksatla sordun güzel annem? Sen sebepsiz konuşmazsın."

"Belki."

"Nedir?"

"Henüz bunu açıklamamın vakti değil. Sen bana yeni şiirlerin varsa, onlardan oku."

"Olur ey annem."

Hz. Ali, annesinin ilgileneneğini, hoşlanacağını umduğu bir kaç şiirini, o tatlı sesiyle söyledi:

*"İlme sığın.*

*Basiret nuruyla*

*Kendini bul.*

*Yüksek ile alçak eşit olmaz."*

*"Oku, düşün.*

*Huşu ile yaklaşmayı bil.*

*Yaklaşmak isteyenler*

*Allah'a kavuşurlar."*

*"Bu alemde ayrılmış*

*İstirahate çekilenler*

*Ölmezler.*

*Sürekli hayata nail olmayanlar ölürler."*

Hz. Ali'nin annesi bunları hazla dinliyor, biri bittikçe; "Güzel, ibretli, kıymetli." diyordu.

Lakin Hz. Ali, kahramanlığı derecesinde zeki, ilim sahibi olduğu için annesinin aradığını bulamadığını anlamıştı.

Sordu: "Ey annem! Takdir ediyorsun ama; bunlar seni tatmin etmedi gibime geliyor."

"Ettiler ey oğlum. Fakat..."

"Evet?"

"Gençsin... Henüz dudaklarından şahsi hislerine ait bir ilham işitmiş değilim. Böylesine hassas olduğun halde, niçin gönlün baharda değil?"

"Biliyorum."

"Saklama, biliyorsun. Senin bir muradın var. Arada dalıp gitmen, tenhalarda kalman, yahut, kendini kıyasıya çalışmaya vermen bundandır."

"Belki."

"İtiraf ettin?"

"Arzuladın ey annem!"

"O halde açıkla da icabını düşünelim."

Hz. Ali'nin yüzü gölgelendi. Gözlerine nur halinde hüznü yağdı. Bakışlarını annesinden kaçırdı. Fakat bir şiir söyledi ve bu ilhamında her şey açıktı. Ona muradının çaresi yok gibi geliyordu.

*"İçteki yangının yarasına  
Cihandan deva ümit edenler,  
O ümit devasıyla  
Yara üstüne yara açmış olurlar."  
Bu ilhamla da kalmadı, bir başkasını okudu hemen:  
"Ben nefsimi bilirim.  
Kendisine dost olmam.  
Çünkü ona isyan ettikçe  
Hidayeti bulurum."*

Hz. Ali'nin annesi anlayacağını anlamıştı. Esasen durumu biliyor, ama yine de kendisine söyletmek istiyordu. Hz. Ali, bunu söylemişti ama, ümitsizdi. Niçin? Çünkü Hz. Peygamber, gözünden bile kışkırdığı Fatıma için, neler buyurmamıştı ki. Onun vasıfları saymakla bitecek gibi değildi.

Ayrıca Fatıma'nın evlenme işinde izin Allah (c.c.)'dan çıkacaktı. Peygamber buna izin vermeye mezon olmadığını defalarca söylemişti. İhtimal, yere inmiş bu cennet hurisinin muradı yine cennette gerçekleşecekti.

Hz. Ali'nin annesi, oğlunun derin düşüncelere daldığını görünce ona duyduğu haberi verdi:

"Ey oğlum! Allah (c.c.), Fatıma için izin buyurmuş."

Hz. Ali kızardı. Zorlukla: "Biliyorum" dedi.

Sonra Hz. Peygamberin şu ayeti okuduğunu hikaye etti:

*"Aranızda (birbirinizin) mallarınızı haksız sebeplerle yemeyin ve kendiniz bilip dururken insanların mallarından bir kısmını günah (ı mucip suretlerle) yemeniz için onları (o malları) hakimlere aktarma etmeyin."*<sup>16</sup>

Hz. Ali devamla: "Ey annem" dedi. Allah'ın Resulü bu ayet-ten sonra, bizi ikaz etti. Ve ikazı arasında Fatıma'yı ne kadar sevdiğini bildirdi.

"Sizden önce geçen milletlerin mahv ve helak olması ancak şu sebeptedir ki onlar şerefileri (kuvvet ve nüfuz sahibi olanları) hırsızlık ettikleri zaman bırakır (aldırış etmezler), fakat zayıfları çalınca haklarında ceza tatbik ederlerdi. Allah'a yemin ederim ki, Muhammed'in kızı (yani kızım) Fatıma daha çalsa elini kesmekte tereddüt etmem."

Hz. Ali'nin annesi oğlunun, babası tarafından bu derece se-vilen bir kızı istiyor olmasına karşılık alamayacağını düşünerek, üzülmesini haklı buldu. Oğluna bir ilhamıyla cevap verdi:

*"Kervan, o uçsuz bucaksız,  
Bitmez çölü,  
Nasıl aşar bilir misin?  
Hüner yola çıkıştadır,  
İlk adımı atmadadır.  
Artık her zorluk erir,  
Kuma, güneşe, canavara alışılır.  
Zaman gelir  
Dudaklar suyu aramaz.  
İçten içe beslenir.  
Zafer de öyle değil midir?  
İlk hamle, ilk vuruş*

<sup>16</sup> Bakara suresi; ayet 188

*Onu dize getirir.  
Kahramanları, yığıtları,  
Cesurları kim sevmeyiz!  
Gecikenler, şüpheliler,  
Daima kaybetmişlerdir.  
Unutma, asla unutma!  
İlk, son demektir.  
Başlamak bitirmektir."*

Ve sonra da fikrini açıkladı: "Ey oğlum! Senin ve Fatıma'üz-Zehra'nın muratları aynıdır. Niçin cesaretsizsin?"

"Bunu biliyorum ey annem! Sevgili peygamberime izin buyuruldu ama, Fatıma bambaşka bir hayata layıktır. Onu yoksulluğuma mahkum edersem, dertlenirim."

Annesi şaşırılmış göründü: "Ey Ali, hani sen dünya malına itibar etmezdin."

"Yine etmiyorum."

"O halde Fatıma hakkında böyle düşünmen onu incitmez mi? Fatıma da senin kadar, belki senden çok dünya malından, gösteriş ve saltanattan tiksindir."

H z . Ali pek sevindi: "Bunu düşünmemiştim" dedi. "Fatıma'ya olan muradımın tesiri altında, her erkek gibi, öyle düşündüm. Haksızım. Hatta zaman zaman aynı hislerin tesiri altında ilham geldiği bile oldu."

"Hiç okumadın onları."

H z . Ali artık açılmıştı. Onları da söyledi:

*"İnsanı ihtiyaç ve yoksulluk  
O derece hakarete düşürür ki,  
Sözü mahzı sevab olsa,  
Alay edenler  
Hatadadır derler."*

"Doğrudur bu ey Ali! Çünkü dünyayı yaşayanlar başka türlü düşünmezler."

“Evet.”

“Başka var mı?”

“Kendimi ikaz edenler var.”

“Dinlerim.”

Hz. Ali bunları da açıkladı:

*“Alçalarak geçim isteme.*

*Herkesten muradını talep etme.*

*Çok mal ayıplarını örter.*

*Sözü doğru alim cahil olur.*

*Ne kadar akıllı olsan,*

*Mal azlığı insanı*

*İtibardan eder.”*

Hz. Ali'nin annesi bütün bunlara rağmen, bir dilekte bulundu: “Ey Ali, Fatıma'yı isteyeceğine söz ver.”

“Ben mi? Mümkün değil.”

“Mümkündür. Ben halimden haberliyorum. Artık aranızdan ayrılacağım. Gözüm arkada kalmamalı.”

Hz. Ali, pek içlendi, bu yüzden fazla düşünmedi: “İlk fırsatta Allah'a yemin ederim ki arzunu yapacağım ey güzel annem.”

“Ben de içime doğan şeyi bildireyim. Fatıma senindir ey Ali.”

“İnşallah!”

Anne, oğlun bu konuşmasından bir kaç gün sonra, Ali'nin annesi vefat etti. Hz. Muhammed onu pek sevip saydığından, kabrine mübarek elleriyle bizzat yerleştirdi.

Hz. Ali, annesinin acı günlerinin geçmesini bekledi. Ona yemin ederek söz vermişti. Bu yüzden Allah'ın Resulü huzuruna çıkacak, Fatıma'yı isteyecekti. İlk fırsatta da harekete geçti.

Hz. Peygamberin yalnız bulunduğu sırada, odasına girdi. Tekrar sordu: “Ey Allah'ın Resulü! Doğru mudur? Fatıma için evlenme izni sana buyrulmuş.”

“Evet ey Ali, buna nihayet izinli kıldım...”

Hız. Ali, başka şey konuşamayarak sustu. Hız. Muhammed anlayacağını anlamıştı. Onu cesaretlendirdi: "Niçin devam etmiyorsun ey Ali?"

Hız. Ali'ye bu yetti. Dili tekrar çözüldü: "Fatıma'ya ben talibim. Allah'ın izni ve Resulünün kavliyle onunla evlenmek istiyorum."

Hız. Muhammed, ile Hız. Ali, Fatıma üzerinde konuşurlarken, aynı anda, başkaları da Fatıma'yı isteme hazırlığındaydılar. Hız. Ebubekir ile Hız. Ömer...<sup>17</sup> Hız. Osman, Rukiyye'nin vefatından sonra, Ümmü Gülsüm'ü aldığından, bunu hiç düşünmemişti.

İlk harekete geçen, Hız. Ebubekir oldu. Gerçi kızı Hız. Aişe'yi Hız. Peygambere vermiş, yakın akraba olmuştu ama, onun da kızını alıp, Peygamberin mübarek kanının soyuna geçmesini istiyordu. Bu onun için en büyük, dünyalara bedel şerefti. Kararı kesinleşince, Hız. Peygamberin evine gitti. Kızı Hız. Aişe onu karşıladı.

Hız. Ebubekir sordu: "Ey kızım, kocan Allah'ın Resulü yalnız mıdır?"

"Hayır."

"Kim var?"

"Ali."

"Yeni mi geldi?"

"Evet."

"O halde bekleyelim, az sonra nasıl olsa çıkar."

Hız. Aişe bir hoş gülümsedi. Hız. Ebubekir bunu fark etti. Sordu: "Bir şey mi oldu ey kızım?"

"Evet, pek mühim bir şey oldu. Ali, Fatıma'yı istedi. Şimdi

---

<sup>17</sup> Mişkâtü'l-Mesabih, Zürcani ve Tarih-i Yakubi'de bildirildiğine göre, Hız. Ebubekir ile Hız. Ömer Hız. Fatıma'yı daha önce kendileri için istemişler fakat Hız. Peygamber onlara, "Ben Fatıma hakkında Allah'ın emrini bekliyorum" şeklinde cevap vermişti. Biz burada olayı A. C. Akıncı'nın anlattığı şekilde bıraktık. Metnin orijinalini bozmayı uygun bulmadık. (Yayıncının notu)

kapı önünden geçerken işittim.”

Hız. Ebubekir, üzüleceğine sevindi: “Demek, Fatıma’nın evlenmesi için Allah (c.c.)’dan izin çıkınca, onu Ali istedi? Bunu nasıl düşünemedim?”

Hız. Aişe heyecanlandı: “Ey babam, yoksa sen mi talib olacaktın?”

“Niyetliyim. Şereflenecektim.”

“Bende öyle bir ilham var ki, Hız. Ali ile Hız. Fatıma’nın nikahları Allah (c.c.) katında kıyılmıştır bile. Tebliğ edilen izin, bu gereği açıklamaktır sadece.”

“İçine doğan şey doğrudur. Ey kızım senin sadık olmayan hiç bir hissin yok, rüyaların bile öyledir... Hakikaten Hız. Fatıma ile Hız. Ali birbirlerine pek uygundurlar. Ben gidiyorum. Hız. Peygambere geldiğimi söyle.”

“Sebebini de anlatayım mı?”

“Anlat. Fakat Hız. Ali hakkındaki kanaatimi söylemeyi de unutma.”

“Olur ey babam.”

“Bu olayda sevinç hüznü geçti.”

“Hız. Fatıma’yı hep düşünürdüm. Çünkü canımdan ileri se-verdim onu. Ali’yi de öyle... Evlenmeleriyle, ayrı ev açacakları ve Fatıma’nın yanımdan uzaklaşacağı gerçeği varsa da, onun saadeti uğruna katlanacağım.”

Hız. Aişe, babası Hız. Ebubekir’i kapıya kadar uğurladı. Orada Hız. Ali hakkında düşündüklerini söylemeden edemedi: “Haşimiler içinde Ali kadar Allah’a ibadet edeni görmedim.”

Hız. Ebubekir henüz ayrılmıştı ki, Hız. Ömer geldi. Uzaktan uzağa, Ali’nin, Ebu Bekir’in, Ömer’in Hız. Muhammed’in evine gittiklerini gören bazı Müminler geriye döndüler. Çünkü onlar da Fatıma (r.a.)’yı istemek arzusuyla tutuşmuşlardı. Fakat karşılaştıkları durum karşısında, hadlerini bilerek vazgeçmişlerdi.

Hız. Ömer de Ebu Bekir (r.a.) gibi ümitle gelmişti. Bütün arzu-

su, soyunun Hz. Muhammed kanından devam etmesiydi... Hz. Ömer, Hz. Aişe'yi selamladı. Fakat sormadı Hz. Muhammed'in yanında kimin bulunduğunu. Odaya girdi. Hz. Peygamber, Hz. Ömer'yi görünce sevindi. Hatırını sorup yer gösterdi.

Hz. Ömer, derhal konuya girdi: "Ey Allah'ın Resulü! Mes-cidde bir şeyler buyurmuşsun. Ben yoktum. Fatıma hakkında işittiklerim doğru mudur?"

"Doğrudur ey Ömer. Hatta Ali, şimidi gelip talib oldu."

Hz. Ömer de, Hz. Ebubekir gibi üzülmeyi, aksine yüzü aydınlandı. Hz. Muhammed, bir tarafta ayakta duran Hz. Ali'yi gösterdi ve sordu: "Ne dersin Ömer? Ali münasip midir?"

"Hiç şüpheden olmasın ey Allah'ın Resulü. Ali en münasip olanımızdır."

Hz. Ömer bu kadarla da kalmadı. Hz. Ali'nin meziyetlerini uzun uzun saydı döktü. Yoksulluğunun sebep teşkil etmeyeceğini açıkladı.

Hz. Muhammed, bir endişesine parmak bastı: "Güzel konuştun, hepsi doğrudur ey Ömer. Ne var ki ikisi de pek gençler. Anlaşamazlarsa?"

"Ey Allah'ın Resulü! Senin elinde anlaşmamaları mümkün müdür?"

Hz. Ömer, Hz. Peygamberin, kuşkusunu giderdiğini fark edince, onu Ali ile baş başa bırakmayı uygun bularak izin isteyip çıktı. Ancak sokakta kalbinin çırpındığını farkettiler. Lakin onu çabuk susturdu. Her olay, Allah (c.c.)'in takdiriyle mümkündü ancak. Hz. Ömer, sokakta durup ellerini semaya açtı ve dua etti.

Hz. Muhammed o esnada pencereye yaklaşmış, dışarıya bakıyordu. Hz. Ömer'in dua etmekte olduğunu gördü ve sebe-bini anladı. Pek hislendi. Mübarek gözleri nemlendiler.

Bir müddet düşündü. Ebubekir'in kızı Aişe ile evlenmişti. Osman'a birbiri ardınca iki kızını vermişti. Hz. Ali için Fatıma'yı



düşünüyordu. Ortada yalnız Hz. Ömer vardı. Onun kızı Hafsa'yı ilk fırsatta almayı ve Hz. Ömer'i sevindirmeyi düşündü.

Hz. Muhammed, Ömer tekrar yürüyüp sokakta görünmez olana kadar, onu izledi. Sonra, Hz. Ali'ye döndü. Buyurdu.

"Ey Ali! Gözümün nuru, kalbimin süruru kızım Fatıma senindir. Haydi gidelim. Akşama bana gel. Hazırlıkları konuşalım."

Hz. Ali, koşup, peygamberinin ellerine sarıldı, öptü öptü. Hem ağlıyor hem de: "Annemin arzusu gerçekleşti" diyordu.

Hz. Aişe dışarda kapı önündeydi. Kararın kesinleştiğini işitince, o da ağladı, gözlerinden inciler döküldüler.

Hz. Peygamber ile Hz. Ali evden ayrılır ayrılmaz, derhal Hz. Fatıma'nın oturduğu odaya koştu. Hz. Fatıma, yine iş işliyordu. Hz. Aişe'nin girdiğini görünce, "Seni bekliyordum ey Aişe" dedi ve ona yanında yer gösterdi.

Hz. Aişe otururken kendi kendine mırıldandı:

*"Ne tuhaf!  
İçimde hüznle sevinç  
Yarış halindeler.  
Hangisinin bu yarışı  
Kazanacağını bilmiyorum.  
Meraktan çatlayacağım."*

Hz. Fatıma gülümsedi: "Elbette sevinç kazanacaktır. Müminler için hep öyle olmuştur. Seni heyecanlandıran sebep nedir?"

Hz. Aişe hiç bir şey gizlemeyerek, olanları anlattı. Hz. Fatıma hep susuyordu. Öyle ki Hz. Aişe, onun on beş yıllık hayatını düşünerek, konuştuğuna nadim oldu. Sustu hemen.

Hz. Fatıma, ummadığı şekilde ikaz etti: "Hepsi bu mudur? Konuşsana ey Aişe."

"Demek, acele etmemişim."

“Niçin acele ettiğin vehmindesin?”

“Bilmem. Ey Fatıma, Ali için ne dersin?”

H z . Fatıma, ay nasıl zaman zaman bir bakır sini gibi kızarırsa öyle kızardı. Buna rağmen konuştu: “Hayatım elimde değil ki ey Aişe. Allah (c.c.) ne buyurursa, en iyisini buyurur.”

“Yoksa, bir ilhamla durum sana anlatıldı mı?”

H z . Fatıma buna cevap vermedi. Başka bir şeyi öğrenmek istedi: “Hüzünle sevinç kalbinde yarışıyorlar mı hala?”

“Evet.”

“Halbuki cevabımda seni huzura kavuşturacak kararım vardı.”

“Ey Fatıma! Doğduğum günden beri seni gördüm, bildim, sevdim. Artık ayrı eve çıkacaksın. Buna nasıl tahammül edebilirim?”

“Birlikte yaşamamız için, daha Mekke’de iken, Allah (c.c.)’a çok niyazda bulunmuştum. Bu duamı kabul buyurdu. Belki ayrı eve çıkacağım ama, yedi dağ arkasına gidecek değilim ki... Her zaman gece ve gündüzlerimiz beraber geçecektir. Aksi halde, ben de asla senin ayrılığına katlanamam...”

## SEVGİDEN SEVGİYE

Aynı gün, Hz. Fatıma, odasında oturuyordu ve yalnızdı. Hayret ediyordu için için. Artık evlenecekti demek ki... Peki, baba hasretine nasıl tahammül gösterecekti? Ayrıca burada Aişe, Sevde ve diğer yakınları vardı. Demek Allah (c.c.), her şeyin sabrını veriyor, devasını buyuruyordu.

Gezdiği bahçede o sabır çiçeklerini toplarken, farkında olmadan, sevgiden sevgiye atılma kuvvetini devşirmişti. Kalbine Allah (c.c.)'ın aşkı dolup nur nur taşarken, Sevgili babasının sevgisi bu aşkın nuruyla gölgelerde serinlerken, şimdi Ali de onlara katılıyordu.

Annesi Hz. Hatice sık sık, kimin olduğunu bilmediği bir şiir söylerdi. O şiir, annesinin sesinde tekrar kulaklarında gezindi.

*"Göğüs bir tarladır.  
Onu toprakla kıyaslama.  
Ne dilerse ek.  
Bütün hüner serptiğin tohumların  
Birbirlerine yakışması,  
Kaynaşmasıdır.  
Tarlaya sığmayacaklar sanma.  
Göğüs, onları benimsedikçe  
Genişler, bir gökyüzü olur.  
Hiç bir sevgi yeşermezlik etmez.  
İnsana kulluğunun zevkini tattırır."*

Hz. Fatıma şimdi annesinin bu ilhamına hak veriyordu. Sevgiden sevgiye koşmakta ilahi bir hikmetle doluydu.

Akşam namazından sonra, Hz. Aişe tekrar geldi ve haber

verdi: “Ey Fatıma! Sevgili baban ile Ali döndüler. Sanırım baş başa, göğüs tarlasında yeşeren muratlarının geleceği için konuşacaklar.”

“Sen niçin yanlarında kalmadın?”

“Allah’ın Resulü, bana öyle bir baktı ki, ne arzu buyurduğunu derhal anladım ve çıktım...”

\*\*\*

Hız. Aişe’nin tahmini doğru çıktı. Hız. Muhammed ile Hız. Ali odada yalnız kaldıkları zaman, Hız. Peygamber, derhal gündüz yanda bıraktığı konuya uzandı.

Hız. Ali’ye sordu: “Ey Ali, gündüz yaptığın teklifinde hala kararlı mısın?”

“Evet ey Allah’ın Resulü.”

“O halde hemen git, bana yakın bir ev kiral ve dön.”

Hız. Ali **esasen** böyle bir evi gündüzden gözüne kestirmişti, koşup gitti. Hemen evi kiralayıp geri döndü.

“Ey Allah’ın Resulü, ev işi oldu. Kiraladım. Ücretini ilerde ödeyeceğim.”

“İyi. Fatıma için ben dört yüz dirhem mihr kestim. Bunu nasıl temin edeceksin?”

“Biliyorsun ey Allah’ın Resulü. Bir canım, bir atım, bir kılıcım, bir zırhım, bir elbisem var sadece.”

“Can Allah’ındır ey Ali! At ile kılıç ise müminleri zafere götürceklerdir. Zırhını sat ve parasını bana getir.”

“Şimdi mi ey Allah’ın Resulü? Gece başladı.”

“Sabahleyin.”

“Olur.”

Hız. Ali tekrar ayrılınca, Hız. Muhammed gözünün nuru kızı Hız. Fatıma’yı çağırttı. Ona, on beş yaşına geldiğini, bu güne kadar evlenmesini düşünmediğini sanmamasını, çünkü, Allah

(c.c.)'in ancak şimdi, bir hikmetle izin verdiğini, eş olarak da Hz. Ali'yi seçmek ilhamını aldığını ve bu durum karşısında ne düşündüğünü sordu.

Hız. Fatıma, başını önüne indirdi. Ne diyebilirdi ki! Allah (c.c.) izin buyurmuş ve Allah'ın Resulü erkeğini seçmişti.

Ancak: "Sevgiden sevgiye koşanların ameli sorulur mu ey babam?" diyebilirdi.

Hız. Muhammed kendini tutamayıp ağladı. Hız. Fatıma, babasına o mahzun gözleriyle baktı.

Öğrenmek istedi: "Nedendir bu göz yaşları ey babam!"

"Senin için ağlıyorum. Allah kısmet ederse yarın nikahınız kılılacak. Ama, sen de benim gibi böyle bir zamanda annenden mahrumsun. Annen Hız. Hatice hayatta bulunsaydı, o da sevincimize katılırdı... Sevgiden sevgiye koşmamız artardı. O, çeyizlerini mübarek elleriyle hazırlardı. Topluca mesut olurduk. Ne çare ki, halimiz hayatın icabıdır. Acı tatlı yan yanadır. Allah'ın takdiri böyle imiş. İşte kızım öyle bir kaderle sen gelin oluyorsun da ben onun için ağlıyorum."

Babasının sözlerinin devamında artık Hız. Fatıma da gözyaşlarını tutamamıştı.

Hız. Muhammed ilgilenip öğrenmek istedi: "Ey güzel kızım! Senin ağlaman ise niçindir?"

"Bana çok şeyler hatırlattı ey babam."

"Yoksa Ali ile evlendirmem mi seni üzdü?"

"Bunun sebeplerini buyurmuştun."

"Ey Fatıma! Eğer içinde en küçük bir şüphe varsa, şunu iyi-ce bil ki, yemin ederim Allah'ımın huzurunda, ben seni bilgisi, huyu herkesten çok ve iyi, çocuklardan Müslümanlığı ilk kabul eden, asla puta tapmamış birisine nikahladım. O birisi ki seninle bir çatı altında büyüdü. Benden, annenden her iyi şeyi öğrendi."

Fatıma: "Biliyorum" anlamında başını salladı.

H z. Peygamber devam etti: "Ali'nin yoksul olduğunu düşünerek ondan mihr olarak dört yüz dirhem gümüş talep ettim. Gönlün rahat olsun."

H z. Fatıma işte o zaman gözlerini kurulayıp, ciddileşti. Allah'ın Resulü babasına kalbini açtı.

"Ey babam! Demek bana da herkes gibi bir para mihri takdir edildi? Benim mihrim böyle mi olmalıydı? Bir peygamber kızının mihri diğerleriyle bir tutulmamalıydı... Gönlüm dilerdi ki benim mihrim mahşer gününde, ümmetinin günahlarından senin şefaatinle af edilip sıyrılınsınlar."

H z. Muhammed'e ansızın vahiy hali geldi. Uzun sürmedi. Biraz sonra kendisine geldi. Mübarek yüzü gülüyordu.

Müjdeledi: "Aferin kızım. Peygamber evladı olduğunu ispat ettin. Allah huzurunda arzun kabul olundu."

H z. Fatıma, Allah'ın Resulünden ayrılıp, odasına dönerken, aklına bir şey daha takıldı. H z. Aliye at, kılıç gerekliydi de, zırh neden gerekli olmuyordu? O H z. Ali ki, her gazada Allah'ın ism-i celalini yüceltmek için, akla durgunluk veren cesaretle savaşıyor, bedenini düşünmeden düşmanına olanca heybetiyle açıyordu. O beden, gerektiği zaman bir zırhla korunmazsa, el-bette yara alırdı.

Fatıma'yı bu kuşkusundan çekip alan bitişik odadan sesi işitilen H z. Sevde'nin bir şarkısı oldu. H z. Sevde, şöyle diyordu:

*"Çok kere olayların  
Ters aktığını,  
Yahut zarar getireceğini,  
Görüp, sanıp, telaşlanırsın.  
Huzurumuz bir yaprak gibi yırtılır.  
Akıl, gönül daima  
Aynı yolda, doğru da değildir.  
Olayları yapanların da  
Düşündüklerini, hele ilham aldıklarını  
Her zaman hesaba katmalıyız."*

H z. Fatıma: “İnşallah, bu şarkıdakiler doğru çıkar” temennisinde bulundu.

Onu odasının kapısında bir cariye karşıladı ve haber verdi: “Sahibem Aişe, Allah’ın Resulü yatsıdan dönünceye kadar sende kalmak için ziyaretine gelecek.”

H z. Fatıma’nın, buna bilhassa ihtiyacı vardı. Sevinerek cevap verdi: “Buyursun. Geç kalmasın.”

Cariye, H z. Fatıma’dan gerekli cevabı alıp döndüğü zaman, H z. Aişe, Allah’ın Resulünü mescide uğurluyordu. Durup bekledi. H z. Muhammed, son sözlerini söylüyordu.

“Ey Aişe, Fatıma’ya haber ver. H z. Allah, onun için iki kişi yarattı. Birisi babası olan ben, diğeri Ali’dir.”

“Olur söylerim ey Allah’ın Resulü.”

H z. Muhammed, gidecekken tekrar durup sordu: “Ey Aişe, ben Ali ile, yahut Fatıma ile yalnızken hiç kimse geldi mi?”

“Ali ile konuşurken babam geldi.”

“Niçin Ömer gibi içeriye girmedi?”

“Konuştuklarınızı öğrendi de ondan.”

“Anladım ey Aişe. Ebubekir, olgun ve hakseverdir. Özverilidir.”

\*\*\*

Ertesi sabah, H z. Ali, Medine pazarındaydı. Elindeki zırhı ona buna gösteriyor, satmaya çalışıyordu. Fakat, alıcılar mihri karşılayacak kadar para vermiyorlardı. Bir ara, H z. Osman H z. Ali’in karşısına çıktı. Onun H z. Fatıma ile söz kestiğini duymuştu. Sevincini belirtti.

“Ey Ali, seni candan tebrik ederim. Mesut olman baş arzumdur.”

“Teşekkürüm sonsuzdur ey Osman.”

“Burada ne arıyorsun?”

H z. Ali, H z. Osman'dan hakikati gizlemedi, anlattı: "Allah'ın Resulü, benden mihr istedi. Şu zırhı satacağım."

"Başka?"

"At ve kılıcım için razı olmadı."

H z. Osman bir an düşündü. H z. Ali nza gösterse, ona avuç dolusu borç para verebilirdi. Ama onun bunu kabul etmeyeceğini biliyordu. Bir çare araştırdı. Çünkü o da zırhın satılması tarafılsı değildi.

Teklif etti: "Ey Ali! Zırhını satma."

"Mecburum."

"Rehin ver."

"Kime?"

"Bana."

"Olur ey Osman! Lakin değeri pek düşük."

"Alıcılar öyle yaparlar. Biz güvendiklerimize fiyat biçtirelim."

Öyle yaptılar. Danıştıkları kimseler zırha 480 dirhem gümüş takdir etmişlerdi. H z. Osman bu parayı ödeyerek zırhı aldı.

H z. Ali olanlardan pek memnundu. Onu tanıyanlar etrafını sardılar, hikmetli sözler söylemesini rica ettiler. H z. Ali onları, böyle bir sevinçli anında kırmadı. Belki bir saate yakın ibretli ilhamlarını dile getirdi:

*"Evlatlarınızın,  
Hatta öğrencilerinizin  
Öğretimi üzerinde  
İyi durunuz.  
Onların  
Sizin yaşadığınız  
Devirlerden başkaları için  
Yaratıldıklarını biliniz.  
Ve bunu bir an bile  
Hatırınızdan çıkarmayınız."*



"Çocukların doğar doğmaz  
Ele sarılmaları, kapmaları,  
Hayat erbabının  
Hırs ile dünyaya  
Geldiklerine delalet eder.  
Ellerini açarak  
Son nefeslerini vermeleri ise  
Baş avuçlarla öldüklerinin işaretidir."

Dinleyenlerden birisi, Hz. Ali'nin Hz. Fatıma ile sözünün ke-sildiğini haber verince, onu alkışlayıp tebrikte yarıştılar. Bir şair ise hislerini şöyle ifade etti:

"Zaman zaman  
Baharı yaşamazsa,  
Murat bahçelerinde  
Gezinmezse gönül,  
Dünyanın kahnı çekilmez.  
Göz doyuruyor.  
Güzelleri, iyileri,  
Temizleri bir arada gördükçe  
Baş dikleşiyor,  
Kirlenenleri istemiyor.  
İşte her şey açık seçik.  
Gizli kapalı olan yak.  
Hangisi uygun değil,  
Yakışmıyor birbirine?  
Çünkü arzulayan, emreden  
Tek kudret böyle diliyor.  
Ali ile Fatıma'nın muratlarını  
O istedi, filizlendiler.  
Yaşamak istiyorum artık.  
Murat ağacının gölgesinde  
Serinlemek için.  
Açacak çiçekleri koklamak bahttır,  
Meyvelerini seumek zevktir."

H z. Ali etrafını çevirenlerden henüz kurtulmuştu ki birisinin kendisine seslendiğini işitti: "Ey Ali! Ey Ali!"

Durup baktı. Yaklaşan H z. Osman'dı. Heyecanlıydı. H z. Ali'nin zırhını elinde tutuyordu. Karşılıklı durdukları zaman, H z. Osman derhal konuştu.

"Ey Ali! Sakın söyleyeceklerimi başka manaya alma."

"Sana inanırım."

"Belki yarın, yahut öbür gün, yine din uğruna sefere çıkacaksın. Zırhsız olmaz."

"Sende rehindir o."

"Allah yolunda seni koruyacak, müşrikleri dize getirecek bu zırhı sana hediye ediyorum."

H z. Ali, H z. Osman'ın gözlerine baktı. Samimi konuşuyordu. Buna rağmen sordu: "Kabul etmezsem?"

"Hem beni gücendirirsin, hem Mümin kardeşlerine fenalık edersin."

H z. Ali, mecbur kalıp rehin verdiği zırhı, hediye olarak geriye aldı. H z. Muhammed'in huzuruna vardığı zaman başından geçenleri anlattı. H z. Muhammed pek hislenmişti.

Buyurdu: "Osman, cennette öz kardeşimdir."

H z. Ali, paraları Allah'ın Resulüne verdi. H z. Muhammed onlardan dört yüz dirhem aldı. Gerisini, lazım olur düşüncesiyle H z. Ali'ye iade etti.

Sonra, Bilal-i Habeşi'yi çağırdı. Mescidde H z. Ali ile H z. Fatıma'nın nikahlarının kıyılacağını, ahabın gelmelerini temin için ilan etmesini istedi. Ona da bir miktar para verdi misafirleri ağırlamak için. Bilal-i Habeşi ayrılınca H z. Muhammed Ali ile konuştu: "Ey Ali, H z. Allah, kızım Fatıma'yı sana nikahlamamı emir buyurdu. Bu dört yüz dirhemi kabul ettim."

"Ben de emre uydum ey Allah'ın Resulü."

\*\*\*

Nikahın yapıldığı gün hicretin ikinci yılı Sefer ayının cumalarından birisiydi. Hazırlıklar tamamlanınca, Hz. Muhammed, yanında Ebubekir, Ömer, Osman, Abdurrahman b. Avf olduğu halde, mescide geldiler. Mescit doluydu. Fazla halk dışarıya taşmıştı.

Hz. Muhammed, sevinç içinde dalgalanan halkı da daha fazla bekletmedi. Nikah hutbesini okudu.

"Şükür ve hamdler alemlerin Rabbinindir. Ancak o bütün bunlara layıktır. Ona ilahi nimetleriyle eğiliriz. Sonsuz kudretine taparız. Ezelden öteye giden saltanatına boyun bükürüz. O, azabından kendisine sığınılan, emirleri yerlerde ve göklerde hükümrân olandır. O, alemlerin yaratıcısıdır... Yüce kudretiyle yarattığı varlıkları adaletiyle ayırmıştır.

İslam dini ve Resulü ile şunları buyurup bizleri şereflendirmiştir: Allah Teala evlenmeyi bir vazife, kaynaşma, adalet ve hayr kılmıştır. Bununla hükmünü temsil ederek insanları ve cinleri vazifelendirmiştir.

O öyle kudretli bir yaratıcıdır ki, topraktan ve sudan beşeri halk etmiştir. Rabbimiz her şeye kadirdir. Allah'ın emri hükmüne, hükmü de takdirine tesir eder. Her hükmün bir takdiri ve her takdirin bir kitabı vardır. Allah (c.c.), istediğini, dilediği anda var, istediğini yok eder. Asıl, ana kitap onun katındadır.

Şimdi Rabbim bana kızım Fatıma'yı Ebu Talib oğlu Ali'ye nikahlamamı emretmiştir. Ben de sizi şahit kılıyorum ki, Ali süre gelen gelenek ve Allah'ın emriyle söyleyeceğim şeyi kabul ederse 400 dirhem gümüş mihirle Fatıma'yı Ebu Talib oğlu Ali'ye nikahladım.

Allah Teala onların varlıklarını bir araya getirsin. Bunu kendilerine mübarek kulsın. Nesillerini temiz, kendileriyle çocuklarını geniş rahmetinin anahtarı, yüce hikmetinin kaynağı ve Muhammed ümmetinin sebebi eylesin.

İşte söyleyeceğim söz bundan ibarettir. Allah (c.c.)'dan ken-

dim ve sizin için mağfiret dilerim.”

Hız. Muhammed’in hutbesine karşı, Hız. Ali hümmeten şu kısa cevabı verdi:

“Bütün hamd ve şükürler, ibadet ve medh-ü senalar, üzerimize sonsuz nimetleri yayılmış ve yetişir, kudret ve feyzi semadaniyesi bizleri kaplamış olan Rabbül Alemin’e mahsustur.

Varlığı zaruri olan yüce zatından başka ilah olmadığına öyle bir şahadet ederim ki o şahadet ilahi rızasına mutabık ve makbul olsun. Bunun için de baki olan Rabbimize hamdü senalar olsun. Huzurunda bulunduğumuz Ahmed Muhammed Mustafa’ya da salat ve teşekkür ederim. Mübarek kızları Hız. Fatıma’üz-Zehra’yı 400 dirhem mihirle bana nikahlamıştır. Ey Allah’ın Resulünün sahabeleri! Ey din kardeşlerim! Şüphesiz peygamber efendimizin buyurdıklarını işittiniz. Şahit oldunuz. Ben de buna şahit ve razıyım. Allah, sözlerimize vekildir.”

Meclistekiler, hep birden sordular: “Ne buyuruyorsun ey Allah’ın Resulü?”

Hız. Muhammed derhal cevapladı: “Evet, şahit olunuz, ben de Fatıma’yı Ali’ye nikahladım.”

Artık nikah gerçekleşmişti. İlk önce hurma dağıldı. Sonra Bilal-i Habeşî’nin bizzat hazırladığı şerbet içildi. Herkes memnundu. Sevgiden sevgiye koşuyordu.

Allah (c.c.)’dan diliyorlardı: “Bu nikah uğurlu ve mübarek olsun. İlahi bereketle kendileri ve soyları donansın.”

Nikah meclisi dağılırken, Hız. Muhammed’in şu iki buyruğunu işitenler oldu:

“Allah’ım, sevmediğin israftan, yapılan ağırlamaları hayırlı kıl.”

“Eğer Allah (c.c.) Ali’yi yaratmasaydı, Fatıma’üz-Zehraya denk ve eş bir kimse bulunmayacaktı.”

\*\*\*

Daha nikahın kıyıldığı akşamın gecesinde, İslamiyet'in karşısında olanlar, durumu öğrenir öğrenmez, önce şaşkırdılar. Sonra derhal, faaliyete geçtiler.

Bunların birincileri Yahudilerdi. Durumu kavramışlar, Hz. Muhammed'in bu hareketiyle, mevkiini kuvvetlendirdiğine hükmetmişlerdi.

Aralarında konuştular: "Muhammed, Ebubekir'in kızını alarak Ebubekir'in kabilesini kendisine bağladı. Osman'a ise iki kızını verdi. O kabile de Hz. Peygamberi tutacaktır. Şimdi ise kendi kabilesini kırdığını bildiğinden, Fatıma'yı Ali'ye verdi. Ortada Hz. Ömer'in kabilesi kaldı. Duyduğumuza göre, ona da çare buldu... Kızı Hafsa'yı isteyecekmiş..."

"O halde bir şeyler yapmalıyız."

"Evet."

"Ne yapabiliriz?"

"Ömer'i ve hatta Ebubekir'i kışkırtmalıyız."

"Nasıl?"

"Çünkü Muhammed, onların Fatıma ile evlenme isteklerini ret etmiş."

"Öyle mi? İyi bir koz var elimizde demek ki."

Bunları yalnız Yahudiler değil, münafıklar, putperestler ve müşriklerin casusları da düşündüler. Gerçek Müminler hiçbir şeyin haberlisi değildiler.

Hız. Muhammed, hicretin üçüncü yılına girerken, Hz. Ömer'in kızı Hafza ile evlendi.

Lakin, yılanlar zehirlerini akıtmakta devam ettiler. Gizliden gizliye, her kabileye başka türlü fitne veriyor, onları Hz. Muhammed'den ayırmaya, Müminlerin arasına nifak sokmaya çalışıyorlardı.

Ebubekir'in kabilesine: "Muhammed, ona en büyük yardım yapan Ebubekir'in arzusunu kale almadı, niyeti Haşimoğullarını kuvvetlendirmektir" diyorlardı.

Hız. Ömer'in kabilesi halkını başka yoldan kışkırtıyorlardı: "Muhammed, yaptığını ört bas etmek için Ömer'in kızı Hafza ile evlendi" dedikodusunu ileri sürüyorlardı.

Ebubekir olsun, Ömer olsun, gerçeği bildiklerinden, kabilelerini kısa zamanda yatıştırdılar. İslam'ın karşısında olanlara kapılmalarını önlediler.

Yine bu yılanlar Haşimoğullanna bile söz yetiştirdiler. Nikahın gösteriş olduğunu, asla bir düğünle gerçekleşmeyeceğini söyleyip, şüphelerini tahrik ettiler.

Onlar, en çok Medine'nin en büyük iki kabilesi olan Evs ve Hazreç üzerinde duruyorlardı. Hz. Muhammed, bu iki büyük kabileye çok şey borçluydu. Eğer onlar olmasa İslamiyet nereden bir yayılma üssü bulurdu? Oysa ki Hz. Muhammed bu iki büyük kabileyi hiçe saymıştı. Dileseydi ve eğer onlara önem verseydi, elbette Fatıma'yı bunlara mensup birisine nikahlardı. Fatıma (r.a.)'ya uygun erkek mi yoktu? Dolaylı yollardan sık sık şiirlerle bu kabilelere taş atıyorlardı.

*"Hey aldatılan kervan!  
Yolda rastladığın şaşırımışı bağına bastın,  
Ayağını yerden kesip  
Ağırladın da eline ne geçti?  
İlk fırsatta nankörlüğün betetine uğradın.  
Kurtardığın, koruduğun insan,  
Koynunda sakladığı hazineyi  
Sana değil, ellere dağıttı.  
Fakat hala develerinde seyahat ediyor.  
Daha duracak mısın? Fırlat gitsin çöle  
Amelinin karşılığıyla  
Yanıp kavrulursun."*

Bir de müminler arasında kışkırtıcılar vardı. Bilhassa kadınlardan çıkıyordu bunlar. Tenhalarda toplanıyor, konuşuyorlardı:

"Muhammed, Ali'yi Fatıma ile evlenmeye mecbur etti."

"Doğru."

"Öyle hayz ve nıfas görmemiş bir kızı kim evine kabul eder?"

"Doğurmayacaktır..."

"Ali, nihayet isyan edip boşayacaktır."

"Esasen, Muhammed'in hangi kızı oğlan doğurdu? Rukiye, Ümmü Gülsüm, hala Mekke'de kocasıyla cenkleşen Zeyneb meydandadır."

"Muhammed'in bütün oğulları da küçük yaşta öldüler. Boşuna kendisine 'ebter' denmedi."

Böyle konuşan kadınlar, zora gelip iman edenlerdi. İlk fırsatta, dönmeleri an meselesiydi.

Bütün bu olanlardan ve konuşulanlardan Hz. Peygamber şüphesiz haberliydi. Lakin sabrediyordu. Çöl kabileleriyle devamlı savaş halinde bulunmasa, derhal Ali'yle, Fatıma'nın düğününü yapacak ve bu dedikodulara son verecekti.

Ama şimdi durumlar yine karışmıştı. Şer kuvvetleri her gün yeni yeni olaylar çıkıyorlardı. Sahil ticaret yolu gazveleri irili ufaklı sürüp gidiyordu. Krakretu'l-Kudr, Zi Emmer, Sevik, Kerde Gazve'leri bunların başlıcalarıydılar. Hepsi de müşriklerin ve onlara uyanların hezimetiyile neticelenmişlerdi.

Böylece Hicretin ikinci yılının sonlarına yaklaşılmıştı. Hz. Ali ile Hz. Fatıma'nın nikahları üzerinden beş aya yakın bir zaman geçmişti. Hz. Aişe bile zaman zaman dayanamıyor ve Hz. Peygambere soruyordu:

"Ey Allah'ın Resulü! Ali mahzun, Fatıma mahzun. Düşmanlarımız gemi aızıya almışlar. Ne zaman Ali ile Fatıma'yı yuvalarına bırakacaksın? Onlara baktıkça ağlamaklı oluyorum."

Hz. Muhammed cevap vermiyor, sadece "Elimde değil" manasında, ellerini semaya açıyordu.

## DALLARIN EN YEŞİLİNDE

Hicretin ikinci yılı biterken (623-624), bir gün Hz. Ali, her zaman yaptığı gibi, beş aydan önce kiraladığı eve gitmiş, içini mahzun mahzun dolaşmış, hayallerin türlüsünü kurmuş, niha-yet evden çıkmıştı. Avluda duruyordu.

Kaç kere, ama kaç kere, Hz. Muhammed'e gitmeyi ve artık düşünün yapılmasına izin vermesini ricayı tasarlamıştı. Her seferinde, bilinmez bir hikmetle vazgeçmişti. Bir zamanlar, Hz. Fatıma bahçelerde dolaşıp sabır çiçekleri toplarken, şimdi aynı işi Hz. Ali yapıyordu.

Halbuki, Hz. Peygamberin katibi olduğundan, onu görmediği gün yoktu. Bazen, Ebubekir'e, yahut Ömer'e baş vurup aracı olmalarını istemeyi dahi düşünmüştü.

Hz. Ali, avluda dalgın dururken, yanına kendisinden yirmi yaş kadar büyük olan ağabeysi Akil geldi. Hz. Ali o esnada onun evinde kalıyordu. Akil, düşünceli bir tavırla Aliye yaklaştı. Elini omzuna koyup fikrini söyledi:

"Ey Ali, evin pek güzel, sanki dalların en yeşilinde kurulmuş gibi."

"Ben de aynı düşüncedeyim."

"Ey Ali! Sakın sözlerimden alınma. Elbette Medine'ye geldikten sonra, Allah'ın Resulünün yanında kalamazdın. En uygun yer benim evimdi. Esasen rahmetli annemiz de bunu dilemişti."

"Nasıl ısrar ettiğini hala hatırlıyorum."

"Evim, hayatın boyunca sana açıktır. Ne var ki, iç dünyanda neler çektiğini farkettilçe perişan oluyorum."



“Allah’ın Resulünün bir bildiği vardır.”

“Ona şüphe yok. Ey Ali, doğdum doğalı senin Fatma ile nikahlandığın gün kadar sevdiğimi bilmiyorum.”

“Sağ olasın.”

“Niçin savaş meydanlarında bir aslan kesildiğin halde, kendi muradında bu kadar çekingensin?”

“Ey Akil! Çok tecrübe ettim fakat Fatma için Hz. Peygamber’in huzuruna çıkamadım.”

“Ama düğününüz olmadan dünyadan ayrılırsam, gözlerim açık gidecek.”

“Çare nedir?”

Akil, bir şiir mırıldandı:

*“Hep öyle olur,  
Yola çıkarken  
Görmediğim, bilmediğim eller  
Ayaklarımla eteklerime  
Sarılıp durdurmak isterler.  
Belki o anda  
Bir dost yardım etmese  
Yüz geri dönmem  
İşten bile değildir.  
Acaba herkes benim gibi midir?”*

H z . A l i : “Beni anlattın” dedi. “Bir fark var sadece, ayaklarıma, bileklerime, eteğime yapışıp geri geri çekeni ben bilmekteyim.”

“Nedir?”

“Ey Akil, vicdanlı hassas kardeşim! Hz. Peygamberin Fatma’yı ne kadar sevdiğini bilirsin. Hani dalların en yeşilinden bahsetmiştin. Bu dal Hz. Peygamberdir, hazırladığım yuva değil. Fatma, o dalda açan ve asla solmayan çiçektir. Nefsim, hevesim uğruna onları birbirlerinden nasıl ayırabilirim? Kuruyup solmalarından korkuyorum.”

Akil, kardeşine uzun uzun, bu evlenmeye Allah (c.c.)'ın emir buyurduğunu, izin verdiğini, o halde dalın büsbütün yeşereceğini, çiçeğin güzelleşeceğini anlattı. Ayrıca Medine'de sürüp giden dedikoduları tekrar saydı. Geleneğe göre, damadın hazırlık haberini bildirmesinin şart olduğunu, kız evinin hatırlatamayacağını, söyledi. Geçen dört buçuk ayda, Hz. Muhammed'in, hazırlık haberini vermeyişinden elbette mahzun olduğunu açıkladı.

Sözlerini şöyle bitirdi: "Ey Ali! Fatıma'yı istemekle, o en yeşil dalın kuruyacağını, çiçeğinin solacağını, düşünme. Aksine bu halinde onlar şimdiden kuruyup solmaktadırlar. Vazifeni yap."

"Haklısın ey Akil."

"Sana yardımcı olacağım. Hz. Peygamberin huzuruna birlikte gidelim."

Hz. Ali, pek sevindi.

"Öyle olur..." dedi. "Yardımlarını asla unutmayacağım."

Derhal yola çıktılar.

\*\*\*

Bu sırada Hz. Hamza, her fırsatta görmeden edemediği Hz. Fatıma'nın yanında idi. Hz. Fatıma, odasında dolanıyor ve büyük amcasına, elinden geldiği kadar itibar gösteriyordu.

"Ey Amcam, sen beni ziyaret ettikçe, içim öylesine aydınlanıyor ki, sanki cennetlerde geziyorum" diyordu.

Hz. Hamza, akrabalarının yakınlığı dolayısıyla torun gözleriyle baktığı Hz. Fatıma'nın bu sözlerinden pek hoşnut oluyordu. Buna rağmen bir şeyler düşünüp üzüldüğü gözden kaçmıyordu. Hz. Fatıma, çabuk kızan, içini dışına vuran büyük amcasına göz atıkça, hep aynı fikre ulaşıyordu. Bir derdi vardı Hz. Hamza'nın.

Onun Mekke'de ansızın parlayıp, yayını Ebu Cehil'in başına

vuruşunu ve Müslüman oluşunu hatırladı. Yoksa burada da, Hz. Peygamberin çevresine toplanan ve onu durmadan rahatsız eden, İslamiyetin yayılmasını geciktirenlere artık tahammül edemeyecek miydi? Böyle yaparsa, faydalı mı olurdu, zararlı mı? Kararsızdı Hz. Fatıma.

Hz. Hamza'ya gereken ikramı yaptıktan sonra, geçip karşısına oturdu. İsrarla baktı büyük amcasına. Hz. Hamza, işte o zaman gülümsedi ve şöyle dedi:

*"Bu anı bekliyordum..  
Ay doğdu nihayet.  
Işıklar üzerime düştü.  
Yalnız çeu remi değil,  
İçimi de görüyorum.  
O kadar aydınlandım.  
Ay başka türlü yükseliyor.  
Uzanan nurdan elleri  
Yalnız karanlığı yırtmıyor,  
Kalpte, bedende ne varsa,  
Tasa, kuşku, hüzün gibi  
Hepsini alıp götürüyor.  
Onu seyredenin inadı mümkün müdür?  
Kendisine siper ettiği  
Kara çalılardan çıkması  
Gecikmeden gerçekleşir.  
Bunu yapmazsa, bakar kördür o."*

Hz. Fatıma, Hz. Hamza'nın ilhamını can kulağıyla dinledi. Onunla pek serbest konuşur, tartışırdı. Hatırlattı: "Ebu Cehil de amcamdı ey atam."

"Fakat bakar kördü. Cezasını buldu."

"Abbas için ne dersin?"

"Amcam Abbas, tertemizdir."

"Lakin bizlere katılmadı. Hatta duyduğuma göre, Bedir Gazası'nda müşrikler safında yer aldı."

H z. Hamza sesini alçaltarak bir sır tevdi etti: "Ey Fatıma! Amcan Abbas, biz Müminlerin Mekke'deki gözü ve kulağıdır. Onu sev. Daima sev."

H z. Fatıma anlayacağını anlayarak, rahatladı.

"Onun hakkında esasen hiç kin tutmuyordum" dedi.

Devam etti: "Ey Atam Hamza! Senin için pek dolu. Korkuyorum. Eğer üzüldüğün bir şeyler varsa, burada boşalt! Başka yerde patlarsan, ihtimal Medine hayatımıza zarar verirsin."

H z. Hamza, karşı çıkacağına, daha da yumuşadı: "Ey Fatıma!" diye karşılık verdi. "Ben kızıp, patlayacağım zamanı bilirim. Şimdi içimi yakıp kavuran mesele başkadır."

"Onu konuşalım o halde."

"Esasen böyle bir niyetle geldim. Ey güzel kızım, sen Ali ile nikahlanalı beş aya yaklaştı. Henüz evlenmediniz. Sebebi üzerinde çok düşündüm. Ali'ye sormak istedim yapamadım. Allah'ın Resulüne baş vurmaya kalktım, onu incitmekten çekindim. Nihayet seninle bu işi deşmeyi tasarladım."

"Olur."

"Ali, evini tuttu. Arada bazı seferler olduysa da evlenmenizi geciktirecek gibi değildiler. Allah (c.c.) nikahlanmanıza izin verdiğine göre, elbette birleşmenizi de serbest bıraktı."

"Ona şüphe yok."

"Öğrenmek istediğim şudur: Ali, sevgili babana evlenmeniz hususunda müracaat etti mi? Yahut araçlar koydu mu?"

"Hayır. H z. Aişe, kaç kere bu husustaki üzüntüsünü belli etti."

"O halde Ali benim düşündüğüm gibi düşünüyor."

"Nasıl?"

"Baba kız ne kadar birbirlerinizi sevdiğini, ayrılıp kopmaz olduğunuzu biliyor. Uygun zamanı kolluyor. Tam zafere ulaşmadan Allah'ın Resulüne, yuva kurmaya hazır bulunduğunu bildirmeyecek."

“Kim bilir! İçinde değilim ki.”

“Öyle öyle. Ben, derhal Ali’ye gideceğim. Olmazsa zorla Hz. Peygamberin huzuruna çıkaracağım.”

“.....”

“Sustun ey Fatıma! Ali ile evlenme kararında bir değişiklik yok değil mi?”

“Allah (c.c.) emrettikten sonra, bu mümkün müdür? Fakat, ortalığa o kadar dedikodular yayıldı ki, bunların bastırılması, İslamiyet’in zafere ulaşması uğruna bu en büyük muradımdan fedakarlık etmeye hazırım.”

“Ey Fatıma, sen hakikaten cennetten indin.”

“Babam da öyle yapmıyor mu? Müslümanların birleşmesi, kaynaşması uğruna, bu yaştan sonra evleniyor. Daha da belki evlenecek. Halbuki o, benden iyi bilirsin, Kureyş arasında elli-den fazla kadınla evlenmemek ayıp sayılırken, yalnız rahmetli annem Hz. Hatice ile evlendi, başkasını dilemedi... Bu, biz kadınları bir sürü ve doğum aleti olmaktan kurtaran, mertebemizi veren, inkılabın başlangıcıydı.”

“Seni anladım. Ben gidiyorum ey Fatıma! Ali’yi bulacağım ve muradınızın daha fazla gecikmesini önleyeceğim.”

\*\*\*

H z . H a m z a , H z . F a t ı m a ’ n ı n y a n ı n d a n ç ı k t ı k t a n s o n r a , H z . A l i y i b u l m a k m a k s a d ı y l a y o l l a r a d ü ş t ü . P e k y o r u l m a d a n , o n u a ğ a b e y s i A k i l i l e b i r m e y d a n d a g ö r d ü v e d u r d u r d u . A y a k ü z e r i b i r a z k o n u ş t u k t a n s o n r a , i k i k a r d e ş i n n e r e y e g i t t i k l e r i n i s o r d u .

Akil, maksatlarını anlattı. H z . H a m z a d e r h a l g ü l d ü v e h u z u r u y e r i n e g e l d i .

“Ben de aynı iş için Ali’yi görecektim” dedi. “Haydi hiç kuş-kuya kapılmadan gidin... H z . P e y g a m b e r A l i ’ d e n h a z ı r l ı k h a b e r i n i a l ı n c a s e v i n e c e k v e d e r h a l d ü ğ ü n e m r i n i v e r e c e k t i r .”

Ali, amcası Hz. Hamza'ya danıştı: "Ey amcam, ya bu işte başka bir sebep varsa?"

"Ne olabilir?"

"Bilmiyorum."

"Öyle bir halde doğru bana gelin."

"Olur."

Hız. Ali ile Akil, Hız. Hamza'dan ayrılmış yollarına devam ettiler. Mescide yaklaştıkları sırada, Ümmü Eymen (Bereket'ül Habeşiye) ile karşılaştılar. Ümmü Eymen, Hız. Muhammed'in dadısıydı.

İlk kocası Ubeyd vefat edince, Hız. Peygamber onu azat ederek, evlatlık edindiği Harise oğlu Zeyd'e vermiştir. Zeyd'in ilk ailesidir. Zeyd Hız. Peygamber'in halazadesi Zeyneb ile daha sonra evlenmiştir. Hız. Peygamberin dadısı Ümmü Eymen ile evlatlığı Zeyd'den Zeyid oğlu Üsame (r.a.) dünyaya gelmişti. Ümmü Eymen'in bu yüzden Müminler arasında itibarı pek büyüktü. Siyah bir kadın olduğu halde, saygı ve sevgi görürdü.

Hız. Hamza gibi, Ümmü Eymen de Ali ile Akil'e nereye gittiklerini sordu. Akil anlattı. Ümmü Eymen ellerini semaya açtı: "Hele şükür." dedi.

"Ey Ali, niçin hazırlık haberini bu kadar geciktirdin? Hepimiz üzüldük."

Hız. Ali, fikrini anlattı. Ümmü Eymen onu haklı buldu. Fakat şöyle dedi:

"Haydi siz dönün ve benden haber bekleyin. Çünkü böyle işlerde daima kadınlar aracı yapılmışlardır. Ali beni vekil yaptı demektir. Ben şimdi gider, Allah'ın Resulünün hanımları Aişe, Sevde, Hafsa ile huzura çıkarım ve arzunu bildiririm."

Hız. Ali pek rahatlamıştı. Nasıl rahatlamasın ki, üzerinden en zor bir iş kalkmıştı. Ümmü Eymen'e hayır dualar etti. Akil ile geri döndüler. Bekleyecekleri yeri haber verdiler.

Bu arada Hız. Ali'nin dudaklarında Hız. Muhammed'in bir

sözü gezindi: “Ümmü Eymen, annemin vefatından sonra bana annelik etmiş, şefkatini esirgememiştir.”

Ümmü Eymen, hızla Hz. Muhammed’in Mescid bitişiğinde yaptırdığı odalar halindeki evine ilerlediği, ilerde bir ilahi emirle mükafatlanarak Hz. Peygamberle evlenecek olan Ümmü Seleme’yi gördü. Ümmü Seleme, hayır işlerini severdi ve hitabeti de iyiydi. Ümmü Eymen derhal onun yolunu kesip, yapacaklarını anlattı, onu birlikte götürmeye kolayca muvaffak oldu.

Hz. Muhammed’in evine vardıkları zaman, yapacaklarını Hz. Aişe ve Hz. Sevd’e de anlattılar. Sonra hepsi bir arada, Hz. Muhammed’in huzuruna çıktılar. Biraz ortadan, dünya ahvalinden konuşulduktan sonra, konuya Ümmü Seleme girdi:

“Ey Allah’ın Resulü!” dedi. “Biz buraya bir iş için geldik.”

Devam etti: “Ey Allah’ın Resulü! Anamız, babamız, canımız sana feda olsun. Eğer rahmetli annemiz Hz. Hatice sağ olsaydı, toplanıp gelmemizin hiç bir hikmeti kalmazdı. Çünkü o, aynı işle uğraşır ve sevinirdi.”

Hz. Muhammed, Hz. Hatice’nin ismini işitip hatırası yad edilince, mübarek gözleri nemlenerek, cevap verdi: “Hatice gibi kadın var mı? O, herkes beni yalanlarken doğruladı. Dünya ve ahiretime yardımcı oldu.”

Ümmü Seleme bunu doğruladı ve diledi: “Hz. Hatice anamız öyleydi. Ama o Allah’ın huzuruna gitti. Allah (c.c.) onu ve bizi bir araya toplansın.”

Bekletmeden geldikleri işi açıkladı: “İşte o Hz. Hatice’nin kızı beş aya yakın zamandan beri, Hz. Ali ile nikahlıdır.”

“Biliyorum.”

“Ali, bizi aracı yaptı. Hazırlıkları tamam olmuş, eğer izin verirsen, artık evlenmek istiyor.”

Hz. Muhammed’in esasen ışıltılı parıldayan mübarek yüzü büsbütün aydınlandı ve Ümmü Eymen’den rica etti: “Bana Ali’yi buldur ey Ümmü Eymen.”

Ümmü Eymen, sevinerek çıktı.

Hz. Muhammed, kalanlara buyurdu: "Haydi gidin, önce Ali'nin evini döşeyin. Sonra Hz. Fatma'yı süsleyin."

Sordular: "Düğün ne zaman?"

"Bu akşam."

Huzurdan ayrılırken kadınlar sevinçlerini tutamayıp, el çırp-  
tılar.

Biraz sonra Hz. Ali geldi. Hz. Muhammed duyduğunun doğ-  
ruluk derecesini ondan öğrenmek istedi:

"Ey Ali! Hazır mısın? Düğününün yapılmasını artık arzulu-  
yor musun?"

"Evet. Bunu bilhassa istiyor ve emrini bekliyorum."

"O halde, inşallah bugün düğününüz olacaktır."

Hz. Muhammed, orada konuşmaları dinleyen ve hislenip  
ağlayan Ümmü Eymen'den rica etti: "Ey Ümmü Eymen! Sana  
bu iş için saklattığım paradan Hz. Ali'ye on dirhem ver... Ey  
Ali, sen de hemen hurma, yağ, süzme yoğurt al... Gelirken de  
herkesi buraya davet et..."

Hz. Ali, emredilenleri bir saat içinde yapıp döndü. Hz. Mu-  
hammed bizzat kendisi, hurma ve yağı yoğurtla karıştırdı 'hays'  
denilen tatlıyı yaptı.

Ubade oğlu Sa'd ise daveti haber alınca besili bir koyun yol-  
ladı. Bazıları da pirinçle yağ gönderdiler. Akşama varmadan,  
ortaya bir masa hazırlanmıştı..

Namazdan sonra davetliler bekleniyordu.

\*\*\*

Başta Hz. Aişe olmak üzere, Sevde ve Ümmü Seleme,  
Ali'nin kiraladığı eve gittiler. Bu ev, Hz. Muhammed'in evinin  
Şam tarafına gelen yönündeydi. Ev tek bir odadan oluşuyordu.  
Önünde küçük bir avlu vardı. Zemini topraktı.



Yardıma koşuşan kadınlarla birlikte dereden kum taşıyıp toprak zemini düzelttiler. Odada bulunan içi lif dolu iki yatağı, elleriyle uzun zaman didiklediler, kabarttılar. Dönüşlerinde evin hazır olduğunu, artık Hz. Fatıma'yı hazırlayacaklarını Hz. Peygambere bildirdiler.

Hız. Muhammed onlara teşekkür etti. Sonra diğer emrini verdi.

"Kızıma, Cariye Fıddâ ile Rukiyye'yi düğün hediyesi veriyorum... Giderken, bindiği deveyi takip etsinler."

Selman-ı Farisi Hazretleri, davete ilk gelenlerdendi. Maksadı, vazife almaktı. Akşam namazından sonra, Hz. Peygamber onun da arzusunu yerine getirdi.

"Ey Selman" dedi. "Ümmü Eymen'le devamlı irtibat kur. Fatıma hazır olunca, süsleyeceğin bir deveye onu bindir ve yeni evine bizzat götür."

Selman-ı Farisi, bunu en büyük şeref bilip deveyi hazırlamak için çıktı. Kırçıl bir deve seçmişti. Onu hem süslüyor, hem şiir söylüyordu:

*"Seni ne kadar süslesem azdır.  
Bizans imparatorundan,  
Kisradan, Yemen melikinden,  
Hazinele dolusu  
Cevherler yağsa, nâfiledir.  
Seni asıl süsleyecek,  
En büyük şerefe yükseltecek,  
Taşıyacağın kızdır.  
O kız ki Cennet hurisidir.  
Kadınların efendisidir,  
Kanında Allah'ın Resulünün  
Kanı, keuser keuser akıyor."*

Sağa sola koşuşturup duran Hz. Ali'nin, hazırlanan sofrayı ve dışarda bekleyen yedi yüzü aşkın davetliyi görünce, ansızın

neşesi uçtu. Hz. Muhammed bunu fark ederek ilgilendi: "Ey Ali, ne oldu?"

"Ey Allah'ın Resulü, dışarıdaki kalabalığın sesini işitmektesin, halbuki soframız meydanda. Onları nasıl ağırlayacağız?"

Hz. Muhammed, ses çıkarmadı. Davetlilerle beraber, Mescide geçti. O gece perşembeydi. Yatsıyı kıldırdı. Tekrar eve döndü ve Hz. Bilal-i Habeşi'ye buyurdu:

"Ey Bilal, davetlileri onar onar içeriye al."

Bilali Habeşi denildiği gibi yaptı. Gelenler, sofraya oturdular. Diledikleri kadar yediler ve kalktılar. Onar onar gruplar geliyor, düğün yemeğinden yiyip çıkıyorlardı, fakat hala sofradaki yemeklere sanki el sürülmemiş gibiydi. Tabaklardan hiçbir şey eksilmemişti.

Böylece, bütün davetliler ağırlandılar. Gecenin yansına doğru ziyafet tamamlanınca, Hz. Peygamber, Hz. Ali'yi bir kenara çekip emir verdi:

"Ey Ali! Evine git. Kızım Fatıma gelecektir. Onu karşıla ve ikiniz beraber beni bekleyin."

Hz. Ali, sanki uçar gibi gitti.

Bu sırada, Medine'de bulunan İslam düşmanları, damlara çıkmışlar, Hz. Fatıma'nın geçmesini bekliyorlardı. Ay da tam bir bedir halindeydi.

Bekleşenlerin halinden belliydi, haset ve kıskançlık her taraflarına dolmuş, ne kadar gizleseler, bakışlarından fıskırıyor-du. Bu hallerini ancak, dedikodularla gidermeye çalışıyorlardı:

"Fatıma sözde Muhammed'in gözbebeği kızıdır. Böyle yok-sul, basit düğünü ne gördüm ne işittim."

"Haklısın. Duyduğuma göre, bir deve ile yola çıkarılacak-mış. Halbuki Mekke'deki toplantıya nasıl gittiğini hala anlata anlata bitiremiyorlar."

"O bir sihirdi."

"Muhammed, şimdi de kızına sihir yapsın."

"Geçti o günler. Artık Muhammed sihir kudretine sahip değil. Esasen yakında, ona uyanlar gerçeği görecek ve dağılacaklar."

"Ali zorla evlendirildi. Fatıma öyle bir halle gelin gidiyor ama, kolaylıkla geri döner."

Bu türlü dedikoduları yapanlar, daha fazla konuşamadılar. Ansızın yolları sabaha çıkmış gibi oldu. Baktılar, Selman-ı Farisi'nin çektiği deve geliyordu. Arkasında iki cariye ve bir köle vardı. Devenin üstündeyse Hz. Fatıma oturuyordu.

Hayır, Hz. Fatıma değildi o. Şu bedir halindeki ay'dı sanki, yere inmişti. Hatta o da değildi. Ay, nihayet ışığını güneşten alarak nurlanıyordu ve dünyaya aksediyordu.

Hz. Fatıma'nın ise içi dışı nurdu. Yalnız bakışları değil, yanından geçtiği sürece en karanlık kalpleri bile aydınlatıyordu. Yollara dizilen Mümin kadınlar, kızlar, el çırpıyor sevinerek bağırıyorlardı. Şiir üstüne şiir yağıdıyorlardı. Onlardan birisi en güzelini söyledi:

"Ey kuru bir ağaçta  
Uyuklayanlar.  
Uyanın ve bakın!  
Dallarn birisi yaprak verdi.  
O, dallarn en yeşili olacaktır.  
Çünkü devası geliyor.  
Orada yuvalanıp,  
Şereften şerefe yükselecektir.  
Her dal sıyrılır yeşilinden ama,  
Bu dal, taşıdığı yuva kaldıkça  
Yeşilinden soyunmayacaktır.  
Ay'a başınızı çevirin,  
Onun böylesine saygıda kalışını  
Hiç düşündünüz mü?  
Halinde bir gerçek var,  
İlhamlarımı tasdik ediyor hep."

Bir çokları da ilhamları boğazlarını tıkadığından sadece la-kaplarını bağırsıyorlardı. Böylece çok şeyler anlatmaya çalışıyorlardı:

“Zehra! Zehra!”

“Fatıma!”

“Bint-i Resül!”

“Bedr’in hurisi!”

“Ümmü Ebiha!”

“Betül!”

“İnsanların hurisi!”

“Kadınların efendisi!”

“Zekiyye!”

“Meymune!”

“Raziye!”

“Marziye!”

“Fatümat’üz-Zehra!”

Hz. Fatıma bu türlü karşılamlar arasında geçip gitti. Biraz sonra, Hz. Muhammed onu çevreleyen yakın ahabıyla, göründü. Kendine has gülümseyişiyle konuşuyordu hep.

Arada kızı hakkında şunları buyurduğu işitiyordu: “Her kız çocuğunun oğulları o kıza nispet olunurlar. Ancak Fatıma-tü’z-Zehranın çocukları bu hükmün dışındadırlar. Zira onların velileri benim. Onlar sahih neseple benim sayılırlar. Kısacası onların babaları benim.”

Bunu işitenler ilerde olacakları anlıyorlar ve ağlaşıyorlardı. Demek Hz. Muhammed’in diğer kızları oğlan doğurmadıkları ve kendisinin de doğan oğullarının yaşamadığı bir gerçekken, Hz. Fatıma oğlan doğuracaktı. Allah’ın Resulünün soyu bu çocuklardan nesilden nesle kevserler gibi akacaktı.

\*\*\*

Hz. Muhammed eve varınca, yakın sahabeler, onu tekrar tebrik ederek ayrıldılar. Hz. Muhammed eve girdi.

Hz. Ali bir tarafta duruyordu. Hz. Fatıma ise Ümmü Eymen ile karşı taraftaydı.

Hz. Muhammed odadakileri selamladıktan sonra sordu: "Dünya ve ahiretteki kardeşim Ali burada mıdır?"

Demek onu fark etmemişti. Ümmü Eymen cevapladı ve sordu: "Evet buradadır. Lakin Ali kardeşin değil amca oğlundur."

"Evet öyledir ama, bizim kardeşliğimiz mana alemindedir."

Hz. Muhammed, bu cevaptan sonra, Hz. Fatıma'ya su getirmesini buyurdu.

Gelen suyun bir kısmını önce abdest almakta kullandı. Kalanını "Gel kızım önümde dur" diyerek Hz. Fatıma'nın ön ve arkasına serpti.

Dua etti: "Allah'ım, onu ve neslini şeytanın kötülüklerinden sana emanet ederim."

Hz. Ali için de aynı şekilde davrandı. Duayı yine okudu ve buyurdu: "Ey Ali, Allah'ın adı ve bereketiyle ailenin yanına git."

Hz. Ali, Allah'ın Resulünün arzusuna uydu. Hz. Fatıma'nın yanına varıp durdu. Hz. Muhammed, bu kere her ikisi için Allah'tan diledi: "Allah'ım, onları ve nikahlarını mübarek eyle."

Besmele-ı Şerife, İhlas-ı şerif, Felak suresi, Nas suresi mübarek dudaklarından nur çağlayanları halinde dökülüp, o toprağı kumlu, yatakları lifle dolu odayı cennet saraylarının en güzeli haline getirdiler.

Hz. Muhammed, onları yalnız bırakıp Ümmü Eymen ile çıkarken, bir kere daha durdu, gözlerinden yaşlar aka aka son duasını yaptı: "Allah'ım, onların nikahlarını mübarek eyle. Onlara ve hatta onlardan gelecek nesillere de ilahi bereketlerini bol ve geniş kıl."

## NÖBET DEĞİŞTİREN İKİ YILDIZ

Hicretin üçüncü yılı (624-625) baharına çıkılıyordu. Medine'de durgun bir hava yaşanıyor. Bunun en büyük sebebi, Beni Kaynuka Yahudilerinin Hayber'e yakın bölgelere sürülmüş olmalarıydı.

Diğer iki Yahudi kabilesiyle, Hayber Yahudileri, Medine putperestleri, münafıklar, sanki sözleşmişlercesine, yeni planların peşindeydiler.

Sürülen Yahudiler, sık sık gelip hala Medine otlaklarını sürüyorlardı. Bu hal de ayrıca Ensarı, yani Evs ve Hazreç kabilelerini yıldırıyordu.

Mekke müşrikleri, Bedir Gazası'ndan beri geçen zaman içinde kadın erkek gittikçe kinlenmişlerdi. Kadınlar mütemadiyen erkeklerini ikaz ediyor: "Bedir'in intikamı alınmalıdır" diyorlardı.

Onları tahkir edenler dahi vardı. Kureyş'in iç halini bilen diğer din düşmanları, Yahudiler, münafıklar, Medine putperestleri, durmadan yangına körükle gidiyorlardı. Kureyş müşrikleri, büsbütün kapanan ticaret yollarının açılması uğruna bedevileri o kadar saldırtmışlardı ama, hiçbir sonuç alamamışlardı.

Yahudiler, bir taraftan Kureyş müşriklerini ve Medine'deki münafıkları çeşitli yollardan azdınlarken, kendileri de, bilhassa şairleriyle, hatipleriyle, Hz. Muhammed'e pek çirkin sözler sarf ediyorlardı. Bilhassa O'nu zehirlemek için çare araştırıyorlardı.

Bu arada Hz. Fatıma hamileydi. Buna rağmen, Hz. Ali'nin her gelişinde ona durumu soruyordu. Bazen da babası Hz. Muhammed'e, Hz. Aişe'ye gidiyor, yahut onlar geliyorlardı. Konu-

şulan mevzu aynıydı. Hayber Yahudilerine de bir ders vermek gerekiyordu.

Yahudilerin bütün gayesi, başta Hz. Muhammed olmak üzere, bütün Müslümanları Medine'den uzaklaştırıp, Evs ve Hazrec kabilelerini tekrar ticari esaret altına almaktı. Onlar, rengperlikle geçinen Medine halkının ekinlerini yok pahasına alıyor ve refah içinde yaşayarak, Filistin'e yerleşmek hülyalarını düşünüyorlardı.

Fakat, Medine'nin iki büyük kabilesi olan Evs ve Hazrec kabilesinin müminleri en çok, Hz. Muhammed'e saldırmalarına tahammül edemiyordu. Uydurulan pek çirkin şiirleri işittikçe karşılık vermek mecburiyetini hissediyorlardı. Nitekim, Evs kabilesi böyle bir şair olan Eşref oğlu Ka'b'ı fedailerine öldürtmüşlerdi. Şimdi de Hazrec kabilesi, bir şeyler yapmak istiyordu.

Hayber'e sürülenlerden bilhassa Ebu Rafi Sellam vardı. Yılanın başı halindeydi. Hazrec'ten hazırlanan sekiz fedai iki yüz kilometrelik yolu göze aldılar ve Hayber'e varıp, kale içine girmeye ve bu adamı öldürmeye muvaffak oldular.

Hayber'e yapılan ilk baskındı bu.

Müslümanların karşısındaki sapıklar şaşırdılar. Biraz kendilerini toparlar gibi oldularsa da tekrar çeşitli yollardan hücumlarına başladılar.

Hz. Fatıma, bilhassa bunlardan birisi üzerinde çok durdu. Çünkü kendisini ilgilendiriyordu.

Mekke müşrikleri, Hz. Fatıma'nın hamile olduğunu, nerdeyse doğuracağını öğrenince, bir zamanlar Mekke'deyken Vail oğlu As'ın Hz. Peygamber için buyurduğu 'ebter' sözünü tekrar dedikodu ettiler. Bu dedikodular devamlı surette Medine'ye ulaşıyordu.

Sözde Hz. Fatıma, doğurmayacaktı. Yahut doğursa bile bir ur olacaktı bu. En çok da belki bir kız doğuracaktı.

Fatıma gibi, dünya zevklerinden elini ayağını çekmiş, sihir

içinde yaşayan bir kadından başka şey beklenmezdi. Sonuç olarak, her şekilde Hz. Muhammed'in nesli devam etmeyecekti. Ebterliği gerçekleşecekti.

Müslümanlar, bütün bu dedikodulara pek üzülmüyorlardı. Hz. Fatıma onların halinin farkına varıyor ve içinde kaynaşanları asla hissettirmeyerek, Allah (c.c.)'a sığınarak, onun buyurduğu sureyi müminlere hatırlatıyordu:

*"(Habibim) hakikat biz sana keuseri verdik.  
O halde Rabbin için namaz kıl, kurban kes.  
Sana (buğzeden yok mu) zürriyetsiz olan şüphesiz odur."*<sup>18</sup>

Hz. Fatıma ne acı ki, hala müşriklerin kız çocuklarını horladıklarını ve oğlan çocuğunu baş tacı ettikleri bu sıralarda, yalnız ve yalnız, onların şom ağızlarını tıkamak için bir oğul istiyordu. Bunu hiç kimseye açmıyordu ama, şu sıralarda en büyük emeli buydu. Gerçekleşmesi yolunda hep dua ediyordu.

Hz. Peygamber'in de ne kadar kederli olduğunun farkındaydı. Sevgili babasına asla belli etmiyor, ona daima ihtiyacı olan neşeyi vermeye gayret gösteriyordu. Rahmetli annesi müşriklerden neler çekmemişti ki! Onları hatırlıyordu. Hz. Hatice, elindeki ve kalbindeki bütün imkanları, son zerrisine kadar sarf ederek, Allah'ın Resulüne yardımcı olmuştu.

Şimdi Hz. Fatıma, kendisini onun yerine koymak lüzumunu duyuyordu. Hele bir gün, şu şiiri işitince, vazifesinin büyüklüğüne büsbütün inandı.

*"Hatırlar mısın bilmem,  
Bir yıldız vardı,  
Bol ışık serperdi yeryüzüne.  
Kıskanmazdı içindikileri.  
Ama hani?"*

---

<sup>18</sup> Kevser suresi; ayet: 1-3



O yıldız, cömertliğinin sonunda  
Tükendi, söndü, yok oldu.  
Doğmasını bekleyenler üzgün.  
Sen de biliyor görüyorsun olanı.  
Niçin tereddüttesin?  
Neden bağışlanmış imkanlarını  
Düşünmüyorsun?  
Koş, yüksel, yerini al onun.  
Bu bir nöbet değiştirmedir.  
Bir yıldız söner diğeri parlar.  
Böylelikle doğru yoldakiler sapıtmazlar."

\*\*\*

H z. Fatıma sevgili babasının durumunu en çok takdir edendi. Elbette Allah (c.c.), buyurduğu emir ve yasaklarla, kudsi hadislerle, devamlı surette H z. Peygamberin moralini yükseltmekteydi. Lakin nihayet, H z. Muhammed de bir kuldu.

Her insan gibi, hayatın sevinç ve eleminden payını alıyordu. Bilhassa, kendisine buyurulan cihanı kaplar derecedeki şerefli görevini hakkıyla yapmak için, insanların ahlakını tamamlamak yolunda çırpınıyordu. Önüne, kaya gibi, dağ gibi çıkan engelleri aşmaya çalışıyordu. Böyle bir insanın kul olarak teselliye ihtiyacı çoktu.

Allah (c.c.), H z. Fatıma'yı bu iksiri vermek için yaratmıştı. H z. Fatıma da vazifesini idrak ederek, annesinin bıraktığı yerden bu işi devralmıştı. Sönen yıldızın bulunduğu yerde o parlamıştı.

H z. Muhammed şüphesiz, sebepli evlenişlerinde, ailelerinden, bilhassa H z. Aişe'den de pek teselli buluyordu ama, ne de olsa o henüz küçüktü. H z. Peygamberin ilerisi için Mümin kadınlara bırakacağı örnek bir eseri olacaktı o, onun misyonu farklıydı.

H z. Fatıma, babasıyla sık sık baş başa kalıyor ve hiç kim-

senin bilmedikleri sohbetlerini sürdürüyorlardı. Bu anlar onların en mesut anlarıydı. Belki gün boyunca ağızlarına bir lokma koymamışlardı ama, sohbetleriyle doyuyorlardı.

Hız. Muhammed, adet edinmişti. Sabahları Hız. Fatıma'nın kapısına varır, kapıyı çalar ve Hız. Ali ile onları namaza hazırlardı. Elbette, Hız. Ali olsun, Hız. Fatıma olsun, Bilal-i Habeşî'nin ezanını daima uyanık bir halde, hazla dinlerler ve namaza hazırlanırlardı ama, Hız. Peygamber bilhassa Ehl-i Beyt'ine (ev halkına) dahil olanların kulluklarında her hangi bir aksaklık göstermemeleri için yapardı bunu.

Hız. Muhammed nasıl ki, Kureys'in bir zamanlar en emini, sır tutanı biliniyorduydu, şimdi de Hız. Fatıma öyleydi. Medine halkı da gün geçtikçe artan bir sevgiyle ona sokuluyor, mahremiyetlerini ondan gizlemiyorlardı.

Yeni bir lakabı daha olmuştu. Fatımatü'l-Kübra... Çünkü Medine'de Fatıma adında pek çok kadın mevcuttu. Bazıları da annesi Hız. Hatice'den ilham alarak bu lakabı söylerlerdi. Annesinin de adı Haticetü'l-Kübra değil miydi?

Bilhassa sevgili babası onunla pek dertleşir, ne kadar ağzı sıkı ve emin olduğunu bildiğinden, en yakın sahabelerin bile tam olarak öğrenmedikleri mevzuları ona açardı.

Mesela, Hız. Fatıma, Hız. Peygamberden münafıkları (menfaatleri uğruna sözde Müslüman olanları) isim isim, başlarıyla birlikte bilirdi.

Hız. Fatıma, daima bir peygamber kızı olduğunu idrak eder, unutmazdı. Hareketlerini ona göre ayarlardı. Yalan, haram, debdebe, şaşaa nedir bilmezdi.

O yıl, Hicretin üçüncü yılında (624-625), içki ve kumar yasaklanınca, miras hükümleri emredilince, pek çok sevinmişti. Hele müminlerin müşrik kadınlarla evlenmeleri kesinlikle kaldırılınca... Bütün bunlara Müminlerin derhal uymaları da onu saadetten saadete götürmüştü.

Genç yaşına rağmen, evinde ibadetten sonra daima uzun uzun, kadınların hukukunu yükseltici vaazlarda bulunurdu.

Hız. Peygamber -elbette ki Allah (c.c.)'ın emriyle- çalışmayı teşvik, daima ilerleme için bir örnek olarak, ilk tecrübeyi Hz. Ali ile Hz. Fatıma üzerinde yapmıştı. Hz. Ali evin dışarıdaki işlerine bakacaktı. Hz. Fatıma ise iç işlerini yürütecekti. Bu, erkek-kadın eşitliğine atılan ilk adımdı.

Çünkü o zamana kadar, erkekler, horladıkları kadınları bir zevk aleti, doğum makinesi, içerde ve dışarıda ailenin her türlü hizmetini yapacak biri, bir eşya kadar hakir görürlerdi. Kendileriyle, keyiflerine bakarlardı. Kadının hiç bir şeyde hakkı yoktu. Bu yüzden kadın silah kullanmayı, ata binmeyi, ticareti, rençperliği, çobanlığı ve benzeri bütün işleri öğrenirdi.

Hız. Muhammed'in Ali ile Fatıma arasında vazife bölümü yapması, ilk anda gerçek Müminlere ne kadar iyi tesir etmişse, din düşmanlarına da yeni bir dedikodu konusu olmuştu. Halkı kışkırtmak için türlü şiirler söyleniyordu çarşılarda.

*"Gelenekler hızla değişiyor.*

*Rüyada görülmesi*

*Mümkün olmayanlar*

*Gündüzleri yaşanıyor.*

*Eğer bir gün*

*Kadınlar erkek rütbelerinde*

*Yer değiştirirlerse şaşırmanın*

*Vaktinde çaresini almayan sizsiniz çünkü.*

*Çobanlar sürü,*

*Sürüler çoban,*

*Tarla çiftçi,*

*Çiftçi tarla oldu da uyudunuz.*

*Bakalım daha neler göreceğiz!*

*Atalarımızın bizlere*

*Miras bıraktığı gelenekleri*

*Böyle mi koruyacaktık?"*

Erkekler, ticaret bahanesiyle, sık sık evlerinden aylarca uzaklaşırlardı. Yahut diğer kabilelerle meseleler çıkarır, devamlı bir düşmanlık içinde bulunurlardı. Kadın ve çocuklarsa, doğduklarından beri gördükleri bu hale alışıklılar. Ses çıkarmazlar, kaş bile çatamazlardı. En küçük bir hatalarında, itaatsizliklerinde, unutkanlıklarında, tura, kırbaç, zindan hazırды. Hatta hiç bir sebep gösterilmeden ve nafaka ödenmeden evden atılmak da vardı.

Hz. Ali evin dış işlerini üzerine almıştı ama, Sevgili Peygamberine katiplik yapmaktan ve cihatlardan baş alıp hiçbir iş tutamıyordu. Evine getirdiği tek şey, gazalardan payına düşen ganimetti. Hatta bir seferinde Hz. Fatıma'nın en büyük ihtiyacı olan tıraşı bile Hz. Peygamber almıştı. Müminlere fırsat verilse, Hz. Fatıma'ya varlarını yoklarını vermekte yarışacaklardı. Lakin çekiniyorlardı.

Hz. Fatıma olsun, Hz. Ali olsun, müminler içinde en kanaatkar insanlardı.

\*\*\*

Hz. Fatıma'nın evliliğinin ilk yılı henüz dolamıştı. O evdeki işlerini yürütürken, bir yandan da İslam düşmanlarının içte ve dışta yaptıklarını günü gününe haber alıyordu. Onu düşündüren çok şeyler vardı.

Vaazlarında, kadınlara, kızlara, evlerindeki erkeklerin morallerini kuvvetlendirmeleri gerektiğini yılmadan söylüyordu.

Hz. Fatıma bir şeyin daha farkına varmıştı. Evlendiği halde sevgili babasına olan sevgisi hiç sekteye uğramamış, aksine büsbütün artmıştı. Hz. Hamza'ya da öyle. Elbette kocasını pek seviyor ve onun ahlakını, kahramanlıklarını, ilmini çok takdir ediyordu ama, bilinmez bir hikmetle, kalbi üçe bölünmüştü.

Hz. Muhammed evlat sevgisinden ileri, bir davranışa daha

başlamıştı. Hz. Fatma'ya engin bir hürmet gösteriyordu. Bununla karşılaşanlar şaşıyorlardı.

Mesela bir gün Hz. Muhammed meclisteyken, Hz. Fatıma içeri girmişti. Hz. Muhammed, her zaman yaptığı gibi, derhal kalkmış, onu karşılamış ve oturduğu yeri ona göstermişti. Meclistekiler şaşırmışlardı. Halbuki Hz. Muhammed, oradakilere, kadının gerçek mertebesini göstermek istemişti.

Henüz zamanı olduğuna hüküm vermediğinden: "Cennet annelerin, ayağı altındadır..." buyruğunu söylediği gibi, hareketinin sebebini şöyle izah etmişti şimdilik: "Cennet kadınlarının üstünleri, Hatice, Fatıma, İmran kızı Meryem, Fir'avn'ın ailesi Asiye'dir."

Dinleyenler, düşündüler, hepsi kalben bu dört muhterem kadın içinde Hz. Fatıma'nın en üstün olduğu hükmüne vardılar.

Sahabeler Hz. Muhammed'e sorarlardı: "Ey Allah'ın Resulü! Ev halkından en çok kimi seversin?"

Hep aynı cevabı alırlardı: "Sevgili kızım Hz. Fatımat'üz-Zehra'yı."

Başka bir gün bir olay daha olmuştu. Bunda da Hz. Muhammed'in hassasiyet derecesini, kimseyi incitmemek ahlakını ve Hz. Fatıma'ya sevgi ve bağlılığını görmek mümkündür.

Hz. Muhammed, Hz. Fatıma ile Hz. Aliyi ziyarete gittiği bir ikinci üzeri, onları, avlularında sohbet eder buldu. Konuşup gülüşüyorlardı. Hz. Muhammed içeriye girip, yerine oturunca, merak edip sordu.

"Az önce gülüşüyordunuz, niçin?"

Bunu Hz. Fatıma cevapladı: "Ey Allah'ın Resulü babam! Ali, senin yanında benden daha sevgili olduğunu iddia ediyordu."

"Sen ne dedin?"

"Kabul etmedim, benim daha sevgili olduğumu söyledim."

Hz. Muhammed, Hz. Fatıma ve Hz. Ali'ye dönmüş, kurumuş

dalları bile derhal yeşertecek bir gülümseme ile baktı. Önce Hz. Fatıma'ya cevap verdi:

"Ey Fatıma! Her baba çocuklarına tabii ve fitri bir bağlanışla bağlıdır... O halde bana Ali'den daha sevgilisin."

Sonra Hz. Aliye dönüp devam buyurdu: "Ali'ye gelince, Ali de bende senden daha çok keramet ve izzet sahibidir."

H z . F a t ı m a ile, H z . A l i gençtiler henüz, H z . Ö m e r ' i n buyurduğu gibi, H z . P e y g a m b e r ' i n nezareti altında, her hangi bir anlaşmazlıkları olmazdı. Allah'ın Resulü de bu nezareti titizlikle yapıyordu. Lakin her genç yeni evliler gibi, kaynaşincaya kadar, bazı fikir ihtilafları olacaktı.

Nitekim, H z . P e y g a m b e r , bir akşam üstü, onları ziyarete gittiği zaman, H z . F a t ı m a ' y ı yalnız buldu. Üzüldü. Fatıma (r.a.), babasını üzdüğü için gözleri dola dola anlattı:

"Ali ile küçük bir münakaşamız oldu."

H z . M u h a m m e d , derhal evden ayrıldı ve H z . A l i y i aramaya gitti. Onu Mescid yakınında, yere uzanmış uyur bulunca buyurdu:

"Kalk ey Ebu Turab (toprağın babası)."

H z . A l i derhal fırladı. Üstünü başını silkeledi. Pek utanmıştı. Bir o kadar da (Ebu Turab) hitabından hoşlanmıştı. Derhal evine koştu. Bir daha H z . F a t ı m a ' y ı olur olmaz sebeplerle incitmemeye kalben söz verdi.

H z . F a t ı m a , Allah'ın Resulü babasını üzmemeye o kadar dikkat gösteriyordu ki, hamileliğinin son günlerinde bile, her kadının başına gelmesi mukadder ağrılarından söz etmiyor ve ıstırabını belli etmemeye çalışıyordu. Fakat H z . M u h a m m e d , sevgili kızının ilk doğumunu zor yapacağı düşüncesindeydi. Kızının halinden bunu seziyordu.

Yine bir gün H z . M u h a m m e d kızını merak etmişti. O sırada yanında, pek sevip saydığı sahabe Hüseyin oğlu İmran vardı. Ona rica etti:

“Ey İmran! Fatıma’yı hasta bıraktım. Bir ziyaretine gitsek.”

“Derhal ey Allah’ın Resulü.”

Hız. Muhammed’in belki vahye dayanarak, belki içine doğarak, yaptığı bir teklifi bu. Fatıma’yı göremeden yapamayacaktı. Hemen İmran ile yola çıktılar. Eve vardıkları zaman, Hız. Fatıma hakikaten bitkin bir haldeydi. Durumunu saklayacak imkana sahip değildi.

Hız. Muhammed mübarek gözleri ıslanarak sordu: “Ey Fatıma, nasılsın?”

Hız. Fatıma, sanki Mekke’deki üç-beş yaşlarındaki çocukluk halindeydi. Babasının kucağına kendisini bıraktı. Hız. Muhammed her zaman yaptığı gibi, onu sevdi, okşadı, kokladı, öptü ve sordu:

“Nasılsın ey Fatıma.”

“Sancı üstüne sancı geliyor. Gözümü kapatamıyorum. Bir lokma ekmek yemek için takatim yok. Açlık beni bitirdi.”

Hız. Muhammed, o haliyle kuvvet verdi: “Ey kızım! Sakın, her kadının başına gelenden şikayet etme. Allah’a yemin ederim ki, ben, yaratılmışların en üstünü ve Rabbimin sevgilisiyken, peygamberlikle görevlendirilmişken, üç günden beri mideme bir şey girmedi... Neden mi? Bir sırdır bu...”

“Müşriklerin hazırlıklarına ve doğumum hakkında çıkardıkları dedikodular yüzünden midir?”

“Değil ey kızım! Hız. Allah, soyumun kevser gibi ebediyete kadar akacağını buyurduktan sonra, asla dedikodulara aldırış etmem. Müşriklerin hazırlıklarına gelince, Allah (c.c.)’ın izniyle daima perişan olacaklardır.”

“Seni anladım ve pek sevindim ey babam.”

“Allah’ımdan dileseydim bana neler lütfetmezdi! Lakin Müminlere ibret için, geçici nimetleri sonsuz nimetler uğruna feda ettim...”

Hız. Muhammed, Fatıma (r.a.)’yı tekrar kucakladı ve buyur-

du: "Müjdem hakkında daima büyük olmuştur. Sen cennet kadınlarının en üstünüsün..."

Hz. Fatıma'nın solan yüzü pembeleşmiş, canlanmış ve ağrıları dinmişti.

Sordu: "Ey sevgili babam! Asiye ile Meryem için ne dersin?"

"Asiye, kendi devrinin kadınlarının büyüğüdür. Meryem de öyle. Hatta Hatice de."

Hz. Muhammed, daha epeyce konuştuktan sonra, hem kendisi, hem Hz. Fatıma huzur içinde birbirlerinden ayrıldılar.

Hz. Muhammed, avluya çıkınca, köleye buyurdu: "Ümmü Seleme ile Cahş kızı Zeynep derhal buraya gelsin... Doğumu pek yaklaştı. Sık sık "Ayete'l-Kürsi, Felak ve Nas" surelerini okusunlar..."

Yalnız onlar değil, durumu öğrenen, Hz. Peygamberin halası Safiyye, Ebu Rafi'nin eşi Selma da geldiler. Bunlar aynı zamanda ün yapmış ebelerdi.

Hz. Muhammed ve İmran, oradan Mescide gittiler. Yatsı namazından sonra, sahabelerle oturdular... Bir aralık Hz. Muhammed, ruhen sahabeler arasından ayrılmış gibi oldu. Sahabeler sonucu, merakla beklediler. Hz. Muhammed yükseldiği yerlerden dönüp gelince, sordular:

"Ey Allah'ın Resulü! Müjdeni sabırsızlıkla bekliyoruz."

Hz. Muhammed buyurdu: "Öyle bir gün gelecektir ki, cennettekiler, birdenbire çevrelerinin güneş ışığı ile sarıldığını görecekler. Aydınlıktan şaşırıp Cennet bekçisi Rıdvan'a, yeryüzündeyken cennette ne güneş, ne ay bulunmadığını öğrenmiştik. O halde sebebin ne olduğunu soracaklar. Cennet bekçisi Rıdvan, o ışığın ne güneş, ne ay olmadığını, Fatıma (r.a.)'nın gülümsemesinden olduğunu haber verecek."

Hz. Muhammed böylece doğumu pek yaklaşan, acı çeken kızıyla az önce yaptığı sohbet esnasında onun gülümseyerek



rahata kavuştuğunu, halinin cennetlere kadar aksedeceğini, bunun daim olduğunu buyurdu.

Fakat, Müslümanların baş düşmanları, daha ertesi gün, bunu da kendilerine yeni bir dedikodu mevzuu yaptılar. Hz. Fatıma'nın şimdiye kadar ancak bir ur, yahut kız doğuracağını söyleyenler, en korkunç, iğrenç fikirlerini ortaya attılar ve buna Hz. Peygamberin bir gece evvel buyurduklarını şahit gösterdiler.

Onlara göre, Hz. Fatıma, doğumunu yapamayacaktı. Vefat edecekti. Müminler, telaşlandılar. Hz. Fatıma'nın ağırlarının görülmemiş bir şekilde hala sürmesi onları, ister istemez bu dedikodular üzerinde düşündürdü. Henüz putperest olanlar dolaylı yollardan Müminlerin şüphe ve acılarını artıracak ilhamlarda bulunuyorlardı.

*"Ey ağaç altında bekleyenler!  
Boşuna eteklerinizi açmayın.  
Umduğunuz, imrendiğiniz,  
Meyvelerle dolmayacak onlar.  
Ağaca tırmananın halini görüyor musunuz  
Elleri titriyor dalları tutarken,  
Ayakları basacak yer bulamıyor.  
Mümkün müdür size meyve düşürmesi  
Eğer akıllı iseniz  
Açılın ağaç altından...  
Çünkü neredeyse sizi avutup bekleten,  
Düşmek üzeredir, bir yeriniz sakatlanmasın."*

Bahara çıkılırken, bu türlü kışkırtmalarla Müminler pek acı günler geçirdiler. Nihayet, beklenen gün gelip çattı.

Hicretin üçüncü yılı, Ramazan ortası, salı günüydü (1 Mart 624). Hz. Fatıma'nın başında bekleyenler, artık doğumunun an meselesi olduğunu duyurdular. Hz. Muhammed derhal yetişti. Davetliler de geldiler.

Henüz imanı tam paklaşmamış olan bütün Müminlerin kafasında: "Acaba? sorusu vardı. Müşrikler ise, her zaman yaptıkları gibi, sefalarındaydılar. Alıştı onlar... Nitekim gülerek aralarında konuşuyorlardı:

"Fatıma doğurmak üzereymiş."

"Evet."

"Bir ur, yahut kız doğuracağını, hatta öleceğini yadık."

"Doğru."

"Dediğimiz çıkmazsa?"

"Başka düşünecek şey mi yok? Bir yenisini atarız ortaya... Müminlere huzur vermemeye mecburuz."

"Ne deriz mesela?"

"Doğan çocuğun yaşamayacağını yayarız. Muhammed'in hangi oğlu yaşadı ki, torunu yaşasın."

"Bu iyi bir fikir."

"Dahası var. Eğer Muhammed gerçek peygamber olsaydı, bir oğlu hayatta bulunmaz mıydı?"

Bu karanlık yürekler, bidayetten nasiplerini almamış olanlar, eğer Kur'an'ı okumuş olsalardı, şimdiye kadar nazil olan ayetlerinde, Allah (c.c.)'in nice nice ayetlerinizde zalimleri, soy tahakkümünü, devlet idaresinin evlada geçiş şeklini meliki, kışrayı imparatoru lanetlediğini öğreneceklerdi.

Peygamberin asla varisi, mirası olamazdı. Halk kendi kendisini idare etmeliydi. Hz. Peygamber de bir kuldu. Elbette vazifesi bitince bu dünyadan ayrılacaktı. Müminler kendilerini idare için, aralarından dilediklerini seçeceklerdi. Eğer Hz. Peygamberin oğulları yaşayıp büyüseydi, en iyi idare şekli olan halkın kendi kendisini denetlemesi mümkün olur muydu?

Allah (c.c.), Habibine, oğullar vermiş ve küçük yaşta almışsa, sırf onu ibretlendirmek içindi. Kalbine evlat acısının derecesini yerleştirmekle, insanları sebepsiz savaşlarla babalarından etmemek içindi... Baba-evlad arasındaki sevgi barışın savaşa

dönmesiyle kopmamalıydı. Daha böyle nice binlerce sebeple, Hz. Muhammed'in oğulları yaşamamışlardı. Fakat torunlarından gelecek soy bundan hariçti. Allah (c.c.) Kevser suresiyle her şeyi açıklamıştı.

O gün Hz. Fatıma, müşrikleri utandıracak bir oğlan doğurdu. Bebek sanki bir nur topuydu. Daha doğum anında görenler, ona saygı ve sevgi duydular. Henüz gelişmemişti belki ama, Allah'ın bir hikmeti olarak, herkeste bebeğin Hz. Muhammed'e çok benzediği ilhamı uyanmıştı.

Ayrıca, herkesin şaşırdığı başka bir şey de olmuştu. Doğumundan önce çok çeken Hz. Fatıma, çok rahat bir doğum yapmış ve asla loğusalık hali görmeyerek, derhal ayağa kalkmıştı.

Hz. Muhammed, torununu kucağına aldı. Mübarek gözleri nemlenerek ona baktı. Sonra, sağ kulağına ezan, sol kulağına karnet okudu. Adını da buyurdu: "Hasan."

Hep torununa bakıyordu Hz. Peygamber. Kim bilir gayb aleminden, gelecekte neler ifşa ediliyordu kendisine, nihayet şöyle buyurdu:

"Oğlum Hasan, efendidir. Dilerim ki Allah (c.c.) Müslümanların ikiliğini onunla düzeltir."

Bunları işitenler uzak yıllar üzerinde durmadılar. Bahsedilen ikiliğin, Müslümanlar arasındaki iki grubu, gerçek Müminlerle münafıkları anlattığını düşündüler.

Hz. Muhammed, nihayet Hasan (r.a.)'ı bir kere daha kokladı ve Hz. Ali'ye uzattı. Hz. Ali, oğlunu alırken gözyaşlarını tutamamıştı. Onu öptü, öptü. O alim, hatip, şair mümtaz insan, Ehli Sünnetin kılavuzu Hz. Ali'nin sanki dili tutulmuştu. Çareyi, oğlunu Hz. Fatıma'ya vermekte buldu.

O sırada Medine sokakları, meydan ve pazarları, şu seslerle cınlıyordu: "Müşriklere lanet olsun... Allah'ın Resulünün bir torunu doğdu. Adı Hasan'dır."

## ÇEKİRGE SÜRÜLERİ

Hız. Fatıma, henüz beş günlük oğlu Hasan'ı uyutmuş, avluya çıkmış, değirmen başında un öğütüyordu. Pek dalgındı yine. Avlu kapısında Hız. Hamza'yı görünce, derhal işini bıraktı ve kalkıp büyük amcasını karşıladı.

Hız. Fatıma hep öyle olurdu. Hız. Hamza'yı görünce, hem yüzü büsbütün nurlanır, hem de kalbi çarpardı. Hız. Hamza'yı tanıdığı çocukluk günlerinden beri, asla ona bu dünyanın insanı gözünü bakamamıştı. Şimdi de aynı hisse kapıldı. Kendini, yaşadığını, unuttu... Hız. Hamza ile başka alemlere göçtü.

Hız. Hamza, Fatıma'nın oğlu Hasan doğduğu günden beri, hemen hemen her gün onlara geliyordu. İki sual soruyordu gelir gelmez:

"Nasılsın ey kızım Fatıma? Hasan nasıl?"

Hız. Fatıma, bu iki soruya hep aynı cevabı veriyordu:

"İyiym ey büyük amcam. Hasan da iyi."

Hız. Hamza, Hız. Fatıma'nın gözlerine bakıyordu cevaptan sonra. "Sen iyi değilsin ey Fatıma, içleniyorsun." diyordu. Ve içeriye giderek, uzun uzun Hız. Hasan'ı seyreliyordu.

Bugün de aynı sual ve cevaplar verildi yine. Hız. Hamza, Hasan (r.a.)'ı doyasıya seyrettikten sonra, Hız. Fatıma ile tekrar avluya döndü. Her zamanki gibi gideceği yerde, oturdu.

Sormakta gecikmedi: "Ey Fatıma! Niçin böylesin?"

"Bende ne var?"

"Allah'ın Resulü babana da böyle mi karşılık veriyorsun?"

"O bir şey sormuyor ki."

"Ne yapıyor?"

"Yalnız gözleri nemleniyor. Hasan'la beni öpüp kokluyor."

"Ali seni uyarmıyor mu?"

"Hemen hemen her zaman."

"Ne üstüne?"

"Bildiğin şeyler, ey büyük amcam."

Hz. Hamza, biraz düşündü. "Bildiğim şeyler ha?" dedi.

"Evet."

"O halde, Allah (c.c.)'ın buyurduğu Kevser suresini hatırlamıyorsun ey Fatıma!"

"Mümkün müdür? Her gün Kur'an'ın şimdiye kadar nazil olan bütün ayetlerini tekrarlarım ve açıklayarak, kadınlara anlatırım."

"Öyle olsa mahzun olmazsın. Müşriklerin dedikodularına kulak asmazsın."

"Hele bunu hiç vehmetme."

"Allah (c.c.), o surede Hasan'ın, belki de diğer oğullarının büyüyeceklerini, Allah'ın Resulünün soyunu devam ettireceklerini müjdeledi. Hz. Peygamberi 'ebter'likle kınayan adamı yalancı çıkardı."

"Biliyorum."

"Başka ne kalıyor öyleyse?"

"Beni deşme ey büyük amcam."

"Üzülüyorum ama."

Hz. Fatıma biraz düşündü... Sonra çekinerek sordu: "Bütün müminleri düşünmek hakkım değil midir?"

Hz. Hamza, Hz. Fatıma'nın bu cevabı karşısında dona kaldı. Demek bu pek sevdiği yeğeni, en çok Müminlerle ilgiliydi. Şahsını, yakınlarını asla aklına getirmiyordu.

Hz. Fatıma, Hz. Hamza'nın gözünde büsbütün büyüdü. Onu nerdeyse bağrına bastırıp, kalbine sokacağı geldi.

Bunu yapmadı ama, teselli etti: "Müminleri düşünme ey kızım! Allah (c.c.), her zaman yaptığı gibi onları korur. Şu anda

yeryüzünün en mesut kadınısın, bu günlerinin zevkini çıkar. Biz sahabelerin ileri gelenleri düşmanlarımıza karşı her tedbiri alıyoruz ve ne yaptıkları hakkında bilgimiz var. Onların bizi ansızın, bir çöl kabilesi gibi bastırmaları mümkün değildir.”

“Çok şeyler işittim ey büyük amcam. Bunlara ilave olarak, benim Hasan’ı doğurmam onları tamamen çileden çıkaracaktır.”

“Anlattım ya ey Fatıma! Dinimiz, ahlakı yükseltme, ilerleme, kadın erkek kim olursa olsun, eşitlik ve çalışma, Allah’a kulluk dinidir. Her doğan Allah’ını bilerek ve hür doğar. Hiç kimsenin bunu değiştirmeye hakkı yoktur. Karşımızdakiler, sanır mısın ki, put ve benzeri ilahlarını dinimiz şiddetle red ettiği için, bize karşı cephe aldılar? Hayır... Bütün düğüm asaletlerinin ellerinden gitmesinde, çeşitli sebeplerle yoksul kalmışlara tahakkümlerinin sona erecek olmasında, kazançlarının doğru yoldan yapılması mecburiyetine razı olmamalarındadır. Ey Fatıma, onlar bir çekirge sürüsüdürler. Çekirge sürüleri, zaman zaman ekinleri yer bitirirler ama, arı gibi birer nimet deposu olurlar. Onları öğütür yeriz. Bu hal, Allah (c.c.)’ın bir çeşit nimet dağıtımıdır. Fakat bizim karşımızda her türlü hazırlıklara girişenler içleri boş, kara çekirge sürüleridir... Nimetle değil, sapıklıkla yüklüdürler. Vermeye değil, almaya çalışırlar daima.”

Hz. Hamza konuşmasının sonunda, bir şair veya düşünürün sözlerini hatırlattı:

*“Her sözün aksi,  
Her işin tersi,  
Her olayın karşılığı,  
Hatta her derdin devası vardır.  
Dış alemde,  
Hayatımızda bu böyledir de,  
İçimiz başka mıdır sanırsın?  
Hayır, bu bir aldanıştır.  
Sana, cesaretle şunu söyleyebilirim ki,*

*İç alem daha kuvvetlidir.  
Manevi hayat,  
Maddi hayatı daima mağlup etmiştir."*

Hz. Fatıma, Hz. Hamza'nın anlattıklarına hak verdi ve: "Seni üzdüm ey amcam" dedi. "Bir dahaki sefere beni arzula-dığın gibi göreceksin."

Mümkün müydü bu?

Hz. Fatıma verdiği söze kendisi de şaşırmıştı. Çünkü Hz. Hamza, daima ona bu dünyanın insanı değilmiş gibi görünür-ken, bu tutumunu nasıl değiştirebilirdi?

\*\*\*

Günler ilerledikçe, Hz. Fatıma'nın üzerinde ısrarla durduğu ihtimaller gerçekleşiyordu. Hz. Hamza'nın çekirge sürülerine benzettiği sapıklar, her çareye başvurarak, hazırlıklarını tamam-lamak üzereydiler. Medine üzerine yapılacak seferin söylentileri artık her ağızdaydı. Ancak tarihini kimse bilmiyordu.

Mekke müşrikleri baş vurmamak kimse bırakmamışlardı. Kendilerine yapılan ikazları dinlememişlerdi.

Bilhassa Hayber Baskınında Ebu Rafi'nin öldürülmesi ve iddia ettiklerinin aksine Fatıma'nın bir oğul doğurması, çılgına çevirmişti onları. Bedir mağlubiyetini de hala unutmamışlardı. Kadınlar bu gazada kaybettikleri erkeklerini her gün bir kışkırt-ma vasıtası olarak kullanıyorlardı.

Ebu Süfyan'ın kaçırmaya muvaffak olduğu kervandan elde edilen elli bin altın kazanç topluca duruyordu. En kuvvetli ha-tiplerini kullanıp, çöl kabilelerini para vaadiyle kandırdılar.

Köle ve Habeşliler de kurtuluşlarını, iki tarafın da kınılıp za-yıf düşmesinde bulmuşlar, bu yüzden dış görünüşleriyle yapı-lacak seferi desteklemişlerdi. Yahudiler, mütemadiyen Kureys müşriklerine moral veriyorlardı. Medine'de henüz Müslüman

olmamış putperestlerle, münafıkların bulunduğunu, hele Medine'ye iki kilometre yakındaki kalelerde bannan Nadiroğulları ile Kureyzaoğullarının, ki bunlar Yahudilerdi, bütün anlaşmalara rağmen, sefer gerçekleşip, Medine kuşatılınca, müşriklerin yanında olacaklarını bildiriyorlardı. Hz. Muhammed'in onların durumunu da göz önüne alıp, oraya kuvvet ayıracağını anlatıyorlardı.

Artık sefer kaçınılmaz bir hal almıştı. Mekke'de bulunan Hz. Abbas vaziyeti devamlı surette, Hz. Peygambere bildiriyordu. Nihayet, Medine seferi, Hz. Fatıma'nın Hz. Hasan'ı doğurduğu haftanın sonunda başladı.

Bin Kureyşli, iki binden ziyade bedevi (urban), bir o kadar deve, iki yüz at, yedi yüz zırh, müşriklerin ileri gelenlerinin kadınları, sözde orduya moral verecek fahişeler, köle ve habeshiler... Bütün bunlar Ebu Süfyan'ın kumandasında yola çıktılar.

Hakikaten bir çekirge sürüsüydüler. Hz. Abbas derhal durumu Hz. Muhammed'e bildirdi. Hz. Muhammed, Kureyş'in hareketini her ne kadar gizli tutmaya çalıştıysa da yine öğrenildi. Yine de o soğuk kanlıydı. Hemen hemen her gün, Hz. Fatıma'yı beraberine alıyor, Medine çevresini dolaşüyor, incelemeler yapıyordu.

Hz. Fatıma büyük bir badirenin yaklaşmakta olduğunu elbette herkes gibi işitmişti. Fakat asla sevgili babasına, gelen bu çekirge sürüsünden nasıl korunacağını sormuyordu.

Hz. Muhammed, hep öyle yapardı. Son ana kadar vahiy gelir diye beklerdi. Gelirse, Allah (c.c.)'ın emrine göre hareket ederdi. Gelmezse, yakın sahabeleriyle durumu tartışır ve alınan karara göre, icabını yapardı.

Hz. Fatıma, Sevgili babasının durmadan Medine surlarının çevresini incelemesinden, anlayacağını anlamıştı. Eğer Hz. Muhammed, başka bir vahiy almazsa, Medinelilerin eskiden yaptıkları gibi, şehre kapanıp, savunma cihadı yapacaktı. Doğ-



rusu da buydu. Gelenler ne kadar çok olurlarsa olsunlar, uzun zaman bekleyemezlerdi Medine önlerinde. İçeri girmeleri ise neredeyse imkansızdı. Aralarında zamanla çatışma çıkar, ihtiyaçlar artar, geldikleri gibi, döner giderlerdi. Bunun bir benzeri Mekke'de Müslümanlar kuşatıldığı zaman görülmüştü. Bu durumun tek zarar, müşriklerin Müslümanların korktuklarını yaparak övünecek olmalarıydı.

Hız. Fatıma, kendince böyle bir neticeye vardıldıktan sonra, vaazlarında Medine kadınlarını bu fikre alıştırdı. Kadınlar da elbette ki evlerinde, erkeklerine aynı fikri telkin edeceklerdi.

Bir zaman daha geçti. Müşrik ordusunun Ebva'yı, daha sonra, Urayd'ı geçtiği öğrenildi. Ve Hicretin üçüncü yılı Şevval ayı ikinci çarşambasında, çekirge sürüleri, Uhud dağı karşısında Ayneyn'de konağı geçtiler. Bu yer Medine'ye altı saat mesafedeydi. Müşrikler, derhal hayvanlarını Medine otlaklarına salıp, Müslüman ordusunu beklemeye başladılar. Onların fikri de Medine kuşatmasından bir sonuç alınamayacağıydı çünkü.

Kureyş ordusunun pek yakına geldiği sırada, Mescid-i Nebvi'de tartışmalar sürüyordu. Hız. Muhammed, son ana kadar vahiy beklemiş, gelmeyince, ashabı toplamıştı. Geceli gündüzlü devam eden tartışmalar sonunda, Hız. Fatıma'nın tahmin ettiğinin hilafına, bilhassa Medine gençlerinin fikirleri ağır basmıştı. Gençler sahrada bir meydan savaşı vermeyi istemişlerdi. Hız. Muhammed şehri savunmanın faydalarını ne kadar izah etmeye çalışmışsa da dinletememişti.

Hatta münafıklar bile, yurtlarının tehlikeye düşeceğini görünce, Hız. Peygamber'in tarafını tutmuşlardı. Fakat, gençlerin İslam'ın gururunu düşünmeleri, yaşlıların tedbir düşüncesini askıda bırakmıştı. Artık ertesi gün Perşembe sabahı hareket olunacaktı.

Fatıma, Hız. Hamza'nın da gençlerin fikrini desteklediğini işittiği zaman şaşırılmıştı. Fakat onun ne kadar bu dünyadan

uzak, mert, bilhassa atak olduğunu bildiğinden biraz yatıştı ve nihayet çarşambayı perşembeye bağlayan gece, başkaları gibi, evleri dolaştı. Selametın, şehirden çıkmayıp, savunma cihadi yapmakta olduğunu kuvvetli hitabetiyle anlattı.

Perşembe sabahı, gençler de nadimdiler. Kararlarından vazgeçtiklerini Hz. Peygambere ulaştırdılar. Fakat Hz. Peygamber, bir peygamberin karar aldıktan sonra geri dönemeyeceğini bildirdi. Disiplinli hareket edilirse, sahrada yapılacak savaşın da kazanılabileceğini haber verdi.

Böylece Müminler ordusu perşembe sabahı hareket etti. Fakat müşrik ordusu yanında pek zayıftılar. Bin mücahit ne demekti!

Hz. Fatıma olsun, diğer kadınlar olsun, kötü ihtimalleri düşünüp, sular üzerine taşlar yığdılar. Eğer mücahitler çekilirlerse, onları koruyacaklardı. Şiirleriyle, hitaplarıyla moral vere vere, orduyu bir saatlik yere kadar uğurladılar.

Hz. Muhammed ilk geceyi, Medine'ye iki buçuk saat mesafede olan Şeyhayn'de geçirdi. Ertesi sabah, yani Cuma sabahı münafıkların başı olan Ubey oğlu Abdullah, şehir dışından savaşmaktan vazgeçti ve üç yüz avanesiyle birlikte geriye döndü. Böylece Mücahidlerin sayısı üç bin müşrike karşı yedi yüze düştü. Yüz kadar zırhları ve sadece bir tek atları vardı.

Buna rağmen Müminler ordusu müşriklerin bulundukları Ayneyn dağı karşısındaki Uhud Dağı bölgesine doğru yola koyuldu. Önlerinde bir saatlik yolları vardı.

\*\*\*

Hz. Fatıma, şehrin hemen dışındaydı. Uzaktan gelenleri görünce sapsarı kesildi.

Diğer kadınlar durumu anlamayarak bağıştılar: "Erkeklerimiz karar değiştirdiler, şehri savunacaklar."

Fakat Hz. Fatıma, onlara acı haberi verdi. Çünkü münafıklar tanıdıktı.

“Hayır” dedi... “Münafıklar geriye döndüler. Bakın, gerçek Müminler Uhud’a doğru gidiyorlar.”

Kadınlar ve kızlar üzüldüler ama, Hz. Fatıma’nın ikazıyla toparlandılar, yine çevreden atacak ne bulurlarsa toplamaya, muhtemel bir çekilmede kullanmak için biriktirmeye başladılar.

İki üç saat sonra, Medine’ye bazı habercilerin sevinçle döndüklerini gördü Hz. Fatıma.

Çevirip sordu: “Ey Kardeşim! Uhud’da neler oluyor? Pek seçemiyoruz.”

“Ne olacak? Zafer zafer! Hele büyük amcan Hamza, hele erkeğin Ali... Kırmadık müşrik bırakmadılar.”

“Şimdi durum nasıldır?”

“Müşrikler kaçacak delik arıyorlar.”

“Allah’ıma şükürler olsun.”

Artık, Hz. Fatıma’nın olsun, diğer kadınların olsun, gözleri Uhud’daydı. Hesaplarına göre, epeyce beklemeleri gerekecekti. Kolay mıydı, o kadar müşriki esir almak, ganimetleri toplayıp, tekrar dönmek? Saatleri bulurdu.

Lakin, hiç umulmadık bir şey oldu. Hz. Fatıma, gaziler ordusunu arkadaşlarıyla gözlerken, bazı mücahitlerin şehre kaçtıklarını gördü. Koşup birisini yakaladı ve öğrenmek istedi:

“Ey Kardeşim! Bu halin nedir?”

“Fena, çok fena! Bozulduk.”

“Hani zafer bizdeydi?”

“Öyleydi ama, Uhud Dağı’nda Hz. Muhammed’in yerleştiği okçular, zaferi görünce, yerlerini bıraktılar. Onların bu halinden faydalanan düşman, atlılarla Uhud Dağı’nı arkadan kuşattı, müşrikler tekrar kendilerine geldiler. Şimdi mücahitler Uhud Dağı kayalıklarına dağılmış canlarıyla pençeleşiyorlar.”

"Babam, Allah'ın Resulü?"

"Bilmiyorum."

"Sizler niçin kaçtınız o halde?"

"Şehri savunacağız. Başka çare kalmadı."

Bu sözleri Hz. Fatıma'nın yanındaki kadınlarda işitmişlerdi.

Fatıma: "Haydi Uhud'a gidiyoruz" dedi seslendi onlara. Hep birlikte sanki güvercinler gibi Uhud'a doğru uçtular. Belki çok daha çabuk varırlardı ama, ne çareki bu Mümin kadınların duydukları haberlerle kanatları kınılmıştı.

Yolda ilerlerken ilham gelip mınıldananlar vardı:

*"Hayat biz insanlar için  
İbretle doludur.  
Her olay uyuyanları  
Uyandırır ama,  
Çabuk unutulur  
Tekrar uykuya yatılır.  
Ey insanlar!...  
Dünyadaki bu devamlı uyku haliniz  
Ne zaman bitecek?  
Anlıyorum,  
Ancak ecel gelince  
Uyanacaksınız ama,  
Hiçbir şey kar etmeyecek.  
Uhud Dağı'na yerleştirilen okçular,  
Şeytana neden uydular?  
Peygamberlerini dinlememeleri,  
Yeryüzünde küçük cehenneme  
Düşmesine sebep oldu.  
Ya Allah'ın emir ve yasaklarına uymamak,  
Kim bilir neler getirecek onlara."*

Hz. Fatıma ile yanındaki kadınlar, ikindiye doğru Uhud meydanına vardıkları zaman, şaşırdılar. Çünkü, müşrik ordusu darmadağın bir halde ufka doğru uzaklaşıyordu. Mücahitler,

er meydanındaydılar. Grup grup toplanıyorlardı. Her taraf ölü-  
lerle doluydu. Bilhassa müşrikler, pek çok ganimet bırakmış-  
lar. Hz. Fatıma, ilk rastladığı mücahitten bilgi aldı.

Mücahit özetledi: "Uhud'un kayalıklarında kendimize gelip  
direndik... Müşrikleri kaçırmaya mecbur ettik."

Hz. Fatıma başta olmak üzere, bütün kadınlar, Allah (c.c.)'ı  
tesbihleriyle yüceltiler ve bağıştılar:

"Gazanız mübarek olsun."

Mücahit teşekkür etti ve peşinden uzakta bir yeri gösterdi:  
"Ey Fatıma! üz-Zehra! Baban oradadır. Koş git."

"Neden?"

"Bu gazada Allah'ın Resulüne yapılmadık kalmadı da."

"Yaralı mı yoksa?"

"Evet. Müşriklerden Vakkas oğlu Utbe ona taş atıp bir dişini  
kırdı. Kami oğlu Abdullah ise mübarek yanağını yarıdı. Yanılan  
yere zırhının iki halkası kopup battı. Kanı dindirilmeye çalışılı-  
yor."

Hz. Fatıma gerisini dinlemedi, beraber geldiği kadınların  
içinde ev halkından olanlar da vardı. Topluca o tarafa koştular.  
Hz. Fatıma hüngür hüngür ağlıyordu.

Babası Allah'ın Resulü yanına varınca, kocası Ali'yi dahi  
gözü görmedi. Derhal babasının kucağına atıldı..

"Babam! Allah'ın Resulü babam!" diyordu.

Sonra kocası Hz. Aliye seslendi: "Ey Ali, su getir."

Hz. Ali, gidip kalkanıyla su getirdi. Hz. Fatıma bu su ile akan  
kanları sildi, yıkadı. Bu esnada Hz. Muhammed, Allah (c.c.)'dan  
müşrikler için gazabı niyaz edeceğine, şöyle buyuruyordu:

"Allah'ım! Kavmim cahildir. Onlara hidayet nasip et."

Hz. Fatıma ise, hala akan kanı dindirmeye çalışıyordu. Fa-  
kat kan durmuyordu.

Hz. Fatıma, bütün meziyetlerinin yanında aynı zamanda  
devrinin ileri gelen hekimlerindendi. Mademki İslamiyet ilim

diniydi, o da her şeyi öğrenmişti, öğreniyordu. Derhal, hasır örülen taze saz istetti. Getirdiler. Onları yakıp kanayan yaraya küllerini bastırdı. Kan hemen durdu.

Hız. Fatıma, vazifesini bitirip sevgili babasının hayır duasını alınca, sabahla birlikte açılan kır çiçekleri gibi yüzü aydınlandı. Etrafına baktı.

İşte, Ali, Ebubekir, Ömer, Osman ve diğer ileri gelen ashab oradaydılar. Ya diğer mücahitler?

Şehit miktarını sordu: "Cennete gidenler ne kadardırlar?"

"Pek çok. Cehenneme gidenler ise otuzdur."

Hız. Fatıma birdenbire bağırdı: "Amcam, büyük amcam Hamza'yı göremiyorum."

Buna kimse cevap vermedi. Herkes başını önüne indirmişti. Neden sonra birisi şöyle konuştu: "Hamza, en az on müşriki öldürdü."

"Sonra?"

"Ebu Süfyan'ın karısı Hind'in bir çok vaadlerle kandırdığı Vahşi adlı kölesi tarafından tuzağa düşürülüp okla şehit edildi."

Hız. Fatıma: "Nerede, nerede?" diyerek koştu.

Onu çevirmek isteyenleri dinlemedi. Hız. Fatıma'ya, Hız. Hamza'nın durumunu göstermek istemiyorlardı. Çünkü Hız. Hamza şehit edildikten sonra, Hind koşmuş ve mübarek göğsünü açarak ciğerlerini çıkarmış, bir akbaba gibi didiklemişti.

Hız. Fatıma, nihayet Hız. Hamza'yı buldu. Lakin her Müminin gördüğü gibi görmedi onu. Amcası Hamza çiçekler arasında uzanmış tatlı bir uykudaydı. Gülümsüyordu. Tertemizdi. Kılıcı, zırhı, kalkanı yoktu. Hız. Fatıma, eğildi, mübarek ellerini uzun uzun öpüp gözyaşlarıyla ıslattı.

"Ey Amcam" diye titriyordu sesi. "Sen esasen bu dünyanın insanı değildin. Makamına döndün."

Hız. Fatıma, Hız. Hamza'nın baş ucundan ayrıldıktan sonra,

diğer şehitleri ziyaret etti. Sonra yaralıları koştı, kadınlarla birlikte hepsinin tedavileriyle uğraştı.

Nihayet, Hz. Muhammed'in emri üzerine şehitler gömüldüler... Hz. Fatıma bizzat Hz. Hamza'nın kabrini ıslattı, düzeltti.

Nihayet Medine'ye dönüldü. Hicretin üçüncü yılı Şevval ayında (23 Mart 625) ikinci safhası biten Uhud Gazası'ndan Medine'ye... Fakat henüz bu gaza sonuçlanmamıştı.

Çünkü kaçan müşrikler, yolda düşünmüştüler: Ne yüzle Mekke'ye döneceklerdi? Elleriinde hiç bir ganimet yoktu. Ker- van yolunu açmamışlardı. Gerçi biraz fazla mümin şehit etmişlerdi ama bu, hiçbir mana ifade etmezdi. Ne Medine'ye girilmiş, ne Müminler esir alınmış, ne Hz. Muhammed'in hayatına kast edilmişti.

Kısacası, gayelerine, hedeflerine ulaşamamışlardı. Bu sebeplerle akşam Ravha'da konakladıkları zaman, durumu tartıştılar. Tekrar Medine'yi basmayı kararlaştırdılar. Onların konuşmasını Amr oğlu Müzeni isminde bir yolcu duydu ve hızlanarak aynı gece Medine'ye vardı. Hz. Peygambere duyduklarını hikaye etti.

O sırada Hz. Muhammed, Medine yakınlarında kaleler içinde oturan Yahudi kabilelerinden Nadiroğullarının Uhud'da yaptıklarını ahabla konuşuyordu. Onlar sözde Müminlerle anlaşmalıydılar. Fakat münafıkların başları fikir değiştirip geri dönünce, onlar da anlaşmayı bozmuşlar, Müslümanlara karşı cephe almışlar, Medine'ye girip zulüm yapmışlardı. Artık haklarında gereken yapılmalıydı.

Lakin hem onlar için, hem Medine'yi karıştıran putperestlerle, münafıklar için bu karar gecikti. Hz. Peygamber, müşriklerin geri döneceklerini öğrenince, ahaba danıştı ve ertesi sabah yola çıkma fikri ağır bastı. O sabah Uhud'da bulunan gazilerin toplanması için emir verildi. Bilal-i Habeşi Medine'yi dolanarak bu emri, herkese tebliğ etti.

O sırada Hz. Fatıma, Hz. Ali ile, aralarına henüz bir kaç haftalık oğulları Hasan'ı almışlar, konuşuyorlardı. Hz. Ali, Uhud Gazasını teferruatıyla ailesine anlatıyor, Hz. Fatıma da haz ile dinleyerek, Allah'ın a şükreliyordu. Hz. Ali, Bilal-i Habeşî'nin duyurduğu emri öğreneceğini öğrenince, derhal kalktı ve Mes-cid'e gitmek istedi. Yüzü gülüyordu.

"İyi oldu ey Fatıma" dedi. "Henüz şehit kardeşlerimin öcünü tam alamamıştım."

Hz. Fatıma, Hz. Aliyi uğurladıktan sonra, perdeyi aralayıp, geceye baktı. Sevgili annesi Hz. Hatice'nin sık sık söylediği bir ilhamı tekrarlardı:

*"Ağıla girip,  
Develerin arasında  
Koşup oynayan kimse  
Yere düşünce  
Niçin şaşır bilemem?  
Kazıkları, organları,  
develerin tekmelerini  
Hiç düşünmez mi?  
Hele ilk düşmesi  
Bir ihtar, uyarma değil midir?  
Oyununda ısrar  
Elbette nihayet  
Onu düşüre düşüre,  
Yaralayacak,  
Belki canından edecek."*

Hz. Fatıma, Ehl-i Beytin hanımları ve diğer kadınlar, altı yüz kadar gaziye Medine dışına uğurladılar. Hanımlar, onlar ufukta kaybolunca, geri döndüler. Fakat Hz. Fatıma, dönenlere katılmadı. Uhud'a kadar gitti.

Allah (c.c.)'ın bir hikmetiyle pek sevdiği büyük amcası, şehitler şehidi Hz. Hamza'nın mezarını ziyaret edip, düzeltti. Oturup Kur'an okudu. Oradan ayrılamıyordu bir türlü.



Evde cariyesine bıraktığı oğlunun sütünü düşünmese, gaza-ya gidenlerin dönüşüne kadar amcasının başından ayrılmayacaktı,.

Hız. Fatıma, bir kaç gün, hep Medine dışına çıktı. Ufukları gözledi. Henüz gazilerin dönmediklerini görünce, yine Hz. Hamza'nın mezarına gitti.

Bazen sevgili babasının bir emrini hatırlıyordu. Hz. Peygamber, bir keresinde, onun arkadaşlarıyla cenazeye takıldıklarını görerek uyarmıştı. Kadınların gitmemelerini istemişti. Elbette haklıydı. İlk mezara konulan bir kimseyi, ruhen hassas bir yaradılıştaki olan kadınlar görmemeliydiler. Acının başlangıcında dayanamazlardı. Ama sonra, yara kapanınca, elbette büyüklerin kabirleri ziyaret edilecekti. Ölümler hayırla anılacaklardı ve ölümü düşünüp dünya hayatlarını tanzim edecekler, şeytana yaka kaptırmayacaklardı.

Hız. Fatıma, yine bir gün ufukları gözlerken, mübarek bakışları ışıladı. Çünkü Mücahitler dönüyorlardı. Onları bekledi. Geldiklerinde, Uhud Gazası'nın üçüncü safhasını da öğrendi.

Müşrikler, tekrar Medine'ye gelmeye karar vermiş dönerlerken, Müslümanların hareketini öğrenince, korkmuşlardı ve yüz geri kaçmışlardı.

Hız. Fatıma, sevgili babasına ve kocasına, Hz. Hamza'nın kabrini göstererek, yarım saat izin istedi.

Oraya giderken söyleniyordu: "Çekirge sürüleri ha? Ey Hamza, müşriklere bu adı sen vermiştin. Elbette şimdi durumlarını benden iyi görüyorsun."

Amcasının kabrine vardığı zaman, ona söz verdi: "Ey sevgili büyük amcam! Ey Allah'ın Aslanı! Şunu bil ki yeğenin Fatıma, hayatı boyunca her fırsatta seni daima ziyaret edecektir."

## RAHMET ÜSTÜNE RAHMET

Bir öğleye doğru, yine Hz. Fatıma avlusunda değirmen çalıştırıyor ve un öğütüyordu. Uhud'da yaşananların izlenimleri bir buçuk yıl geçmişti.

Avlu kapısında ayak sesleri duyunca, başını kaldırıp baktı. Yine bir gelen vardı ama, bir buçuk yıl önceki gibi Hz. Hasan değildi. Uzun boylu, siyah tenliydi gelen.

Hz. Fatıma, kalktı ve onu da karşıladı.

"Seni gördüğüme pek memnun oldum ey Bilal-i Habeşi."

Bilal-i Habeşi: "Ben de ey Fatıma" dedi ama, telaşlı ve heyecanlıydı.

Derhal sordu: "İçerden Hasan'ın ağladığını işitmiyor musun ey Fatıma?"

"Hasan değil o. Hasan uyuyor. Hüseyin'dir."

Müşriklerin ve münafıkların ümit etmelerine ve dedikoduyu sürdürmelerine rağmen Hz. Hasan yaşamıştı. Hem de pek diri, canlıydı. Sevgili dedesi Hz. Muhammed'in tam bir benzeriydi.

Ayrıca, Allah (c.c.), müşriklerin yalanlarını yüzlerine vurmuş, Hicretin dördüncü yılında, Şaban dördte, salı günü (M.S. 625, 19 ocak) Fatıma'ya bir oğlan çocuğu daha ihsan etmişti. Hz. Muhammed onun ismini de Hüseyin koymuştu. Şimdi Hüseyin beş-altı aylık kadardı.

Bilal-i Habeşi, içlenerek cevap verdi: "Demek Hüseyin o halde acıktı."

"Evet."

"Gidip emzirsene ey Fatıma."

"Az kaldı. Unu öğütmezsem, nasıl yaşarım?"

H z. Bilal-i Habeşi büsbütün hislendi. Allah'ın Resulünün to-  
rununun daha fazla ağlamasına yüreği dayanamadı.

"Haklısın ey Fatıma!" dedi. "Haydi sen Hüseyin'i doyur,  
değirmeni ben çeviririm."

"Uzun sürerse?"

"Olsun."

Halbuki, H z. Bilal-i Habeşi, öğle ezanını okumaya gidiyordu.  
Allah (c.c.)'in bir hikmetiyle olacak, en büyük ve şerefli vazife-  
sini o anda unutmuştu. H z. Fatıma içeriye gitti. Bilal-i Habeşi  
de değirmen başına oturdu. Önce tek odalı eve baktı, sonra,  
küçük avluya. Nihayet önündeki değirmene eğildi.

Dudaklarından: "Allah'ın son Peygamberinin en sevgili kızı  
böyle bir hayat sürsün öyle mi?" sözleri döküldü. "Fatıma, ha-  
kikatte saray hayatı yaşamaya layıktır. Fatıma dilerse nelere  
kavuşmaz! Lakin Peygamber kızı Mümin kardeşlerine örnek  
oluyor. Yoksullar onun hayatını gördükçe, kendilerini unutu-  
yorlar, neşelerini kazanıyorlar. Ne mutlu bana ki, kölelerden ilk  
Müslüman olanım. Nice nice işkencelere katlandım! Şimdi bel-  
ki toprak üzerinde oturup değirmen çeviriyorum ama, ruhum  
yeryüzünün görmediği saraylarda yaşamaktadır..."

Sonra, uzaklara dalıp gitti. Uhud'dan bu yana geçen bir bu-  
çuk sene içindeki olayları hatırladı birer birer:

Yahudi Nadiroğullarına ihanetleri karşılığı cezaları verilmiş  
ve Medine'den uzaklaştırılmışlardı. Recı ve Mauna kuyusu  
gazveleri olmuştu. Bunlar, H z. Muhammed'den din öğretme-  
ni isteyenlerin, onları öldürmeleri karşılığında yapılmıştı. Birer  
faciaydılar.

H z. Bilal-i Habeşi, bilhassa H z. Fatıma'nın evdeki bütün iş-  
leri yalnız başına çevirmesini tekrar düşünerek takdirle karşıla-  
dı. H z. Fatıma, H z. Ali'yi elinden geldiği kadar geçim sıkıntısı  
uğrunda üzünmüyor, zor durumda bırakmıyordu.

Bilal-i Habeşi her ne hikmetse, yine Uhud Gazasını hatırla-

ladı. Orada Hz. Fatıma'nın yaptıklarını yaşadı. Şehidler andı. Hele aklına Hiloğulları kabilesinden Haris'in kızı Zeyneb'in Uhud'da şehit düşen kocası Cahş oğlu Abdullah gelince, ağlamadan edemedi.

Hz. Muhammed, ne hassas, ne adil ve mükafatlandıncıydı ki, şehit düşen Abdullah'ın ortada kalan ailesi Zeyneb'i derhal kendisine nikahlamıştı. Zeyneb, hayırseverdi fakat yaşlı ve hastalıklıydı. Ona hayırseverliğinden dolayı (Ümmü mesakin) yoksulların annesi denirdi.

Hz. Muhammed, işte daima böyle yapıyordu, vahiy alıyor ve ev halkını asla beşeri bir arzuyla çoğaltmıyordu. Hepsı ibret için, din için, sebepli hareketlerdi. Gittikçe artan Ehl-i Beyt hanımları, Müminlerin anneleri, elbette durumu biliyorlardı. Hz. Muhammed'e o kadar saygı duyuyorlardı ki, ihtiyaçlarını bile söylemekten çekiniyorlar, Hz. Fatıma'yı aracı yapıyorlardı.

Hz. Bilal-i Habeşi, bir türlü Uhud Gazası'nı düşünmekten kendisini alamıyordu. Bu gazadan Medine'ye dönüldüğü zaman, Hz. Bilal-i Habeşi, Hz. Fatımayı evine kadar getirmişti. Peşini bırakmamıştı. Buna sebep, Hz. Fatıma'nın heyecanı, yorgunluğuydu. Hz. Peygamber, Fatıma (r.a.)'yı evine götürmesini ve haber vermesini dilemişti.

Artık kanı dinen Hz. Muhammed Medine'ye girdikleri zaman, Hz. Fatıma'ya kılıcını uzatmış ve şöyle buyurmuştu: "Ey Fatıma, kılıcımı yıka... Ali'nin kılıcı da Uhud'da çok iş gördü. Allah (c.c.) O'nu takdis etti."

Bütün bunlar rahmet üzerine rahmettiler. Daha? Hz. Bilal-i Habeşi, kendisinden geçmiş bir halde, olayın gerisini yaşıyordu bütün canlılığıyla ve bir yandan da değirmeni çeviriyordu.

Hz. Fatıma derhal sevgili babasının kılıcını yıkamıştı. Henüz işini bitirmişti ki, Hz. Ali gelmişti ve o da kılıcını Hz. Fatıma'ya uzatmıştı.

"Ey Fatıma! Kılıcımı yıka" demişti. "Bu Kılıç Uhud Gaza-

sı'ndan en çok hak alandır. Ellerinin şefkatine ihtiyacı vardır."

H z . Fatıma kılıcı temizlerken, H z . Ali de heyecanını tutamamış ve ilhamlarına yol vermişti. H z . Bilal-i Habeşi şimdi bunları tekrar işitiyordu:

"Ey Fatıma!  
Bu kılıcı al.  
O, kötülenmiş değildir.  
Ben de korkak ve azarlanmış  
Bir kişi değilim.  
Başım sağlığına and içerim ki  
Allah'ıma itaat ve Ahmed'in sevgisi için  
Düşmanla çarpıştım.  
Kılıcım elimde,  
Ateş meşalesi gibi  
Parlıyordu.  
Ben onunla,  
Düşmanın omuz başlarını, boyunlarını  
Ve her kemikli yerini kesiyorum.  
Rabbim,  
Müşrikler dağılana kadar  
Çarpıştım.  
Yumuşak olan her kalbe  
Şifasını veren elçiden aldığım kılıç  
Hep şiddetle indi, kalktı."

Geçmiş günlere dalan Bilal-i Habeşi bulunduğu yeri unutmuştu sanki. Ayak sesleri duyunca, içeriye doğru baktı. H z . Fatıma geliyordu.

Fatıma teşekkür ederek değirmen taşlarının ağacını derhal H z . Bilal-i Habeşi'den aldı.

"Bana yaptığın bu yardımı unutmayacağım" dedi. "Lakin korkarım ki ezana yetişemiyeceksin."

"Allah (c.c.)'ın takdiridir. Diğer müezzinler vazifemi yapmışlardır."

“İnşallah!”

Hız. Fatıma, Hız. Bilal-i Habeşî gittikten sonra, güneşe baktı, üzüldü. “Yetişemeyecek” diyerek orada namaza durdu. Sonra tekrar işinin başına oturdu.

\*\*\*

Hız. Fatıma, onun öğütülmesi bitince, dalgın dalgın söylendi: “Yaşamaya alıştığımız hayat, ne kadar huzur dolu! Eski ağırlık kayboldu. Herkes çalışıyor. Kim ne derse desin, bir zamanlar rençperlikte geçiniyor diye horlanan Medine nurlandı, hareketlendi. Hala Müminlerin yakasını bırakmayan müşriklere, Yahudilere, ve münafıklara rağmen, herkeste bakışlar değişti. Bahtiyar ve mesut olmayan yok gibi. Hele İslamiyet tamamen zafere ulaşsın, yeryüzü devamlı bir baharda yaşayacaktır. İnsan, Allah’ın kulu, yeryüzüne gönderilme sebebini bilince, imkan var mı tembel tembel otursun? Başarıdan başanya ulaşacaktır. Zamanın değerini bilecektir. Hele birbirinden öğrenme, örnek alma. Hele yardımlaşma! Allah (c.c.)’ın yarattığı her şeyi insan emrine vermesini idrak ederek, onlardan faydalanma uğruna ilme önem vermesi!”

Hız. Fatıma, öğüttüğü son unları da torbaya koydu. Değirmen taşlarını temizleyip kenara çekti.

Torbayı götürmek için kaldırdı ama hemen tekrar bıraktı:

“Bu seferki bizim ihtiyacımızdan pek fazla” dedi. “İlerde Allah yine rahmet üstüne rahmet yağdırır. Ben bir kısmını ayırıp, bütün gayretine rağmen bugünlük rızkını bulamayanlardan birisine vereyim.”

Ayırdığı unu kime vereceğini düşünmeye başladı. Komşularını düşündü. Hepsî kendisinden pek ileri bir hayat yaşıyorlardı.

Tek bir çare vardı, kapının önünden yoksul birisinin geçme-

sini beklemek... Hasan ile Hüseyin uyuyorlardı hala. Fatıma yolu gözlemeye başladı.

Bir fakir beklerken, uzak mahallerden birisinde oturan dostlarından Faize geldi. Faize, iyi kalpli, dertlilere koşan, bilhassa Hz. Fatıma'nın sohbetinden zevk alan bir kadındı. Daha avlu kapısındaiken, sitem etti:

*"Olmuyor olmuyor.  
Sevgiler karşılıklıdır.  
Hep birisi mi  
Fedakarlık edecek?  
Diğeri bekleyecek mi?  
Yollara düşmeyecektim ama,  
Gönlüme söz geçiremedim kil.  
Beni sarstı durdu.  
Sanki kucağımda ağlayan bir çocuktu.  
Yola düşmeden susmak bilmedi."*

Hz. Fatıma, Faize'nin bu sitemine karşılık, rahmetli sevgili annesinin bir ilhamıyla cevap verdi:

*"Sanır mısın su harekettedir de,  
Aşındırmaya çalıştığı kaya  
Kımıldamaz, durur?  
Ah, onun içindeki en küçük  
Zerrelerin nasıl bir hızla  
Çalışıklarını görebilsen!  
Duran, yürüyen, uçan ne varsa  
Haklarında dış görünüşlerine göre  
Hüküm verme.  
Hepsi rahmet üstüne rahmetle bezenmiştir.  
Dışlarıyla değil, içleriyle ilgilenmeli."*

Faize, Hz. Fatıma'nın karşısındaki hasıra otururken "Beni pişman ettin konuşmaya ey Fatıma" dedi. "Hasretin uğruna bu kadarcık bir sitemimi hoş görmeliydin."

“Hoş gördüğüm için öyle cevap verdim ey Faize.”

Mevzuu değiştirerek, günlük olaylardan konuştular. Fakat konu dönüp dolaşıp aynı yere geldi.

Bir ara Faize: “Sen çok yoruluyorsun ey Fatıma” dedi.

“Bana öyle gelmiyor. Çalıştıkça zevk alıyorum.”

“Bütün işlere yetişemezsin...”

“Yetişiyorum.”

“Bana kalırsa sevgili baban Allah’ın Resulünün sana verdiği cariyeler ile köleyi hizmetinde bırakmalıydın.”

Hz. Fatıma bir hoş oldu. Cevap vermeden önce, dikkatle Faize’nin gözlerine baktı.

Nihayet: “Evlenme çağına gelmiş kadınları nasıl saadetlerinden ederim?” dedi. “Esasen yaratılışlarında hürken, onları zincire vurmak hakkımız mıdır? Neden Allah (c.c.) indirdiği emir ve yasaklarında, işlediğimiz fena ameller karşılığı, sık sık köle azad etmemizi emrediyor? Demek kölelik müessesesi en nefret verici, insanlığın yüz karası, iğrenç bir tutumdur. Elbette Allah (c.c.), diğer geleneklerde olduğu gibi, köleliği de günü gelince tamamen yasaklayacak. Yahut, Müminlere yasaklamanın ilmini verecek.”

“Pek dolusun ey Fatıma.”

“Öyle değil mi? Elimiz kolumuz tutarken, oturmak, kaderi icabı esir olanları kullanmak... Buna yalnız benim değil, hiç bir Müminin vicdanı razı gelmez. İnsan nasıl hür doğarsa, hür ölmelidir. Ona hürriyetini verip yaratan, ancak bunu almaya kadirdir. Sadece emeğinin karşılığını vererek çalıştırmak hakkımızdır. Hele insanları renklerine göre derecelendirmek... Çok çirkin.”

“Doğru.”

“Senden az önce Bilal-i Habeşi uğramıştı bana. Hüseyin’in ağladığını görünce, koştu, değirmeni çevirdi ve ben de oğlumu emzirdim. O Bilal-i Habeşi ki bir zamanlar köleydi ve onunla



'siyah kadının oğlu' diye alay edilirdi, Müslüman olduğu için akla durgunluk veren işkencelere uğratılmıştı, oysa şimdi bak hangi mertebededir? Allah'ın Resulünün her işini görüyor, günde beş kere okuduğu ezanı dinlerken ağlamadığın zamanı hatırlıyor musun?"

Faize, elini gözlerine götürdü ve: "Yeter ey kardeşim" rica-sında bulundu. "Bütün bunlara sebep, senin bana gelmeyişin-dir... Keşke söylemeseydim."

"İyi oldu... İçimi döküp açıldım ey Faize..."

Faize, unlara baktı. "Neden ikiye böldün ey Fatıma?" dedi.

"Şimdilik, ihtiyacımdan çok göründüler. Bir kısmını vermek istedim."

"Kime?"

"Ben de onu düşünüyordum. Komşularımız içinde fakir yok. Kapının önünden böyle birisinin geçmesi arzumdu."

Faize, Hz. Fatıma'nın işini hal etti: "Bizim mahallede öyle birisi var" dedi. "Ben götürürüm."

Hz. Fatıma, pek sevindi.

"En büyük gıda nedir biliyor musun?" diye sordu. "Huzur-dur. Bana huzuru verdiğin için ne söylesem azdır."

\*\*\*

Faize, unu alıp gittikten sonra, her günkü gibi, Hz. Fatıma'yı sevenler ve onun sözlerinden ders alanlar, avluya akın etmeye başladılar.

Bu anlar Hz. Fatıma'nın en mesut anlarıydı. Çünkü gelen kadınlar bir taraftan birlikte getirdikleri işleri işlerlerken, diğer taraftan ayetlerin açıklaması hakkında sualler sorarlar, müş-küllerini hal ederlerdi. Birbirlerine yeni buluşlarını anlatırlardı. Şiirleri okurlar, hazırladıkları konular üzerinde hitabetlerini ge-liştirirlerdi.

Bu toplantılar, asla eskilerin adetlerine benzemezdi. Birbirini çekiştirmek, iftira, yalan, haset yoktu. Övünmek, asalet yarıştırmak söz konusu değildi. Hedef, hep öğrenme, öğretme, vakti boş geçirmemeydi. Sanki toplantılarda bir çok insan değil de tek bir kişi vardı. O kadar kenetlenmişlerdi. Bunu da yapan İslamiyet'ti. Herkesi ahlak ve ilmin yüceliğinde gezdiriyordu... Artık geriye bakan yoktu. Gözler hep ilerdeydi. İlerdeki faydalı iyi şeylerde.

O kadar ki, kadınlar da Müslümanların karşı karşıya bulundukları meseleleri tartışıyor, bunlara çareler düşünüyorlardı. Elbette ulaştıkları sonuçları erkeklerine bildiriyorlardı.

Nitekim, şimdi de birisi aynı konuya parmağını bastı: "Ey Fatıma!" dedi. "Allah'ın Resulüne anlatsan, seni kırmaz... Biliyoruz, müşrikler var. Yahudiler var. Çöldeki kabileler var. Onları dize getirmek için zaman lazım. Lakin artık münafıklar, başlarına kadar açıktadır. Niçin onları yok etmiyoruz?"

Hz. Fatıma bir zaman sustu. Nihayet: "Sağ Vakkas'ın şu şii-rini bilirsin ama, tekrar sana hatırlatayım" dedi ve okudu:

"Sanki ben bir dervişim gibi  
Sırtıma en büyük kaya yüklenmiş.  
Çevremdekiler,  
Onu indirip kaldırmamı,  
Tekrar yüklenmemi bekliyorlar.  
Böylelikle eğlenecekler.  
Günlerini hoş edecekler.  
Görmüyorlar mı ki  
Henüz bunu yapacak kudrette değilim.  
Ancak, kayanın ağırlığına  
Katlanabiliyorum.  
Savurmaya yeltensem,  
İhtimal altında kalırım.  
En iyisi sabretmektir.  
Kaya, sabrım karşısında  
Hırsından çatlar, un ufak olur."

Hız. Fatıma, şiiiden sonra anlattı: "Allah'ın Resulüne senin fikrini, ben dahil, çok söyleyenler oldu. Sevgili baham sabn tavsiye etti. O, hangi işinde emin olmamıştır?"

Hız. Fatıma henüz sözlerini bitirmişti ki, avluda toplanan kadınların başları sokağa çevrildi. Çünkü bir cenaze geçiyordu. Sedyeyi taşıyanlardan, ölenin müşrik olduğu belliydi. Hız. Fatıma'nın yüzü kızardı ve başını yere indirdi. Mübarek gözlerinden hasıra bir kaç damla yaş aktı.

Hız. Fatıma'nın durumunu gören Umeyys kızı Esmâ ikaz etti: "Ey Fatıma! O bir müşriktir."

"Biliyorum."

"O halde bu gözyaşları niçin?"

Hız. Fatıma, hatırlattı: "Bir zamanlar, hayattayken bile çınl çıplak gezilirdi... İffet, namus, nedir bilinmezdi... Allah'a binlerce şükürler olsun ki, bunlar kalktı. İnsanlık şeref ve gururunu, terbiyesini, ahlakını, giyindi."

"Daha?"

"Beni şu geçen cenaze pek duygulandırdı. Kadınlık namına utandım. Çünkü hepinizin gördüğü gibi, sedyede gidenin kadın olduğunu anladık. Üzerinde bir örtü varsa da, cinsiyeti seçiliyor."

Esmâ, Hız. Fatıma'nın niçin kızarıp ağladığını anlamıştı artık. Hak da vermişti.

Derhal şöyle konuştu: "Bunun tedbiri vardır ey Fatıma!"

"Nedir?"

"Ben kocam Cafer ile Habeşistan'a hicret ettiğim zaman, orada görmüştüm. Sedyenin üzerine dallardan bir kapak yapıyor ve bu kapağın üzerine örtü örtülüyordu. İçindeki cenazenin erkek mi kadın mı olduğu asla bilinmiyordu. Bilinse de görül-müyordu.

Hız. Fatıma bu bilgiyi alınca tekrar neşesini buldu ve rica etti:

“Ey Esmâ, sana vasiyetim olsun. Beni öyle bir sedyeye ile taşıyın.”

Esmâ söz verdi ama, hatırlattı: “Ecelin kimin başına geleceği bilinmez ki ey Fatıma.”

Diğer kadınlardan bazıları, Hz. Fatıma’nın iffet üzerindeki titizliğini ölümden sonraya kadar götürüşünü bir rahmet bildiler. Niçin kendileri de öyle olmasınlardı?

Hemen rica ettiler: “Ey Fatıma! Allah’ın Resulü babana bunu anlat. Kabre giderken, öyle çirkin bir halde bulunmaktan kurtulsun Mümin kadınlar.”

Fakat bazıları şüphedeydiler.

“Esmâ, bu sedyeye şeklini Habeşistan’da görmüş. Demek Allah’a şirk koşanların buluşudur. Müminler nasıl kabul ederler?”

Hz. Fatıma’nın canı sıkıldı. Kimin icadı, buluşu olursa olsun, her iyi şeyi tatbik ile Müminler ancak kulluklarını yükseltirlerdi. Çünkü akıl akıldan üstündü. Allah (c.c.), yarattığı insanlara, daha doğuşlarında imtiyaz tanımamıştı. Bunları sırasıyla anlattı Hz. Fatıma, sözlerini bağlarken de şöyle dedi:

“Eğer biz Müminler, Allah’a karşı olanların faydalı icatlarını almazsak, yerimizde sayarız, hatta gerileriz.”

Hz. Peygamberin şu hadisini de hatırlattı: “İlmi Çin’de de olsa arayınız.”

İlave etti: “Allah’ın Resulüne şahadet edenler, O’nun buyurduklarını yapmalılar değil mi?”

“Evet.”

“Çin neresidir? Duymuşsunuzdur. Orada Allah’dan başka her şeye tapılıyor. Buna rağmen, Sevgili babamın öyle insanlardan ilmi almamızı buyurmâsında engin hikmet vardır.”

Hz. Fatıma söz verdi: “Sevgili babam, her günkü gibi, bugün bana yine gelecektir... Ona bu konuyu anlatacağım. Umanım ki derhal kabul edecektir.”

Sonra, Hz. Fatıma, Esmâ'ya döndü.

"Bana gördüğün sedye şeklini iyice anlat ey kardeşim" dedi.

Esmâ (r.a.), avludaki toprak üzerine bir çöple şeklini çizdi. Kadınlar buna baktılar ve baş sallayıp: "Öğrendik" dediler.

\*\*\*

Aynı gün Hz. Fatıma avludaydı yine. Henüz altı aylık olan oğlu Hüseyin, yanı başında uzanmıştı. Bir buçuk yaşına yaklaşan Hz. Hasan ise, Hz. Fatıma'nın kucağındaydı.

Hz. Fatıma, Hz. Hasan'ı zıplatıp, onunla oynuyor, arada şöyle diyordu: "Haydi gül ey Babam Hz. Muhammed'e benzeyen, babası Ali'ye benzemeyen oğlum."

O sırada Hz. Muhammed, yanında Ebi Müleyke olduğu halde geldi. Kızının, oğlu ile oynadığını görünce, durup hazla seyretti.

Dayanamayıp, ellerini semaya kaldırdı ve niyazda bulundu: "Allah'ım! Ben Hasan'ı seviyorum. Sen de onu sev. Onu seveni de sev."

Hz. Muhammed, niyazdan sonra, avluya girdi. Hz. Fatıma'yı her zamanki gibi, canı yürekten kucaklayıp öptü. Sonra oturup Hasan'ı kucağına aldı. Uyuyan Hüseyin'i okşadı, kokladı.

Kızının hatırını sordu ve öğrenmek istedi: "Ali öğleyin gelmedi mi?"

"Geldi ey babam. Fakat akşama mescidde olacaktı."

"Haberim var. Ben diledim."

Hz. Muhammed, Hz. Hasan'ı birlikte geldiği Ebi Müleyke'ye çevirdi.

Şunları buyurdu: "Her anadan doğan çocuğun akrabası vardır. Bundan Fatıma'nın iki oğlu hariçtir. Onların yakını ve akrabası benim.

Bir kimse beni, bu iki çocuğu ve bunların babasıyla annesini severse, kıyamet günü benimle beraberdir.”

Hız. Muhammed, bundan sonra Hız. Fatıma'ya gününü nasıl geçirdiğini sordu. Hız. Fatıma hepsini anlattı. Sadece, cenaze meselesini gizli tuttu. Niyeti, onu babasıyla yalnızken konuşmaktı.

Hız. Muhammed, Hız. Bilal-i Habeşî'nin yaptığını esasen, ezan okumaya yetişememesinden öğrenmişti. Bilal'in hassasiyet derecesinden, gözleri nemlendi. Hele kızının, günlük ihtiyacından fazla unu fakirlere gönderdiğini işitince, nemlenen gözlerini tutamadı.

Fakat, Hız. Fatıma'dan bir şeyler daha bekleyen haldeydi. Hız. Fatıma, derhal sevgili babasının bir peygamber olduğunu hatırladı. Ona gizli yoktu.

Utanarak açıkladı: “Ey babam! Bir şey daha oldu.”

“Nedir?”

Hız. Fatıma, geçen cenazeyi ve üzüntüsünü, Esmâ'nın Habeşistan diyarında gördüklerini söyledi.

Sonunda yalvardı: “Ey kendi güzel, adı güzel babam! Biz kadınlar için Allah'a yalvar da, artık öyle bir çirkin halden kurtulalım, asli mekanımıza giderken...”

Hız. Muhammed, derhal cevap vermedi. Uzun zaman vahiy bekledi. Gelmedi.

Nihayet buyurdu: “Ey kızım! Haklısın. Bütün kadınlar haklılar. Lakin şimdi elimde yapılacak hiç bir şey yoktur. Sabret.”

Hız. Muhammed ile misafiri gittikten sonra, Hız. Fatıma saatlerce hüznün içinde kaldı. Sevgili babasına yaptığı teklif pek yerinde olduğu halde neden kabul edilmemişti? Bundaki hikmeti çözemiyordu. Sevgili babası giderken neden sadece: “Hız. Allah'dan rahmet üstüne rahmet yağar” buyumuştı? Kendisini teselli için, bildiği şairlerin şiirlerini tekrarlıyordu. Bunlardan ancak birisi, onu hüznünden çekip aldı nihayet:

"Sana hemen cevap veremedimse,  
 Bunu fikrini beğenemediğime bağlama.  
 Bana da bir düşünme.  
 Yakınlarımla konuşma,  
 Fırsatı bırak.  
 Ancak böylelikle,  
 İsteddiğinin en güzel karşılığını  
 Bulur, söyleyebilirim.  
 Bilmez misin ki,  
 Uykuda yürüyenler  
 Çok kere düşerler."

Hz. Fatıma, artık bu konuyu unuttu. Sevgili babası da bir kuldu. Vahiy almazsa, bir kul gibi düşünüp karar vermek mecburiyetindeydi. Elbette yalnız şahsını ilgilendiren bir iş olsaydı Hz. Fatıma'nın dileğini, derhal cevaplardı. Lakin bu dilek, bütün cemiyeti kaplıyordu. O halde, mademki Hz. Peygamber vahiy almamıştı, yakınlarıyla konuşacaktı. Tıpkı şairin anlattığı gibi.

Hz. Fatıma, yemek yedirip çocuklarını yatırdı. Tekrar, evin kalan işlerine kendisini verdi. Nihayet yatsı namazını kıldı. Ve sofrayı hazırlayıp, pencere önüne geçti. Hz. Ali neredeyse geldi artık. Beklemeye başladı.

Çeyrek saat kadar sonra, Hz. Ali göründü. Birbirlerinin hatırlarını sordular ve yemeğe oturdular.

Hz. Ali, orada açıldı: "Ey Fatıma! Sen Allah'ın Resulüne bir teklifte bulunmuşsun."

"Evet ey Ali."

"Allah'ın Resulü bunu sahabelere açtı. Hepsi seni haklı buldular."

"Sonra?"

"Habeşistan'da yapılan usul tartışıldı."

"Beğenildi mi?"

“Şüphesiz. Ne var ki bu usul, üzerinde konuşa konuşa geliştirildi ve o şekli kabul olundu.”

H z . A l i , yeni şekli anlattı. H z . F a t m a pek memnundu.

“Bunun böyle olacağını ümit ediyordum. Çünkü ilim nasıl ki ilimle beslenir, her icattan da yeni bir icat doğar.”



## NEFSİN FEDAKARLIĞI

Aradan bir kaç hafta daha geçmişti. Ramazan ayı yaşanıyor. Müminler üç günden beri oruçluydular. Fakat Hz. Ali her gün, her fırsatta, eve uğruyor ve soruyordu:

“Oğullarımız nasıl?”

“Ey iyi Ali! Neden vazifeni bırakıp geliyorsun? Sen ve ben çocukken hiç hastalanmadık mı? Elbette geçecek. Sevgili babam sakın duymasın. Bu sırada pek çok işlerle uğraşıyor, üzülür. Sen cihatlara katılıyorsun, Resulüllahın katipliğini yapıyorsun... Ayrıca babam ev işlerini aramızda böldü. Arpa öğretmek, ekmek yapmak, kuyudan su çekmek, ev temizliği bana ait. Sen yalnız alış veriş yapacak ve deveyi sulayacaksın.”

“Başka?”

“Tabii çocuk bakımı da bana ait. Nasıl bir hekim olduğumu bilirsin...”

“Evlatlarımı merak edip sevmek...”

“Haklısın.”

“O halde?”

“Allah (c.c.), sabrımızı imtihan ediyor. Bu imtihanı iyi geçir-meliyiz.”

Hz. Ali, buna rağmen eve girdi, çocuklarının başına koştu. Her ikisi de ateşler içinde yanıyorlardı. Hz. Fatıma çağının ne derece iyi hekimiyse, Hz. Ali de o derecede bir hekimdi.

Hz. Fatıma'nın bir anne olarak, için için çektiklerini de biliyordu. Bu sefer o, Hz. Fatıma'yı teselli etti:

“Dediğin doğru ey Fatıma! Bir kaç gün içinde hastalıklarını atlatırlar. Allah'ın Resulüne haber vermeye lüzum yok.”

“Elbette ey Ali. Her devayı tatbik ediyorum.”

Lakin Hz. Ali, şöyle diyerek üzüntüsünü açıklamadan edemedi:

*“Dört şey var ki  
Azı da çoktur.  
Izdırab ile yoksulluk,  
Ateşle düşmanlık.”*

Ramazanın üçüncü günü de geçtiği halde, Hasan ile Hüseyin iyileşmemişlerdi. Hz. Fatıma olsun, Ali olsun, artık birbirlerini tesellide yarışıyor ve çok fena şeyler düşündüren nefislerinden fedakarlık ediyorlardı. İkisinde de bir şüphe vardı. O yüzden hiç kimseye oğullarının hastalığını duyurmak arzusunda değildiler.

Allah’a inanmayanlar bu duruma derhal sevinecekler ve ortaya Hasan ile Hüseyin’in yaşamayacağını, böylece Muhammed (s.a.v.)’in neslinin kesileceğini yayarak, ortalığı karıştıracaklardı.

O gün Hz. Ali, yine çocukları merak ederek eve gelmişti. Ama durumlarında bir değişiklik yoktu. O sırada Hz. Fatıma Hz. Ali’ye sordu:

“Ey Ali! Semadan ağır, toprak ve denizden geniş, taştan katı, ateşten yakıcı, zemheriden soğuk, zehirden acı olanlar nedir?”

Hz. Ali, buna bir ilhamla cevap verdi:

*“Semadan ağır olan şey  
Halka iftiradır.  
Topraktan geniş ise Hak’tır.  
Kanaat sahibi kalb  
Denizden zengindir.  
Münafık kalbi ise  
Taştan katıdır.  
Ateşten fazla yakan  
Zalim hükümdardan başkası mıdır?”*

*Ancak o öylesine yakar.  
Zemheri soğuğu  
Alçağa el uzatıp  
İhtiyacını bildirmektir.  
Zehirden acı diye  
Ben ancak sabrı tattım."*

H z . Fatıma acı acı gülümsedi ve bildirdi: "İşte biz şimdi o zehirden acı olan sabrı yudumluyoruz... Acısına katlanıyoruz."

Allah (c.c.) o anda H z . Fatıma ile H z . Ali'nin sabır imtihanını yeterli buldu. Birkaç saat içinde Hasan ile Hüseyin (r.a.)'lar iyileşip ayağa kalktılar. Ev, bahara çıktı.

H z . Ali derhal sokağa fırladı. Oruç olduklarından bir şey yemiyorlardı. Hasan ile Hüseyin'in hastalıkları da buna eklenmişti... Evde hiç bir şey yoktu.

H z . Ali, bütün parasını vererek, ilk rastladığı zahireciden üç ölçek arpa aldı geldi. H z . Fatıma arpanın bir ölçeğini öğütüp o akşam için ekmek yaptı.

Tam oruç bozmaya oturdukları zaman kapı çalındı... Bir fakir gelip sadaka istedi. H z . Ali ekmeğin bir parçasını ayırıp vermeye kalktı. Lakin, H z . Fatıma pek gani yürekliydi... Öyle bir şiir söyledi ki, H z . Ali içlenip ekmeğin hepsini verdi. O gece oruçlarını su ile açtılar.

Ertesi gün, H z . Fatıma bir ölçek arpayı daha ekmek yaptı. Fakat yine yemek kısmet olmadı. Bir fakir gelmişti ona verdiler.

Üçüncü gün hepsi halsizdiler. Son kalan arpayı H z . Fatıma güçlkle öğütüp ekmek hazırladı. Akşam olunca, sofrada toplandılar. Bu sefer bir yetim kapılarını çaldı. H z . Fatıma, o takatsizliğiyle, yine şiir okudu ve kocasına gülümsedi. Belliydi, Allah (c.c.), nefislerinin fedakarlık derecesini imtihan ediyordu şimdi de. H z . Ali son ekmeği de yetime götürüp teslim etti.

Ertesi gün arpa alacak paraları yoktu. O halde uyumak için

uzandılar. Hz. Ali gerek Hz. Fatıma'yı gerek çocuklarını uyutmak için, bir zaman türlü türlü şiirler söyledi:

*"Hasis insan  
Dünyada yoksulluğu çabuklaştırır.  
Dağıtır, yayar.  
Fakat ahirette zenginliğinin hesabını verir.  
İnsanı kerim eden yaratılışındaki güzelliştir.  
Millet ve halk kerim edemez.  
Rızık cömertliğinde bulunmayanlar.  
İkballerini batmaya  
Teslim etmiş olurlar.  
Komşusu aç ve çıplak yatarken  
Rahat uyumak,  
Düşkünlerin halini sormamak,  
Kötüleri, şerirleri,  
İyller ve dostlar seviyesinde tutmak,  
Dostlardan yüz çevirmek,  
İnsan için utandırıcıdır."*

Hz. Ali ailesiyle oğullarını uyutmaya muvaffak oldu. Fakat ertesi gün, hiç bir şeyleri olmadığından, tek yapılacak şey, hepsini Allah'ın Resulünün yanına götürmektir. Öyle yapıldı.

Hz. Muhammed, kızının, damadının, torunlarının halini görünce pek üzüldü. Lakin sebebi öğrendiği zaman, hepsini mübarek göğsüne bastırdı. Güzel sözlerle sabırlarının ve nefis fedakarlıklarının karşılığını verdi.

Hep birlikte oturup yemek yediler. İftardan sonra, Hz. Muhammed vahiy haline geçti. Şu ayetler nazil olarak, Allah (c.c.) da onları mükafatlandırdı:

*"(Yemeğe olan) sevgi(lerine ve iştahlarına) rağmen, yoksulu, yetimi, esiri doyurdular(dı)."<sup>19</sup>*

---

<sup>19</sup> Dehr suresi; ayet 8

"Sabrettiklerine karşılık onları cennetle, ipekle mükafatlandırmıştır."<sup>20</sup>

Hız. Fatıma da Hız. Ali de bu ayetleri ağlayarak dinlediler. Cennetle müjdelenmelerinden daha büyük ne olabilirdi! Bedenlerinin her zerresi sanki aylarca sofrı başından kalkmamış, beslenmişçesine canlanmıştı.

\*\*\*

Sonrakı iki yıl Hız. Fatıma için de diğer müminler için de iyi ve rahat bir şekilde geçti. Hicretin beşinci ve altıncı yılında müşriklerle yapılan gaza ve gazveler hep zaferle neticelendi.

Beşinci yıldaki Müreysi ve Hendek, Mustalikoğulları, Kureyzaogulları savaşlarında Hız. Fatıma daima vardı.

Müşriklerin Medine'ye tekrar gelmeleriyle, Selman-ı Fari-si'nin teklifi üzerine, Medine çevresine İran'da yapıldığı gibi hendek kazılmıştı. İşte bir kere daha Hız. Peygamber, hayra hizmet eden bir usulü, ateşperestlerin de olsa tatbik etmişti.

Bu yılda gerçekleşen yalnız iki olay Hız. Fatıma'yı üzmüştü. Mustalikoğulları seferinden dönerlerken, Hız. Aişe'nin gerdanlığını düşürmesi dolayısıyla, geç kalması; bu yüzden hakkında çıkanları dedikodular, sanki kendisine yapılmışçasına günlerce perişan olmuştu... Şükür ki, Allah (c.c.), ayetler buyurarak Hız. Aişe'yi temize çıkarmış ve dedikoducuların iftirasını yüzlerine vurmuştu. İkinci olay da Hız. Fatıma'nın Muhassin adı konulan üçüncü oğlunun daha kucaktayken vefat etmesiydi. O zaman Hız. Muhammed, yakınlarıyla Hız. Fatıma'yı ziyarete gelmiş ve ağlamıştı. Ağlama sebebini soranlara şöyle buyurmuştu:

"Bu, Allah'ın kullarının kalbine koymuş olduğu rahmettir. Allah kullarından ancak merhametli olanlara rahmet eder."

<sup>20</sup> Dehr suresi; ayet 12

Aynı yılda, Hicretin beşinci yılında Hac farz kılınmıştı. Bu da bir rahmetti... Demek ki, Mekke ilerde feth olunacak ve Müslümanlar, İslami manada hac edeceklerdi.

Hz. Muhammed, aynı sene, yine bir sebebe dayanarak halasının kızı Zeyneb ve Cüveyriye ile evlendi. Ailesi sayısı yediye yükseldi.

Hicretin altıncı yılındaysa (M.S. 628-629), Hayber feth olundu. Kur'an bu süre içinde nazil olmaya devam etti ve Hz. Muhammed Safiyye ile Ümmü Habibe'yi de haremünde nikahladı.

Bu yıl Hz. Fatıma tekrar doğurdu. Doğan kız çocuğuna Ümmü Gülsüm adı kondu.

\*\*\*

Hz. Hasan dört, Hüseyin ise üç yaşına yaklaşmıştı. Hicretin altıncı yılında (628-629), bir gün Hz. Fatıma'ya yeni nazil olan iki ayeti haber verdiler. Hz. Fatıma bunları derhal ezberledi ve Allah (c.c.)'in rahmet üstüne rahmet yağdırmaya devam buyurduğunu görerek şükretti.

Bu ayetler şunlardı:

"Eğer öksüz kızlar hakkında (adaleti yerine getiremeyeceğinizden) korkarsanız sizin için helal olan (diğer) kadınlardan ikişer-üçer, dörder olmak üzere nikah edin. Şayet (bu suretle de) adalet yapamayacağınızdan endişe ederseniz o zaman bir (tane), yahut malik olduğunuz cariye ile (iktifa edin.) Adaletten ayrılmamanız için en uygun olan budur."<sup>21</sup>

"Kadınlar arasında adalet (ve müsavvâtı tatbik) etmenize ne kadar hırs gösterirseniz, asla güç yetiştiremezsiniz. Bari (birine) büsbütün meyl edib (ne dul, ne kocalı) askılı gibi bırakmayın.

<sup>21</sup> Nisa suresi; ayet 3

Eğer (nefsinizi) ıslah eder, (haksızlıktan) sakınırsanız şüphe yok ki, Allah çok affedici, çok esirgeyicidir.”<sup>22</sup>

Bunlardan başka, kadınların haklarını büsbütün yükselten, örtünme şekillerini ayarlayan hükümler de emredilmişti. Hz. Fatıma, bilhassa bu iki ayetin nazil olmasıyla kadınlara ebediyete kadar en büyük rahmetin verildiğini anlamış, çok mutlu olmuştu. Artık onların bir çoban emrindeki koyunlar olmadığı böylece açıklanmış oluyordu.

Allah Teala dörde kadar evlenmeye izin vermekle beraber adaleti, eşitliği şart koşuyor ve ne kadar uğraşsalar da adaleti asla yerine getiremeyeceklerini de erkeklere bildiriyordu... Kısacası bir tane ile yetinmelerini istiyordu.

Dörde kadar çıkmasındaki hikmet ise, sarihti. Kur'an ebediydi... Bu çağda ve gelecekte, öyle savaşlar, badireler olurdu ki, erkekler sayıca azalıp, kadınlar ortada kalabilirdi. O zaman bu kadınların yanlış yollara sürüklenmemesi için emaneten, nikaha alınması lazımdı... Diğer zamanlarda ise bir kadın-bir erkek dengesi esastı...

Nitekim, Hz. Fatıma daima dikkat etmişti. Allah Teala her işte olduğu gibi, kadın-erkek miktarını daima ayarlıyordu... Bazı yıllar kadınlar azalırsa, derhal yeni doğanlar kız oluyordu... Erkekler azalırsa erkek çocuklar çok doğuyordu.

Bu ilahi emri esasen Hz. Peygamber, her erkeğin sürü sürü kadın aldığı yıllarda, yalnız Hz. Hatice ile evli kalmakla daha o zamanda gerçekleştirmiş, bir inkılap yapmıştı. Şimdi ise dokuz hanımının olması, her evlenişinin sebepleri üzerinde durulursa, örnek alınamazdı.

Hz. Muhammed'in yolundan gidenler, onun sebepli evlenişlerini örnek almamışlar, en azla yetinmişlerdi. Pek azının birden fazla ailesi vardı. Fakat, İslamiyet'in intişarı uğruna, bilhassa

---

<sup>22</sup> Nisa suresi; ayet 129

Uhud ve sonraki gazalarda çok şehit verilmişti. Ve kadınlar dul kalmışlardı. Bu hal müstesnaydı.

Müminler derhal, o dul kadınlarla evlenmişlerdi. Adaleti tesis edemeyeceklerini bile bile... Maksat ortada kalan kadınları korumaktı.

Hız. Fatıma, sevgili babası Allah'ın Resulünü düşünüyordu. O, ne yapacaktı? Allah (c.c.) tarafından "Müminlerin annele-ri" diye ilan edilenler hanımları boşayacak mıydı? Boşarsa ne olurdu? Kim cesaret edip, hürmetsizlik yapıp bir daha onlarla evlenirdi?

Hız. Fatıma bu kuşkusundan çabuk kurtuldu. Çünkü yeni ayetlerle, Allah (c.c.), Hız. Peygamberi bu yasaklarından ayrı tuttu. Bütün Müminler sevindiler.

\*\*\*

Bu göz kamaştırıcı ilahi inkılapta, Hız. Fatıma, engin alçak-gönüllülüğü ve temiz yürekliliği içinde bir zaman daha huzurla, çoban döşeginde padişah hayatı yaşar gibi, yoksul hayatını sürdürdü. Evinin işlerini aksatmadı... Çocuklarına, kocasına elinden geldiği kadar yardımcı oldu.

Babası Hız. Peygamber'i, kocası ve iki oğlu ile bir kızını gönlü taşa taşa sevmekte devam etti. Müminleri de aynı hislerle kendi canı bildi. Kardeş tanıdı. Hatta henüz sapıklıkta direnenlere de asla kırılmayarak, haklarında hidayet diledi durdu.

Fakat bir gün, avluda kuyudan su çekerken, sokaktan geçen bir kadının ona söz atması, huzurunu alt üst etti. Hız. Fatıma bu kadının münafıklardan olduğunu biliyordu. Buna rağmen sözlerinin tesiri altında kaldı. Kadın şöyle diyordu:

*"Dişi kuştaki bencilliğin  
Böylesini hiç görmemişim.  
Yuva kurduğu dal*



Öylesine uzun ve bol yapraklı  
 Olduğu halde,  
 Niçin başka dişi kuşların  
 Barınmasını istermez?  
 Sözde iyi tanınır.  
 Erkeğine karşı koyma gücünü  
 Nereden aldığı  
 Bilmeyen var mı?  
 Daha yol yakinken, eşine  
 Başka dişileri getirmesini  
 Teklif etmesi hayırmadır.  
 Yoksa, günü gelince.  
 Erkeği sabredemez,  
 Peşinde bir sürü dişi kuşla gelir."

Hz. Fatma, kadın gittikten sonra, hep düşündü. Yoksa Medine sokaklarında yine kendisinin haberi olmadan çeşitli dedikodular mı yapıyordu? Yoksa Ali de başka bir hanım daha mı nikahlamayı düşünüyordu?

Dul kalan kadınları birer birer aklından geçirdi. Hemen hemen hepsi, Müminler tarafından nikahlanmışlar, yalnızlıktan kurtarılarak, gelecekları emniyete alınmıştı.

Bu ayırımı yaparken, bula bula Ebu Cehil'in kızı Cüveyriye'yi buldu. O Ebu Cehil ki, Mekke'de sevgili babasına ve diğer Müminlere neler etmişti! Nihayet, Bedir Gazası'nda yaptıklarının cezasını çekmiş, hareketlerinin bedelini hayatıyla ödemişti.

İşte böyle bir Ebu Cehil'in kızı Cüveyriye şimdi Müslümandı ve duldu. Gençliği, güzelliği hep söylenirdi. Neden bir Mümin çıkıp onu almamıştı? Herkes Cüveyriye'nin babasının zamanında Müslümanlara yaptıklarını düşünmüştü muhakkak.

O gece, yatsıdan sonra, Hz. Ali ile baş başa kalıp sohbete çekilince konuyu değışti Hz. Fatma:

"Ey Ali" dedi. "Bir kadın bir erkek dengesi yuvadaki adalet için temeldir, bunu Allah (c.c.) buyuruyor."

H z . A l i d o ğ r u l a d ı : “ E v e t . ”

“ L a k i n , i n s a n l a r ı n t a k d i r e d i l e n z a m a n a k a d a r y a ş a m a l a r ı e s n a s ı n d a , b a z a n b u n u b o z m a k m e c b u r i y e t i h a s ı l o l a c a k t ı r . B o z u l m a z s a ç e ş i t l i s e b e p l e r l e y ı ğ ı n y ı ğ ı n o r t a d a k a l a n k a d ı n l a r f e n a y o l l a r a s a p a r l a r . H a t t a e r k e k l e r , g i z l i c e n i k a h s ı z , o n l a r a e v a ç a r l a r . ”

“ B u d a d o ğ r u e y F a t ı m a ! ”

“ A l l a h ’ ı m ı a ş ũ k ũ r l e r o l s u n i k i M ũ m i n e r k e k l e r , d e r h a l g e r ç e k l e i l g i l e n d i l e r . D u l l a r a k a n a t g e r d i l e r . H e m e n h e m e n ç o ğ u k u r t u l d u . ”

“ Ö y l e o l d u e y F a t ı m a . ”

“ A m a e r k e k l e r i m i z i n y a p t ı ğ ı b u f e d a k a r l ı k g e ç i c i d i r . B e n h e p d i k k a t e t t i m , h e r h a n ğ ı b i r b ũ y ũ k a f e t t e k a d ı n , y a h u t e r k e k l e r a z a l ı n c a , A l l a h ( c . c . ) d e r h a l b i r e r k e k k a d ı n d e n g e s i n i s a ğ l a m a k . . i ç i n , y e n i d o ğ a n l a r ı n c i n s i y e t i n i a z a l t ı y o r , y a h u t ç o ğ a l t ı y o r . . . ”

“ H z . A l l a h , k u l l a r ı i ç i n R a h m a n v e R a h i m d i r . ”

H z . F a t ı m a n i h a y e t t a m a ç ı l d ı : “ Ö ğ r e n d i ğ i m e g ö r e , b a z ı g e n ç d u l l a r h e n ũ z o r t a d a y m ı ş l a r . ”

“ M e s e l a k i m l e r ? ”

“ E b u C e h i l ’ i n k ı z ı C ũ v e y r i y e b a ş t a g e l i y o r . . . H e m g ũ z e l , h e m g e n ç , h e m m a r i f e t l i . B a b a s ı n ı n a k s i n e o k a d a r d a i m a n l ı . N e d e n o n u b i r a l a n ç ı k m a d ı a c a b a ? ”

H z . F a t ı m a , b u ű e k i l d e A l i ’ n i n a ğ z ı n ı a r a m a k i s t e m i ű t i . S o - k a k t a n g e ç e n k a d ı n ı n s ű y l e d i k l e r i n e i n a n m a s a d a y i n e d e i ç i n e b i r k u r t d ű ű ű m ű ű t ű i ű ű e .

H z . A l i , H z . F a t ı m a ’ n ı n s ű y l e d i k l e r i k a r ű s ı n d a g ű z l e r i n i n i ç i - n e b a k ı p g ű l ű m s e d i . S o n r a y ű z ű n ű a l b a ű t ı .

Ö ğ r e n m e k i s t e d i : “ E y F a t ı m a , C ũ v e y r i y e i ç i n s a n a b i r ű e y l e r m i s ű y l e n d i y o k s a ? ”

“ H a y ı r . ”

O g e c e k o n u ű ű m a l a r ı b u k a d a r l a k a l d ı . A m a H z . F a t ı m a , d u y d u k l a r ı n ı n g e r ç e k o l d u ğ u n u a n l a m ı ű t ı . F a k a t b u k o n u d a n e

düşüneceğini bilemiyordu. Çünkü Hz. Fatıma Allah'ın Resulünün kızıydı. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın, diğerleriyle onun arasında adaleti sağlamanın imkanı var mıydı hiç? Allah (c.c.), değil Peygamber kızları için, sıradan kızlar için bile, adaletin tam yerine getirilemeyeceğini buyurmamış mıydı?

Yalnız Ali değildi ki Peygamber kızıyla tek evli olan. Hz. Osman da Ümmü Gülsüm'le evliydi ve ortağı yoktu. Hz. Hatice'nin kız kardeşinin oğlu Ebu As ile evli iken, Ebu As'ın imana gelmemekte direnmesi üzerine nihayet onu bırakıp Medine'ye hicret eden Hz. Zeyneb'in kocası Ebu As, bir zaman sonra peşinden gelmiş, Müslüman olmuş, yuvasını tekrar kurmuştu. Zeyneb de Allah'ın Resulünün kızıydı. Ebu As ile yalnız yaşıyordu.

Demek ki, Hz. Muhammed'in hayatta bulunan üç kızından Ümmü Gülsüm ile evli olan Hz. Osman ve Zeynep'le barışan Ebu As hayatlarını aynen devam ettirmişlerdi. O halde Hz. Ali de Hz. Fatıma hakkında aynı yolu izlemeliydi. Fatıma bu konuda kendi başına bir karara varamadı ve en sonunda babasına danışmaya karar verdi.

\*\*\*

Hz. Fatıma, ertesi gün, iki oğlunu ve kızını alarak sevgili babasına gitti. Baba-kız uzun uzun sohbet edip söyleştiler. Hz. Fatıma, nihayet kalkacağına yakın anlattı.

"Ey babam, ey Allah'ın Resulü. Ashabınız zannediyorlarmış ki, güya kızlarınız hakkında gayretiniz azmış. Onlar hakkında hiç gayretlenmiyor, hiddetlenmiyormuşsunuz. bunun için de işte Ali, benim üzerime Ebu Cehil'in kızını nikahlayacakmış."

Hz. Muhammed, Fatıma'ya dikkatle baktı. Daldı epeyce. Gerçeği derhal anlamış ve buna çok üzülmüşlerdi. Hz. Muhammed zaten kızlarını ortak üzere nikahlamamaya çok dikkat ederdi. Hele ki konu Fatıma olunca daha hassas oluyordu.

Fatıma çok hassas tabiatlıydı. Bu durum karşısında pek tabii bir şekilde, insanlık icabı olarak ortağına karşı bir kıskançlık duyabilirdi. Bu sebeple bir vebal altına girmesini Hz. Muhammed istemiyordu.

Ayrıca belki de Fatıma'nın içinde Cüveyriye'nin babasının vaktiyle kendi babasına yapmış olduklarından dolayı, gizli bir düşmanlık duygusu da kalmış olabilirdi.

Üstelik Fatıma'nın bu gibi durumlarda dertleşeceği anne, kız kardeş gibi yakın akrabalarından mahrum oluşu, ortağından ona karşı gelebilecek bir eziyet karşısında desteksiz ve mazlum kalması sonucunu doğururdu. böyle bir şeyi ise Hz. Peygamber asla biricik kızı için reva göremezdi. Bir baba olarak onu koruyup kollamak durumundaydı, üstelik üzerlerinde kendilerini dikkatle izleyen bunca göz varken...

İşte bütün bunları düşünen ve diğer damatlarından böyle bir düşünce çıkmamışken, Fatıma hakkında böyle düşünülmesine çok üzülen Hz. Peygamber, mescidde bir hutbe okumaya gerek gördü ve böyle bir olaya asla müsaade etmeyeceğini bütün müminlerin önünde duyurmuş oldu. Hutbe şu şekildeydi:

"En şerefli kadın, Cennet kadınlarının efendisi olan küçük kızım Fatıma-i Zehra'nın üzerine amcamın oğlu Ali, Ebu Cehil'in kızını almak istiyormuş. Cenab-ı Hakka yemin ederim ki, bir şahsın nikahı altında Resulullah'ın kızı ile Allah düşmanının kızı toplanamaz. Herkesçe bilinmeli ve hiç şüphe edilmemelidir ki, Fatıma-i Zehra, benim vücudumdan ayrılan bir et parçasıdır. Onun sevmediği her şeyi ben de sevmem, onu üzen her şey beni de üzer. Ben bu nikaha izin vermem, izin vermem, izin vermem.

Ancak Ebu Talib oğlu Ali, bu işi mutlaka yapmak istiyorsa, önce benim kızım Fatıma'yı boşasın, sonra onların kızını alsın."

Hz. Ali bu ikaz üzerine düşüncesinden hemen vazgeçti.

O gün ayrıca Hz. Ali, Hz. Peygamber'in huzuruna gelince aralarında şu konuşma da geçti.

"Ey Ali, Allah (c.c.)'ı sever misin?"

"Evet ey Allah'ın Resulü."

"Peygamberini sever misin?"

"Severim ey Allah'ın Resulü."

"Fatıma'yı sever misin?"

"Severim ey Allah'ın Resulü."

"Hasan ile Hüseyin'i sever misin?"

"Severim ey Allah'ın Resulü."

Hz. Muhammed gülümsedi, devam etti:

"Ey Ali! Görüyorsun ki gönül bir olduğu halde, sevgi dördtür. Şimdilik kızın Ümmü Gülsüm, kundakta olduğundan onu hesaba katmadım. İlerde doğacaklar da var. Bukadar sevgiyi bir gönüle nasıl sığdırabildin?"

Hz. Ali, bu sorunun cevabını bulamadı, başını önüne indirdi. Hz. Muhammed, ona gitmesi için hemen izin verdi. Hz. Ali evine varınca, Hz. Fatıma onun garip halini derhal farkedip sordu:

"Ey Ali, niçin üzgünsün? Dünya içinse bu bize yakışmaz. Ahiret içinse anlat bileyim."

Hz. Ali, Hz. Peygamberle olan konuşmasını hikaye etti. Sonunda da: "Sorunun cevabını bulamadım ey Fatıma. Onun için üzgünüm" dedi.

Halbuki Hz. Fatıma Cüveyriye ile ilgili bir haber beklemekteydi. Yine de sorunun cevabını derhal anlattı:

"Ey Ali! Hemen Allah'ın Resulüne dön. Şöyle cevap vererek üzüntüden kurtul: İnsanın nasıl ki sağ sol, ön arka, alt üst gibi yanları varsa, gönülün de yanları vardır. Ben Allah'ımı akıl ve imanım, seni iman ve ruhumla, Fatıma'yı insan nefsimle, Hasan Hüseyin, Ümmü Gülsüm ve daha doğacağını buyurduğum çocuklarımı babalık şefkat ve merhametimle severim."

Hız. Ali, hemen yola çıktı. Fatıma'nın sözleriyle doluydu. Bunları ancak bir peygamber kızı söyleyebilirdi. Hız. Ali, daha önce de buna benzer bir olay yaşadıklarını hatırladı.

Bir keresinde mescidde, Hız. Muhammed sahabelere, bir kadın için en hayırlı şeyin ne olduğunu sormuştu ama kimseden cevap alamamıştı. Bunun üzerine Hız. Ali durumu Hız. Fatıma'ya nakletmiş ve cevabı yine yalnızca Fatıma vermişti. "Bir kadın için en hayırlı şey, fena erkeklerden, her türlü saldırılardan, şeref ve namusunu gizlemektir" demişti Fatıma.

Hız. Peygamber de bu cevabı işitince; "Fatıma, vücudumun bir parçasıdır" buyurmuştu. Bugünkü olay da Ali'ye o günü hatırlatmıştı.

Böylece bir ruh haleti içinde, Hız. Peygamber'e dönüp, sorduğu sorunun cevabını verdi Ali.

O zaman Hız. Muhammed tatlı tatlı tebessüm eyleyerek gerçeği açıkladı: "Ey Ali, bu getirdiğin senin değildir. Ancak peygamberlik ağacından toplanmış bir yemiştir."

Hız. Ali nasıl bir kadınla evli bulunduğunu o anda bir kere daha tüm zerrelerine kadar idrak etti. O kız, bir peygamber kızı olmasının yanında, türlü meziyetlerle baştan ayağa donanmış biriydi ve az önce çözdüğü meselenin sahibiydi. Kendisi de tutmuş onun üzerine başkasıyla evlenmeye kalkmıştı.

Bu meselenin vasıtasıyla da Hız. Peygamber ona bir şeyler anlatmak istemiş, Ali de bunu anlamıştı.

Hız. Ali, gayet neşeli bir yüzle tekrar eve döndü. Hız. Fatıma da onu böyle görünce, meselenin hal edildiğini düşünüp o da sevindi.

"Ey Fatıma, Allah'ın Resulü cevabı pek beğendi... Lakin senin olduğunu derhal anladı."

"Başka?"

"Sana başka bir şey demedi ama ben çok güzel bir cevap aldım ya Fatıma.

Bana hakkını helal et ve benden razı ol ki Hz. Peygamber de benden razı olsun...”

H z . F a t İ m a , A l i ' n i n h a t a s ı n ı a n l a d ı ğ ı n ı v e ü z ü l d ü ğ ü n ü d e r h a l a n l a d ı . B ü s b ü t ü n r a h a t l a d ı v e b i r d a h a b u k o n u y a d o k u n m a d ı .

## TOPRAKTAKİ KOKU

Akşam serinliğinin başladığı sıralarda, Medine sokaklarının birisinde üç genç kadın görüldü. Şehrin yabancısı oldukları belliydi. Ağır yürüyorlar ve sağlı sollu evlere dikkatle bakarak birbirlerine söyleniyorlardı: “Değil. Bu da olamaz. Hele şu hiç değil.”

Pek süslü giyinmişlerdi. Bir o kadar da takıp takıştırmışlardı. Arkalarındaki köleleri başlarında dikkatle sarılmış, göz alıcı yükler taşımaktadırlar.

Kadınlardan birisi fikrini söyledi: “Galiba yanlış sokağa girdik. Keşke kılavuz alsaydık.”

Diğer ikisi itiraz ettiler: “Bize burasını tarif eden güvendiğimiz kimseydi.”

“O halde durup bir eve soralım.”

“Ne lüzum var? Görünce tanırız.”

İlk konuşan kadın ses çıkarmadı, tekrar yürüdüler. Lakin geleneğine uyarak hislerini bir şiirle açıkladı:

“Gururum dağ başındaki  
Duman gibidir.  
Tepeler çevresinde  
Ne yaptığını bilmeden,  
Dolanır durur.  
Bir türlü eteklere inmez.  
Sanki yolunu şaşırmış,  
Dönüp duran bir kervandır o.  
Ne çektimse  
Ondan çektim.  
Kurtulmak istedikçe



*Yakama sarıldı.  
Çaresini bulamazsam,  
Boğulmam pek yakındır."*

Diğer kadınlar, arkadaşlarının söylediği şiire güldüler.

Sonra birisi hatırlattı: "Ey Hale! Yakındığın gururu biz geçirmedik boynumuza, asaletimizden miras kaldı. O olmasa çöldeki çadırlarımızda nasıl başımız dik yürüyebilirdik? Medine'ye gelince mi yüksünüyorsun?"

"Sana cevap vermeyeceğim ey Fehra!"

"Kalemize dönünce, anlatacağım ama."

"Ne dilersen yap. Bu şehir beni başka bir aleme attı. İçimde, şimdiye kadar yabancı olduğu hisleri tutamadım."

Üçüncü kadın söze karıştı: "Ey Hale! Yalnız içindekileri değil, dışındakileri de çıkarıp atsana. Süs, giyim ve ziynetlerinden olunca, geriye sende ne kalacağını göreceksin."

"Hepimiz öyle değil miyiz? Bütün kudretimizi kabile başkanlarının haremünde bulunmaktan alıyoruz."

Fehra araya girdi: "Şehirde olduğumuzu unutmayın" dedi. "Kat kat ipeklerle örtülü çadırlarda değiliz. Saç saça kapışmamız görülür."

Bu üç kadın, Yemen taraflarında adı anılır, zengin bir kabilenin başkanının aileleriydiler. Kabile başkanı, sefere gidecek ordu için kendisine çağrıda bulunulunca, kuvvetleri ile birlikte derhal gelmişti. Bu arada üç ailesini de getirmişti.

Yemen neresiydi Medine neresi? Ve nasıl oluyordu da Hz. Muhammed oralardaki bir kabileye emir verebiliyordu?

Yalnız oraya mı? Hayır... Şu anda Hz. Muhammed, bütün Arap Yarımadasına hakimdi. İslamiyet güneyde Umman, Batıda Akdeniz, Kuzey'de Suriye ve doğuda Fırat'a yayılmıştı. Hatta Mekke de fethedilerek putlardan temizlenmişti.

Çünkü artık Hicretin on birinci yılı yaşanıyordu (M.S. 632) ve Fatıma'nın kocasını Cüveyriye ile evlendirmek istemesi ola-

yının üzerinden beş yıl geçmişti.

Bu beş yıl içinde küçük gazaları ve olayları bir tarafa bırakacak olursak, belli başlı şu olaylar olmuştu.

Hicretin altıncı yılında Hac farz olunca, Hz. Muhammed umre haccı için çekinmeden Mekke'ye gitmişti. Müşrikler korkmuşlar ve Hudeybiye mevkiinde Müslümanlarla bir anlaşma imzalamışlardı. Böylece Müslümanların varlığını ve resmîyetini resmen kabul etmiş oluyorlardı. Bunun üzerine Hz. Muhammed Bizans, İran, Habeş, Mısır hükümdarlarına, Arap Yarımadası meliklerine, kabile başkanlarına mektuplar yazmış ve hepsini dine davet etmişti.

Daha önce Hayber'in fethi iyi neticeler vermişti. Lakin Yahudiler boş durmamışlar, Hz. Muhammed'i zehirlemeye yeltenmişlerdi. Hicretin yedinci yılında da Müslümanlar Mekke'ye girip Umre haccı yapmışlardı. Gerçi büyük devletler Hz. Peygamber'in dine çağrısına icabet etmemişlerdi ama, Arap Yarımadasındaki kabileler artık Kureyş saltanatının sona ermekte olduğunu anlayarak, Müslümanların tarafını tutmuşlardı. Onlara öğretmenler yollanıyor ve din öğretiliyordu. Bu arada çeşitli yerlerde kadın, erkek peygamberler türemeye başlamışlardı. Bunlar ortadan kaldırılıyordu.

Hicretin sekizinci yılında Suriye'ye hakim olan Bizans, sınır-daki kabileleri kışkırtmaya başlamıştı. Hz. Muhammed, bunları önlemek için Mute'ye bir ordu yollamıştı. Fakat düşmanın çokluğu karşısında sırasıyla başkumandan olan Zeyd (r.a.) ile Cafer şehit düşmüşlerdi. Kumandayı Halid b. Velid kendiliğinden eline almış, düşmanı dağıtmış ve ustalıkla orduyu geri çekmeye muvaffak olmuştu..

Mute durumundan ümitlenen Mekke müşrikleri Hudeybiye anlaşmasını bozmuşlardı. Bunun üzerine Hz. Peygamber Mekke üzerine yürüme kararı almıştı. Kureyş başkanlığını yapan Ebu Süfyan, anlaşmanın bozulmasına pişman olmuş, derhal

Medine'ye dönmüş, yeni bir anlaşma için çalmadık kapı bırakmamıştı. Bu isteğini dile getirmek için Hz. Fatıma'ya da uğramış, ama red edilmişti. Nihayet yeni bir anlaşmadan ümit kesince Mekke'ye geri dönmüştü.

Nihayet Mekke fethedilmişti. Hz. Peygamber, zamanında kendilerine o kadar zulüm yapan ileri gelen bir çok müşriki, hatta Hz. Hamza'nın öldürülmesine sebep olan Hind'i bile affetmişti. Kabe putlardan temizlenmiş, Bilal ezan okumuş ve Kabe'de topluca namaz kılınmıştı. Her zaman olduğu gibi Hz. Fatıma, bu seferde de babası ve kocasıyla beraberdi. Orduyu hitabıyla, şiirleriyle coşturuyordu.

Mekkenin dönüşte Huneyn mevkiinde Müslümanlar başına uğramışlardı. Ve Huneyn Gazası cereyan etmişti. Müslümanlar gece karanlığında neredeyse mağlup olacaklarken, toparlanmışlardı. Bu savaşta da Hz. Fatıma üzerine düşen görevi fazlasıyla yapmış, hatta, bizzat çarpışmıştı. Böylece bir lakab daha takılmıştı kendisine; "Huneyn Hurisi"...

Hicretin dokuzuncu yılında tekrar Suriye sınırına kadar gidilmiş ve "Tebük Seferi" yapılmıştı. Bu seferde Hz. Muhammed başkumandandı. Hz. Fatıma da sefere katılmıştı. Lakin düşmanlar kaçmışlar, sadece ganimet toplanıp dönülmüştü.

Peygamberlik taslayanların da ortadan kaldırılmalanna devam ediliyordu. Yakın uzak birçok kabile, biat için sefirler yollamışlardı. Bu yüzden o seneye "Sefirler senesi" denmişti. İslami manada ilk hac yine bu yıl olmuş ve Taifliler de topluca İslamiyet'e girmişlerdi.

Hicretin onuncu yılına gelindiğinde Arap Yarımadasında İslamiyet'in kabul edilmediği hiçbir yer kalmamıştı. Kur'an-ı Kerim'in nüzulü de tamamlanmış, İslam'ın emir ve yasakları sonuçlanmıştı. Böylece Hz. Muhammed, gelip geçmiş ismi bilinen ve bilinmeyen, iki yüz bini aşkın peygamber içinde, vazifesini bitirmek şerefine erişmişti.

O yılki hacda, etrafındakilere bir kul olduğunu anlatmış ve sanki bu dünyadan ayrılacağını hissettirmişti. Bu hac Hz. Peygamberin Veda Haccıydı.

Şimdi Arap Yarımadası içinde O'na biat etmeyen kimse kalmamıştı. Kadın erkek yalancı peygamberler cezalarını bulmuşlardı. Yalnız Yemen'de Esved kalmıştı ki, elbette o da akibetini bulacaktı.

Hız. Muhammed, Mute savaşını unutmamıştı. Bizanslılara bunun karşılığını vermek, kuzey sınırını emniyete almak istiyordu. İşte bunun için, Mute'ye yeni bir sefer açılmasını istemiş ve her taraftan kabilelerin gelmesini dilemişti.

Şu anda, Medine sokaklarında bir yeri arayarak dolaşan üç kadının kocası olan kabile başkanı da işte bu davete icabet etmişti.

\*\*\*

Hız. Muhammed'in aile hayatında da değişiklikler olmuştu.

Hanımlarından 'Ümmü Mesakin' diye anılan annemiz vefat etmişti.

Peygamberin dört kızıdan biri olan Rukiyye hicretin ikinci yılında vefat etmişti. Hicretin sekizinci yılında Zeyneb ve hicretin dokuzuncu yılında Ümmü Gülsüm de bu dünyaya veda ettiler. Böylece Hız. Peygamberin hayattaki tek çocuğu olarak Hız. Fatıma vardı ki, şimdi yirmi beş yaşına yaklaşmıştı.

Mısır'da İskenderiye hakimi Mukavkis, iki cariyeye hediye-ler yollamıştı. Hız. Muhammed, yine ilerde Mısır'da İslamiyet'in yayılması düşüncesiyle bu cariyelerden Mariye (Marya) ile evlenmiş ve ondan 'İbrahim' adlı bir oğlu doğmuştu ama, hemen ölmüştü.

Hız. Fatıma'nın ise şu anda beş çocuğu vardı. Hasan yedi, Hüseyin altı, Ümmü Gülsüm dört, Zeyneb iki yaşındaydı. En

son doğan çocuğu Rukiyye ise henüz bir yaşındaydı. Hz. Fatıma'nın üç kız çocuğuna vefat eden ablalarının isimleri konmuştu.

Hız. Fatıma yine aynı tek odalı evinde yaşıyordu ama, şan ve şerefi, bütün İslam alemini tutmuştu. Bilhassa kabile başkanlarının kadınları onu pek merak ediyorlardı.

Sokağa giren Hale, Fehra ve Selime, Hz. Fatıma'nın oturduğu yeri arıyorlardı. Kölelerinin başları üzerinde taşıdıkları bohçalarda da ona verecekleri hediyeler vardı.

Hız. Fatıma'yı görmeyi o kadar arzuluyorlardı ki, ne bulurlarsa takip takıştırmışlar, adeta onunla karşılaşınca, onun yanında ezilmemek sevdasına düşmüşlerdi. Halbuki daha önce Hz. Peygamber ile müminlerin annelerini göreceklerdi. Kadınlık hisleri, insanlığa ait zayıf tarafları ağır basmış, hepsini ilk önce Hz. Fatıma'ya koşturmuştu.

Esasen, henüz İslamiyet'i tam manasıyla kavrayamamışlardı. İçlerinde kalbi en çok aydınlanan Hale idi. Kendileri kabilelerinden en değerli, konforlu çadırlarda yaşadıklarından Hz. Fatıma'yı Medine'nin sarayında oturuyor sanıyorlardı. Onun için sokağı araştırırlarken: "Değil. Olamaz. Bu da değil" diyorlardı.

Üç kadın biraz daha yürüdüler. O sırada Hz. Fatıma, küçük kız çocuklarını Hz. Hasan ile Hüseyin'e bırakarak, bir iş için dışarıya çıkmak üzereydi. Avludayken, sokaktaki kadınların sağa sola bakındıklarını görünce; yardım etmeyi istedi.

Hemen sordu: "Ey Kardeşlerim! Kimi arıyorsunuz?"

Hale, Fehra, Selime, sesin geldiği tarafa döndüler. Cevap verecekken ağızları açık kaldı. İhtiyatsız bir hareketle başlarını semaya kaldırdılar. Gece olmadığı halde, ayı arastırıldılar. Çünkü Hz. Fatıma, o basit giyimi içinde, yaz bulutları arasında aydan ileri bir derecede, pınl pınl parlamaktaydı. Kadınlar, semada ayı bulamayınca gözlerini ovuşturdular.

Yine ilk kendisine gelen Hale oldu ve hemen bir şiir söylemeye başladı:

*"Bir de gönül gözü var derler.  
Acaba o mu açıldı?  
Onunla mı bakıyorum artık?  
Ay değil gördüğüm.  
Zaten ne zaman ay böylesine nurluydu?  
Beyaz bulutlarla tüllemişti?"*

Hz. Fatıma, hayatı boyunca nice benzeri hadiselerle karşılaştığı için onların durumunu yadırgamadı. Tekrar ilgilendi: "Beni işitmediniz galiba?"

Bu ikinci konuşması üzerine, Hale avlu duvarına yaklaştı ve cevap verdi:

"Allah'ın Resulü Hz. Muhammed'in kızı Fatıma'nın oturduğu sarayı arıyorduk. Bu sokakta olduğunu söylediler de."

Hz. Fatıma kızardı. Ne diyecekti şimdi? Oysa kendisini tanıtmaya mecburdu. O da öyle yaptı.

"Fatıma benim. Buyurun kardeşlerim. Yorulmuşsunuz, zahmet etmişsiniz."

Üç kadın hala şaşkınlık içindeydiler. Nihayet, onu tarif edenleri düşündüler ve karşılarındaki kadının Hz. Fatıma olduğuna karar verdiler.

Selime de yaklaştı, teklif etti: "Ey Fatıma, sanırım bir yok-sulu ziyaretten çıkıyordun. Biz pek yorulmadık. Haydi sarayına gidelim."

Hz. Fatıma onu yalanlamadı. "Hele biraz istirahat edin de" dedi.

Kadınlar içeriye girdiler. Köleler duvar dibinde oturdular. Hz. Fatıma, kadınları avluya serili eski, fakat temiz hasıra buyur etti.

O anda kadınların üçü de aynı şeyi düşünüyorlardı. Hep-

si öylesine süslendikleri halde, yamalı entarisiyle karşılarında gülümseyen, tatlı tath konuşan Hz. Fatıma ile aralarında, kargalarla güvercinler arasındaki kadar fark vardı. Nasıl oluyordu bu? Akıl erdiremediler.

Hz. Fatıma, onları konuşmasıyla öylesine kendine bağladı ki, esir oldukları gururlarından koptular. Hz. Fatıma ile can ciğer oldular. Utanmasalar, üzerlerindeki elbiseleri, süsleri çıkaracaklar, öyle yamalı entarileri isteyerek giyeceklerdi. Hele oturdukları avludaki tek odanın Hz. Fatıma'nın evi olduğunu öğrendikleri zaman tekrar şaşırdılar. Lakin bir gerçek onlara açıldı. Masallarda dinledikleri saraylar önemli değildi. Önemli olan orada oturandı.

Hz. Fatıma onların Medine'ye geliş sebeplerini öğrendi. Orduyla gidecek erkekleri için şan ve şeref diledi.

Sonra sordu: "Sevgili babam Allah'ın Resulünü ve Müminlerin annelerini ziyaret ettiniz mi?"

"Hayır."

"Doğrusu budur. Ben sizi onlara götürürüm."

Hale kölelere doğru başını çevirdi.

"Ey Fatıma! Sana yurdumuzdan bir şeyler getirmiştik."

"Zahmet etmişsiniz. Yoksullara dağıtsanız nasıl olur?"

"Yoksa sadaka mı sandın ey Fatıma? Çünkü Peygamber soyunun sadaka kabul etmeyeceğini öğrendik. Allah'ın Resulü hediye olursa kabul edermiş sadece."

"Doğrudur. Onları da valilik harcı olarak Hz. Bilal-i Habeşi'ye verir, fakirlerin ihtiyaçlarını giderir. Siz de öyle yapın. Sevgili babama götürelim onları. Ben kabule yetkili değilim."

"Erkeğimiz Hz. Peygambere çok şey getirdi."

"Olsun."

Sustular... Fehra bu sefer öğrenmek istedi:

"Allah'ın Resulü ve annelerimiz de böyle yerlerde mi yaşarlar?"

“Öyle olması gerekli değil midir?”

H z . Fatıma, yerden bir avuç toprak alıp önce kendisi kokladı. Sonra misafirlerine uzattı.

“Koklayın.” dedi. “Topraktaki koku hangi çiçekte var? Olamaz da. Çünkü çiçeklerin hepsi kendisinden fışkırır. Hele dikkat edince, güzelliği yüreği ferahlatır.”

H z . Fatıma, sözünü bitirince içeriye seslendi: “Hasan! Hasan!”

H z . Hasan koşup geldi. “Buyur ey canım annem” dedi.

“Sanırım bir tas ayran olacak, onu getir.”

H z . Hasan koşup getirdi.

H z . Fatıma, onu ikram etti ve özür diledi: “Evimde ancak bu vardı.”

Kadınlar, başka zaman olsa bunu hakaret sayarlardı ama, H z . Fatıma’nın havasına öylesine girmişlerdi ki, o zehir ikram etse çekinmeden içerlerdi.

Tas elden ele dolaştı. İçen hanımlar hayret ettiler. Böylesine lezzetli bir şeyi şimdiye kadar içmemişlerdi. Nitekim, Selime bunu dile getirdi:

*“Keuser akıyor önümüzden,  
Dudaklarımız öylesine  
Üzerinde ki,  
İçtiğimle doyan karnım değildir.  
Ayıracak kuvvet zor bulunur.  
Gözüm, kalbim, vicdanım doydum.  
Bilmem bir daha ne zaman  
Aynı anları yaşayacak?”*

\*\*\*

Hale, ancak bir saat sonra hatırlattı.

“Ey Fatıma! Galiba sen bir yere gidiyordun. Seni yolundan alıkoyduk. Sen git. Biz yine geliriz. Allah’ın Resulünü ve anne-



lerimizi nasıl olsa buluruz. Gelmene lüzum yok. Ordu hiç değilse on günden önce toplanamaz.”

Hız. Fatıma bunu kabul etti: “Bir yaşındaki kızım uyanacak olmasa, sizi yolunuzda bırakmazdım.”

“Buna sohbetimizin uzaması sebep oldu.”

Selime en çok sorandı: “Allah’ın Resulünün torunları Hasan ile Hüseyin’i canı gibi sevdiği doğru mudur?”

“Evet. Allah izin verirse mübarek soyu da onlarla çağlardan çağlara uzayacak.”

“Kevser gibi.”

“Öyle. Ayeti biliyorsun.”

“Bir de ‘Ehl-i Aba’ tabiri kulağıma çalındı. Allah’ın Resulü sana gelişinde, seni, Ali, Hasan ve Hüseyin’i abasıyla örtmüş dediler.”

“Bu oldu.”

“Demek Ehl-i Aba diyince sizleri bileceğiz?”

“Kim bilir? Herkes bir türlü açıklama yapıyor. Bunun doğru-sunu ancak Allah (c.c.) ile ona vahiy edilen habibi bilir.”

Hale, bu tabiri arzusuna göre, pek geniş tuttu: “Dilerdim ki...” dedi. “Hz. Peygamberin Resullüğüne şahadet edenlerin hepsi Ehl-i Aba olsunlar. Öyle anılsınlar gelecekte. Çünkü O’na şahadet etmek Peygamberin mübarek abasıyla örtünmek gibidir. Hepimiz şefaatinin gölgesine sığınıyoruz.”

Hız. Fatıma gülümsedi.

“Toprağın kokusu sana ne güzel şeyler ilham ediyor” dedi. “Dağılmaya değil, birleşmeye götürüyor kokudaki iksir.”

Selime bu sefer ‘Ehl-i Beyt’ üzerinde durdu. Hız. Fatıma Ehl-i Beyt hakkında da yapılan çeşitli açıklamaları anlattı.

Kimine göre, Ehl-i Beyt sadece müminlerin anneleriydiler. Kimine göre, bunlara Hız. Peygamberin kızları da giriyordu. Torunlarını katanlar da vardı. Hız. Ali’yi unutmayanlar da mevcuttu.

Hale, 'Ehl-i Beyt' üzerinde de birleştirici, geniş bir ilhamın temennisinde bulundu.

"Ey Fatıma" dedi. "Kur'an-ı Kerim'de, Kabe, 'Beyt-i Atik' diye geçer. Allah'ın ilk ve en eski evi."

"Öyledir."

"Ehl-i Beyt, Kabe'yi kible yapanlardır bence. Bütün Müslümanlardır. Günü gelecek, yeryüzünde Ehl-i Beytten olmayan kimse kalmayacak."

Fatıma dayanamayıp, Hale'ye bir avuç toprak daha uzattı..

"Bunu da kokla ey Hale" dedi. "Allah rızımızın ambarı olarak onu yarattı. Kokladıkça, dünya gözünün yerini mana gözün alıyor. Görülmeyeni görüyorsun ve dile getiriyorsun."

Hale avucuna boşaltılan toprağı kokladıktan sonra, ona baktı ve şöyle mırıldandı:

*"Ne zalim, cahil kimselermişiz meğer!  
Seni hep horladık,  
Ezdik, çiğneyip geçtik,  
Şükür edeceğimize,  
Her yerine pıslığımızı boşalttık.  
Ama sen asla gücenmedin.  
Ezilen yerlerini, yaralarını,  
Kendi kendine tedavi ettin.  
Attıklarımızı içine alıp  
Temizledin,  
Böylece bakışlarımız sıkılmadı.  
Onların yerine  
Göğsünden seyrine doyulmayan,  
Yenmesine kıyılmayan  
Nimetler sundun bol bol.  
Kısacası, biz eskittik, kirlettik,  
Sen temize çıkardın, yeniledin  
Usanmadan, bıkkınlık getirmeden."*

Hz. Fatıma, öğüt verdi: "Çocuklarımızı hep böyle ilerici ilim-

lerle beslersek, yeryüzü bir daha sapıklık nedir görmez ey kardeşlerim. Asıl vazife biz kadınlarındır. Nitekim Allah'ın Resulü "Cennet annelerin ayağı altındadır" diye boşuna buyurmadı. Öyle bir şerefi hak etmeliyiz."

Daha konuşacaklardı ama, içerden Hz. Fatıma'nın bir yaşına yaklaşan kızı Rukiyye'nin ağlaması duyuldu. Hz. Fatıma, izin isteyip kalktı.

Hatırlattı: "Tekrar geleceğinizi söylemişsiniz, beklerim."

Sonra, bir avuç toprak daha aldı. Eli boş olana verdi ve içeriye koştu.

Üç kadın, avludan çıktılar. Sokakta yürüdüler. Şimdi, her baktıkları ev artık onlara saray gibi görünüyordu. Horlamıyor, küçümsemiyorlardı. Köleleri onları takip ediyordu.

Hale aydınlanan yüzüyle güldü: "Biz Fatıma'ya üç bohça dolusu hediye getirmiştik. Tekrar götürüyoruz. Fakat avuçlarımızı bıraktığı toprağı bir türlü atamıyoruz. Demek o üç avuç toprak, bohçalarımızdan daha kıymetli. Sanki hazinedirler."

Selime ile Fehra ki daha önce gururun tam esiriydiler. Hale'yi tenkit etmişlerdi, ama şimdi aynı cevabı verdiler:

"O hazineleri çadırımıza kadar götüreceğiz ve ömrümüz boyu saklayacağız. Sık sık koklayacak, seyredeceğiz."

\*\*\*

Hz. Fatıma, misafirleri gittikten sonra, ağlayan Rukiyye 'yi içerden almış, avluya getirmişti. Hasan'la Hüseyin, akşam namazı için Mescide gitmişlerdi. Zeynep ile Ümmü Gülsüm içerde oynuyorlardı.

Hz. Fatıma, Rukiyye 'yi emzirip uyuttuktan sonra, kuyudan su çekti, abdest aldı. Bilal-i Habeşi'nin ezan okumasını bekledi. Daha epeyce zaman vardı ama, o daima hazırlıklı olurdu. Hasan ile Hüseyin de kendisine çekmişlerdi.

H z. Fatıma, hala gelen üç bedevi kadının sohbetinin tesiri altındaydı. Onları uyandırıp hayır işlemesinden dolayı memnundu.

“Ah ilim!” dedi. “Her tarafta revaç bulsa insanlar ne çabuk Allah’ın buyurduğu yolda ilerlerler! Yerlerinde saymazlar, yahut geriye dönmezler. Kendilerine ram kılınan kainat bir zerre toprak kadar küçülür. Her sırnı keşfederek, faydalanırlar. İlahi aşka kavuşurlar. Ama bu olacak. Nice direnenler, nihayet göz aydınlığına kavuştular. Kalp gözleri deryalar gibi açıldı. İslam’a en yararlı kimseler oldular.”

H z. Fatıma, böyle dalmış düşünürken, kendisine seslenildiğini duyup başını kaldırdı. Avlu duvarında Büyük amcası H z. Abbas ile Ebu Süfyan , el ele vermiş duruyorlar ve ona gülümüyorlardı.

Hemen onları buyur etti. Mescide gideceklerini söyleyerek girmediler. Ancak hatır sorup ayrıldılar. H z. Fatıma, arkalarından bir zaman baktı.

“Kim derdi ki Büyük amcam Abbas ile Ebu Süfyan böyle el ele tutuşup mescide gidecekler” dedi. “Sevgili babam, H z. Allah’ın buyurduğu ilmi tam yirmi sene onlara ve benzerlerine öğretmeye çalıştı. Yılmadı. Nihayet buna muvaffak oldu. Dini tamamladı, ahlakı kemale erdirdi.”

Büyük amcası Abbas’ın son ana kadar Mekke’de kalış sebebini biliyordu. Lakin Ebu Süfyan ! Onun Hudeybiye anlaşmasını yenilemek için Medine’ye gelişini, telaşını, kendisiyle konuşmasını adeta tekrar yaşadı. O, arzusunun gerçekleşmesi uğrunda sırayla herkese başvurmuş, reddedilmişti.

Bu iş için Fatıma’ya geldiğinde, oğlu Hasan’la avluda dolaşıyordu. Aralarında şu konuşma geçmişti:

“Ey Fatıma! Hiç kimse beni korumadı. Ortada kaldım. Pek müşkül durumdayım. Ey Muhammed’in sevgili kızı! Hiç olmazsa sen beni koru.”

Hız. Fatıma üzülererek gerçeğı söylemişti: "Ben bir kadını. Kimseyi korumak hakkına sahip miyim?"

Ebu Süfyan o kadar şaşkındı ki bunu düşünememişti. Aldığı cevap üzerine daha da akıl almayan teklifler yapmıştı: "Bari Hasan beni korusun."

"O henüz küçüktür. İlan ederse gülerler ona."

"Nasıl olsa büyüyecek değil mi?"

"Hele o zaman gelsin."

Ebu Süfyan başı önüne düşmüş bir halde çekilip gitmişti.

Hız. Fatıma, ona pekala şöyle karşılık verebilirdi: "Sen değil miydin babamın 'ebter' olduğu söylenince alkışlayan? Sen değil miydin, Müminlerle savaşmak için kervanla Şam'a gidip para sağlayan? Sen değil miydin Uhud'da sevgili babamın canına kast eden? Senin ailen Hind değil miydi en çok sevdiğim büyük amcam Hamza'yı kölesi Vahşi'ye öldürten?"

Lakin ilmi, ahlakı bunları söylemesine mani olmuştu. Sabır güzeldi. Kendisi de sabretmişti. İşte şimdi yalnız kendisi değil, bütün Müminler bu sabrın mükafatını görüyorlardı. O Ebu Süfyan gitmiş, ilimle nurlanmış başka bir Ebu Süfyan gelmişti. Şimdi, gece gündüz İslamiyet'in zaferi uğruna didinip duruyordu.

Nihayet Hız. Bilal-ı Habeşi'nin ezan sesini duyarak bu çileyen bülbülü hazla dinledi Fatıma. Sonra namazını kıldı. Yemek için sofrayı yaydı. Nerdeyse oğulları Hasan'la Hüseyin ve Hız. Ali gelirlerdi.

Sokağın köşesinden önce oğulları göründü. Fakat yüzleri mahzundu. Hız. Fatıma'nın hemen huzuru bozuldu. Oğulları yanına gelince, onları ellerini yıkamaya yollamadan çevirdi.

"Babanız nerede?"

"Gelecek. Bize yemek yememizi söyledi."

"Niçin?"

"Dedemiz Allah'ın Resulüyle biraz kalacak."

“Ama siz de neşesizsiniz. Hiç bu halinizi görmemiştim.”

Hz. Hasan doğruyu konuştu: “Ey Güzel annem! Dedemizin başı ağrıyordu.”

“Kim söyledi?”

“Namazı zor kıldırdı. Sonra babama gelip onu eve götürmesini, başının ağrıdığını, hiç böyle olmadığını söyledi.”

“Beni istemedi mi?”

“Hayır.”

Hz. Fatıma oğul ve kızlarıyla sofraya oturdu ama, lokmalar sanki boğazına diziliyordu. Hz. Ali pek gecikmişti. Hz. Fatıma saygılı ve itaatkardı. Bütün arzusun rağmen, Hz. Ali gelmeden, babasına gitmedi.

Hz. Fatıma büsbütün perişan oldu. Sık sık Hz. Abbas’ın tekrarladığı bir şiiri söyleyip avundu durdu:

*“Büyüğün sözü  
Bir ateşten çemberdir.  
Kendisi gelip  
Söndürmeden  
Çıkmaya çalışmak  
Etekleri tutuşturur.”*

Nihayet bir müddet sonra Hz. Ali göründü. O da düşünceliydi.

Hz. Fatıma koşup: “Babama, babama gidelim” dedi. “Has-talanmış. Görmeden uyuyamam.”

Hz. Ali razı olmadı: “Nihayet bir baş ağrısıdır ey Fatıma” karşılığını verdi. “Bütün tedbirler alındı. Aişe bekliyor. Seni görürse, haline üzülür.”

“Beni teselli etmiyorsun ya?”

“Hayır. Sabahleyin çocukları alır gideriz. Hem bunu kendisi istedi.”

## AĞLAYAN DÜNYA

Hız. Ali, hakikaten ertesi sabah, Hız. Fatıma ile çocuklarını yola çıkardı. Onların hüznünü dağıtmak için türlü diller döküyordu. Fakat Hız. Fatıma içinin kan ağladığını hissediyordu.

Hız. Muhammed'in hastalığı belki de sadece, herkesin zaman zaman çektiği bir baş ağrısıydı ama, O'nu sevenlerin gönülleri-ne söz anlatmak mümkün değildi ki. Nitekim, yolları boyunca pencerelerden, avlulardan onlara sesleniliyordu.

"Allah'ın Resulü nasıl?"

Hız. Ali kısa cevap veriyordu: "Dün akşam başı ağrıdı. Artık geçmiştir."

Bazıları da ilaçlar tavsiye ediyor, yahut hazırladıklarını veriyorlardı. Hız. Fatıma yolları üzerine çıkanların gözlerine bakıyordu hep. Onlarda aynı suali okuyordu: "Acaba."

Kendi gözlerinde de bu vardı şüphesiz. Allah Teala'nın dini tamamlamaya memur ettiği sevgili Peygamberini vazifesi bitince artık dünyada tutmasına gerek yoktu. Bunu son haccında bizzat Hız. Muhammed açıklamıştı. O günden beri, seven gönüller alev alev yanıyor, fakat bu yangınlarını birbirlerine göstermiyorlardı. Çoğu da Allah'ın Resulünün, her hangi bir kul gibi vefat edeceğine ihtimal vermiyorlar, başka türlü bir ayrılış düşünüyorlardı.

Yalnız insanlar mı böyleydi? Hayır. Hız. Fatıma mümkün olup dünyayı toptan birden seyredebilse onun seller boşanır-casına ağlamaya hazırlandığını görecekti. Çünkü en büyük misafirini kaybedecekti.

Hız. Fatıma, şaşkın ve temiz yürekli Müminlerin durumları-

nı izlerken, sevinen bedbahtlara da rastlıyordu. Bunlar, açıkça bir şey söylemiyor, yahut harekette bulunmuyorlardı ama, Hz. Fatıma, bakışlarından içlerini okuyordu onların. Hz. Muhammed, Veda Haccında ayrılacağını hissettirmesiyle birlikte, onlar derhal beklemeye ve yapacaklarını tasarlamaya koyulmuşlardı. Dünyadaki geçici menfaatleri uğruna, baş vurmayacakları çareler yoktu.

Kimdi bunlar? Şimdiye kadar süre getirdikleri saltanatları ellerinden alınanların pek çoğu. Her dinden insan vardı içlerinde. Henüz İslamiyet'in neyi getirdiğini tam öğrenememiş olan, yakın ve uzak çöl kabilelerini tahrike başlamışlardı bile. Ayrıca, ne acıdır ki, Medine içinde de yeni bir grubun toplanmasına sebep olmuşlardı.

Hazret-i Peygamber'in kabilesi olan Haşimoğullarıydı bu grup. Onlara diğer kabilelerden daima üstün bulunduklarını aşlamışlardı. Gruptakiler de Veda Haccından sonra, devamlı toplantılar yapıyorlar, üstünlüklerini yürütecek kararlar alıyorlardı. Zaman zaman Hz. Ali'yi de medislerine davet ederek, ona Haşimoğullarının başı diyorlar ve Hz. Muhammed'in gittiği yolda, ancak kendisini takip edeceklerini ima ediyorlardı.

Hz. Ali, pek üzülüyordu. Hani soy üstünlüğü kalkmıştı? Hani artık insanlar kendi kendilerini idare edeceklerdi? Hani kimi dilerlerse onu baş seçeceklerdi? Hani artık kabilelerin küçüğü büyüğü, asili hakiri yoktu?

Hz. Ali, onlara çok şeyler söylemek istiyordu ama, henüz ne zamanı, ne de yeri idi. Bazen Hz. Fatıma ile dertleşmek lüzumunu duyuyordu. Hz. Fatıma da derin bilgisiyle onu teselliye çalışıyordu.

Şu anda, Hz. Fatıma, acele acele sevgili babasına giderken, hem Hz. Peygamber'in hastalığıyla ilgiliydi, hem geleceğin getireceği acılar altında eziliyordu.

Böyle bir ruh haleti içinde hedefine vardığı zaman, Ehl-i



Beyte, Babasının nerede bulunduğunu sordu. Herkes bir hoştu. Zorlukla Hz. Aişe'nin odasında kaldığını söyleyebildiler.

Hız. Fatıma öğrenmek istedi: "Başının ağrısı geçti mi?"

Cevap alamayınca, Hz. Ali, Hz. Fatıma'yı tutup, Hz. Aişe'nin bulunduğu oda önüne getirdi. Geldiklerini, içeri girmek için izin verilmesini istedi. Az sonra bu izin çıktı. Başta Hz. Fatıma olmak üzere, içeri girdiler.

Hız. Fatıma, sevgili babasını yatıyor görünce, koştı ağlayarak, sarıldı. Hz. Muhammed ateşler içinde yanıyordu. Mübarek yüzünden terler nur nur dökülüyorlardı. Buna rağmen gülümseyordu her zamanki gibi. "Üzölmeyin, geçecek" diyordu.

Pek takatsizdi. Fatıma'yı Ali'yi, torunlarını, öyle bir bitkinlikle sevip kokladı. Hz. Aişe, bir tarafa çekilmiş, gördüğü manzara karşısında güç tutuyordu kendisini. Hz. Muhammed, en sevdikleri kendisini ziyarete gelmişlerken, fazla dayanamadı, kendinden geçti.

Hız. Fatıma, derhal toparlandı. Şimdi ancak gayret zamanıydı. Çocuklarını, Ehl-i Beyt'in diğer odalarına yolladı. Hz. Aişe'ye yardımcı oldu. Hz. Aişe, uykusuzdu. Onu istirahat ettirdi, bakım nöbetini üzerine aldı. Hz. Ali ise, gelen sahabeleri ağırladı.

Hız. Peygamber'in arzusu üzerine, namazları Hz. Ebubekir kıldırıyordu.

Hız. Fatıma, akşamın nasıl olduğunu fark etmedi çırpınmasından. Bir ara Hz. Peygamber, onu ve çocuklarını düşünmüş olacaktı ki, evine gitmesini söyledi. Yarın yine gelirdi. Hz. Fatıma, bu emre uydu. Beş çocuğuyla birlikte evine gitmek için ayrıldı.

Böylece bir hafta sürdü gidiş gelişleri. Bir türlü sevgili babasının durumu değişmiyordu. Zaman zaman açılıyor, oturuyor, hatta şakalaşıyordu ama, birden bire: "Ey Nefs sana ne oldu?" diyerek, tekrar yatağa düşüyordu.

Hz. Fatıma, ne kadar gizlemeye çalışırsa çalışsın, herkes onun hiç uyumadığını fark ediyordu. Hele Hz. Ali, dinlenmesi için pek ısrar ediyordu.

Yollarda, pencerelerde, damlarda, bekleyenler, haber almakta yarıştaydılar. Hz. Fatıma ise sadece bir baş ağrısı olduğunu hatırlatarak onları teselliye çalışıyordu.

Bir keresinde, onun yine baş ağrısı dediğini işiten beli bükük yaşlı bir kadın, yolda taşta oturdu, elindeki asayı garip garip sallayarak, Fatıma'nın arkasından kalbinden taşanları dile getirdi:

"Ey Sevgili Peygamber!  
Ben yüz senedir  
Baş ağrısı çekmedim de  
Sen o yaşta mı  
Yatağa esir olacaktın?  
Bunda bir hikmet var  
Ya, Allah'ın sılasına dayanamadın,  
Yalvardın huzuruna  
Gitmek için.  
Veya O, Seni arzuladı.  
Allah'ın Habibiyle buluşacak,  
Peygamberim murada erecek  
Bunların hepsi güzel.  
Fakat renklendirip şenlendirildiğin  
Dünyanın tadı mı kalır artık.  
Elbet sitemlerimden haberlisin.  
Duydukça üzülüyorsun.  
Ben de Allah'ımın emirlerine  
Karşı geldiğim için isyankarım.  
Günahların yücesindeyim.  
Gönlüme söz geçiremiyorum ki...  
Ölümünden ürküp kaçtım  
Nefret ettim ondan,  
İki büküm olana kadar.  
Korktum.

*Eğer kader acısını tattıracaksa bana  
İsteyeceğim.  
Çünkü senin her geçtiğin yer  
Ve öteleri güzeldir."*

\*\*\*

Hız. Fatıma tam on iki gün ve gece uyumadı, gündüz durmadı, evi ile babası Hız. Peygamber arasında adeta mekik dokudu.

On üçüncü gün, 632 yılının, Haziran ayının sekizinci günüydü. Hız. Fatıma, sabah namazını kılmış, ev işlerini yoluna koymuş, Mescide giden Hız. Ali'yi bekliyordu. Onunla her günkü yolculuklarına çıkacaklardı. Hız. Hasan ile Hız. Hüseyin de babalarıyla beraberdi.

Hız. Fatıma, odada daha fazla duramadı. Avluya çıktı. Ufuklara, semaya, görebildiği her tarafa baktı. Birdenbire içi açıldı. Ne oluyordu? O da bilmiyordu. Hissettiği tek şey, sanki on üç gündür acı çeken kendisi değilmişçesine, birden bire ferahlamasıydı. On iki günden sonra ilk defa gülümsedi.

"On iki gündür ağlayan bir dünya ile karşı karşıyaydım, şimdi o dünya seviniyor. Allah'ım, içime doğan düşünceleri hayra çevir" dedi.

Kapıya kadar gitti. İşte, Hız. Ali de oğullarıyla birlikte hızlı hızlı geliyordu. Onların da yüzlerinden gölgeler çekilmişlerdi. Gülüyorlardı. Daha uzaktan, Hız. Fatıma'ya el salladılar ve bağrıştılar:

"Müjde ey Fatıma!"

Hız. Fatıma, kapıya tutunmasa düşecekti heyecandan. Bir eli kalbindeydi.

Hız. Ali gelince, anlattı: "Ey Fatıma! Sevgili baban, Peygamberimiz, iyileşti."

Hız. Fatıma güçlkle cevap verdi: "Ah inanabilsem!"

Hasan ile Hüseyin söze karıştılar: "İnan ey annem. Çünkü mescidde tam Hz. Ebubekir namaz kıldırılmaya hazırlanırken, dedemiz geldi. Hz. Ebubekir imamlıktan çekilmek isteyince ona, "devam et" diye buyurdu ve bizlerle birlikte namaz kıldı.

"Sonra?"

"Bizi görünce, çağırdı, sevdi, öptü, kokladı."

"Ateşi yok muydu?"

"Hayır dipdiri idi."

"Haydi o halde gidelim."

\*\*\*

Hz. Fatıma, yol boyunca bir kuştı sanki. Hele rastladığı diğer kişiler de kendisine aynı müjdeyi verince!  
Şairler haykırıyorlardı. Birisi şöyle diyordu:

"Çölün her kum tanesi  
Bahar açmış olsa  
Böylesine kalbim genişlemezdi.  
Hayat yine güzelleşti,  
Yaşamak istiyorum."  
Bir diğeri daha coşkundu:  
"Öksüzlük acısını tadan,  
Onun amansız kahrını çeken,  
Muhammed'i, en sevileni,  
Kaybedeceğim korkusuyla  
Çıldırمامışsa  
İlahi bir sır vardır.  
Demek ki ilahi sır o meçhul,  
Müjdelerle yüklüymüş.  
Ne mutlu bana!"

Lakin Hz. Fatıma'nın neşesi, sevgili babasının odasına girene kadar sürdü. İçeri girince O'nun aynı halde, humma nöbetleriyle sarsılmakta olduğunu görünce, ümit kırıklığının en derin

uçurumlarına yuvarlandı sanki. Hz. Aişe'ye yaklaşıp sordu:

"Ne oldu yine ey Aişe?"

"Mescidden dönünce, biraz oturdu, fenalaştığını söyleyerek, yine yattı."

"Keşke Mescide gitmeseydi!"

"Mani olamadım ey Fatıma!"

Hz. Fatıma, Hz. Aişe'nin de perişanlığını görüyordu. Toparlanıp moralini yükseltti. Bundan kendisine pay verdi.

"İyileşip mescide kadar gidişi, hastalığını atlatacağının ilk delilidir. Şimdiki nöbeti de geçer."

"Hep öyle umuyorum."

Hz. Peygamber'in tekrar hastalanması, Medine'ye çok çabuk yayıldı. Halk koşuşup geldi, dışarıda beklemeye başladılar. Bunlara Mute Savaşına gidecek ordunun bir kısım askerleri ve aileleri de katılınca, ortalık ana baba gününe döndü.

Saatler ilerledi. Öğle oldu ve geçti. Hz. Fatıma ile Hz. Aişe didinip duruyorlardı. Hz. Muhammed bazen nöbetten çıkıp açılrsa, hemen baş ucuna koşuyorlardı.

Bir keresinde, Hz. Muhammed, Hz. Fatıma'yı yanına çağırdı. Kudretinin imkanıyla onu sevip okşadı ve gerçeği buyurdu:

"Ey Fatıma, ben öleceğim."

Hz. Fatıma, bu kadar kesin bir haber karşısında gözlerini açabildiği kadar açtı. Sanki babasını böylesine daha çok göreceğini sanıyordu. Yahut şaşırıyordu. Lakin göz pınarından öylesine yaşlar boşandı ki, görüşünü perdelediler.

Hz. Muhammed, sevgili kızına yine eğilmesini buyurdu ve müjdeledi: "Ey Fatıma! Fakat, Ehl-i Beytim'den bana ilk gelecek sensin."

Ne zaman?... Bir ilham, bunun yakında olacağını sanki fısıldadı Hz. Fatıma'nın kalbine. Hz. Fatıma, bir taraftan gözyaşlarını kurularken, bir taraftan gülüyordu şimdi de.

Hz. Muhammed, çok sürmeden uykulu bir hal aldı yine. Hz.

Aişe meraklanmıştı. Hz. Fatıma niçin önce ağlayıp sonra gül-müştü. Sebebinı sordu. Öğrenince, son ümidi de kesildi.

Hız. Fatıma, sevgili babasının uyumasından faydalanarak, odadan çıktı ve kızlarını görmeye diğer odaya gitti. Çok oya-lanmayıp hemen dönmüştü ki, içeriden Hız. Aişe'nin feryatla-rını duydu.

Girmek üzereyken, Hız. Ebubekir odadan çıktı ve onun gir-mesine mani olup baş sağlığı diledi.

Ve Hız. Fatıma, o günlerdir içindekileri kimseye hissettirme-den, insan üstü bir gayretle çalışan kadın, düşüp bayıldı.

\*\*\*

Hız. Fatıma'nın kendisine gelmesi çok uzun sürdü.

Biraz gözlerini açsa hıçkırıyor ve kesik kesik konuşarak baş ucunda bekleyenleri büsbütün perişan ediyordu:

"Ey Allah'ımın davetine koşan babam."

.....

"Ey Mekanı Firdevs olan Peygamber Babam."

.....

"Ey ölüm haberini Cebrail (a.s.)'dan alan sevgili babam."

.....

"Ey Allah'ının huzuruna ulaşan merhametli babam!"

Hız. Fatıma böylece saatler geçirirken, dışarıda çok şeyler oluyordu. Hız. Peygamber'in vefatına inanamayanlar vardı. Hız. Ebubekir bunları ancak, Kur'an'dan ayetler okuyarak, inandır-mıştı.

Ama bunlardan daha büyük bir problem, bundan sonra Müslümanlara kimin başkanlık edeceği konusuydu. Gruplar arasında mücadeleler o kadar çabuk olmuştu ki, sanki Hız. Pey-gamber'in kendisi ruhunu teslim ettiği yerde unutulmuştu.

Akşam oldu, gece başladı. Nihayet Müslümanların dağıl-

malarını önleyen şey oldu. Hz. Ebubekir halife seçilip ona biat edildi. Artık, Hz. Peygamber defnedilebilirdi.

Yakın sahabeler, vazifeyi sabaha bırakmadılar. Uzun fikir alış verişinden sonra, Hz. Muhammed'i vefat ettiği yere defnettiler.

O zaman Hz. Fatıma daha fazla bekleyemedi. Odaya girdi. Sevgili babasının yattığı yerde, gururla ışıldayan ve titreşen toprak kümesini görünce, odadaki ashabın yüzlerine baktı birer birer.

Hz. Fatıma, babasına olan engin sevgisinin verdiği acıyla, tekrar bağırmaktan kendisini alamadı:

"Allah'ın Resulünün üzerine bu toprakları yığmaya gönülleriniz nasıl razı oldu?"

Ashab, Hz. Fatıma'nın durumunu takdir ederek, susmakla yetindiler. Fakat, hepsi üzerine bastıkları toprağın sarsıldığını fark ettiler. Sebep açıldı... Dünya yas içindeydi ve sarsıla sarsıla ağılıyordu.

Hz. Fatıma, daha on dört gün kadar önce, kendisini ziyarete gelen üç kadının ellerine toprak bırakmıştı. Bu toprağı koklamalarını sevmelerini tembihlemişti. Şimdi aynı hal ona nasip olmuştu. İlerledi, eğildi ve sevgili babasının mezarından bir avuç toprak alıp doya doya kokladı.

Bu arada o kuvvetli hitabetiyle, bakanlara sordu ve durumunu anlattı. Hz. Fatıma, elindeki toprağı tekrar, en büyük saygıyla yerine bıraktı. Sonra ayağa kalkıp odadan çıktı. Çünkü, halk Hz. Peygamber'e son vazifelerini yapmak için bekliyor, izin çıkması için acele ediyorlardı. Hz. Fatıma bütün acısına rağmen, onları bu isteklerinden alıkoymak için kendisini yetkili bulmamıştı. Müminlerin odaya girişlerini: "Selam sana ey Peygamber!" deyişlerini diğer odadan işitiyordu. Gece yarısı çoktan geçmişti.

Hz. Fatıma, birlikte oturduğu kadınlar arasında, yine ken-

disini tutamadı. Ağladı ağladı ve ağlamalarının arasında kesik kesik mırıldandı:

"Gökyüzü karardı,  
Güneş büzüldü.  
Yas tutanlar gibi  
Nurunu söndürdü.  
Gündüz ile gece,  
Ayırt edilmiyorlar.  
Koyu karanlıklara gömüldüler."

Ne söylese avunamıyordu. Başına gelen bu en büyük acının tesiriyle, kalbinin her şeyi nasıl gördüğünü, anlatmadan edemiyordu:

"Allah'ın Resulünün  
Vefatıyla birlikte,  
Dünya kum tepesi  
Haline geldi üzülmekten.  
Bundan dolayı,  
Yeryüzünde sarsıntılar,  
Şaşırmışların  
Çarpışması oluyor."

H z . Fatıma, bunları dile getirip herkesi hıçkırı hıçkırı ağlattıktan sonra, bu sefer sevgili babasına hitab etti:

"Ne çıkar, varsın,  
Doğu ve batıdakiler,  
Bütün yaratılmışlar,  
Senin ayrılışını  
İşitince ağlasınlar.  
Ne çıkar, varsın,  
Mudarağulları,  
Yemen ülkesinin  
Bütün kabileleri ağlasınlar."



H z. Fatıma, kendi halini de sevgili babasına anlattı:

"*Senin ayrılığın  
Çektiğim acıdan  
Şu gecede,  
Göz yaşlarım  
Yüzümde resimler yapıyorlar.  
Gönlüme akla sığmaz büyüklükte  
Yaralar hükmediyor.  
Canım yanıyor.  
Kalbim sızlıyor.*"

H z. Fatıma, biraz durur gibi oldu. Onu dinledikten sonra cevap verdi:

"*Sabır daima  
Her yerde güzeldir.  
Lakin senin ayrılığın  
Sabretmenin güzelliği bir tarafa,  
Çok utandırıcıdır.  
Benim acıklı halime,  
Hıçkırma,  
Söylenmelerime  
Ayıplanamaz.  
Eğer ayıplayan, bulunuyorsa,  
Onlara cevap olarak  
Gözlerimden taşıp akanlar  
Ölümüne kadar çoğalıp gideceklerdir.*"

Bu esnada H z. Bilal-i Habeşi'nin en yanık bir sesle ezan okuduğu duyuldu. H z. Fatıma, derhal kendine geldi. Ezanı dinledikten sonra, hemen abdest aldı ve kendini bildi bileli kazaya bırakmadığı namazını, o haliyle bile kıldı.

Namaz onu açmıştı. Düşünebiliyor, çevresindekileri görebiliyordu. Vazifeleri vardı.

Hemen, oradakilere karşılıklı baş sağlığı diledi. Çünkü Al-

lah'ın huzuruna giden sevgili babasıydı ama, aynı zamanda bütün Müminlerin kurtarıcısı, Peygamberiydi. Hepsi O'nun elçiliğine şahadet etmişler ve vazifesini başarması yolunda ellerinden ne gelirse yapmışlardı.

Bir ses duydu: "Ey Fatıma, Ali seni bekliyor."

Dışarıya koştu. Hz. Ali Mescid'den gelmişti. Bakıştılar. Hz. Ali, içinde binlerce yanardağlar patladığı halde, belli etmedi.

"Haydi ey Fatıma, çocukları topla da gidelim."

Hz. Fatıma şaşırdı. Gitmek mi? Nereye gideceklerdi? Sevgili babasını bırakıp gidecekti öyle mi?

O, bu ruh haleti içindeyken, oğulları Hasan ile Hüseyin de geldiler. Hz. Fatıma bilhassa Hasan'dan gözlerini alamadı. Onda sanki sevgili babasını görüyordu. Sonra hatırladı. Onun evi, oğulları, kızları, kocası vardı. Onlara bakmak, hayatlarını kolaylaştırmak mecburiyetindeydi..

Hz. Peygamber, Fatıma'ya yuvasının iç işlerini eksiksiz yürütme görevini vermemiş miydi? İmkan var mıydı bu emri ak-satmaya?

"Peki, geliyorum ey Ali" karşılığını verdi.

Kızlarını aldı ve yürüdü. Fakat ancak bir kaç adım atmıştı. Hele başını bir türlü öne çevirmemişti.

Durdu ve rica etti: "Ey Ali, izin ver, bir kere daha babamı ziyaret edeyim."

Hz. Ali, mescidden çıkanları ve yoldakileri gösterdi: "Ey Fatıma! Bak, daha ilk ziyaretlerini yapmamış ne kadar insan var? Aralarına karışman doğru değildir. Acılarına acı katar ve sen de perişan olursun. Allah'ın Resulünün kabri sana daima açıktır, unutma bunu. Dilediğin vakit gelir, istediğin kadar kalırsın."

Hz. Fatıma, bu sözlerden kuvvet buldu ve tekrar yürüdü. Ona rastlayanlar çekiliyorlar ve acısını paylaşıyorlardı.

Eve vardıkları zaman, Hz. Fatıma, kapıda durdu, ufuklara doğru bir zaman baktı. Üşümüş gibi ürperdi.

H z . A l i , i l g i l e n d i : “ N e o l d u n e y F a t ı m a ? ”

“ K o r k u y o r u m . ”

“ K i m d e n , n i ç i n ? ”

“ B i l m i y o r u m . A ğ ı r i l h a m l a r ı n b a s k ı s ı a l t ı n d a y ı m . S a n k i ŝ u u f u k l a r d a f ı r t ı n a l a r k o p a c a k g i b i . ”

H z . A l i d e ü r p e r d i . L a k i n ç a b u k t o p a r l a n ı p , c e v a p v e r d i :

“ K o p m a z l a r . K o p s a l a r d a z a r a r s ı z h a l e g e t i r e c e k g ü ç t e y i z . Ç ü n k ü A l l a h ’ ı n R e s u l ü n ü n a y r ı l ı ŝ ı y l a b a ŝ l a y a n a n l a ŝ m a z l ı k , E b u b e k ı r ’ ı n h a l i f e ŝ e ç i l m e s i y l e , o r t a d a n k a l k t ı . M e d i n e M ü m i n - l e r i ö y l e s i n e k e n e t l e n d i l e r k i , h e r o l a c a ğ a k a r ŝ ı d u r a c a k g ü ç t e - d i r l e r ŝ i m d i . ”

## ÇİFTE MUCİZE

Hız. Fatıma, kuyudan su çekiyordu. Mübarek yüzü yine pırıl pırıldı ama, gülmüyordu. Pek dalgındı. Çünkü, her ne hikmetse, tekrar Allah'ın Resulüne son vazifelerini yapanların seslerini işitiyordu:

*"Selam sana  
Ey Peygamber!  
Allah'ın rahmet ve bereketi  
Üzerine olsun."*

Bu sırada Hız. Ali geldi. Yüzünde bir rahatlık vardı. "Hele şükür, bu da oldu" dedi.

Hız. Fatıma ilgilendi: "Hangisi?"

"Sevgili babanın son emrini Hız. Ebubekir yerine getirdi. Ordu Mute'ye öç almaya gitti."

Hız. Fatıma heyecanlandı: "Daha sevgili babam ayrılalı üç gün oldu. Acele niçindi? Şimdi seferin sırası mıydı?"

"Sen bunları düşünme ey Fatıma. Ashab, Ebubekir'in işi sıkı tutmasına hak verdiler."

"Ama, henüz fırsat kollayanlar, Yemen'deki Esved ve başkaları dururken."

"Bir şey olmaz. Yemende Peygamberlik taslayan Esved'i hele hiç düşünme."

"Neden ey Ali?"

"Allah'ın Resulü, hastayken bir ara, Firuz'un onu öldürdüğüünü buyurmuştu. O'na bildirilen elbette hayatı boyunca bildirilenler gibi gerçekleşecek bir mucizedir."

Hız. Fatıma, cevap vermedi. Suyunu çekme işini bitirince, Hız. Ali, boşalan kuyu başında sulamak için deveyi almaya gitti. O esnada, bir haberci geldi ve bağırdı:

“Ey Ali, Hız. Ebubekir acele seni istiyor.”

“Ne var acaba?”

Haberci içeriye girdi, sesini alçalttı. Sır verir gibi konuştu:

“Medine yakınındaki bazı kabileler, baş kaldırmışlar. Zekat ve namaz üzerine pazarlığa girişeceklermiş.”

Hız. Ali, Fatıma’ya baktı. Fatıma bunun manasını anladı.

“Haydi git, ben deveyi sularım.”

Hız. Ali, Hız. Peygamber’e olduğu gibi, Hız. Ebubekir’e de katiplik ediyordu. Koşarak evden ayrıldı. Hız. Fatıma, Ali gidince, deveyi sulamaya koyuldu. Büsbütün kabuğuna çekilmiş bir hali vardı.

“Demek Yemen’deki Esved’in öldürüldüğünü güzel babam o hasta halinde buyurmuş. Nihayet on güne kalmaz Yemen’den haberciler gelirler, bu haberi müjdelerler. Babam vakıa, mucize göstererek İslamiyet’i yaymaya gelmediklerini çok buyurmuştu. Lakin halk pek cahil. Kur’an vicdana ve akla hitab ediyor... Bunu idrak edene kadar, elbette o beyinleri henüz donmuş zavallı insanların böyle mucizelerden faydalanmaları gerekir. İşte daha üç gün olmadan, isyan edenler çıktı. Esved’in öldürüldüğü gerçeği ne kadar çabuk Medine’ye ulaşırsa, bunlar o kadar çabuk yatışırlar. Hız. Peygamber’in Yemen’de olan bir hadiseyi hasta yatağından bildirmesi akıllarını başlarına toplatır. Bazı menfaat düşkünlerinin peşinden gitmekten vazgeçerler” diye düşündü.

Hız. Fatıma, yine ufuklara baktı. İşte, içine doğanlar çıkıyordu, ufuklar karışmıştı. Fırtınalar patlıyordu birer ikişer.

“İlk mucize” dedi. “Bir de ikincisi olacak, benim yanına ilk gideceğimi haber verdiği mucize. Ne zaman? Öyle bir sıladayım ki, bunun derhal gerçekleşmesini istiyorum. Çifte mucize,

Esved'in öldürölüş haberiyle, benimki, ne kadar çabuk gerçekleşirse, Müslümanlar arasında başlayan çözölme o kadar çabuk önlenir. Ebubekir'e çok işler düşüyor. Allah, yardımcısı olsun."

İlave etti: "İnsan toplulukları ne çekiyorlarsa, zalimlerden çekiyorlar."

Hz. Ali'in rahmetli annesinin bir şiiri dudaklarında gezindi.

*"Ne doymak bilmez,  
İnsan kılığına girmiş  
Devler var sofralarda!  
Her öğünde,  
Kendi hakkını değil sadece,  
Sofradakilerin hakkını da silip süpürüyor.  
Diğerleri, henüz emeklerinin  
Teri alınlarında kurumadan,  
Aç oturup aç kalkıyorlar sofralardan.  
Lakin inanıyorum ki,  
Günü gelecek ve hiç bir emeğe  
O pençeler uzanamayacaklar artık."*

\*\*\*

Hz. Fatıma, gerçekten bir hafta sonra, ilk mucizenin halka tesir ettiğini gördü. Yemen'den haberciler gelmiş ve Firuz'un Esved'i öldürdüğünü haber vermişlerdi.

"Çifte mucizenin ilki gerçekleşti." diye sevindi.

Medine Müminleri bu mucizeyle büsbütün heyecanlanmışlar ve kaynaşmışlardı. Medine yakınlarında başlayan isyanları bastırmak için koşmakta yarış ediyorlardı.

Hz. Ebubekir görüldüğü gibi yumuşak çıkmamıştı. Üzerine bu en büyük görevi alınca, pek sertleşmişti. Karşısındakilere en küçük bir taviz vermiyordu. Bunun faydası görüldü, Mute'ye giden ordunun dönüşüne kadar, yakın çevredeki isyanlar bastırıldı.

Giden ordu, kuzey sınırında savaşacak bir kuvvet bulmamıştı gerçi ama, İslam'ın haşmetini göstermişti.

Herkesin zihninde Hz. Muhammed vefat ettikten sonra da Müslümanların birlik ve beraberlik içinde oldukları fikri yerleşmişti. Lakin Kuzeye giden ordu döndüğünde, Arap Yarımadasının her tarafından hemen hemen bütün kabilelerin baş kaldırdıkları haberleri gelmeye başladı. Bunlara yalnız Mekke ve Taif katılmamıştı.

İslam lkeleri saltanat ve menfaat düşkünlerinin, eski günleri arayanların tutuşturdukları ateşlerle sanki bir yangın yerine dnmşti. Hz. Ebubekir, onlardan da yılmadı. Üzerlerine ordular yolladı.

Hz. Fatıma, Hz. Peygamberin hayatta kalan tek ve en sevgili kızı, evinden çıkmıyordu. Zaman zaman sevgili babasının kabrine gidiyor, diz çökerek içindekileri döküyordu:

*"Ey Allah'ın Resulü,  
Bol rahmetten olmuş,  
Bereketini kaybetmiş  
Topraklar gibiyiz.  
Senin yokluğınla  
Öyle hallere düştük.  
Kur'an'ın birer kitap  
Olacak ayet ve surelerinin  
Sana vahiy edildiğini de  
Unutmuş bulunuyoruz.  
Ne olurdu senden önce  
Bize ecel uğrasaydı!  
Yahut lm haberin duyulunca  
Üzerimize topraklar atılıp  
O hali görmemizi nleselerdi!"*

Bir gün yine, Hz. Fatıma babasının huzuruna gitmişti. Hz. Peygamberin halası Safiyye de oradaydı. Dışardan gelip geçenler, orada Hz. Muhammed'in mübarek elbiselerinden birisi-

nin sallandığını ve ağlayan seslerin şiirler söylediğini duydular. Bu şiirleri Hz. Fatıma'nın mı, yoksa Hz. Safiye'nin mi söylediğini kesinlikle bilemediler. Hem dinlediler, hem hıçkırdılar.

“Ey Allah'ın Resulü!  
Senden sonra,  
Mühim işler  
Ve kargaşalıklar oldu.  
Sen aramızda kalsaydın,  
Hazır olsaydın,  
Musibet çoğalmazdı.  
Söz uzamazdı.  
Ama artık yağmurdan  
Nasipsiz kalmış toprak misali,  
Biz de seni kaybettik.  
Kavmin bozuldu, birbirine düştü.  
Bak onlara,  
Gör onları da  
Hiç değilse  
Sen kaybolma!”

Hz. Fatıma, has bir kul olarak, babasının ayrılışıyla ne kadar içi yanarsa yansın, vazifelerini biliyordu. Topluma karşı hizmetine devam ediyordu. Evinde yaptığı vaazlarını aksatmıyordu.

Buna rağmen onu hala kıskananlar dedikodu ediyorlardı: “Hz. Fatıma, bir kenara çekildi. Yüzü gülmüyor. Dünyaya küstü” diyorlardı.

Ne demekti bunlar? İnsan elbette bir beşer olarak acı duyacak, ağlayıp sızlanacak, sevdiğinin arkasından üzülecekti. Lakin bunu ömür boyu bir yas haline getirmek mümkün müydü? O zaman Allah (c.c.)'in takdir ettiği kadere karşı gelinmiş olurdu. Hiç bir iş görülmez, cemiyet yerinde sayardı. Kulluk vazifeleri görülmezdi.

Halbuki her insan, gidene kadar, hep ilerleyecekti ilimden ilime doğru. Çalışıp ter dökecekti. Kendisinden sonrakilere yol-



larında daha çabuk yürümeleri için imkanlar bırakacaktı. Karanlıktan aydınlığa ancak böylelikle çıkılırdı.

Hız. Fatıma, bunları ve daha nice benzerlerini nasıl bilmezdi? O kadar ki, bazen, kendisine uğrayan sahabelerle, hatta Hız. Ebubekir ile uzun uzun konuşuyor, onlara, patlak veren işlerde fikren faydalı olmaya çalışıyordu.

Diğer taraftan kocasının, iki oğlu ve üç kızının hizmetlerini aksatmadan yürütüyordu. Elbette Allah (c.c.)'ın bildiği bir hikmetle, ona lütfettiği sonsuz baba düşkünlüğü dolayısıyla, perişandı. Fakat bunu göstermemek hüner ve basiretine de sahipti.

Böylece aylar birbirlerini kovaladılar. Her geçen gün, Müminlerin zaferi oldu. Giden ordular yangınları bastırdılar. Hız. Muhammed'in ayrılığı üzerinden altı ay geçmeden, nihayet Arap Yanmadasını baştanbaşa saran alevler söndü. Birlik ve beraberlik sağlandı.

Hız. Fatıma, herkes gibi, neticeden pek memnundu ve Allah'ına şükredip duruyordu.

\*\*\*

Medine'de Hicretten sonra on birinci yılın (633) Ramazan ayının üçüncü salı günü yaşanıyor. Vakit akşama yaklaşmıştı. Hız. Fatıma odasında, kızlarının yardımıyla iftar sofrasını hazırlıyordu. Hız. Ali ile oğulları Hasan ve Hüseyin avludaydılar.

Hız. Fatıma o günlerde yirmi dört yaşının içindeydi. Hız. Ali ile evlenmeleri on yıla yaklaşmıştı. Hız. Muhammed'in dünyadan ayrılığı da altı ayını doldurmaktaydı.

Hız. Fatıma'nın bu akşam üzerinde sebebini bir türlü bulamadığı bir rahatlık vardı. Bir müjde alacak insanların halini yaşıyordu. Sık sık pencereye gidiyor, Hız. Ali ile Hasan ve Hüseyin'e bakıyor, bakıyor, doyamıyordu. Oğullarının bir sekiz

diğeri dokuz yaşına gelmişti bile. Kim bilir Hz. Ali yine onlara ne güzel öğütler vermektedir! Yanlarına gidip onları dinlemek, faydalanmak, istiyordu ama görevi vardı.

Hz. Fatıma hakikaten tahmininde yanılmamıştı. Hz. Ali, o kendisine has yüksek ilham kabiliyetiyle konuşuyordu:

*"İnsanın kıymeti  
İlmiyle ayakta durur  
Şeref ve güzellik kazanır."  
"İnsan, ilimle  
Kuvvetlenir.  
Cahillerin düşmanlığı,  
İlim sahiplerini üzemez."  
"Mustafa'nın diniyle  
Terbiye olmayanların  
Kazancı, ancak  
İztırab ve hayrettir."*

Hz. Hüseyin, babasına bir soru yöneltti: "Ey güzel babam! Asalet ve soy üstünlüğü hakkında fikrin nedir?"

Hz. Ali'nin yüzü gölgelendi. Oğluna dikkatle baktı. Hz. Hasan başını yere indirdi. Çünkü Hz. Ali, yine bazı kimselerin, oğullarını soy asaleti fikri üzerine çektiklerini, buna alıştırmaya çalıştıklarını anlamıştı. İlminden feyz alarak şiiirlere devam etti.

*"Her kimin oğlu olursan ol,  
Edeb tahsil et.  
Meth ve sena için  
Bu haslet sana yeter.  
Soy zikrine hacet yoktur."  
Bu kadarını yeterli görmeyerek, devam etti.  
"Ey cehalet meclisinde  
Soyla övünen!  
Alem halkının daima  
Bir ata ve bir anadan  
Doğduğunu düşün."*

Sonra, her iki oğluna emir verdi: "Vakit pek yaklaştı, haydi içeriye gidelim."

Kalktılar. Az sonra odada sofraya başındaydılar. Hz. Ali, yemekleri sofraya yerleştiren Hz. Fatıma'ya baktı uzun bir zaman. Nihayet sabredemeyip seslendi:

"Ey Fatıma! Nerelerdesin? İddia edebilirim ki çalışıyorsun, cismen buradasın ama, başka yerlerde bulunmaktasın. Hele gözlerinin böylesine sevinçle ışıldadığını hiç görmemiştim. San-ki sabahla birlikte açılmaya hazırlanan bir gül tomurcuğunun heyecanını sürdürüyorsun."

Hz. Fatıma, doğruladı: "Bir saate yakın zamandan beri ruhumda büyük bir değişiklik olduğunun ben de farkındayım. Allah'ım, daim kulsın."

O da sofraya oturdu. Artık konuşmuyor, için için Kur'an okuyorlardı. Nihayet ezan okundu, oruçlarını açtılar. Yemek süresince, iyi, hoş, neşeli mevzular üzerinde durdular. Nihayet kalkıp namazlarını kıldılar.

Hz. Ali, oğullarına: "Haydi" dedi.

Sonra Hz. Fatıma'ya haber verdi. "Ey Fatıma! Biz mescide gidiyoruz. Yatsıdan sonra döneriz inşallah!"

"Olur, ben de misafirlerimle vakit geçiririm."

Hz. Ali yürümek için hazırlanırken, gözleri oğullarının gözlerine takıldılar. Her ikisi de, fısıldaşarak bir şeyler konuşmuşlar, sonra gözyaşlarını tutamamışlardı. Hz. Ali, derhal sebep sor-du.

Hz. Hasan gizlemedi: "Ey babam" dedi. "Dedem Allah'ın Resulünün aramızdan ayrılması yarın yılı buldu. Niçin hala Bilal-i Habeşi ezan okumuyor? Bunu kendisine hatırlatsan. Yahut biz söylesek."

Hz. Ali, oğullarına sabretmelerini tavsiye etti ve sözlerini şu ilhamıyla bağladı:

"İçteki yangının yarasına  
Cihandan deva ümit edenler,  
O ümit devasıyla  
Yara üstüne yara açmış olurlar."

\*\*\*

Hız. Ali'nin oğullarıyla birlikte gidişinden sonra, bahsettiği misafirleri Hız. Fatıma'ya gelmeye başladılar. Her giren, Hız. Fatıma'yı görünce duraklıyor ve şaşırıyordu. Çünkü sık sık hastalanan, hassas Hız. Fatıma "Marziyye" lakabından sıyrılmıştı. Henüz açan bir çiçek tazeliğinde, rengindeydi. Lakin bir şey söylemediler.

Gelen misafirler üç kadındı. İçlerinde Ümmü Seleme de vardı. Epeyce sohbet ettiler. Bir ara Hız. Fatıma, başı önüne eğik olarak bir müddet daldı, neden sonra doğruldu.

Misafirler, Ramazanın üçünde ayın tam bedir halinde olmayacağını bildikleri halde, onu önlerine aksetmiş sandılar. Sonra toparlandılar..

Bir zamanlar cahiliyet içinde yüzen insanlar, o ayı bile ilah yapmışlardı. Halbuki Allah (c.c.) gerçeği buyurmuştu. Ay karartılmıştı, güneşin ışığıyla nurlanıyor ve bunu saçıyordu. Hayattan, hele insandan eser yoktu üzerinde. İnsan, yalnız ve yalnız dünya için yaratılmıştı. Diğer yıldızdakiler, başka mahluklardı.

Hız. Fatıma işte öyle bir aydan pek yüksekti, yüklüydü. Halbuki Hız. Fatıma gönüllerde taht kurmuş, mana aleminde kalarak batmak bilmiyordu.

"Bana gücenmeyin. Yıkanmak ve temiz elbiselerimi giymek mecburiyetindeyim. Çok beklemezsiniz."

Ümmü Seleme karşı geldi: "Ey Fatıma! Senin temiz ve pak olmadığın an var mı?"

"Mecbur olduğumu söyledim ya..."

Hız. Fatıma derhal, perde arkasına geçti. Yıkandı. Yeniden

giyindi. Her zaman oturduğu yere yeni bir örtü yaydı. Kızları uyumuşlardı, onlara baktı, fakat yanlarına gidip el sürmedi, koklayıp öpmeyi ancak kendisinin bildiği bir sebeple... Bunları yapmışçasına gülümsedi evlatlarına. Yine daldı, gözlerinin önüne Hz. Ali ile Hasan ve Hüseyin geldiler. Onlara da gülümsedi.

Daha ne yapacaktı? Misafirler onu merakla izliyorlardı. Yayıdığı örtünün üzerine oturdu.

Ve önce içinden: "Babamın haberi gerçekleşti, çifte mucize tamamlandı" diye geçirdi.

Arkasından misafirlerine döndü. Haber verdi:

"Ben öleceğim. Kimse yıkamasın beni, çünkü yıkandım. Keşfenlenmek de istemez, temizlerimi giydim. Ancak şu vasiyetim var ki, beni de kabrime, sevgili babam Allah'ın Resulü gibi, gece yerleştirsiner."

Her üç kadının dilleri tutulmuş gibiydi. Cevap vermek şöyle dursun, kımıldanamıyorlardı.

Hız. Fatıma onlara da gülümseyip veda etti. Örtüsüne uzandı, sağ elini yanağının altına koydu.

Kadınlar derhal o anda, odanın karardığını fark ettiler. Halbuki Hz. Aişe'nin dediği gibi, Fatıma'nın saçtığı ışıqla iğneye iplik geçirirlerdi.

O zaman ilk toparlanan Ümmü Seleme oldu. Yerinden kalkıp Hz. Fatıma'nın baş ucuna gitti. İncitmemeye çalışarak, okşayıp seslendi:

"Ey Fatımat'üz-Zehra!"

Cevap alamadı.

O da Hz. Peygamber'in, Ehl-i Beytin'den kendisine ilk kavuşacak olanın Fatıma olduğunu haber verdiğini duymuştu. Lakin bu kadar erken mi olacaktı bu kavuşma? Henüz ümidi tam kırılmamıştı.

Tekrar, bu sefer bütün lakaplarını sayarak seslendi:

“Ey Betül! Ey Fatıma’ül-Kübra! Ey Ümmü Hasan, Hüseyin! Ey binti Resul! Ey Bedir ve Hunenyn Hurisi! Ey insanların hurisi! Ey kadınların efendisi! Ey Babasının kızı! Ey Babasının annesi! Ey Zekiyye, Meymune, Raziyye, Marziye!”

Hayır, Hz. Fatıma uyanmak bilmiyordu. Onun mübarek yüzüne baktılar. Ne tatlı uykulu haldi o öyle! Ümmü Selma, derhal çekildi ve hıçkırırken diğer iki kadına bağırdı:

“Koşun Mescide haber verin. Fatıma cennetini buldu. Sevgili babasına kavuştu.”

Kadınlar da ağlıyorlardı. O hal ile mescide gittiler.

\*\*\*

Hz. Fatıma’nın vefatı kısa zamanda duyulmuştu. Evinin avlusundan sokağa insanlar taşıyorlardı.

İlk yetişen Hz. Ali oldu, sonra Hasan ile Hüseyin... Hz. Ali, Hz. Fatıma’nın baş ucunda çömeldi. Baktı baktı. On yıllık iffet timsali ailesine doyamamıştı. Buna rağmen, Allah (c.c.) ona sabrını verdi. Şöyle mırıldandı:

*“Yerin pek çok dertleri  
Üzerime göktü, görüyorum.  
O dertleri yüklenen de  
Ölünceye kadar aynı hali yaşayacaktır.  
İki dostun  
Tekrar birleşmesi için  
Ayrılık gereklidir.  
Her musibet ve dert  
O ayrılık yanında  
Çok küçüktür.”*

Hz. Ali ilhamına devam edip bitirince, Hasan ile Hüseyin’e kız kardeşlerini uyandırıp odadan götürmelerini söyledi. Bekleyen halk, çocukların çıktığını, içerde yalnız Hz. Ali ile Ümmü

Seleme'nin kaldığını görünce, çeşitli fikirler yürütmeye başladılar: "Hz. Fatıma'yı Ümmü Seleme yıkıyor ve Ali su veriyor."

Hayır. Yıkayan bizzat Ali'ydi. Çünkü Hz. Peygamber, Ali'nin Cennette de Fatıma'nın erkeği olduğunu buyurmuştu. Bunu yapmaya hakkı vardı, Hz. Ali de buna dayanarak onu yıkıyordu.

Başta Hz. Ebubekir olmak üzere bütün Ashab ve Ehl-i Beyt gelmişlerdi. Hz. Ebubekir, Hz. Fatıma'nın gece toprağa verilmesini vasiyet ettiğini öğrenince, derhal mezar kazılması için emir verdi.<sup>23</sup>

Hazırlıklar tamam olunca, bir zamanlar kendisinin kadınların ölüm hallerinde bile iffetlerini korumak için düşünüp, teklif ettiği tabuta kondu ve götürüldü.

Bütün Medine, insanıyla, taşı ve toprağıyla uyanıktı. Hepsi kan ağlıyorlardı ama dışlarına vuramıyorlardı. Daha şimdiden kısa hayatını dolduran hatıralarını birbirlerine tekrarlıyorlar, bir şekilde avunuyorlardı.

Bilhassa Peygamberlerinin bir haberinin daha hakikat olması karşısında, din düşmanlarına karşı yeni bir silah elde etmişlerdi. Bunu bildiriyorlardı.

Namazını büyük amcası Hz. Abbas kıldırdı.<sup>24</sup>

Nihayet kabri başına varıldı ve istirahatete bırakıldı. Baş ucunda mersiyele söylenip mübarek ruhu şad edildi.

\*\*\*

---

<sup>23</sup> Bu mezarın yeri hakkında üç rivayet vardır: 1-Baki mezarlığındadır. 2-Akil'in evi avlusu köşesindedir. Amcası Hz. Abbas'ın ileride yapılacak türbe içindedir. Böylece kabri, Allah'ın Resulünün odasının kuzey ucuna düşer. En doğrusu sayılan rivayet budur.

<sup>24</sup> Bazıları namazı Hz. Ali'nin kıldırıldığını rivayet ederlerse de, Hz. Abbas hem büyük amcası olmak dolayısıyla en yakını, hem de mevcut sahabelerin en yaşlısıydı. Bu şerefli vazife ona düşerdi.

Ertesi gece, yatsıdan sonra, Mescid dağılırken, Hz. Ali Hz. Bilal-i Habeşi ile konuşmakta olan oğullarına seslendi: "Ey Hasan, ey Hüseyin, haydi annenize gidelim."

Sonra, aynı teklifi Hz. Bilal-i Habeşi'ye de yaptı.

Hz. Ali elbette Hz. Fatıma'yı daima ziyaret edecekti. Lakin bu ilk ziyaretiydi. Yürüdü. Onu Hz. Bilal-i Habeşi takip etti. Bir yanına Hz. Hasan'ı diğer yanına Hz. Hüseyin'i almış ve ellerinden tutmuştu.

Bu halde Hz. Fatıma'nın kabri başına kadar gittiler. Uzun zaman okudular. Ruhunu izzetlendirdiler.

Hz. Ali ayağa kalktığı zaman ağlıyordu. Artık içinde duyduklarını tutmak mümkün değildi.

*"Dost, sevgili,  
Öyle birisidir ki,  
Dengi olamaz benim için.  
Ondan gayrisine  
Kalbimde zevk ve kismet yoktur.  
Her ne kadar kendisi,  
Benden ve bakışlarımdan  
Kaybolmuştur ama,  
İçimden, gönlümden  
Hiçbir zaman kaybolmayacaktır."*

Babaları böyle içini döküp ağlarken Hz. Bilal-i Habeşi, Hasan ile Hüseyin'i oradan uzaklaştırdı. Ali ile Hz. Fatıma'yı mahremiyetlerinde baş başa bırakmak inceliğini duymuş olacaktı.

Nitekim, onlar gider gitmez, Hz. Ali'ye Hz. Fatıma'nın kabri aydınlanmış gibi geldi. Gayri ihtiyari bir hareketle semaya baktı. Sanmıştı ki, mehtap Fatıma'nın mezarına düşmüştü. Ama derhal yanlışlığını anladı.

Ay semada yoktu, herhangi bir ışığı da düşmemişti kabrine ama, sanki ay gelmiş ve kapanmıştı ona. Yahut, mana alemlerinin ay yüzlü Zehra'sı, erkeğinin ilhamlarını duyduğunu ve



cevap vermek istediğini bildirmek için, topraktan değil, gökyüzünden, meçhullerin ötesinden gülümsemişti.

Mezarını pırıl pırıl aydınlatan sadece ve sadece bu gülümsemeden yağan nurdu...

**SON**

# Hr. FATİMA

Ahmet Cemil Akıncı

İnsanlık için ideal kadın onun vücudunda hayat buldu.  
O en sevgili evlat, eş, anne ve kadındı. Cennette müjdelenen  
dört kadından biriydi.

O, Hz. Muhammed'in en sevgili kızıydı. Babasından öyle  
büyük bir saygı ve sevgi gördü ki, bu adeta dünya yüzündeki  
bütün kadınların erkekler karşısında yüceltilmesinin ifadesiydi.

Onun hayatından esinlenerek ve tarihi kaynaklara dayanarak  
yazılmış bu kitap, sürükleyici kurgusu ve şiirsel anlatımıyla  
sizi ona bir adım daha yaklaştıracak.

*"Yazar Ahmet Cemil Akıncı daha evvel yayınladığı kitaplarla  
ustalığını ortaya koymuştur. Böylesine ilmi bir konunun  
romanlaştırılması oldukça mesuliyetlidir. Bu konuda gereken  
hassasiyetin gösterildiğine inanıyorum."*

Hekimoğlu İsmail

ISBN 975-450-058-4



9 789754 500585

 **alokitap**

Tarihî Romanlar

